PROLETARCI VSEH DEŽEL, ZDRUŽITE SE!

DELO

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

LJUBLJANA, PETEK, 25. SEPTEMBRA 1964 • LETO V., ŠTEVILKA 262 • CENA 20 DIN

»DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO ZDRUŽITVI »LJUDSKE PRAVICE«, KI JO JE 5. OKTOBRA 1934 USTANOVILA KOMUNISTIČNA PARTIJA V SLOVENIJI, IN »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«, KI GA JE LETA 1941 USTANOVILA OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA

GLAVNI UREDNIK JOŽE SMOLE
ODGOVORNI UREDNIK DUŠAN BENKO

Prva izdaja

Sing pričakuje v Kairu dobre rezultate

Minister Sing o politiki Šastrijeve vlade

NEW DELHI, 24. sept. (Tanjug). Indijski zunanji minister Svaran Sing je v povzetku dvodnevne razprave o zunanji politiki v zgornjem domu parlamenta izrazil optimistično oceno o pričakovanih rezultatih bližnje konference neangažiranih držav.

V zvezi z bližnjo konferenco neangažiranih je dejal: »Zamisel za to konferenco so dali predsednik Naser, predsednik Tito in ministrska predsednica Bandanaraike. Naš pokojni premier je iz srca pozdravil ta predlog, ker je menil, da bo konferenca neangažiranih držav, druga te vrste, močno okrepila sile miru, koeksistence in neangažiranosti, ki so danes potrebne svetu bolj kot kdajkoli prej.«

Poudaril je, da se v zunanji politiki Šastrijeve vlade nadaljuje Nehrujeva politika. Izrazil je pripravljenost, da obišče prijateljske države in v osebnih stikih doseže nadaljnje zbližanje Indije z njimi.

Kar zadeva odnose s Kitajsko in Pakistanom, Indija želi, da bi dosegli boljše razumevanje in da bi se pogajali. »Toda Kitajska vztraja pri svojem negativnem in nespravljivem stališču do predlogov, sprejetih v Colombu.« Indija se je pripravljena pogajati s Kitajsko, če je ta pripravljena umakniti se iz sedmih postojank na demilitariziranem področju v Ladaku in če v celoti sprejme predloge Colomba.

Kostopulos v Sofiji

ATENE, 24. sept. (Tanjug). Grški zunanji minister Stavros Kostopulos je danes odpotoval na uradni obisk v Bolgarijo. V zadnjih šestih mesecih so se odnosi med Grčijo in Bolgarijo močno zboljšali.

Slovenija pozdravila predsednika Novotnyja

Predsednik skupščine SR Slovenije Ivan Maček je priredil včeraj svečano kosilo v čast predsednika Češkoslovaške

LJUBLJANA, 24. sept. — V lepem in sončnem jesenskem jutru se je davi ob osmih s posebnim vlakom pripeljal iz Beograda v Ljubljano predsednik ČSSR in prvi sekretar CK KPČ Antonin Novotny s soprogo in z njim predsednik republike generalni sekretar CK ZKJ Josip Broz Tito z Jovanko Broz. Na svečano okrašeni železniški postaji v Ljubljani sta visokega gosta iz Češkoslovaške in predsednika Tita sprejela in pozdravila sekretar CK Zveze komunistov Slovenije Miha Marinko in predsednik skupščine SR Slovenije Ivan Maček. Predsedniku Novotnyju in predsedniku Titu so pionirji in pionirke zaželeli dobrodošlico, izročili gostom šopke rdečih nageljnov, hkrati pa zaprosili predsednika Novotnyja, naj izroči tople pionirske pozdrave tudi češkim in slovaškim pionirjem in pionirkam.

Z ljubljanskega gradu so zabobneli topovski streli, vojaška godba pa je intonirala češkoslovaško in jugoslovansko himno. Oba predsednika sta obšla častni bataljon ljubljanske garnizije. Predsednik Novotny in predsednik Tito sta se nato pozdravila s predsednikom izvršnega sveta SRS Viktorjem Avbljem, podpredsednikom skupščine SRS dr. Marjanom Brecljem, članom izvršnega sveta SRS Vladimirjem Kaduncem, s Tinetom Remškarjem, predsednikom republiškega zbora SR Slovenije, generalpodpolkovnikom Radom Pehačkom in z drugimi zastopniki javnega življenja in visokimi oficirji.

V častnem spremstvu predsednika ČSSR Novotnyja so se pripeljali iz Beograda Boris Kraigher, podpredsednik izvršnega sveta skupščine SFRJ, Nikola Vujanović, veleposlanik SFRJ v Pragi, Petar Babić, generalmajor in dr. Sergije Makijedo, šef protokola državnega sekretariata za zunanje zadeve SFRJ.

Na železniški postaji so se nadalje pozdravili tudi s spremljevalci predsednika Novotnyja Oldřihom Černikom, podpredsednikom vlade in predsednikom državne planske komisije, Vasilom Biľakom, sekretarjem CK KP Slovaške in članom prezidija parlamenta, Antoninom Gregorjem, prvim namestnikom ministra za zunanje zadeve, Otokarjem Rytířem, generalpolkovnikom in prvim namestnikom ministra za vojsko in Antoninom Kroužilom, veleposlanikom ČSSR v Beogradu.

Na izhodu iz perona je pozdravil goste velik napis: »Dobrodošli, dragi gostje iz ČSSR.« Po sprejemu in toplem pozdravu množice Ljubljančanov, ki so se zbrali pred postajo, so se visoki gostje odpeljali po ljubljanskih ulicah proti Brdu. V Kranju, kjer se je zbralo več tisoč ljudi, so ustavili kolono avtomobilov. Pred gimnazijo, v centru mesta, je goste iz Češkoslovaške in predsednika Tita pozdravil v imenu prebivalcev Kranja predsednik občinske skupščine Martin Košir. Predsedniku Novotnyju in njegovemu spremstvu je zaželel prijetno bivanje v Sloveniji. Predsednik Novotny se je zahvalil za topel in prisrčen sprejem ter govoril o dobrih zvezah med narodi Češkoslovaške in Jugoslavije, ki se ugodno razvijajo in za kar so tudi v prihodnje vse možnosti. Predsednik Novotny je poudaril, da obe državi gradita socialistično družbo in da že zgolj to dejstvo zahteva obojestransko koristno sodelovanje. Iz Kranja so se gosti odpeljali na Brdo, kjer jim je predsednik Tito priredil zakusko. Potem so predsednik Novotny, predsednik Tito in njune soproge in še nekateri funkcionarji odšli na kratek sprehod v park, kjer je nekaj umetnih jezer. Predsednik Tito in Jovanka sta se nato poslovila od svojih gostov, s katerimi se bosta jutri ponovno sestala na Brionih.

Z Brda so se okoli desetih odpeljali v obrat Agrokombinata »Emona« v Smlednik. Med vožnjo skozi vasi so vaščani pozdravljali visoke goste iz Češkoslovaške.

Pred obratom v Smledniku so goste pozdravili republiški sekretar za kmetijstvo in gozdarstvo inž. Janez Perovšek, direktor Agrokombinata »Emona« inž. Zmago Hrušovar ter predsednik delavskega sveta Jože Tavželj. Iz obrata v Smledniku se je predsednik Novotny s spremstvom odpeljal skozi Črnuče in Domžale v Ihan. Predsednika Novotnyja so spremljali sekretar CK ZKS Miha Marinko, predsednik skupščine SRS Ivan Maček, predsednik izvršnega sveta Viktor Avbelj in drugi funkcionarji.

Predsednik Novotny se je podrobno zanimal za delo tega kombinata. Znano je, da Emona spada po proizvodnji, tehnični produktivnosti kakor tudi po organizaciji med naše najboljše objekte te vrste. Predsednik Novotny, ki si je ogledal obrata Agro-

● Nadaljevanje na zadnji strani

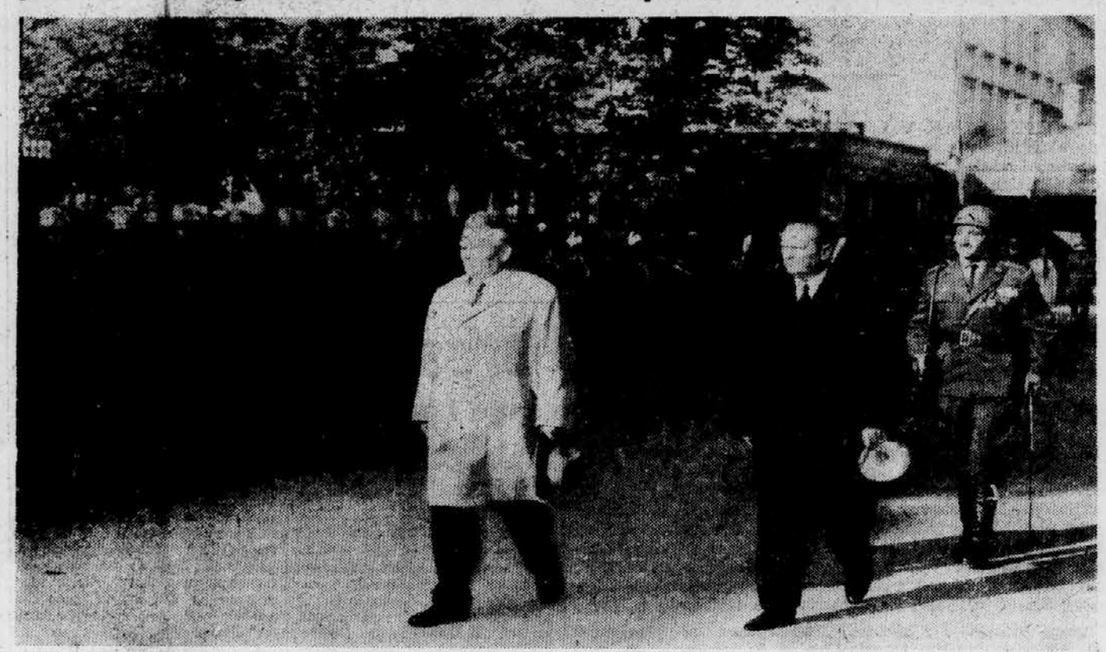

PREGLED ČASTNEGA BATALJONA — Predsednik Novotny in predsednik Tito sta po prihodu na železniško postajo v Ljubljani pregledala častni bataljon. Foto: Švabić

Kmetje v sodobni proizvodnji

Za prihodnji mesec pripravljajo v Ljubljani široko večdnevno razpravo o mestu kmetov v sodobni kmetijski proizvodnji in o nalogah kmetijskih organizacij pri uresničevanju začrtane kmetijske politike. Sedanje ugodnejše cene kmetijskih pridelkov in živine spodbujajo kmete k večji in boljši proizvodnji, kar je treba še podpreti z ustrezno strokovno službo in povečano dejavnostjo kmetijskih organizacij.

V zadnjem času je bilo mnogokrat na raznih mestih poudarjeno, da je kmetijsko proizvodnjo treba pospeševati povsod ne glede na to, kdo je lastnik zemljišč. To zahtevajo naše skupne koristi: preskrba potrošnikov in možnosti večjega izvoza — a v nič manjši meri koristi kmetijskih proizvajalcev, da povečajo svoje dohodke in izboljšajo svoj gospodarski položaj, da kmetijstvu potrebni ljudje ne bodo silili v mesta. To je torej potrebno vzlic temu, da blagovna proizvodnja družbenih posestev hitro narašča in z nekaterimi pridelki že krijejo večino potreb.

Nekatere zadruge pa pogodbeno sodelovanje s kmeti zožujejo. Pobude kmetov zavračajo s takšnimi pogoji, ki jih ti zaradi premajhne poučenosti še niso voljni sprejeti, na primer, da želijo sklepati pogodbe le za kompleksno kooperacijo, le za večja polja in podobno. Nimajo še dovolj kmetijskih strojev, da bi na kmečkih poljih opravljali vsa tista dela, ki jih lastniki želijo. Ob setvi jim zmanjka semena, ki ga iščejo kmetje, ker ga ne naročijo pravočasno. Zato se pogodbeno sodelovanje doslej ni moglo ustrezno razviti.

Zlasti bo treba pospeševati pogodbeno sodelovanje s hribovskimi kmeti. Tamkajšnje zadruge naj bi se oskrbele s kmetijskimi stroji, ki ustrezajo za obdelovanje hribovskih zemljišč. Žal so odvisne od proizvajalcev kmetijskih strojev, uvoza in kreditov za nakup. Zadruge bi morale tudi bolj opozarjati na takšne potrebe. Tako bi tudi v hribih imele enake možnosti za proizvodno sodelovanje, kot jih imajo ravninske zadruge. V hribih je možno močno povečati pridelovanje krme na travnikih in okrepiti pašništvo. Zaradi pomanjkanja delavcev pa bodo ustrezni kmetijski stroji imeli tukaj pomembno vlogo.

Ugodnejši položaj kmetijstva po zadnjem zvišanju zajamčenih cen olajšuje kmetijskim organizacijam sodelovanje s kmeti. Te priložnosti ne bi smele zamuditi. Odkrivati bodo morale skrite rezerve, ki jih je zlasti na zasebnih posestvih veko, in jih vključevati v sodobno kmetijsko proizvodnjo.

J. PETEK

Posvet pred kairsko konferenco

BEOGRAD, 24. sept. (Tanjug). Namestnik zunanjega ministra Indonezije Suvito Kosumovidagdo bo jutri prispel v Beograd, da izmenja misli in se posvetuje z visokimi funkcionarji državnega sekretariata za zunanje zadeve o pripravah na konferenco neangažiranih držav. Suvito Kosumovidagdo bo gost državnega sekretarja za zunanje zadeve Koče Popovića.

IS je analiziral investicije

Republiški izvršni svet nalaga gospodarski banki in republiškim skladom, naj proučijo ustavitev ali odgoditev izgradnje objektov kot so Trg revolucije, tovarna celuloze Otiški vrh, nekateri objekti grafične industrije, tovarna perlona v Ljubljani, nekatere ceste itd.

LJUBLJANA, 24. sept. — Pod predsedstvom Viktorja Avblja je bila v torek razširjena seja Izvršnega sveta, katere so se udeležili tudi predstavniki bank in družbene kontrole. Na seji je Izvršni svet obširno razpravljal o investicijski potrošnji v gospodarstvu v letošnjem letu.

Zavod SRS za gospodarsko planiranje in republiški sekretariat za splošna gospodarska vprašanja sta pripravila ustrezno gradivo, ki med drugim ugotavlja, da je investicijska potrošnja v letošnjem letu zavzela obseg, ki daleč presega planska predvidevanja in realne ekonomske možnosti ob znatno poslabšani strukturi, ki kaže zaostajanje naložb v družbeni standard ter energetiko. Tako je bilo npr. leta 1963 v osmih mesecih potrošeno za graditev energetskih kapacitet 7,1 milijarde din, leta 1964 pa le 4 milijarde dinarjev.

Letošnja investicijska potrošnja je dosegla za 45% višjo raven v primerjavi z investicijsko potrošnjo v obdobju osmih mesecev minulega leta. Kolikor bi se dinamika potrošnje sredstev za investicije nadaljevala v dosedanjem tempu, bi obseg investicij do konca leta še bolj povečal neskladnosti v gospodarskem razvoju ter povzročil dodatne težave na notranjem trgu, pritisk na cene, večje neskladje med kupno močjo in blagovnimi fondi, še bolj zavrl rast izvoza, ki je v sedanjih pogojih še prav posebej pomemben za nadaljnji razvoj gospodarstva in življenjskega standarda.

Analiza vzrokov za prekomerno investicijsko potrošnjo v gospodarstvu ter ukrepi, ki jih je treba storiti, da bi se investicijska potrošnja umirila in privedla v okvire, ki so predvideni z družbenim planom republike, so bila osnovna vprašanja razprave na seji Izvršnega sveta.

Osnovni vzroki za čezmerno naraščanje investicij so predvsem v politiki kratkoročnega kreditiranja, ki omogoča intenzivno in enostransko uporabo močno povečanih sredstev gospodarskih organizacij in poslovnih bank za naložbe v osnovne fonde, ne da bi pri tem vodili računa o potrebnem povečanju naložb tudi v lastna obratna sredstva za povečano proizvodnjo. Takšna kreditna politika ne samo da ne pospešuje intenzivnega gospodarjenja in varčevanja z obratnimi sredstvi, temveč omogoča široko in neracionalno investiranje, ki predvsem zasleduje količinsko povečanje proizvodnje brez ustreznih sprememb v produktivnosti dela in boljše uporabe notranjih rezerv.

Potrebno je doseči večjo smotrnost v namenskem usmerjanju sredstev gospodarskih organizacij. Le-te naj bi iz svojega razpoložljivega dohodka usmerile več sredstev v stalna obratna sredstva in tako zmanjšale obseg kratkoročnih kreditov.

●● Nadaljevanje na zadnji strani

Sufanuvong obtožuje Washington

Poziv Suvana Fumi, naj se vrne v Pariz

PARIZ, 24. sept. (Reuter, AP). Vodja gibanja Patet Lao princ Sufanuvong je sinoči obiskal predsednika francoske vlade Georgesa Pompidouja in se z njim pogovarjal kakšno uro. O njunem razgovoru niso objavili nobenega sporočila.

Danes je princ Sufanuvong obtožil ZDA in laoške kroge, ki jih ZDA podpirajo, da sabotirajo razgovore o miru, ki so se začeli v Parizu med predstavniki treh laoških političnih frakcij. Rekel je, da so ZDA vplivale na odločitev predsednika laoške vlade Suvane Fume, da se vrne v Vientian, »tako da bi tam okrepil svoje pozicije«. ZDA in proameriške sile v Laosu očitno ne želijo, da bi bila sklicana nova ženevska konferenca o Laosu, pač pa hočejo zaplesti Laos v državljansko vojno. Na koncu je Sufanuvong pozval premiera Suvano Fumo, naj se vrne v Pariz in nadaljuje razgovore. Pozval je tudi vlade držav, udeleženk ženevske konference, naj store vse, da bi sklicali novo ženevsko konferenco 14 držav.

Willi Stoph — Grotewohlov naslednik

BERLIN, 24. sept. (ADN). Za novega predsednika ministrskega sveta Nemške demokratične republike je bil danes izvoljen Willi Stoph, ki je prišel na ta položaj namesto preminulega Otta Grotewohla. Willi Stoph je bil doslej prvi namestnik predsednika vlade NDR.

Ljudska skupščina NDR je na današnji seji ratificirala sporazum med ZNR in NDR o prijateljstvu in vzajemni pomoči ter sodelovanju, ki so ga 12. junija letos podpisali v Moskvi.

Odgovor ZDA

WASHINGTON, 24. sept. Predstavnik State Departmenta je izjavil, da se bodo ZDA razgovarjale o vojaški pomoči Kongu samo v navzočnosti predstavnika Combejeve vlade. To je odgovor na sklep posebne komisije OAE (Organizacija afriške enotnosti), da pošlje v Washington delegacijo, ki bi apelirala na predsednika Johnsona, naj ZDA ustavijo vojaško pomoč Combeju.

FRESKE V SKUPŠČINI — Miha Marinko, Ivan Maček in Antonin Novotny si ogledujejo freske v dvorani skupščine SR Slovenije, ki prikazujejo zgodovino Slovencev. Foto: Švabić

Mesto književnika v družbi

VII. kongres Zveze književnikov Jugoslavije

OD NAŠEGA POROČEVALCA

TITOGRAD, 24. sept. (Po telefonu) — VII. kongres Zveze književnikov Jugoslavije (trajal bo od danes do sobote), uglašen na osnovno temo o mestu in vlogi pisatelja v naši družbi, se je z eno izmed manifestacij začel že sinoči. V domu JLA iz bleščečega se kamna so brali, oziroma naj bi po napovedih na plakatih brali svoja dela predstavniki vseh republiških društev.

V uvodni besedi literarnega večera, posvečenega proslavitvi Vuka in Mažuranića, je Dobrica Ćosić razgrinjal misli o tem, kako živi v kulturi jugoslovanskih narodov njihovo bratstvo, kako je bila zavest bratstva v resnici zavest svobode in pogojev zanjo, kako je bratstvo pogoj in cilj svobode in narobe; govoril je o socialističnem jugoslovanstvu. Svoje stihe je brala Desanka Maksimović, za njo Dragutin Tadijanović. Slovencem je pripadla točka s prozo. Prvakinja titograjskega narodnega gledališča Nada Bažević je prebrala iz »Republike« srbskohrvatski prevod proze slovenskega pisatelja iz Trsta Borisa Pahorja. Vladimir Čerkez je na pamet povedal svojo poemo o deklici, Radoslav Rotković je prebral odlomek iz neobjavljenega romana, Makedonec Aco Šopov pa je prebral občinstvu nekaj svojih pesmi v materinem jeziku, v makedonščini.

Ob udeležbi uglednih gostov so zjutraj sprejeli dnevni red. Za osnovno temo ni bilo uvodnega ali izhodiščnega referata. Po kratkih začetnih besedah Čeda Vukovića so se dopoldne zvrstili samo trije referati izmed 20 prijavljenih. Vsi trije so bili dokaj dolgi in vsi trije precej esejistični. Nešo Selimović je razglabljal o tem, da jugoslovanski pisatelji sicer veliko pišejo in jim je do tega, da bi vplivali v družbi in na družbo, da pa neposredno za to premalo store. Niso ustvarili v družbi vzdušja, v katerem bi bila književnost resnična potreba. Književnost štejemo za neproduktivno dejavnost vse dotlej, da postane tržno blago ipd. Vprašanja kulture, je navajal, so izven obče pozornosti. Program ZKJ in ustava govorita drugače, praksa pa je taka. Govoril je še o avtorskih honorarjih, ki niti od daleč niso zadostni za profesionalno delo, vsako resno delo pa zahteva celega, ne pa na več koncev raztrganega človeka.

Bruno Popović je trdil, da je treba za plasma kulture storiti še vse. Imamo boljšo književnost od pogojev zanjo, je dejal v enem izmed poglavij. Poudarjal je humanizacijsko vlogo kot cilj književnosti in pravil, kako je treba od skupnosti izsiliti sredstva za to, da bo knjiga prišla do čimveč ljudi, da bo prišla književnost v duhovni krvni obtok ljudstva. Naklade morajo biti mnogo večje, poskrbeti je treba za knjižnice in podobno. Ob tem, ko se zmanjšuje število gledališč, ko se fetišiziramo z nogometom in se človek očitno dobro počuti v primitivizmu, je to nujno, je dejal; skrb za plasma knjige je zdaj na repu vseh prizadevanj.

Milo Kralj je govoril o demokratizaciji in o boju proti birokratizmu. Vendar, je dejal, ne bi smeli prejšnjega birokratizma nadomeščati s subjektivnim birokratizmom

●●● Nadaljevanje na zadnji strani

975 napadov Vietkonga

SAJGON, 24. sept. (Reuter). Osvobodilno gibanje Vietkong je v času od 13. do 19. septembra izvedlo 975 oboroženih napadov na sajgonske vladne enote.

Večina: »Moiz Combe nezaželen«

Odmevi na sklep seje odbora ambasadorjev

KAIRO, 24. sept. (Tanjug.) Kairski tisk danes pozdravlja stališče stalnega odbora veleposlanikov 12 držav, da udeležba Moiza Combeja na konferenci neangažiranih ni zaželena. Vsi trije glavni jutranjiki poročajo na prvih straneh, da je stalni odbor na včerajšnjem sestanku uveljavil svoj prejšnji sklep, da bi Combejeva navzočnost ustvarila nelagodno atmosfero in da bi bila kvarna za delo konference.

Kakor piše »Al Ahram«, se v stališču stalnega odbora veleposlanikov zrcali mnenje, ki prevladuje med neangažiranimi deželami. List naglaša, da ne gre za nobeno nasprotje zoper Kongo kot državo in zoper kongoško ljudstvo, pač pa zoper Combeja in nekatere njegove sodelavce v vladi.

Po vesteh iz Pnom Penha je jugoslovanski veleposlanik Boško Čakić včeraj obiskal kamboškega zunanjega ministra Huota Sambata in se z njim pogovarjal o bližnji konferenci neangažiranih držav v Kairu. Kamboški minister in jugoslovanski veleposlanik sta ugotovila, da obe državi enako gledata na probleme, ki jih bodo obravnavali na konferenci.

Kakor pravijo odgovorni politični krogi v Pnom Penhu, posveča kamboška vlada veliko pozornost konferenci neangažiranih, od katere si obeta konstruktivne in konkretne rezultate. Pripominjajo, da bo Kambodža na konferenci posebej opomnila na probleme jugovzhodne Azije oziroma bivše francoske Indokine.

Kamboška delegacija bo v Kairu pripravljena drugim voditeljem držav in vlad izčrpno razložiti dogodke v Indokini kakor tudi svoja gledišča o ureditvi problemov, ki med drugim spravljajo v hudo nevarnost tudi neodvisnost, ozemeljsko integriteto in nevtralnost Kambodže.

Od drugih problemov, ki so na začasnem dnevnem redu kairske konference, zanima Kambodžo zlasti razorožitev in pa okrepitev OZN. Kamboški krogi naglašajo, da je moč svetovne organizacije v njeni univerzalnosti in da bodo podprli vsako iniciativo v tem smislu.

Podpisan sporazum o prepustnicah

Zahodni Berlinčani bodo smeli v vzhodni Berlin

BERLIN, 24. sept. (Tanjug). Vlada Nemške demokratične republike in zahodnoberlinski senat sta danes dosegla sporazum o obiskih zahodnih Berlinčanov v vzhodnem delu mesta, kjer bodo lahko obiskovali sorodnike. Sporazum sta podpisala v poslopju vlade NDR državni sekretar v vladi Wendt in zahodnoberlinski senator Korber. To je drugi sporazum te vrste, odkar so se lani decembra sporazumeli o medberlinskem prometu ob novoletnih praznikih in je tedaj več ko milijon zahodnih Berlinčanov obiskalo sorodnike v vzhodnem Berlinu.

Pogajanja o sedanjem sporazumu so trajala devet mesecev. Predstavniki obeh strani so se medtem osemindvajsetkrat sestali izmenoma v zahodnem in vzhodnem Berlinu, prizadevajoč si predvsem, da bi se sporazumeli o proceduralnih vprašanjih.

Sporazum določa, da lahko zahodni Berlinčani obiskujejo svoje sorodnike v vzhodnem Berlinu od 26. oktobra do 8. novembra in od 19. decembra do 3. januarja 1965. V načrtu je, da bodo dovolili obiske tudi za 14 dni med velikonočnimi prazniki prihodnje leto, vendar se bodo o tem podrobno dogovorili na nadaljnjih pogajanjih.

Prepustnice za obiske bodo izdajali na 16 krajih v zahodnem Berlinu, kjer bo zaposlenih okoli 600 poštnih uslužbencev iz NDR in zahodnega Berlina. Obiskovalci bodo prestopali medberlinsko mejo na petih prehodih.

Sporazumeli so se, da je mogoče sporazum podaljšati na željo ene izmed obeh strani, ne da bi se ponovno pogajali o klavzulah, pač pa samo o času obiskov.

Politična javnost v obeh delih mesta je pozdravila sklenitev tega sporazuma, ki je po splošnem prepričanju nov korak k normalizaciji odnosov in razumevanju med obema deloma Berlina kakor tudi med obema nemškima državama.

Prav tako splošno sodijo, da sklenitev tega sporazuma utira pot stalnim uradnim stikom med vlado NDR in zahodnoberlinskim senatom, ki

●●●● Nadaljevanje na zadnji strani

NOVOTNY V LJUBLJANI — Dolga kolona avtomobilov z gosti iz Češkoslovaške in njihovim spremstvom na Titovi cesti v Ljubljani. Foto: Selhaus

Skupščinski dnevnik

ZVEZNA SKUPŠČINA

BEOGRAD, 24. sept. (Tanjug). V zvezni skupščini je dopoldne zasedalo pet odborov zveznega in organizacijsko političnega zbora.

V odboru za industrijo zveznega zbora so razpravljali o predosnutku resolucije o smernicah za izdelavo sedemletnega plana. V prvi polovici oktobra bodo, kot računajo, o tem aktu razpravljali v skuščinskih zborih. V razpravi so se posebej zavzeli za hitrejši razvoj proizvodnje surovin in za hitrejši razvoj bazične industrije, katere zaostajanje se zlasti kaže v prevelikem uvozu reprodukcijskega materiala. Zanimivi so bili tudi predlogi, da bi z ekonomskimi računi morali določiti, katere industrije bi se glede možnosti prodaje blaga na tujih trgih posebej izplačalo razvijati, dalje predlog, da bi morali predpisati minimum proizvodnih kapacitet za gradnjo industrijskih objektov, in pa predlog, da bi v resoluciji bolj naglasili pomen avtomatizacije, ustvarjanje rezerv reprodukcijskega materiala ter notranjo tehnično pomoč. Po predlogu, ki so ga poslanci ugodno ocenili, bi poslovne banke v prihodnje lahko ustanavljala tudi podjetja.

V odboru za blagovni promet zveznega zbora so izrazili mnenje, da v predosnutku resolucije o smernicah za izdelavo sedemletnega plana ni dovolj naglašena vloga deviznih dohodkov, ki jih daje turizem, katerega je mogoče s sorazmerno majhnimi investicijami hitreje povečevati.

V pristojnem odboru organizacijsko političnega zbora so sprejeli delovni program za preučevanje medobčinskega sodelovanja.

»Kdor dobro proizvaja, tudi dobro posluje,« je bila osnovna ugotovitev odbora za kmetijstvo zveznega zbora, v katerem so razpravljali o analizi zaključnih računov kmetijskih organizacij. Treba je ugotoviti, da se materialni pogoji kmetijstva bistveno izboljšujejo, saj se učinki povečanih cen kmetijskih pridelkov zlasti poznajo v kmetijskih organizacijah z večjo produktivnostjo. V razpravi pa so posebej zastavili vprašanje o tistih kmetijskih organizacijah, ki že več let poslujejo z izgubo in katerim bi težko pomagali tudi s sanacijskimi krediti, če ne bodo njihovi kolektivi resneje načeli problema rentabilnosti.

V odboru zveznega zbora za komunalna vprašanja pa so razpravljali o poslovanju PIT podjetij in podjetij mestnega prometa.

PALETNI VLAK V LJUBLJANI — Več sto gospodarstvenikov iz tovarn, transportnih podjetij, JLA, gospodarskih zbornic in drugih si je včeraj dopoldne ogledalo na ljubljanski železniški postaji potujočo razstavo »paletni vlak«. Razstavo, ki bo obiskala 26 večjih središč v državi, je organizirala Jugoslovanska skupnost za paletizacijo. Namen razstave je prikazati manipuliranje z blagom s pomočjo palet in viličarjev. Pri praktični demonstraciji sta dva viličarja natovorila 5-tonski kamion z blagom, ki je bil naložen na paletah, v pičlih sedmih minutah, tovorni vagon pa v četrt ure. Računajo, da bi s paletizacijo prihranili v naši državi približno 60 milijard dinarjev na leto: zmanjšalo bi se namreč število delovnih operacij v proizvodnji, pri skladiščenju in prekladanju blaga, boljša pa je tudi izkoriščenost transportnih sredstev. — Paletni vlak se bo danes ustavil še v Mariboru.

Foto: S. Busić

Tržne inšpekcije so prešibke

Posvetovanje tržnih inšpektorjev okraja Ljubljana

LJUBLJANA, 24. sept. — Oddelek za inšpekcijske službe pri skupščini okraja Ljubljana je danes sklical posvetovanje vseh tržnih inšpektorjev svojega območja. Posvetovanja so se udeležili tudi predstavniki republiške tržne inšpekcije, predstavniki odbora za družbeno nadzorstvo SRS in odbora za organizacijsko-politična vprašanja republiškega zbora SRS, predstavniki okrožnega javnega tožilstva, senata za prekrške Ljubljana in tajništva za notranje zadeve.

Tržne inšpekcije v občinah so prešibke, da bi zmogle vse delo, je bilo rečeno v analizi poletnega dela tržnih inšpekcij. Na območju ljubljanskega okraja je 11.299 objektov za nadzorovanje, vse občine pa imajo zaposlenih le 35 inšpektorjev, čeprav je sistematiziranih 41 delovnih mest. Na enega tržnega inšpektorja pride letno 323 pregledov, znano pa je (iz dosedanje prakse), da zmore en inšpektor letno le okrog 150 pregledov.

V nekaterih gospodarskih organizacijah po več let ni nobenega pregleda, čeprav bi bil marsikje nedvomno nujno potreben, je bilo rečeno v nadaljevanju analize.

V prvem polletju so inšpektorji pregledali le 22 % objektov. V 2458 objektih (trgovine, skladišča, gospodarske organizacije, gostišča) so izdali 725 obtožbenih predlogov, 736-krat so predlagali upravno kaznovanje, 625-krat pa so kršitelje predpisov kaznovali z mandatnimi kaznimi. Pri svojem delu so velikokrat naleteli na velike težave.

Direktor »Agrokombinata« v Grosupljem je inšpektorju preprečil pregled v obratih te gospodarske organizacije in inšpektor ga je moral prijaviti sodniku za prekrške.

— Vsak inšpektor ve, da je malo takih gospodarskih organizacij, v katerih bi bilo vse popolnoma v redu. Po temeljitem pregledu je povsod mogoče najti kršitve predpisov, so povedali inšpektorji.

V razpravi so inšpektorji opozorili na stalno napako, da se namreč veliko govori o kontroli, o napakah, ki se dogajajo vsak dan, in o drugih problemih, da pa se malo naredi, da bi te napake odpravili. Opozorili so na to, da številna podjetja na račun zvišanja življenjskih stroškov zvišujejo svoje cene povsem neupravičeno.

— Osebni dohodki se ne bi smeli zvišati na račun zviševanja cen, je bilo rečeno, zviševanje osebnih dohodkov naj gre na račun boljšega poslovanja, večje produktivnosti in sproščanja skritih rezerv. Ali za primere zviševanja cene izdelkov kakšne tovarne izvedo organi delavskega samoupravljanja? Velikokrat ne!

Inšpektorji iz primestnih občin so opozorili na problem pri kupovanju močnih krmil in pri odkupu pšenice.

— Odkupna cena za pšenico je le okrog 60 din, močna krmila (otrobi) pa so kar po 55 din za kg. Kmetje pogosto raje krmijo živino kar s pšenico, namesto da bi kupovali krmila, ki so predraga. Treba je pregledati, če so cene krmilom povsem upravičene, in opozoriti kmetijske zadruge, naj odkupujejo vse presežke pšenice po najvišjih možnih cenah, saj je potreben vsak kilogram pšenice.

Velikokrat je opaziti tudi precejšen vpliv občin na delo inšpektorjev. Zato je nujno potrebno čimprej izdati predpise v zvezi s kontrolo in evidenco cen, ki so zdaj zelo pomanjkljivi. Ali ni nenavadno to, da dobi tožilstvo zelo malo prijav prekršiteljev, inšpektorji pa ob vsaki priložnosti povedo, da je na njihovih območjih situacija skrajno porazna?

V uradnem listu SFRJ je 1. julija izšel pravilnik o kakovosti sadja, zelenjave in gob ter sadnih, zelenjavnih in gobnih izdelkov, ki je stopil v veljavo en mesec kasneje. Kljub točnim predpisom o tem, kakšno mora biti blago na trgih, je stanje slabo: blago ni sortirano po velikósti, je v neprimerni embalaži, nima označene kakovosti, ni opremljeno s podatki o proizvajalcu in prodajalcu, pogosto je nagnito, obtolčeno in slabo očiščeno.

— Več krivde za to in več neupoštevanja predpisov je treba iskati v skladiščih, od koder to blago pride k prodajalcem, je bilo naročeno inšpektorjem.

Na koncu posvetovanja so določili, da bo seminar za tržne inšpektorje od 26. do 29. oktobra, strokovni izpiti za tiste, ki jih še nimajo, pa od 30. oktobra do 1. novembra v Ljubljani.

E. JURIĆ

Sabor Hrvatske o finansiranju obveznega šolanja

ZAGREB, 24. sept. (Tanjug). Predlogi o brezplačnem prevozu učencev, o zagotovitvi brezplačnih šolskih knjig in o obveznem delovanju šolskih kuhinj so nekatere pomembne spremembe v zakonu o osnovnih šolah, o katerih se je začela danes razprava na skupni seji kulturno prosvetnega sveta sabora. Ko je o tem poročal, je predsednik kulturno prosvetnega sveta govoril o delu, ki je bilo opravljeno pred oblikovanjem teh sprememb v zakonu. Poudaril je, da so skupščinska telesa pri tem izhajala iz ustavnega določila, da mora sredstva za financiranje obveznega šolanja zagotoviti občina.

Zavod ing. Stanka Bloudka — GRADBENI SERVIS razpisuje mesto **gradbenega tehnika**

Nastop službe takoj ali po dogovoru. — Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. Ponudbe pošljite na naslov: Gradbeni servis — Ljubljana, Detelova ulica štev. 1. 9146

Dobro vpeljano trgovsko podjetje razpisuje **10 prostih mest TRGOVSKIH POTNIKOV**

Plača po učinku.

Zaželena praksa in lastno vozilo! Ponudbe na podružnico »Dela« Maribor, Koroška cesta 2 pod »Agilen«. 9066

BIRO ZA GOZDARSKO NAČRTOVANJE Ljubljana, Cesta na Loko 4 proda **motorno kolo JAWA — 150 ccm**

Prednost do nakupa ima družbeni sektor, če ne bo interesentov do 1. oktobra 1964, lahko kupijo zasebniki. 9164

V Mariboru posvetovanje o produktivnosti predilnic in tkalnic

MARIBOR, 24. sept. — V prostorih društva ekonomistov se je danes začelo posvetovanje o produktivnosti in kvaliteti predilnic in tkalnic v SFRJ. Udeležence iz vseh krajev države je pozdravila predsednica mestnega sveta Maribor Vera Kolarič. Direktor tekstilnega inštituta Maribor inž. Jože Kolarič je govoril o perspektivah in razvoju tekstilne industrije. Govoreč o tekstilni surovinski bazi je med drugim dejal, da lahko dosežemo izboljšanje v preskrbi tekstilne industrije z domačo surovinsko bazo samo z graditvijo oziroma razširitvijo ustreznih zmogljivosti za proizvodnjo umetnih vlaken, kar delajo vse industrijsko razvite države. Prof. dr. inž. K. Weigel iz Krefelda je imel referat o napredku in novih strojih v tkalnicah. Sodelavec tekstilnega inštituta Maribor Fran Orešič je poročal o sedanji produktivnosti v tkalnicah, urednik strokovnega časopisa »Tekstil« iz Zagreba Andrej Koman pa o gospodarskem pomenu kvalitete. Posvetovanje se bo jutri nadaljevalo.

M. K.

Razprava je premalo načelna

V mnogih organizacijah po državi že obravnavajo osnutek sprememb in dopolnitev statuta ZKJ

BEOGRAD, 24. sept. (Tanjug). Osnutek sprememb in dopolnitev statuta ZKJ je te dni čtivo, po katerem ljudje najbolj povprašujejo. Po vesteh iz notranjosti so založniška podjetja skoraj v vseh republikah izdala ta dokument v velikih nakladah in v jezikih vseh naših nacionalnosti.

V mnogih organizacijah se je že začela razprava o osnutku. Člani Zveze komunistov se za zdaj posamič ali kolektivno seznanjajo s statutarnimi določbami. Občinska in druga vodstva ZKJ so dala osnovnim organizacijam pobude v tem smislu.

Pričakovati je, da se bo po prvih sestankih v javnosti pojavilo več mnenj in predlogov. Vse, kar je bilo doslej slišati o osnutku, ima v glavnem značaj posameznih pripomb. Malo je poskusov, da bi temeljiteje ocenili načelne, najvažnejše novosti. V prvih razpravah skoraj sploh niso govorili o določbah, ki naj bi prispevale h krepitvi družbene vloge in odgovornosti komunistov v vsem tistem, kar predstavlja nadaljnji razvoj demokratizma v organizacijah in vodstvih. Prav te določbe osnutka pa prinašajo najpomembnejše spremembe.

Najbrž ni bilo niti dovolj časa, da bi načeli vprašanja večjega, načelnega pomena. Po mnenju članov komisije za spremembe in dopolnitve statuta ZKJ pa to ni edini razlog, da v razpravi niso dovolj načenjali takšnih vprašanj. V javnosti je nastal nekoliko napačen vtis, da je treba težiti samo za zboljšanjem nekaterih formulacij, ne pa tudi za obravnavanjem in temeljitejšo oceno velikih in načelnih novosti, ki jih je treba povzdigniti na raven statutarnih norm. Na to kažejo tudi številna poročila iz organizacij, v katerih govore o začetku razpravljanja, ne pa o seznanjanju članstva, da bi bolj kvalificirano presodilo, ali prredlagane določbe ustrezajo sedanjim potrebam organizacije.

Kritično ocenjujejo tudi sklepe nekaterih občinskih in drugih komitejev o ustanovitvi skupin ali komisij, ki bi se lotile selekcije pripomb, predlogov in mnenj. Naj gre za še tako dobre namene, vendar je upravičena bojazen, da bi utegnila biti posledica takega postopka, da vseh pobud članstva ne bodo do kraja obravnavali.

Ne bi bilo smotrno spuščati se v selekcijo. V nasprotnem primeru bi se izneverili načelu, da v razpravi o osnutku ne more biti nobeno mnenje diskriminirano. Najbolj koristno je, da vsi predlogi in pripombe v čimbolj originalni obliki pridejo pred komisijo za spremembe in dopolnitve statuta ZKJ.

Devizni dohodki od turizma — bolje, kot smo pričakovali

BEOGRAD, 24. sept. (Tanjug). Po predhodnih podatkih Narodne banke so znašali devizni dohodki od turizma v prvih osmih mesecih letošnjega leta 34 milijonov dolarjev ali 30 odstotkov več, kakor v istem obdobju lanskega leta. Strokovnjaki pa pripominjajo, da še niso poravnani računi za razne dogovore za avgust in zato je pričakovati, da bodo devizni dohodki še večji.

Devizni dohodki od turizma so v minulih mesecih prekosili pričakovanja. Ker so bili doslej dohodki v tej dejavnosti vedno znatno večji v tretjem četrtletju, kakor v prvih dveh, lahko pričakujemo, da bo znašal skupni dohodek od turizma približno 90 milijonov dolarjev. Lani je bil turizem z deviznim dohodkom 66.7 milijona dolarjev na petem mestu.

Sprejemi in obiski

BEOGRAD. — Podpredsednik republike Aleksandar Ranković je oboblaščenega ministra SFRJ v Izraelu Vojislava Sobaića.

Predsednik centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije Svetozar Vukmanović je sprejel izrednega in pooblaščenega veleposlanika Italije v Jugoslaviji g. Roberta Duccija.

Član zveznega izvršnega sveta Jože Brilej je sprejel izrednega in pooblaščenega veleposlanika Japonske v Jugoslaviji Michitoshija Takahashija.

SARAJEVO. — Potem ko je delegacija zveze sindikatov Norveške obiskala podjetje Famos in se tamkaj seznanila z delom organov samoupravljanja in sindikalne organizacije, se je v republiškem svetu sindikatov BiH razgovarjala o gospodarskem razvoju te republike in o delu sindikalnih organizacij.

Snežni zameti okrog Kruševca

KRUŠEVAC, 24. sept. (Tanjug) — Po enodnevnem presledku je sinoči znova zelo močan snežni metež zajel mnogo vasi in naselij na obronkih Kopaonika in Željina. Na Kopaoniku je zapadlo že blizu pol metra snega, na Željinu pa je snežna odeja debela približno 15 cm.

Močan veter je nanesel ponekod toliko snega, da so snežni zameti neprehodni in nekatere vasi ob vznožju planin so odrezane od drugih naselij. Snežilo je tudi v nekaterih vaseh v planinskem delu vinorodne župe, kjer je sneg v tem letnem času nekaj nenavadnega.

Ker je zapadlo na Kopaoniku in Željinu precej snega, se je ozračje na področju Kruševca močno ohladilo. V nižinah hladen dež v vinorodnih krajih ovira trgatev, ki se je šele začela.

Z JAT brezplačno v Dubrovnik

Zračni krst 40 Jugoslovanov

BEOGRAD, 24. sept. — Štirideset ljudi iz različnih krajev države, ki še niso nikoli potovali z letalom, bo 3. in 4. oktobra gost Jugoslovanskega aerotransporta »Caravelle« jih bo ponesla iz Beograda v Dubrovnik in nazaj. Posebna komisija JAT bo izbrala potnike za to vožnjo, ki so jo nazvali »polet zračnega krščenja«, izmed pismenih prijav, ki jih je treba poslati do 1. oktobra na poslovalnico JAT, Ulica maršala Tita v Beogradu.

Posebna »Caravelle« bo poletela iz Beograda v soboto, 3. oktobra, ob 5.50 zjutraj, iz Dubrovnika pa se bo vračala v nedeljo ob 16.55. »V tridesetih minutah bodo potniki iz Beograda v Dubrovniku«, pravijo v JAT, »hkrati pa bodo doživeli še krožni polet nad Beogradom in Dubrovnikom ter spoznali vse naprave na letališču Beograd.«

V Dubrovniku bodo potniki oba dni gostje JAT in dubrovniške turistične agencije »Atlas«. Za zabavo med potjo in v Dubrovniku bodo skrbeli priznani beograjski humoristi in pevci zabavne glasbe.

Polet v Dubrovnik sodi med vrsto akcij JAT za razširitev kroga svojih potnikov. Ugotavljajo, da se potniških letalskih zvez pri nas poslužuje še vedno razmeroma majhen in zelo ozek krog ljudi. Še vedno je mnogo predsodkov in bojazni pred poleti.

»Upamo, da bomo 40 ljudi, ki bodo tokrat prvič potovali z letalom, prepričali, da je letalo zelo prijetno in varno prevozno sredstvo,« sodijo v Jugoslovanskem aerotransportu.

JAK KOPRIVC

Predstavniki turističnih agencij ZDA in Kanade pri nas

BEOGRAD, 24. sept. (Tanjug). V Beograd je prispela skupina predstavnikov potniških in turističnih agencij iz ZDA in Kanade, ki ostanejo pri nas dva tedna. V začetku prihodnjega meseca pa pričakujejo še štiri skupine.

Predstavniki najbolj znanih turističnih in potniških agencij iz teh dveh prekmorskih dežel so prispeli k nam kot gostje beograjskega podjetja »Putnik« in zagrebškega »Generalturista«. Njihov obisk je informativnega značaja. Med bivanjem v naši deželi bodo obiskali najbolj znane turistične kraje na Jadranu, kakor so Opatija, Dubrovnik, Sv. Štefan in drugi.

Ker se turisti ZDA in Kanade čedalje bolj zanimajo za obisk naše dežele, je pričakovati, da bo bivanje predstavnikov turističnih agencij iz teh dežel izkoriščeno tudi za razgovore o možnostih nadaljnjega naraščanja števila gostov iz teh dveh dežel Severne Amerike.

Pisma bralcev

Kaj je z blejskim otokom?

Tovariš urednik,

blejski gostje ali izletniki, ki so letos obiskali otok, so naleteli na kaj žalostno stanje na tej poleg gradu najbolj atraktivni točki Bleda. Večji del otoka s cerkvijo je bil razkopan, tako da si je bilo težko kaj ogledati; gostinski prostori pa so tudi tako primitivni, da so podobni bolj gostilni v kaki zakotni vasici.

Razlog, da je večji del otoka razkopan, je v tem, da na njem arheologi izkopavajo. To je popolnoma v redu, saj bo otok s tem nedvomno veliko pridobil. Nevarnost pa je v tem, da se ta dela plečejo že drugo leto in da vse kaže, da tudi prihodnje leto ne bo še nič bolje. Tega pa ne bi smeli dopustiti. Zato bi se morali vsi, ki lahko pri tem kaj odločajo, dogovoriti, da z obnovo otoka pohitijo in ga uredijo tako, kot to zasluži.

TD Bled ima že idejni program bodoče ureditve. Po tem programu bo v cerkvi muzej, kjer bodo razstavljene tudi vse izkopanine, t. j. skeleti, razni temelji zidov itd.

Ostali objekti na otoku — sedanje gostišče in mežnarija — pa bodo preurejeni v sodobno gostišče. Razen tega pa bodo morali urediti razsvetljavo, vodovod in druge naprave. S tem bo otok dobil primerno mesto v primerjavi z urejenim blejskim gradom.

Vendar tako stanje, kot je bilo letos na otoku, ne bi smelo več trajati. Z deli bi morali začeti še to zimo, saj bi po ledu najbolje prepeljavali material za gradbena in druga dela.

BOŽO BENEDIK,
Bled

Prosili smo za pojasnilo vodstvo Narodnega muzeja v Ljubljani, ki nam je poslalo naslednji odgovor:

Narodni muzej v Ljubljani, ki vodi izkopavanja na blejskem otoku, je pisma tov. Benedika iskreno vesel. Seveda so prostori okoli cerkve in v cerkvi sami trenutno kaj malo vabljivi, toda kjer se cepijo drva, letijo tudi trske. Tako je z izkopavanjem — kupi zemlje in kamenja, rezultati pa so nenavadno važni: pod sedanjo baročno cerkveno stavbo smo našli ostanke štirih starejših — dve iz gotike in dve iz romanske dobe, okoli zgradb pa skoraj 100 grobov iz staroslovanskega časa. Tako smo pri letu 1000 in ne daleč proč od Prešernove vizije o boginji Živi, Bogomili in Črtomiru.

V idejnem programu ureditve otoka Narodni muzej tesno sodeluje s turističnim društvom Bled. Toda ta sredstva za izkopavanja nam dotekajo prepočasi in prepičlo. Nekaj so prispevali republiški sklad za kulturo, občina Radovljica in TD Bled. Toda — ali je ob raziskovanju, ki je vseslovenskega pomena za znanost in nacionalno zgodovino, res potrebno nepreskano moledovanje, kakor da bi šlo za kak zaseben podvig arheologov, in to za zneske, ki v naših investicijah ne pomenijo tako rekoč ničesar?

Program izkopavanj bomo nadaljevali in zaključili, brž ko bomo dobili za to potrebna sredstva (največ 2 milijona dinarjev). Nato bo sledila konservacija celote, ki pa bo vsekakor precej dražja, kot so izkopavanja sama. Končna podoba otoka pa jo bo povsem opravičila in tudi povrnila.

dr. JOŽE KASTELIC,
direktor Nar. muzeja,
Ljubljana

Kar po deset dni brez pošte

Tovariš urednik,

kaj bi storili, če bi vam nekdo poslal po pošti važno sporočilo, ki pa ne bi prispelo pravočasno po krivdi pošte, in bi zaradi tega utrpeli gospodarsko škodo? Na koga bi se obrnili, da bi vam škodo povrnil? Bi morda tožili upravo pošte ali poštarja? Lahko bi tožili oba, pa bi bilo brez uspeha.

To sprašujemo prebivalci vasi Brje pri Braniku; povedali vam bomo tudi zakaj:

Kakor drugi uporabniki poštne službe plačujemo poštnino, toda pošto prejemamo le trikrat tedensko. S tem smo se že sprijaznili. Sprijaznili smo se tudi s tem, da moramo posebej plačati, če hočemo dobiti telegram. Če ne plačamo, ga ne dobimo. Ne moremo razumeti (čeprav ima uprava pošte svoje opravičilo), da ni poštarja tudi po deset dni v kraj, ki ima okrog 500 prebivalcev. Nihče tega niti ne sporoči prebivalstvu. Končno, če poštarja ni, vsakdo ve, da ga ni — čemu posebej sporočati!

Danes je torek, 22. septembra, poštarja pa smo zadnjikrat videli v našem kraju v soboto, 12. septembra. Mogoče bo prišel prav danes!

Med tem je bila seja skupščine občine Ajdovščina: odbornik ni prejel pravočasno odposlanega vabila. Sodišče je vabilo stranke na razpravo: nekatere stranke (tiste, ki so osebno dvignile vabilo na pošti) so prišle, druge pa ne. In spet zamuda časa, ker sodišče ni moglo imeti napovedane razprave; zamuda časa strank, ki so prišle na razpravo, potni stroški, jeza itd. In kdo naj plača zamudo časa, povrne stroške potovanja itd.? Uprava pošte verjetno ne. Menimo pa, da je odnos, kakršnega kaže poštna uprava do nas, vse drugo kot pravilen. Ker ni to prvi primer, prosimo upravo pošte, naj nam vsaj sporoči, kadar nima možnosti dostavljati poštnih pošiljk, da si bomo takrat sami poiskali začasnega poštarja in tako razbremenili pošto, ki si ne dela preveč skrbi, če ostanejo na pošti pošiljke nad deset dni.

V zvezi s poštno službo v našem kraju še nekaj. Vsak izmed nas se je že peljal s kolesom po julijski vročini. Vsak izmed nas pa ne pozna konfiguracije poštnega okoliša Branik. Ubogi poštar pa se mora zasmiliti tistemu, ki to pozna. Komaj prisopiha v vas, moker od potu, oprtan s težko torbo, ki ga pritiska k tlom še bolj kot sončna pripeka. To še ni vse! Poleg torbe in pripeke mora ob sebi potiskati še kolo, ki ga mora sam kupiti in vzdrževati. Če pa moraš prehoditi s kolesom (ne prevoziti!) vse kolovoze od vasi do vasi na relaciji Branik — Vrh — Preserje — Brje — Vrtovče — Zavino — Šmarje itd., potem ... Mar ne bi mogli nabaviti mopeda, ki bi poštarju olajšal delo, dostava pa bi bila hitrejša in pogostnejša? Vemo, da ima pošta težave in ni naša pravica dokazovati poštni upravi, kaj je prav in kaj ne. Morda pa bi se le dalo kaj storiti za tistega, ki je v že navedenem poštnem okolišu zadolžen za dostavo poštnih pošiljk.

STANKO BENKO,
Brje št. 106
p. Branik

Tako je prav

Tovariš urednik,

dne 30. avgusta 1964 so šli na izlet upokojenci iz Kočevske Reke in okolice; ogledali so si Postojnsko jamo, Strunjan, Portorož in Piran.

Izleta se je udeležilo 49 upokojencev z avtobusom posestva »Snežnik« iz Kočevske Reke. Prevoza podjetje ni zaračunalo. Izletniki so bili razpoloženi in zadovoljni. V Strunjanu, kjer ima posestvo svoj počitniški dom, jim je sindikalna podružnica posestva »Snežnik« oskrbela brezplačno kosilo.

Direkciji posestva »Snežnik« in sindikalni podružnici posestva se tukajšnje Društvo upokojencev, podružnica Kočevje v imenu izletnikov najprisrčneje zahvaljuje. Želimo, da bi jih tudi druga podjetja in ustanove posnemala in po svojih močeh prispevala za svoje upokojence in jim s tem lepšala življenje pri skromnih pokojninskih prejemkih.

FRANC GOLE,
predsednik Društva upokojencev — podružnica Kočevje

„Pisma bralcev" so vaša tribuna

SODELUJTE!

Perlon Orlon®

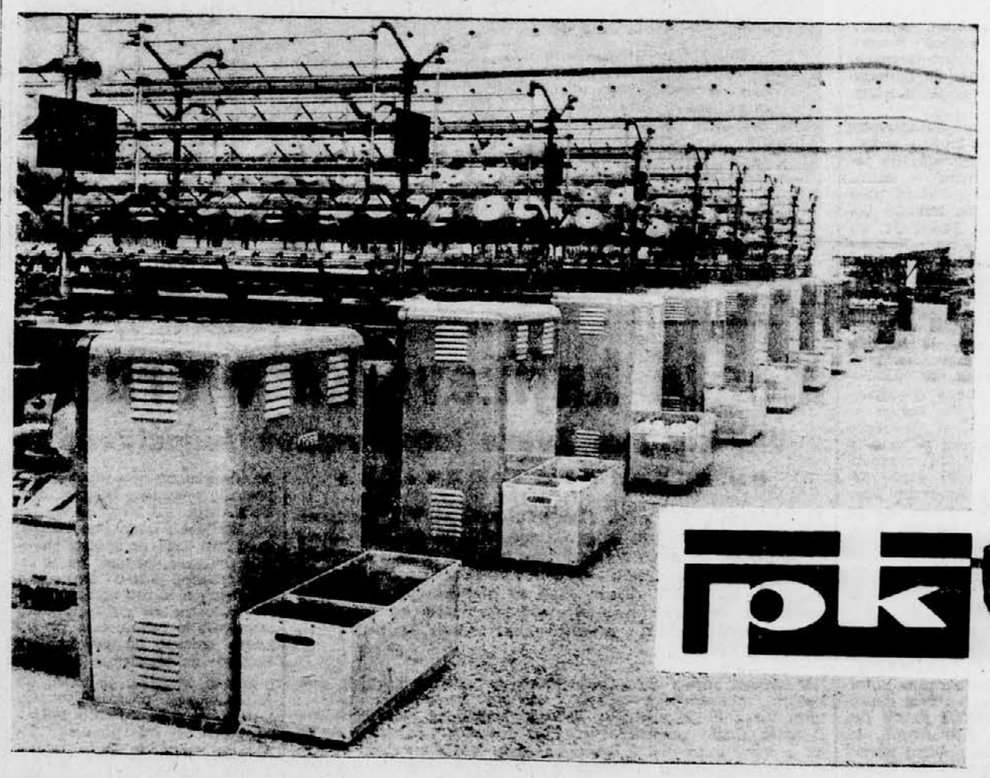

pkt

Na kratko

KONGRES RADIOLOGOV — BEOGRAD. Na tridnevnem zasedanju V. kongresa jugoslovanskih strokovnjakov za radiologijo in jedrsko medicino sodeluje okoli 400 naših strokovnjakov in večje število uglednih medicinskih strokovnjakov iz tujine. Kongres bo manifestacija strokovne in znanstveno raziskovalne dejavnosti naših radiologov v zadnjih štirih letih.

VEČ DISCIPLINE PRI INVESTIRANJU — SARAJEVO. Republiški in gospodarski zbor skupščine BiH sta po dvodnevni razpravi o pogojih gospodarjenja sprejela sklepe, s katerimi se zavzemata za večjo disciplino v investicijski politiki. »Odpor in nerazumevanje se pojavljata pri nekaterih naših kadrih, ki se še niso uspeli vključiti v proces sprememb, ki je že na široko zajel naše gospodarstvo in družbo«, je v razpravi naglasil Hasan Brkić, predsednik republiškega izvršnega sveta.

ODLIKOVANA REŠEVALNA EKIPA — MARIBOR. Predsednik občinske skupščine Tezno, Srečko Ježovnik, je v imenu predsednika republike izročil red bratstva in enotnosti s srebrnim vencem 28-članski reševalni ekipi TAM za zasluge po skopskem potresu.

POMOČ NA CESTAH — BEOGRAD. S tem, da so na beograjskih ulicah dali v promet štiri avtomobile službe tehnične pomoči, na srbskih cestah prvega reda pa še 10 takšnih avtomobilov, so v Srbiji uvedli službo tehnične pomoči in informacij.

PETER MOZOLEC DOBER TEK!

Ilustriral MARJAN BREGAR

Protituberkolozni teden 1964

Po številu obolenj smo še vedno na drugem mestu v Evropi

Spet smo v protituberkuloznem tednu. Če kdo še dvomi v upravičenost in potrebo boja proti jetiki, se bo gotovo zamislil ob dejstvu, da je Svetovna zdravstvena organizacija letošnji svetovni dan zdravja posvetila prav problemu jetike. S tem je podčrtala prednost, ki jo jetika še vedno zasluži med številnimi problemi zdravstvene službe.

Mednarodna unija proti tuberkulozi je ta dan (7. aprila 1964) v Parizu priredila zborovanje zastopnikov velikega števila članic Unije iz Evrope, na katerem je kot glavno vprašanje postavila, kako in zakaj je tuberkuloza še vedno tako hud problem, navzlic dejstvu, da nam je sodobna medicinska znanost dala v roke dovolj zelo učinkovitih sredstev za preprečevanje in zdravljenje te bolezni.

Tako so bili delegati kot zastopniki zdravstvene službe svojih držav in obenem kot strokovnjaki tako rekoč postavljeni na zatožno klop. Morali so povedati, kakšno je stanje jetike pri njih in kaj so ukrenili proti temu zlu. Predvsem so morali odgovoriti na glavno vprašanje: kako je mogoče, da celo najbolj razvite dežele, se pravi dežele, ki imajo vsa potrebna sredstva kakor tudi potrebno osebje, zlasti pa potrebno znanje in dolgoletne izkušnje, niso mogle doseči toliko, kot bi bilo to teoretično mogoče.

Pri tem se je še enkrat pokazalo, da v večini držav nimajo zares zanesljivih podatkov o številu bolnikov in o razširjenosti te bolezni. Drugo porazno dejstvo pa je bilo, da z maloštevilnimi izjemami tudi v najbolj razvitih državah še zdaleč niso storili vsega, kar je potrebno, predvsem pa, kar je mogoče, da bi enkrat za vselej izločili tuberkulozo s seznama najresnejših bolezni. O eradikaciji, to je o popolnem izkoreninjenju jetike, pa za zdaj še ni govora. Tako stanje je seveda tembolj obžalovanja vredno, ker so to države, ki naj bi s svojim znanjem, s svojimi izkušnjami in tudi s svojimi sredstvi lahko pomagale »državam v razvoju«.

Med države, ki so kljub nedvomnemu napredku v ekonomskem, socialnem in zdravstvenem pogledu še posebno daleč od cilja, sodi tudi Jugoslavija, ki je danes še vedno na drugem najslabšem mestu glede umrljivosti in obolevnosti za jetiko v Evropi. Znano je, da to ne velja za Slovenijo, ki se je še najbolj približala stanju v najnaprednejših državah. Vendar pa smo tudi v naši republiki še razmeroma daleč od cilja, kljub temu, da je umrljivost že padla na približno 20 v primerjavi npr. s Holandsko, kjer umrjeta samo dva bolnika na 100.000 prebivalcev. Tudi število na novo odkritih bolnikov je v stalnem, čeprav počasnem upadanju. V zvezi s tem bi še z zadovoljstvom omenili, da je tuberkuloza otrok zadnji dve leti dosegla izredno nizko stanje, saj ni bilo nobenega primera smrti med otroki. Tudi meningitisa in miliarne tuberkuloze, ki sta bila še pred nedavnim strah in trepet, skoraj več ne poznamo. To je seveda izredno ugodno znamenje, obenem pa tudi dokaz učinkovitosti besežiranja. S tem seveda naš boj še dolgo ni končan, marveč prav nasprotno, boriti se bomo morali še naprej z nezmanjšano energijo.

Ne pozabimo namreč, da imamo opraviti s kužno boleznijo. Povzročitelj jetike je namreč — je rekel prof. Crofton, eden najboljših poznavalcev tega problema — v resnici strahoten sovražnik. Vsako popuščanje bi se v dogledenem času, čeprav morda ne takoj, hudo maščevalo. Prav tako pa ne smemo pozabiti, da ne more biti premirja z jetiko vse dotlej, dokler imamo za mejami naše republike še nezadovoljivo stanje. Tudi v tem pogledu namreč velja stara resnica, da je veriga tako močna kot njen najslabši člen.

In kaj storiti? Čeprav razprava v Parizu ni dala ničesar za nas čisto novega, je vendar z vso težo mednarodne avtoritete še enkrat pokazala, da je glavni vzrok zaostajanja v tem, da tudi mi ne uporabljamo orožja, ki nam ga je dala medicina v roke, dovolj intenzivno niti dovolj dosledno.

Če dopuščamo, da imamo med seboj bolnike, ki leta in leta kašljajo in pljuvajo in širijo bolezen, pa ne najdejo poti do enega od mnogoštevilnih protituberkuloznih dispanzerjev, če gledamo, kako bolniki opuščajo zdravljenje, ki bi lahko bilo skoraj stoodstotno uspešno, že po prvih tednih in mesecih, potem se seveda ne bomo čudili, če uspehi izostanejo, če naši dispanzerji leto za letom odkrivajo visoko število na novo obolelih ali bivših bolnikov, ki se jim je bolezen ponovila. To pa obenem pomeni, da gre po zlu ogromno denarja, časa in energije.

In pomoč pri vsem tem? Nenehno moramo nadaljevati in stopnjevati svoje napore, da pridobimo vse družbene činitelje in vse državljane k sodelovanju: od zdravnika splošne medicine in specialista posameznih strok do prosvetnega delavca in do vsakega delovnega človeka.

V tem je smisel in namen dela našega Rdečega križa in njegovih sekcij za boj proti jetiki, v tem je tudi smisel letošnjega in vseh prihodnjih tednov proti tuberkulozi.

Premirja ne sme in ne more biti. Miru ne bo, dokler se vsi nismo vključili v gibanje, ki ima za končni cilj zdravje in srečo vsega ljudstva.

R. NEUBAUER

Tovarna vlaga v kmetijstvo

Zagrebška oljarna spodbuja kmetovalce k intenzivnejši in večji proizvodnji surovin

Nedavno so upravni organi Zagrebške tovarne olja nekaterim pridelovalcem sončnic odobrili namensko posojilo 150 milijonov dinarjev, ki ga pa ni treba vrniti. Inženir Branko Kušten nam je pojasnil, da si je tovarna s tem »darilom« v naslednjih letih zagotovila pridelek od proizvajalcev. Povedal je, da so tako »kupili« pridelovalce in da jim bodo plačali blago po normalnih tržnih cenah kot vsakemu drugemu.

S to najnovejšo politiko bi si tovarna rada zagotovila surovine, kar bo vsekakor ugodno vplivalo na proizvodnjo. Pomanjkanje surovin je namreč nenehen problem, ki ga mora Zagrebška tovarna olja tem prej rešiti, ker gradi nove obrate, v katerih bodo proizvedli lahko trikrat več olja kot zdaj.

V kolektivu so si leta in leta belili glave zaradi pomanjkanja surovin. Proizvodnja se je zmanjševala, pridelovalci niso bili zainteresirani za gojitev sončnic, pa tudi ves njihov pridelek ni v celoti ustrezal zahtevam predelovalcev, saj kakovost ni bila na zavidljivi višini. Šele pred tremi, štirimi leti so na Hrvatskem pospešili pridelovanje sončnic, tako da so lani in letos samo na področju Zagrebške tovarne olja zagotovili v družbenem sektorju kakih 27.000 hektarov za pridelovanje te industrijske rastline. S tem bo mogoče zadostiti kakim 60 odstotkom sedanjih tovarniških potreb.

Pri urejanju tega perečega problema je bilo pomembno sodelovanje med predelovalci in pridelovalci. Tovarna je skrbela za odbiro sort, uvajala je razne agrotehnične rešitve, zdaj pa se je odločila tudi za posojilo najsposobnejšim pridelovalcem. S temi sredstvi so na primer omogočili kmetijskim organizacijam v Vukovaru, Novski in Vinkovcih nakup novih obdelovalnih površin, nabavo potrebne mehanizacije in gradnjo skladišč. To bo vsekakor v prid tovarni, pa tudi pridelovalcem, ki bodo lahko zdaj res rentabilno pridelovali oljnice.

Edina obveznost kmetijskih organizacij, ki prejmejo posojilo Zagrebške tovarne olja je, da morajo za določen čas, recimo nekaj let, ves svoj pridelek oljnih rastlin dobavljati izključno tej tovarni. Marsikdo je imel sprva pomisleke, češ da bo imela tovarna pri tem izgubo. V tovarni pa so nasprotno prepričani, da so zadeli v črno, zato bodo tudi v prihodnje odmerili za posojila kmetijskim proizvajalcem surovin znatna sredstva. Prepričani so, da je takšen odnos med predelovalci in pridelovalci kmetijskih surovin boljši kot pa sklepanje preprostih enoletnih kooperacijskih pogodb. S to potezo si je tovarna rezervirala zase okrog 7000 ha zemlje, na kateri bodo že v prvem letu pridelali kakih 20.000 ton sončnic.

Zagrebška tovarna olja pa je hkrati s tem sklenila tudi druge podobne aranžmaje z nekaterimi znanstvenimi inštituti.

V. TIČINA

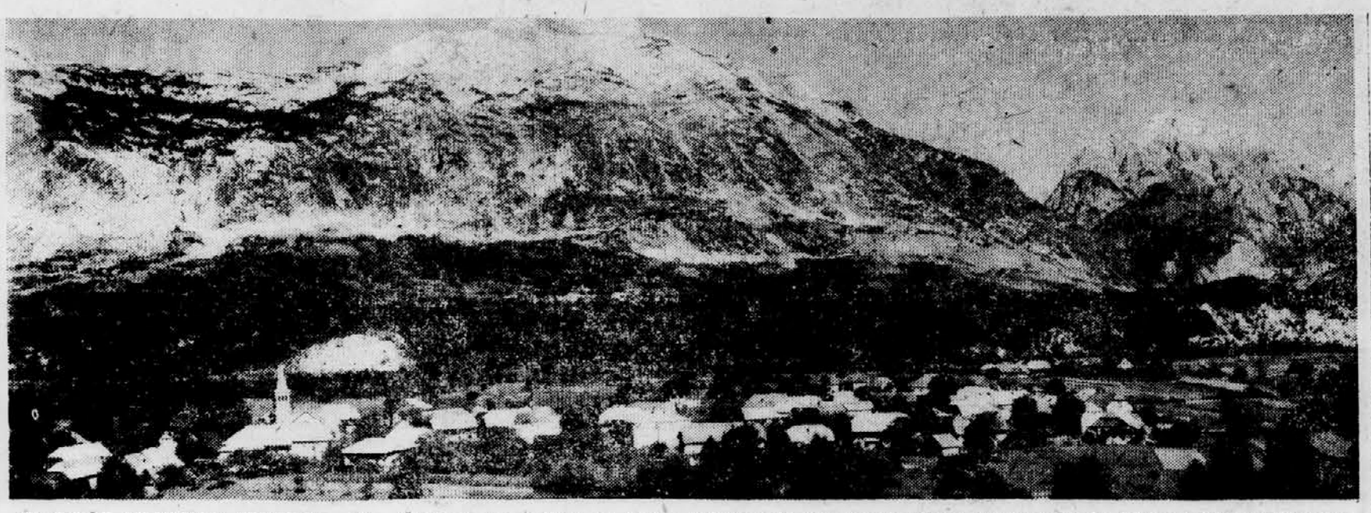

BODOČE UMETNO JEZERO — Vas Čezsoča in dolina, ki ju bo zalila voda umetnega jezera akumulacijske hidroelektrarne Trnovo.
Foto: E. Šelhaus

Mnenje in kritika

Železarna Jesenice in HE Trnovo

Elektrarna na Soči bo železarni zagotovila zanesljivo elektriko

V sklopu perspektivnega razvoja za povečanje proizvodnje jekla ter proizvodov črne metalurgije je tudi železarna Jesenice pristopila k modernizaciji podjetja. Prva etapa rekonstrukcije obsega predvsem proizvodnjo surovega jekla ter modernizacijo valjarn, druga etapa pa zajema dopolnitev finalizacije. S to rekonstrukcijo se bo povečala tudi poraba električne energije.

Sedanji proizvodni program Železarne Jesenice, ki je zelo pester in širok, se bo v perspektivi razvijal predvsem v smeri hladne predelave pločevine in žice.

Modernizacija podjetja dobne tehnologije tako v topilnicah kakor tudi v valjarnah, pri plavžih uporabo samohodnega anglomerata ter injektiranje mazuta. Pri izdelavi SM jekla in elektrojekla je predvidena polna uporaba kisika. Za tehnološko gorivo bodo uporabljali namesto sedanjega generatorskega plina daljinski plin iz Velenja v kombinaciji z mazutom.

Nova blooming valjarna — kombinirani kvarto duo — bo omogočila kvalitetno valjanje polfabrikatov ter valjanje predtrakov in debele pločevine. Nova trakovna valjarna (Steckel) bo proizvajala trakove, namenjene v naslednji fazi hladni predelavi, pri tem pa bo omogočala kvalitetno valjanje vseh magnetnih in nerjavečih jekel. Pri hladni predelavi žice je omeniti patentirano žico za prednapeti beton in žične vrvi.

Za uspešno realizacijo predvidenega perspektivnega plana si mora zagotoviti samo še potrebno energijo. Poraba električne energije se bo močno povečala. V letu 1936 je železarna porabila 136,8 milijona kilovatnih ur, v letu 1970 pa bo poraba narasla že na 383 milijonov in leta 1975 na 440 milijonov kilovatnih ur.

Potrebe po električni energiji krije železarna s proizvodnjo lastnih vodnih in termičnih elektrarn ter z dobavo iz republiškega omrežja. Lastne elektrarne s povprečno letno proizvodnjo 66 milijonov kilovatnih ur so zastarele, saj so grajene v letih 1906—1931. S povečano porabo električne energije bo delež lastnih elektrarn padel leta 1970 na komaj 18,5 %. Železarna bo torej popolnoma odvisna od dobave električne energije iz republiškega omrežja. Za izpopolnitev proizvodnih nalog pa je nujno, da je dobava električne energije iz omrežja stalna, zanesljiva in neprekinjena.

Napajanje železarne z električno energijo se rešuje že dolgo časa. Gre za vključitev celotne železarne v jugoslovaski sistem. Zlasti je potrebno, da si zagotovi nemoteno obratovanje vseh obratov v primeru okvare na interni električni mreži ali okvare posameznih transformatorjev.

Dosedanje izkušnje nam kažejo, da se pri današnjem stnju v gorenjskem kotu ne moremo zanesti na nepretrgano in zanesljivo dovajanje električne energije iz republiškega omrežja. Železarna se nahaja na koncu 110.000-voltnega daljnovoda, ki često izpada zaradi atmosferskih motenj. Predvideno napajanje po dvosistemskem daljnovodu Kleče—Moste—Jesenice bo ločilo le mirne in nemirne obrate, nikakor pa ne bo zagotovilo sigurne in neprekinjene dobave električne energije. Zato se postavlja nujna zahteva, da se železarna napaja iz dveh napajalnih točk.

Izgradnja novih elektrarn v Sloveniji, kakor so hidroelektrarne na srednji Dravi, spodnji Savi, toplarne Ljubljana, termoelektrarne Šoštanj B in Trbovlje II, kakor tudi dobave iz drugih republik ali uvoz iz sosednjih držav, lahko zagotovijo zadostno količino električne energije vsem tistim konzumentom, ki so vključeni v zanko 110.000-voltnega energetskega sistema, nikakor pa ne železarni Jesenice, ki visi na koncu odcepa iz razdelilne transformatorske postaje Kleče. Izpad daljnovoda ali razdelilnih transformatorskih postaj Kleče ali Moste ima za posledico prekinitev dobave električne energije oziroma izpad proizvodnje jekla in s tem veliko gospodarsko škodo, ki je ne bi smeli dopustiti. Zaradi energetsko neugodne lege pa se železarna Jesenice pri sedanji prenosni energetski mreži ne more napajati iz dveh napajalnih točk.

V zahodnem delu Slovenije nimamo večjih elektrarn, ki bi ob izpadu 110.000-voltnega daljnovoda Kleče—Moste lahko napajala železarno z električno energijo. Edino zgraditev akumulacijske HE Trnovo s 110.000- ali 220.000-voltnim daljnovodom do RTP Moste bo rešila problem napajanja železarne Jesenice z električno energijo.

Današnja proizvodnja električne energije v Sloveniji sloni v glavnem na pretočnih elektrarnah na Dravi, Savi in Soči. Kalorične elektrarne imajo sicer nalogo izpopolniti sistem pretočnih elektrarn, energetskemu sistemu Slovenije manjka akumulacijska hidroelektrarna. Z zgraditvijo akumulacijske elektrarne Trnovo se bo spremenil tudi značaj obratovanja. Nihanja obremenitve bo lahko prevzela akumulacijska elektrarna, kalorične elektrarne pa bodo lahko obratovale z enakomerno obremenitvijo.

Pri določanju vrstnega reda gradnje bodočih elektrarn je treba vsekakor gledati tudi na potrebe večjih konzumentov in jim zagotoviti kvalitetno, nepretrgano in zanesljivo dobavo električne energije.

DUŠAN SIKOŠEK

SIL
Krema za zaščito in nego rok

„Pogrešam pravi angleški čaj"

Angleški turisti se čedalje bolj zanimajo za našo državo

Letošnja sezona, ki sicer še ni pri kraju, je pokazala, da so še velike možnosti za sodelovanje naših in angleških potovalnih agencij. Dosedanji rezultati so zelo pozitivni. Če vzamemo za primer Opatijo, je tam potekala sezona v znamenju angleških turistov. Ne bi navajali številk, rečemo pa lahko v ilustracijo le to, da je število britanskih letoviščnikov preseglo število nemških, ki so bili do nedavna še številčno najmočnejši. To dokazuje, da so možnosti za znatno večji priliv. Naše turistične agencije, zlasti »Kompas« iz Ljubljane, prirejajo v sodelovanju s tovrstnimi angleškimi uradi večdnevna letovanja.

V zvezi s tem se seveda pojavljajo tudi določene pomanjkljivosti. Mnogi hoteli so sicer A kategorije, mnogokje pa usluge ne ustrezajo tej kategoriji. Predvsem bi se hotelske uprave morale malo bolj pozanimati za angleško prehrano. Njihova kuhinja je pri nas še precej malo znana. Druga pomanjkljivost, ki se tudi pojavlja, je neznanje angleškega jezika. V gostinskih šolah se učijo le nemščino in francoščino, malokje pa tudi angleščino.

Velika družbena sredstva, ki so bila vložena v turistično propagando v Veliki Britaniji, se nam sedaj že obrestujejo. Samo preko »Kompasa« je zastopanih osem agencij. Vse to pomeni lep devizni priliv.

Naj navedemo nekaj citatov, zabeleženih ob srečanju z angleškimi turisti. Mr. Willmott iz Londona: »V Jugoslavijo prihajam prvič. Pri agenciji »Blue cars« sem izvedel za Opatijo. Tako sva se z ženo odločila, da prideva k vam.«

Mr. West: »Tudi jaz prihajam v Jugoslavijo prvič. Nisem pričakoval toliko gostoljubnosti in naravnih lepot. Vse je all right, samo pravega angleškega čaja pogrešam.«

Mr Tucker: »K vam prihajam, da bi doživel spremembo. Španije sem sit, v Italijo me zaradi draginje ne mika. Tako sem se odločil za Opatijo.«

Iz vsega tega sledi, da postaja naša domovina tudi v Angliji vse bolj zanimiva. Mnogo jih je, ki bodo prišli k nam še prihodnje leto.

Spregovoriti je treba še o vodičih. Ti so nekaka dolga roka vseh naših potovalnih agencij in so zaradi neznanja angleščine po hotelih zares potrebni. Vendar pa so žal za svoje kvalifikacije (večina so študentje) slabo plačani. Turiste usmerjajo v menjalnice svojih agencij, vodijo in propagirajo izlete ter se brigajo še za tisoč drobnih stvari svojih gostov.

TADEJ BRATOK

Zabeleženo

Belo in modro mleko

Znano je, da v Mariboru prodajajo dve vrsti mleka »belo« in »modro«, tako imenovano po belem in modrem zamašku — prvo po 76 in drugo po 80 dinarjev. Oboje pa v litrskih in v pollitrskih steklenicah.

Če stane belo, to je kakovostno slabše mleko, v litrski steklenici 76 din, bi človek mislil, da bo stalo enako mleko v pollitrski steklenici polovico te vsote, to je 38 din. Vendar pa temu ni tako! Za takšno mleko v pollitrski steklenici namreč zaračunavajo 40 din. Tako so v zadnjem času povišali že tako povišano ceno mleka. Potrošnik si seveda zaman zastavlja vprašanje: »Zakaj je mleko v manjši steklenici dražje od onega v večji? Po kakšni logiki stane liter mleka 76 din, pol litra pa 40?« Če zaradi tega, ker je v manjši steklenici, bi bilo bolj razumljivo, da bo stalo kvečjemu dva dinarja manj, nikakor pa ne več!

Ali pa ima trgovina — to se pravi, mariborska mlekarna, svojo logiko?

K. ŠPUR

Rezultati turizma na višku sezone

Prvi rezultati o turističnem prometu v avgustu, ki jih objavlja zavod SRS za statistiko za 37 najvažnejših turističnih krajev v Sloveniji, sicer kažejo, da smo v preteklem mesecu dosegli doslej največji mesečni promet (693 tisoč nočitev nasproti 566.000 v juliju in 646.000 v lanskem avgustu), vendar uspen ni bil tak, kakor smo pričakovali. Avgust nam vsako leto prinese višek turistične sezone z največjim izkoriščanjem zmogljivosti. Medtem ko je vrsta turističnih krajev zabeležila v tem mesecu znatno preseganje planskih rezultatov (Cateške toplice, Izola, Kamniška Bistrica z Veliko planino, Koper, Ljubljana, Maribor, Otočec, Piran, Postojna, Slatina Radenci, Strunjan), pa smo zabeležili v nekaterih turističnih krajih manj nočitev kakor lani v avgustu (Ankaran, Bohinj, Kranjska gora, Pokljuka, Radovljica, Rogaška Slatina, Solčava - Logarska dolina) oziroma le rezultate na lanski ravni (Bovec—Soča—Trenta, Pohorje). Res je slabo vreme bistveno vplivalo na obisk in prizadelo pri tem zlasti alpske kraje, medtem ko so obmorski kraji izkazali v splošnem lepe uspehe, vendar je bil razmeroma slabši predvsem obisk domačih gostov, kar je očitno posledica pretiranih cen, predvsem za izvenpenzionske storitve, ki jih domači turisti težko zmorejo. V predsezoni, to je v maju in juniju, ko so cene nižje, je bilo število nočitev domačih gostov za 23 odst. oziroma za 17 odst. večje kakor lani, že v juliju pa se je to povečanje zmanjšalo na 5 odst., medtem ko je bilo v avgustu za 1 odst. manj nočitev domačih gostov kakor lani. Če je kljub temu avgust dal v celoti še za blizu 12 odst. večji promet kakor lanski avgust, je to pripisati le povečanemu prometu inozemskih gostov, ki so prenočevali v tem mesecu 303.00-krat ali 21 odst. večkrat kakor lani.

V osmih mesecih za 295 milijard din več investicij

Po še nepopolnih podatkih so se investicije v avgustu gibale približno na ravni julija. V tem mesecu je znašala investicijska potrošnja 148 milijard din, kar je za 24 milijard ali za 19 odst. več kakor lani. Od začetka leta do konca avgusta pa je investicijska potrošnja dosegla 1030 milijard din in je bila pri tem za 295 milijard ali za 40 odst. večja kakor lani v enakem obdobju. Od celotnih investicij je odpadlo na investicije iz zveznih sredstev 205 milijard (za 33 odst. več kakor lani), na investicije iz decentraliziranih sredstev pa 825 milijard (za 42 odst. več).

Doma in v letovišču
zvesti spremljevalec
»TOVARIŠ«

Svet delovne skupnosti uprave
skupščine občine Vrhnika
razpisuje prosto delovno mesto:
REFERENTA
za gradbene in komunalne zadeve ter urbanizem

Pogoj za sprejem na razpis: gradbeni tehnik z nekaj leti prakse.

Kolkovano ponudbo z življenjepisom naj kandidat predloži najkasneje v 15 dneh po objavi razpisa svetu delovne skupnosti uprave skupščine občine Vrhnika. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.
9156

Za enotnost, za demokratične in nacionalne svoboščine

Ob 30-letnici IV. pokrajinske konference KPJ za Slovenijo

Ta mesec poteka 30. leto od IV. pokrajinske konference KPJ za Slovenijo, ki se je je kot zastopnik CK KPJ udeležil tudi tovariš Tito. Delegati iz skoraj vseh partijskih organizacij v Sloveniji so se zbrali na konferenco, ki je bila v škofijskem dvorcu v Goričanah pri Medvodah, v pogojih najstrožje ilegale. Konferenca bo imela odločilen pomen za nadaljnji razvoj in krepitev partijskih organizacij in njihovega revolucionarnega dela z množicami.

Za boljše razumevanje pomena IV. pokrajinske konference je potrebno osvežiti spomin na čase po šestojanuarski diktaturi in na stanje, v katerem so bile takrat partijske organizacije.

Ko je velikosrbski finančni kapital na čelu z dinastijo Karadjordjevićev nastopil v začetku leta 1929 z odkrito diktaturo, so bile partijske organizacije v Jugoslaviji na zelo trhlih temeljih. Oslabljene zaradi dolgotrajnih notranjih frakcijskih bojev, sektaštva in oportunizma, niso bile kos situaciji in niso znale s pravilnimi metodami dela mobilizirati razjarjene množice za boj proti diktaturi. Nasilje, ki je bilo v prvi vrsti naperjeno proti revolucionarnemu gibanju, je bilo iz dneva v dan hujše in strašnejše. Izdajstva so se vrstila drugo za drugo, tako da so v roke policije prišli najboljši komunisti. Dokumenti pričajo, da je bilo v prvih letih monarhofašistične diktature 428 političnih sodnih procesov zoper 1.698 tovarišev. Izmed njih jih je bilo 25 obsojenih na smrt, 17 na dosmrtno ječo, ostali pa so bili poslani na večletno robijo.

Tudi v partijske organizacije v Sloveniji je segla kruta roka nasilja. Prodirala je v njihove vrste tako dolgo, dokler jih ni leta 1930 skoraj popolnoma razbila. To stanje pa ni dolgo trajalo. Partijske organizacije so postopoma začele spet oživljati od leta 1931 dalje, ko sta se z robije vrnila Boris Kidrič in Edvard Kardelj. Oba sta na lastno pobudo in brez kakršnihkoli direktiv od takratnega vodstva KPJ, ki je bilo v tujini, vzpostavila stike z razbitimi organizacijami in celicami ter 1932. leta ustanovila prvi Pokrajinski komite KPJ za Slovenijo.

Naloge, ki sta jih opravljala Boris Kidrič in Edvard Kardelj v tedanjih težkih pogojih, niso bile lahke. Razen nasilja je njuno delo otežkočala vrsta drugih težav in pomanjkljivosti, ki so bile predvsem v naslednjem: PK ni mogel dobiti stikov s CK KPJ; v partijskem delu so še vedno prevladovale podedovane sektaške tendence, ki jim je botrovala skrajno pomanjkljiva ideološka neizgrajenost članov; delo ni bilo razdeljeno po sektorjih, temveč po teritorialnem principu, med članstvom je bila premajhna konspiracija.

Tudi potem, ko je PK le uspelo vzpostaviti zveze z vodstvom KPJ, ni od njega imel skoraj nobenih koristi. Oportunistične direktive, s katerimi se je ponašal tedanji CK KPJ na čelu s sekretarjem Gorkičem, za katerega se je pozneje izkazalo, da je bil izdajalec delavskega razreda, so v delo partijskih organizacij vnašale le zmedo.

Toda kljub vsem težavam je PK imel lepe uspehe. Razširil je svoje omrežje v važna industrijska središča in postopoma začel vplivati na množične ekonomske akcije delovnih ljudi. Pod vplivom partijskih organizacij je začelo oživljati spet stavkovno gibanje, širile so se demonstracije in druge akcije, s katerimi je delavski razred in delovno ljudstvo Slovenije zahtevalo svoje ekonomske in politične pravice. PK je razgibal tudi revolucionarno dejavnost med ženskami, ki so se na njegovo pobudo združevale v Zvezo delavskih žena in deklet. V letih obnavljanja je PK utrdil tudi svoje pozicije v Ursovih sindikatih, pri čemer je imel največ zaslug Franc Leskošek. Kot funkcionar sindikata kovinarjev in »Strokovne komisije za Slovenijo« je tovariš Franc Leskošek neposredno organiziral razne množične akcije in hkrati vzpostavljal partijske zveze z borbenimi delavci v sindikatih.

Partijsko delo je v času obnavljanja še bolj pridobilo na vrednosti, ko je začel izhajati partijski tisk. PK je že leta 1932 začel izdajati ilegalno glasilo »Rdeči prapor« s prilogami »Proletarka«, »Boljševik« in »Rdeči signali«. Legalno pa je začela na pobudo Edvarda Kardelja izhajati »Književnost«, ki je razširjala marksistično misel in s tem opravila pomembno teoretično vlogo za nadaljnji razvoj revolucionarnega gibanja v Sloveniji. PK je ustanovil tudi lastno tiskarno, ki pa je delovala le kratek čas, ker so jo kmalu odkrili.

Vseh teh očitnih uspehov, ki so potrjevali pravilno politiko PK, pa takratno vodstvo CK KPJ ni priznavalo. Gorkič je še naprej vsiljeval svoja do kraja zgrešena oportunistična in sektaška načela, ki so bila bolj v prid naraščajočemu fašizmu kot pa delavskemu gibanju.

Stanje se je začelo izboljševati šele leta 1934, ko je prišel z večletne robije tovariš Tito, ki je bil kooptiran v CK KPJ.

Tovariš Tito je v pripravah za IV. pokrajinsko konferenco, ki so bile temeljite in opravljene v največji tajnosti, aktivno sodeloval. Vsem partijskim organizacijam in celicam je bilo že nekaj mesecev pred konferenco poslanega v proučitev mnogo političnega gradiva in vprašalne pole. Organizacije so morale dati odgovor tudi: v čem se je izražalo njihovo delo v pogledu nacionalnega in kmečkega vprašanja. Po vseh teh pripravah so se nekega dne v septembru 1934. leta zbrali delegati iz skoraj vseh partijskih organizacij v Sloveniji na konferenco, kjer so se imeli priložnost seznaniti tudi s tovarišem Titom. Koliko je bilo delegatov na konferenci, ni znano, po mnenju nekaterih tovarišev se jih je konference udeležilo okrog dvajset.

Na konferenci so bili obravnavani trije referati: »O organizacijskem položaju, delu, napakah in nalogah pokrajinske organizacije komunistične stranke v Sloveniji,« podal ga je Jože Brilej; referat »Delo pokrajinske organizacije v kmečkem in nacionalnem vprašanju« — imel ga je Edvard Kardelj — in tretji referat: »O delu v sindikatih«, ki ga je imel Boris Kidrič.

Konferenca, ki je trajala nekaj dni, je nemoteno potekala kljub veliki budnosti policije. Dala je obračun o političnem in organizacijskem delu partijskih organizacij od 1931. do 1934. leta in razčistila številna nujna politična vprašanja. Poglavitna naloga, ki si jo je postavila konferenca, je bila: Partija mora še bolj odločno usmerjati svoje delo na množične akcije, v ustvarjanje enotne fronte delavskega razreda in na enotno demokratično gibanje ljudskih množic proti diktaturi, za demokratične in nacionalne pravice. Na konferenci je bil izvoljen tudi novi PK, ki so ga sestavljali Ivan Maček kot sekretar, Jože Brilej, Franc Hočevar, Tone Sušteršič in Franko Otokar (padel v NOV).

V pismu o vplivu konference na aktivizacijo partijskih organizacij v Sloveniji, ki ga je poslal 11. oktobra 1934. leta CK KPJ na Dunaj, je tovariš Tito med drugim napisal: »Vpliv konference je že pokazal dobre rezultate. Na Jesenicah so delavci od takrat že dvakrat prekinili delo v podjetju na iniciativo naših tovarišev. Enkrat zaradi odpusta nekega delavca in enkrat zaradi premestitve petih delavcev v drugi oddelek« . . . »V Novem mestu je bila stavka, ki so jo organizirali in vodili naši tovariši. Stavka je izbruhnila v tekstilnem podjetju, v katerem je bilo 70 do 80 delavk« . . . »V Rušah so delavci odpovedali kolektivno pogodbo in se tudi pripravljajo na borbo« . . .

Stavke so se po konferenci razširile tudi v druga industrijska središča in zajele vse panoge industrije. Vpliv konference se je odražal tudi v drugih množičnih akcijah, med katerimi je vsekakor omembe vreden zlet Svobod v Celju, junija 1935. leta, na katerem je več kot 8000 ljudi manifestiralo za sindikalno in politično enotnost delavskega razreda, za zvezo s kmeti, za demokratične in nacionalne svoboščine.

EDA KOMAVLI

Večje podjetje v Ljubljani
išče za moško osebo
PRAZNO SOBO
ZA DVA MESECA
Plačamo dobro. Pismene ponudbe pošljite pod oznako »Veliko odsoten« v oglasni oddelek »DELA«.
9154

KDO JE TO?

1,000.000
STUDIO

PODJETJE ZA VISOKE GRADNJE
„STAVBAR"
MARIBOR
odbor za kadrovsko socialna vprašanja
razpisuje za šolsko leto 1964/65 naslednje
štipendije:
2 štipendiji na
fakulteti za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo
gradbeni odsek
2 štipendiji na
na višji tehnični šoli
gradbeni odsek

Kandidati, ki žele prejemati štipendijo, naj pošljejo prošnjo na PVG »STAVBAR« — Maribor z naslednjimi prilogami:
1. prepis zadnjega šolskega spričevala
2. življenjepis
3. potrdilo o višini osebnih dohodkov na družinskega člana
4. izjavo, da ne prejema štipendije od nobenega podjetja — ustanove.

Prošnje sprejema kadrovski oddelek do 10. okt. 1964
9149

Ciprski krog

Najnovejša poročila s Cipra govore o sporazumu med silami OZN in varnostnimi silami ciprske vlade, da bodo polagoma odstranili barikade, ki so jih postavili ciprski Grki in Turki, ter vzpostavili svoboden promet po vsem otoku; predsednik Makarios je tudi predlagal, naj bi pomilostili vse, ki so obtoženi za terorizem, toda vzpostaviti bo treba ustrezno kontrolo nad grškimi varnostnimi silami in »polprivatnimi« skupinami, če naj obeti o svobodnem prometu ne ostanejo le platonične obljube. Vsekakor pa je to prvi resni korak k normalizaciji razmer na otoku, ako bodo načrti uresničeni v duhu obljub.

Če lahko rečemo, da se je notranji položaj v otoški republiki po grški ofenzivi proti turškim naseljem in po intervenciji turškega letalstva nekoliko zboljšal in je upati, da se postopno popravi do znosnosti, pa se zdi, da so mednarodne niti, iz katerih je spleten ciprski vozel, vedno bolj zapletene.

Te dni se mudi v Moskvi delegacija ciprske vlade, ki jo vodi minister za gospodarstvo Andreas Araušos. Državnik, ki je prepričan pobornik enosisa, to je priključitve otoka h Grčiji, se v imenu ciprske neodvisnosti pogaja s Sovjetsko zvezo za gospodarsko in vojaško pomoč neodvisni republiki.

Prav v tej zvezi so nadvse zanimivi in predvsem značilni glasovi iz Aten. Ob odhodu ciprske delegacije v Moskvo je namreč grški premier Papandreu dokaj jasno povedal Makariosu: ali z nami, to je z Grčijo in NATO, ali pa z Rusi in vzhodnim blokom... Protislovje grškega stališča je jasno na prvi pogled: Grčija, ki se zavzema za »popolno neodvisnost« Cipra, to je za pravico, da se Ciper lahko odreče svoje neodvisnosti in se priključi matični deželi, v isti sapi odreka istemu Cipru tiste lastnosti in pravice, ki so neločljivi spremljevalci sleherne suverenosti in neodvisnosti, to je svobodno izbiro prijateljev in partnerjev.

V tem sklopu ne kaže prezreti, da se ves ameriški tisk vse bolj nagiblje k ugotovitvam, da je »enosis še najbolj realistična rešitev za ciprsko krizo«. Seveda je jasno, »da bi morala turška narodnostna skupnost dobiti potrebna jamstva, prav tako tudi Turčija, da je s Cipra ne bo nihče ogrožal; in kako bi to najlaže dosegli, če ne z bazo NATO na Cipru«, govore ameriški nasveti in v tej smeri že pripravljajo Turke, ki po vsem videzu razmišljujejo samo še o tem, kako bi rešili videz. Pritisk v smeri »atlantskih rešitev torej ni popustil.

Vsakdo bi pomislil, da je brezkompromisna neodvisnost z enako negativnim odnosom do enosisa kot do delitve otoka najuspešnejše sredstvo proti »atlantskemu reševanju« ciprske krize. Zato toliko bolj preseneča izjava predsednika republike, nadškofa Makariosa, ki je pred nekaj dnevi v razgovoru s tujimi novinarji izjavil, da želi postati »glavni graditelj enosisa...« Povedal je tudi, kako si zamišlja svojo vlogo: Združeni narodi naj bi razveljavili londonske in züriške pogodbe, ki jamčijo za obstoj Cipra kot samostojne države z omejeno neodvisnostjo, in priznali ciprskemu prebivalstvu pravico, da se odreče svoje neodvisnosti in se priključi h Grčiji...

Različnost med Nikozijo in Atenami torej ni v cilju, marveč v načinu, kako ta cilj doseči: Atene žele, da bi Ciper postal grška provinca po posredovanju in z blagoslovom Atlantskega pakta, po sporazumu med Grčijo in Turčijo, uradna Nikozija pa želi doseči isti cilj v okviru in z blagoslovom Združenih narodov, brez vmešavanja NATO in na način, ki bi Ankari jasno povedal, da je partijo pokra izgubila. Breme končnega računa bo tako ali tako padlo na pleča turške skupnosti na Cipru, ki je iz mnogih objektivnih in subjektivnih vzrokov svoje interese merila samo z ankarskim vatlom.

M. ŠUSTAR

Indonezija bo sama predelovala kositrno rudo

V Indoneziji bodo do konca leta zgradili velike naprave za predelavo kositrne rude. V tovarni, ki jo gradi zahodnonemška firma Deutz, bodo na leto lahko pripravili za izvoz okrog 25.000 ton te dragocene kovine. Indonezija je tretji največji proizvajalec kositra, vendar doslej ni imela naprav za predelavo te rude. Do prekinitve indonezijsko-nizozemskih odnosov so predelovali indonezijsko kositrno rudo v Arnheimu (Nizozemska) nato v Penangu (Malaja), v začetku letošnjega leta, po razglasitvi indonezijske ekonomske blokade Malezije, pa so rudo ponovno poslali v predelavo na Nizozemsko.

Od izvoza kositra je Indonezija doslej dobila okrog 30 milijonov dolarjev na leto. Šestdeset odstotkov indonezijskega izvoza predstavljajo kmetijski pridelki, 30 odst. petrolej, 10 odst. rude, od teh je najpomembnejši prav kositer.

PAPAS: HOME SEDI NA RAKETAH

»Naši računi so že dobri...« — »The Guardian« — Manchester

„Sonce" na Fleet Streetu

Po 34 letih prvi novi nacionalni dnevnik »Sun«

OD NAŠEGA STALNEGA DOPISNIKA

LONDON, septembra — Novo »Sonce« je vzšlo na Fleet Streetu in laburistični »Daily Herald« je po 52 letih pisane zgodovine in pogostokrat boja za obstoj mirno izdihnil. Zakaj neizprosni zakon Fleet Streeta, središča britanskih »nacionalnih« časopisov, je tak, da uspeh enega pomeni poraz drugega in da pridobivanje novih bralcev za en list pomeni hkrati izgubo bralcev za tekmeca. Za nove tekmece pravzaprav ni več prostora, trg je zasičen. Novi dnevnik »Sun« (Sonce), ki je vzšel nad grobom »Daily Heralda«, je prvi novi nacionalni dnevnik v Britaniji po 34 letih.

In še ta se ne bi mogel roditi v neusmiljeni konkurenci britanskih časopisnih imperijev, ko ne bi bil podedoval zapuščino rajnkega »Daily Heralda«, časopisa, ki je v poi stoletja svojega obstoja doživljal poleg porazov tudi zmage, saj je bil prvi britanski dnevnik, ki je presegel dvomilijonsko naklado, Edino v razmerah, ki vladajo v svetu britanskega tiska, se je moglo zgoditi, da je časopis, ki je zadnja leta imel 1.3 milijona izvodov dnevne naklade, izgubljal denar in da je znašal njegov deficit, ko je sredi septembra prenehal izhajati, 10.000 funtov na teden.

»Daily Herald« je bil edini izraziti pobornik laburistov in sindikatov med britanskimi nacionalnimi dnevniki. Njegovi bralci so bili v glavnem iz revnejših slojev in levji delež reklame so dobili drugi listi. Reklamne agencije so pač izračunale, da se ne splača dajati dosti denarja za oglaševanje v »Daily Heraldu«. In tako je bilo samo vprašanje časa, kdaj bo časopis izdihnil.

Kdo so pravi gospodarji največjih britanskih dnevnikov in tednikov? Stari časopisi so začeli kot družinsko podjetje, toda ko se je naklada večala, so se tudi izdatki večali. Lastništvo je začelo prehajati na delniške družbe. Toda resnično oblast ima največkrat še vedno posameznik ali majhna skupina, ki drži v rokah največ delnic. Tak časopisni magnat je bil na primer nedavno umrli lord Beaverbrook, čigar časopisni imperij je predvsem slonel na »Daily Expressu« z več kot štirimi milijoni dnevne naklade. Drug tak velikan je Thomson, k je močan predvsem na Škotskem. Najmočnejša skupina pa je International Publishing Corporation (IPC), katere predsednik je Cecil King. »Daily Mirror« s petimi milijoni izvodi dnevne naklade je eden izmed publikacij, ki jih izdaja ta orjaški koncern. In »Mirrorju« se je zdaj pridružil »Sun«.

Po Fleet Streetu je završalo, konkurenca se je zaostrila in ob pogrebu »Daily Heralda« so se zaiskrili noži. »Sun« ne misli samo obdržati milijon tisto tisoč »Heraldovih« naročnikov, ampak si misli pridobiti še 600.000 novih. (Trenutna naklada je tri milijone šeststo tisoč izvodov dnevno, dokler se zanimanje ne poleže. Cilj je dva milijona.) Toda nove bralce bo treba odtrgati od drugih časopisov. Na spomlad bo jasno, ali je »Sun« uspel ali ne.

Tekmeci se ga po pravici bojijo. V prvih mesecih bo brez dvoma podiral rekorde in sejal strah po drugih uredništvih na Fleet Streetu, če že ne zaradi svojih kakovosti, vsaj zaradi denarja, ki stoji za njim. Še noben časopis v Britaniji ni izdal tolikšne vsote za reklamo v tako kratkem času kakor »Sun« — 375 tisoč funtov. To je za začetek. Toda Hugh Cudlipp, direktor »Daily Mirrorja« in »urednik nad uredniki« pri IPC in glavni urednik novega časopisa Sydney Jacobson se dobro zavedata, da samo denar in reklama ne moreta zagotoviti obstoja novemu dnevniku. Potrebna je bila nova formula.

Cudlipp misli, da jo je našel. Časi so se temeljito spremenili. Nekdanji revni sloji živijo danes bolje, kupujejo avtomobile, hodijo na počitnice v tujino, »zrezki, avtomobili, hiše, hladilniki, pralni stroji niso več privilegij zgornje plasti, ampak pravica vseh«. Poudarek je na najnovejšem, na novi generaciji, novih idejah, novih avtomobilih, novih domovih, skratka na vsem, kar je novo. »Sun« bo spodbujal milijone ljudi k razmišljanju, k »novim ambicijam«. Politično je neodvisen in ne bo »avtomatično podpiral ne grajal katerekoli stranke ali vlade«. Boril se bo za naglo modernizacijo Britanije — »ne glede na zakoreninjene interese delodajalcev ali delavcev«.

Z drugimi besedami, »Sun« se bo prilagodil novemu času. Toda kako se bodo nekdanji zvesti bralci »Daily Heralda« prilagodili »Sunu«, njegovim navdušenim spevom o generaciji mladih radikalov, ki sanjajo o novih modelih avtomobilov in avtomatiziranih kuhinjah, je drugo vprašanje.

Kingova skupina je dokazala, da se zna prilagojevati. Po porazu laburistov na volitvah leta 1959, so njene publikacije nehale tako izrazito počipirati poraženo stranko v skladu z geslom: Ljudem ne boš prodajal tistega, česar ne marajo. Prav nobenega dvoma ni — piše »Observer« — da bo »Sun« obrnil svoja uredniška jadra po vetru, če bi njegovi tako imenovani radikalni bralci na volitvah v večji meri pokazali nagnjenost do konservativcev.

Vsebinsko bo »Sun« skušal biti nekoliko bolj poglobljen od lahkega »Daily Mirrorja«, toda ne tako resen kot »Guardian« ali »Times«. Ker ljudje baje bolj bero novice kot članke, komentarje in reportaže, bo »Sun« skušal novice čim bolj pomešati z »ozadjem«, tako da bodo ljudje enako brali eno in drugo. Stroga meja med novičarskim in člankarskim delom je odpravljena. Odpravljena pa je tudi sleherna sled razrednosti, ki jo je še imel »Daily Herald«. Statistike so menda pokazale, da se sinovi in hčere delavskih očetov in mater z njihovimi zeljnatimi vrtički ne menijo več za »politiko«, ampak za avtomobile, »kontinentalne počitnice«, lepa stanovanja, magnetofone, Hi-Fi gramofone in druga znamenja »affluent society — družbe, ki naj bi živela v izobilju. Ti sinovi in hčere delavskih družin so še vedno »radikalni«, toda radikalni v tem smislu, da hočejo čimprej priti do cilja (novi avtomobili, nova stanovanja...). »Sun« jih bo pri tem podpiral. Če ga bodo tudi oni podprli, bo pokazala prihodnost.

BOŽIDAR PAHOR

»SUN« NAMESTO »DAILY HERALDA« — V poslopju bivšega »Daily Heralda« na znani londonski Fleet Street bo odslej izhajal novi britanski nacionalni dnevnik »Sun« — Na sliki: nameščanje novega napisa na poslopje.

Foto: Arhiv DELA

Indijci o nevezanosti

Politični in javni delavci o kairski konferenci

POSEBNI TANJUGOV DOPIS

NEW DELHI, septembra. Druga konferenca neangažiranih dežel je bila tema našega razgovora z uglednimi političnimi in javnimi delavci Indije: Indiro Gandhi, Krišno Menonom, Dinesom Singom in dr. Taro Čandom.

Na zadnji tiskovni konferenci Jawaharlala Nehruja letos v maju se je vprašanje, ki sem ga zastavil bivšemu indijskemu premieru, nanašalo na bližnjo konferenco neangažiranih držav v Kairu.

»Prosil bi vas, da poveste kaj o konferenci neangažiranih dežel v Kairu,« se je glasilo vprašanje.

»Bojim se, da je to še prezgodaj,« je rekel Nehru, potem pa je smeje pripomnil: »Polni smo nad.«

Enako vprašanje sem zastavil zdaj njegovi hčerki Indiri Gandhi, ki me je sprejela v svoji pisarni v parlamentu v premoru seje gornjega doma, katerega članica je.

»Dobro je, da se neangažirane dežele sestanejo,« je rekla, potem pa je pripomnila: »Seveda, sporočam najlepše želje za uspeh kairske konference. Kairo je prikladno mesto za sestanek voditeljev neangažiranih. Predsednik Naser se zavzema za iste stvari, za katere se je boril tudi moj pokojni oče, tako v mednarodnih odnosih kakor tudi v notranjem razvoju.«

Indira Gandhi je potem nadaljevala:

»Kakor vemo, je obstajala velika trojka: predsednik Naser, predsednik Tito in moj oče. Tesno so sodelovali in njihova gledišča so bila enaka v mednarodni politiki in v vprašanju notranjega razvoja, kar je naravno, kajti takšne stvari so medsebojno povezane. Le če obstaja mednarodno razumevanje, je možna načrtna graditev.«

Hčerka bivšega indijskega premiera je potlej pripomnila, da so zadnja leta nastale na svetu očitne spremembe.

»Prej sta bila dva strogo ločena bloka,« je pripomnila Indira Gandhi, potem pa je rekla: »Zdaj ni več tako. Prepričana sem, da je upanje za ohranitev miru tem večje, čim več je neangažiranih dežel.«

Ugledni pristaš politike neangažiranosti v Indiji Krišna Menon je rekel, da je zelo srečen, da se bodo zbrali v Kairu predstavniki nad 55 dežel Azije, Afrike, Evrope in Latinske Amerike. »To je znamenje,« je rekel, »da nevezanost ni več samo afro-azijska ali jugoslovanska politika ali politika kake druge dežele, marveč je to svetovna politika.

Upam, da bo konferenca v Kairu dosegla velik uspeh. Samo dejstvo, da bosta Indijo na njej zastopala njen premier in zunanji minister, je znamenje, da se v politiki te dežele ni nič spremenilo.

Naj govore nekateri ljudje karkoli, neangažiranost ni hobby, to je svetovna politika, izvirajoča iz določenih zgodovinskih okoliščin. Te okoliščine se niso spremenile.«

Menon je predlagal, naj bi na kairski konferenci izvolili odbor za dobre usluge, ki bi skušal posredovati v sporu med Indonezijo in Malezijo. »Če ne bo posredovanja, bodo sile hladne vojne prevladale na obeh straneh,« je pripomnil.

Menonovo idejo o odboru za dobre usluge je podprl tudi premier Šastri.

Razgovor z Menonom je tekel počasi v njegovi delovni sobi. Na mizi stoji nova uokvirjena fotografija njegovega velikega prijatelja Jawaharlala Nehruja. Skozi okno je videti stražarja pred palačo, v kateri je živel Nehru. Menon je bil njegov prvi sosed. Indira Gandhi se je že izselila iz bivše rezidence v ulici Tin Murti Marg in zdaj je tam Nehrujev muzej.

»Pandita Nehruja ne bo v Kairu,« je nadaljeval Menon po kratkem premoru. »Ta dežela je doživela velik šok, doživel pa ga je tudi svet. Mislim pa, da bi bilo napačno domnevati, da bo njegovo delo pozabljeno.«

Med razgovorom je Menon omenil »velik prispevek Jugoslavije k politiki nevezanosti«. S pokojnim Nehrujem je bil na beograjski konferenci. »Tam smo delali celo noč, da bi dosegli sporazum«. Menon je omenil to podrobnost, da bi pokazal, da je treba delati mnogo in potrpežljivo, da se doseže sporazum. Njemu se zdi, da je za Kairo najzanimivejša tema o miru in razorožitvi. »Upam, da nobena neangažirana dežela nikoli ne bo sprejela doktrine o zaščiti z ‚jedrskim orožjem'.«

x x x

Dineš Sing je sklenil govoriti o ogrožanju politične in gospodarske neodvisnosti neangažiranih držav.

»Zdaj moramo razpravljati o tem, kako bi mogli razviti naša neodvisna gospodarstva,« je dejal. »Želim v razvoju je treba zagotoviti boljši položaj v mednarodni menjavi. Zdi se mi, da je važno vprašanje, kako naj se dežele v razvoju zavarujejo pred gospodarskim gospostvom in neokolonializmom, ki se pojavlja.«

x x x

Dr. Tara Čand je dejal, da bo kairska konferenca v času, ko se je večina dežel v Afriki že otresla kolonializma. »Čeprav so še področja pod kolonialnim gospostvom,« je nadaljeval, »upamo, da bodo kmalu svobodna. Problem rasne diskriminacije pa ostane, posebej v Afriki. Ta problem ogroža mir in zato bi mu morala druga konferenca neangažiranih dežel posvetiti dolžno pozornost.«

Mir ogroža tudi beda v nerazvitih deželah. »Revščina se v njih naglo širi,« je rekel dr. Čand. »Razvite dežele morajo dati ustrezno pomoč, da se ta nevarni razvoj zbustavi.

MOMA BLAGOJEVIĆ

Več kot optimistične ocene kitajskih dosežkov

Prve kitajske ocene lastnih gospodarskih in političnih dosežkov v zvezi s 15-letnico zmage revolucije 1. oktobra so več kot pozitivne in optimistične. V članku o tem piše podpredsednik državne planske komisije Jang Jing Cijen, da je LR Kitajska v zadnjih petnajstih letih uspešno premagala vse težave, ki so jih povzročili ameriški embargo, naravne katastrofe in odhod sovjetskih izvedencev. V tem času je Kitajska, kakor navaja podpredsednik državne planske komisije, prešla na sodobno industrijsko proizvodnjo skoraj na vseh področjih, in to predvsem zaradi politike opiranja na lastne sile in razvijanja nacionalnih gospodarskih, finančnih in človeških potencialov do maksimalnih meja. Med dosežki navaja avtor tudi uspešno reševanje problema vzgoje lastnih izvedencev, zapletenega iskanja nacionalnih in prirodnih bogastev in investicijskega kapitala. Ta kapital, kakor navaja avtor, niso dobili niti s tujimi krediti niti ne s tem, da bi »obešali še večja bremena na hrbet prebivalcev«, temveč s povišanjem proizvodnje in bolj preudarnim poslovanjem. Toda v vseh teh ugotovitvah ni nobenih številk ali kakršnihkoli drugih indeksov, na podlagi katerih bi lahko realno ocenili dosežke in jih primerjali z dosežki v prejšnjih letih.

Državne plantaže v Sudanu

Na velikanskih plantažah dure, sezama in bombaža v okolici Gedarefa (Sudan) — plantaže so v glavnem last države — nenehno narašča število raznih kmetijskih strojev. Obdelavo zemlje so že skoraj povsem mehanizirali na površini, ki je za tretjino večja od tiste, ki so jo mehanizirano obdelovali že lani. V Gedarefu je zdaj okrog 650 traktorjev. V sudanskem kmetijstvu prevladuje sicer še zmeraj star način obdelave zemlje, tako da je mehanizacija kmetijstva ena poglavitnih nalog 10-letnega plana za gospodarski razvoj Sudana.

Trgovsko podjetje PETROL v Ljubljani

sprejme v službo:

— REFERENTA za nabavo tehničnega materiala

— SNAŽILKO

Ponudbe pošljite na naslov: PETROL — Ljubljana, Vošnjakova 2.

9137

Ob drugi konferenci nevezanih držav

Irak

Šef države: Abdul Salem Mohamed Aref
Glavno mesto: Bagdad
Površina: 444.442 km²
Prebivalcev: 7 milijonov

Irak je neodvisna država od leta 1932; po ustavi iz leta 1958 je neodvisna, suverena islamska republika. Leži v jugozahodni Aziji in meji na Jordanijo, Sirijo, Turčijo, Iran, Kuvajt in Saudovo Arabijo.

Gospodarstvo: pšenica, riž, bombaž, tobak, živinoreja, nafta.

Irak je sodeloval tudi na beograjski konferenci nevezanih držav.

Jemen

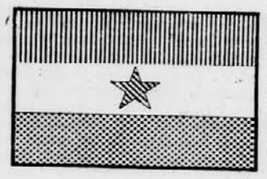

Šef države: general Abdulah al Salal
Glavno mesto: Sana
Površina: 195.000 km²
Prebivalcev: 5 milijonov

Prvi koraki državne neodvisnosti že leta 1911. Velika Britanija mu je priznala samostojnost leta 1934. Od leta 1947 član OZN, od leta 1962 republika. Jemen leži v jugozahodnem delu Arabskega polotoka ob Rdečem morju in meji na Saudovo Arabijo ter na Adenski protektorat.

Gospodarstvo: kava, kože, grozdje, drobnica in neizkoriščeno rudno bogastvo (železo, baker, premog, mangan).

Jemen je sodeloval tudi na beograjski konferenci.

Jordanija

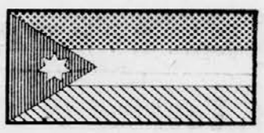

Šef države: kralj Husein Ibn Talal
Glavno mesto: Aman
Površina: 96.610 km²
Prebivalcev: 1.7 milijona

Kraljevina Jordanija je neodvisna država od leta 1946. Leži v severozahodnem delu Arabskega polotoka in meji na Izrael, Sirijo, Irak in Saudovo Arabijo.

Gospodarstvo: pšenica, ječmen, koruza, zelenjava, oljka, grozdje, sadje, fosfati.

Kambodža

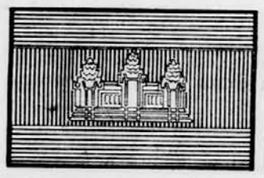

Šef države: princ Norodom Sihanuk
Glavno mesto: Pnom Penh
Površina: 181.000 km²
Prebivalcev: 5,7 milijona

Kambodža je neodvisna država (formalno kraljevina, toda brez kralja) od leta 1954. Leži v jugovzhodni Aziji ob Siamskem zalivu in meji na Tajsko, Laos in na Južni Vietnam.

Gospodarstvo: riž, kavčuk, koruza, poper, bombaž, svila, fosfati.

Kambodža je sodelovala tudi na beograjski konferenci nevezanih držav.

Kamerun

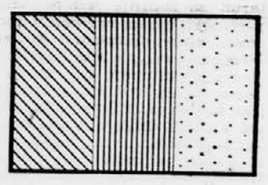

Šef države: Ahmadou Ahidjo
Glavno mesto: Yaounde
Površina: 474.000 km²
Prebivalcev: 4 milijone

Federalna republika Kamerun je neodvisna država od leta 1960. Leži v zahodni Afriki, ob Gvinejskem zalivu, in meji na Nigerijo, Čad, Centralnoafriško republiko, Kongo (Brazzaville), Gabon in na Španski Gvinejo.

Gospodarstvo: kakao, kava, bombaž, banane, les, kositer.

Ciper

Šef države: nadškof Makarios III.
Glavno mesto: Nikozija
Površina: 9.251 km²
Prebivalcev: 590.000

Ciper je od leta 1960 neodvisna republika in član Commonwealtha. Njegovo ozemlje je po velikosti tretji otok v Sredozemskem morju.

Gospodarstvo: pšenica, ječmen, krompir, vino, oljka, tobak, bombaž, železo, baker.

Ciper je sodeloval tudi na beograjski konferenci nevezanih držav.

Kuba

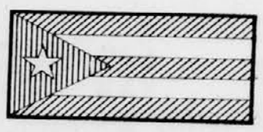

Šef države: dr. Osvaldo Dorticos Torrado
Predsednik vlade: dr. Fidel Castro Ruz
Glavno mesto: Havana
Površina: 114.524 km²
Prebivalcev: 7 milijonov

Republika Kuba je neodvisna država od leta 1902. Njeno ozemlje tvori največji otok v skupini Velikih Antilov.

Gospodarstvo: sladkorni trs, tobak, kava, krom, baker, mangan, železo.

Kuba je sodelovala tudi na beograjski konferenci nevezanih držav.

Kongo

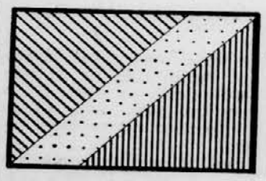

Predsednik vlade: Alphonse Massemba-Débat
Glavno mesto: Brazzaville
Površina: 342.000 km²
Prebivalcev: 800.000

Kongo je neodvisna republika od leta 1960. Leži na zahodni obali Afrike in meji na Gabon, Kamerun, Centralnoafriško republiko in na Kongo (Léopoldville).

Gospodarstvo: les, palmovo olje, sladkorni trs, baker, premog.

Kuvajt

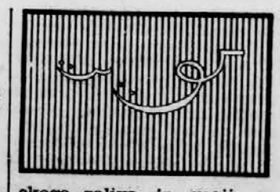

Šef države in predsednik vlade: dr. Sabah al Salem
Glavno mesto: Kuvajt
Površina: 15.000 km²
Prebivalcev: 320.000.

Kuvajt je neodvisna država od leta 1961. Leži na severozahodni obali Perzijskega zaliva in meji na Irak in Saudovo Arabijo.

Gospodarstvo: nafta.

Raymond Cartier: PET ODLOČILNIH DNI (4. VI. 1942) 1

Poraz pri Midwayu

Topovi so molčali: smrt je prišla z neba

Sprememba, ki si je ni mogel nihče zamišljati: od vekomaj so bile ptice edini in nesporni gospodarji tega malega koralnega atola. Hrano so si poiskale v oceanu, v največjem med oceani, in tisočletja nadaljevale življenjski krog, ciklus ljubezni in smrti. Poznale so tudi boj za obstanek, boj, ki se je odvijal v zraku med krilatci ene in druge vrste, enega in drugega rodu. Zdaj pa se je na njihov otok zgrnila nesreča, preplašile so jih množice vsiljivcev. Na tem in na bližnjih otočkih je polno ropotajočih strojev, v laguni grme stroji, ki se zibljejo na vodi, in tudi nebo je prekrito s hrumečimi stroji, kajti med vsiljivci, ki so se zagnali na atol, so tudi krilati stroji. Krilati po svoje, kajti njihova krila so trda, okorna, velikanska in že na prvi pogled brutalna. Ptice z Midwaya protestirajo, besno letajé med temi novimi in nenavadnimi prebivalci, ki so zasedli njihov atol, in jih z divjim letom ogrožajo. Nenavadna bitja — ljudje — ki so prišli tako nepoklicani, se jih skušajo ubraniti in jih uničiti, toda atolskih ptic je preveč: človek kljub vsemu ostane nemočen.

Midway je prototip za stotine in stotine koralnih otočkov, ki kot igle štrle nad gladino oceanskega prostranstva. Na teh otočkih ni ne palm ne lepih Polinezijk, zato niso privlačni. Pred prihodom belcev, v času, ko se evkaliptus še ni aklimatiziral na otoku in ko še ni bilo naprav za destilacijo morske vode, ni bilo na Midwayu ne ljudi ne dreves. Edino rastlinstvo so bili redki grmi. Če se je kdaj kak brodolomec zatekel na Midway, na njem prav gotovo ni našel za pod zob ničesar drugega kot jajca morskih ptic, ki so privabljala japonske ribiče, odkar so bili odkrili otok. Ribiči so edini motili tisočletni mir, ki je sicer vladal na otoku, do tistega dne seveda, ko je mali otok tako nenadoma oživel.

Pravzaprav sta dva otočka: Sand Island je dolg dva tisoč metrov, drugi, Eastern Island ali Vzhodni otok, pa je nekoliko krajši. Koralna pregrada pred otočkoma se razteza v loku, dolgem kakih dvanajst kilometrov. Toda zaliv v tako začrtanem polkrogu je poln nevarnih plitvin, tako da se ladje lahko varno zasidrajo samo sredi lagune. Da bi omogočili dostop v laguno, so morali izkopati kanal med obema otokoma; prvi bager, ki so ga tu uporabili, se je razbil ob podvodni čeri. Če opazuješ stvar z letala, se ti zdi vse skupaj dokaj nepomembno: nekaj peščin potem, ko si ure in ure letel nad neskončno prostranostjo Pacifika. Toda otočki so postali važni prav zaradi brezmejnih voda, ki jih obdajajo. Med havajskim in japonskim otočjem je kakih deset tisoč kilometrov slane vode. Na tej ogromni razdalji lahko stopiš na kopno samo na Midwayu, na Wakeu in na še dveh manjših koralnih otočkih, na Johnstonu in Kureu. Maro Reef in French Frigate Shoals v tej zvezi nista niti omembe vredna, saj komajda štrlita za ped nad morsko gladino, razen tega pa sta mikroskopsko majhna. Guam, Marijanski otoki, Kwajelein; Marshalovi otoki in drugi so veliko bolj proti jugu. Aleuti pa so veliko bolj proti severu. Prav tam, kjer je Pacifik najširši, je kopno, potrebno, da bi človek lahko nadzoroval oceani, najbolj oddaljeno drugo od drugega.

Prejšnje stoletje je Pacific Steamship Company nameravala na Midwayu zgraditi skladišče premoga, da bi se ladje lahko preskrbovale, pa je pozneje zamisel opustila, ker je bil dostop do koralnega otočka pretežaven. Trideset let zatem, leta 1903, je Pacific Commercial Cable Company na Midwayu instalirala priključek kabla, ki je tekel od Honoluluja v Manilo. Takrat so na Midway prišli prvi prebivalci, ki so bili bolj osamljeni, kot svetilničar najbolj osamljenega svetilnika. Potem je prišla Pan American Airways: maloštevilni potniki so prespali v bungalovu, ki ga je na otoku postavila letalska družba. Dvakrat na teden je Clipper preletel atol in pristal na vodnem zrcalu lagune, ki so ga korale barvale sinjemodro. Še vedno je šlo za redke posege v sicer večni mir.

OTOKA MIDWAY — Leta 1940 so ju Američani preuredili v letalsko oporišče. Otoka brani dolg koralni zid.

Foto: Arhiv DELA

Novice

LJUBLJANA: **nagrada slovenskim arhitektom** — Ljubljanski arhitekti Edo Ravnikar, Majda Kregar in Edo Ravnikar mlajši so na mednarodnem natečaju za ureditev zahodnega dela Benetk dobili eno od denarnih nagrad v višini 2,800.000 lir. Natečaj je razpisala občina Benetke za ureditev otoka Tronchetto.

GORNJA RADGONA: **uredili bodo muzej NOV** — Izvršni odbor Socialistične zveze je sklenil, da obnovi poslopje nekdanje grajske bolnišnice in v njem uredi muzej NOV, ki bo deloval kot oddelek muzeja NOV v Mariboru. Poleg gradiva iz NOV, ki ga že zbira posebna ekipa pod vodstvom Franceta Filipiča, bodo v muzeju razstavili tudi dokumentacijo o povojni graditvi socializma in o obdobju med obema vojnama. Kasneje nameravajo urediti tudi etnografsko zbirko, saj ima radgonska okolica veliko narodopisnih značilnosti. Prve muzejske prostore bodo uredili do maja prihodnjega leta.

LJUTOMER: **program dela delavske univerze** — Delavska univerza je izdelala načrt dela za letošnjo sezono. V delovnih kolektivih bo organizirala pet predavanj o socialističnem gospodarstvu, če bo dovolj zanimanja, pa bo odprla še tretji oddelek sindikalne politične šole. V podjetju Tehnostroj bodo pripravili 400-urni tečaj za pridobitev polkvalifikacije, skupaj z mariborsko tovarno Marles pa bodo organizirali tudi polkvalifikacijski tečaj za lesno stroko. Poleg tega bo delavska univerza priredila tudi večerno osemletko za odrasle.

VELIKA POLANA: **razstava o razvoju naprednega tiska v Prekmurju** — Kot uvod v slovesnosti ob praznovanju 30-letnice izhajanja Ljudske pravice bodo 4. oktobra v prostorih hiše Miška Kranjca, v kateri je stalen muzej, odprli razstavo o razvoju naprednega tiska v Prekmurju. Razstavili bodo izvirne in kopirane dokumente, rokopise, izvode številnih glasil, časopisov itd. Razstava bo zajemala obdobje pred Ljudsko pravico in po njej — časopise Novi čas, Rdeče novine in Mladi Prekmurec. Poleg tega bodo razstavljena vsa dela pisatelja Miška Kranjca.

BEOGRAD: **sodelovanje z madžarskimi založniki** — Predstavniki madžarskih in jugoslovanskih založniških podjetij so podpisali nov dvoletni protokol o medsebojnem sodelovanju. Poleg izmenjave publikacij, strokovnjakov, založniških programov ter predlogov za prevajanje obsega ta sporazum tudi izdelavo bibliografije prevodov iz madžarščine oziroma srbohrvaščine od leta 1945 do letos.

LJUBLJANA: **pred velikim koncertnim dogodkom** — V ponedeljek bo v Ljubljani gostoval 115-članski Pittsburški simfonični orkester, ki sodi skupaj z Newyorško filharmonijo ter simfoničnimi orkestri iz Bostona, Philadelphije, Chicaga in Clevelanda med največje in vodilne ameriške ansamble. Umetniki iz Pittsburgha so zdaj na obsežni turneji po evropskih državah; pripravil jo je Državni sekretariat za zunanje zadeve Združenih držav Amerike. Dirigent orkestra je znameniti mojster William Steinberg (na sliki), nekdanji asistent Artura Toscaninija in eden prvih dirigentov današnjega časa, kot solist pa sodeluje odlični virtuoz Charles Treger, zmagovalec mednarodnega tekmovanja violinistov v Poznanju za nagrado Wieniawskega. Spored koncerta v Ljubljani — z njim bo Koncertna direkcija Slovenije začela svojo dvajseto sezono — obsega »Sedem esejev« ameriškega skladatelja Guntherja Schullerja, predstavnika »tretje smeri«, ki kombinira jazz z evropsko glasbo, Mendelssohnov violinski koncert in Beethovnovo 7. simfonijo.

Nove knjige

SVETOVNA KNJIŽEVNOST — Druga knjiga izbranih del in odlomkov. Zajema evropsko in ameriško književnost v devetnajstem stoletju in svetovno književnost v dvajsetem stoletju. Uredil Janko Kos s sodelovanjem Dušana Pirjavca in Staneta Miheliča. Literarno-zgodovinske opombe: Janko Kos. Izbor likovne opreme in komentar k izboru: Spelca Copić. Izdala Mladinska knjiga v Ljubljani.

MIŠKO KRANJEC: **Rdeči gardist** — Prva knjiga zgodovinskega romana. Oprema: Jože Brumen. Izdala Pomurska založba v Murski Soboti.

DRAGO GRAH: **Konec pravljice** — Zbirka dveh novel (Konec pravljice in Zorenje na Banji). Oprema: Jože Ciuha. Izdala Pomurska založba v knjižni zbirki »Na horizontu«.

SIMON GREGORČIČ: **Poezije** — Izbral in uredil Blaž Tomaževič. Spremna beseda in opombe: Blaž Tomaževič. Likovna oprema je izbrana med pesnikovimi portreti in ilustracijami njegovih del. Izdala Mladinska knjiga v zbirki »Kondor«.

MARJAN MUSIC: **Arhitektura in čas** — Eseji in razprave. Oprema: Marko Mušič. Izdala založba Obzorja v Mariboru v knjižni zbirki »Likovna obzorja«.

SLOVENSKE NARODNE PRAVLJICE (četrti natis) — Izbral in uredil Alojzij Bolhar. Z reprodukcijami del Maksima Gasparija opremil Branko Simčič. Izdala Mladinska knjiga v knjižni zbirki »Zlata ptica«.

BORUT ŽENER: **Akvarij** — Poljudnoznanstveno delo. Oprema: Andrej Habič. Izdala Cankarjeva založba v knjižni zbirki »Planet«.

SONJA DAPČEVIĆ-ORESČANIN: **Sovjetsko-kitajski spor in razvojni problemi socializma** — Oprema: Dušan Osredkar. Izdala Mladinska knjiga v zbirki »Kozmos«.

FEDOR M. DOSTOJEVSKI: **Zločin in kazen** — Roman. Prevod: Vladimir Levstik. Oprema: Uroš Vagaja. Izdala Državna založba Slovenije v ediciji Izbrana dela F. M. Dostojevskega.

JOHN BRAINE: **Življenje na vrhu** — Roman. Prevod: Milka Mirtič — Saje. Oprema: reprodukcija slike Raoula Dufyja »Sprejem v prefekturi«. Izdala Prešernova družba v knjižni zbirki »Ljudska knjiga«.

KA-ČETNIK 135633: **Baraka s punčkami** — Prevod: Zdenka Škerlj-Jermanova. Oprema: Lidija Osterc. Izdala Mladinska knjiga v zbirki »Školjka«.

RITCHIE CALDER: **Na mrzlem Severu** — Potopis. Prevod: Heda in Oskar Hudales. Oprema: Janez Vidic. Izdala založba Obzorja v knjižni zbirki »Križem sveta«.

JAPONSKE PRAVLJICE — Izbor. Prevod iz angleščine: Zdenka Jermanova in Ivan Skušek. Oprema (z reprodukcijami japonskih slik): Branko Simčič. Izdala založba Mladinska knjiga v zbirki »Zlata ptica«.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri

Zavodu za zdravstveno varstvo študentov v Ljubljani

razpisuje delovni mesti:

1. ZDRAVNIKA splošne prakse
2. MEDICINSKE SESTRE

Pogoji: predpisana strokovna izobrazba.
Osebni dohodki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.
Razpis velja do zasedbe delovnih mest.
Pravilno kolkovane ponudbe pošljite upravi Zavoda za zdravstveno varstvo študentov v Ljubljani, Miklošičeva cesta 14-I. 9158

Med knjigami

Poslednji roman Juša Kozaka

Ko je Juš Kozak nekaj mesecev pred smrtjo prejel prve izvode svojega najnovejšega spisa **Pavlihova kronika** (Slovenska matica 1964, str. 250), verjetno ni slutil, da je to njegovo poslednje delo. Zakaj »Pavlihova kronika« bi dobila svoj pravi značaj in polni pomen šele tedaj, če bi pisatelj bil mogel nadaljevati svojo pripoved o poti junaka tega romana Javora skozi viharne čase, polne tragičnih in nemara tudi komičnih zapletljajev, saj že sam naslov izpričuje ironično posmehljive intencije te, vsaj delno avtobiografske izpovedi. »Javorova mladost se je zaključila,« piše avtor v zadnjem odstavku svoje knjige. »Avstrijska vojska ga je izločila kot dedno obremenjenega osemdesetprocentnega invalida. Z notranjim nasmehom je poslušal mnenje komisije, kakor da stopa iz groba v novo življenje.« Najnovejši roman Juša Kozaka, ki mu je la condition humaine namenila, da je postal njegovo poslednje delo, je torej torzo večje pripovedne zasnove, ki je dosegla svoj fortissimo v tragičnih zapletljajih Javorovega življenja v prvi svetovni vojni in ki bi drugem delu prešla v slovstveni andante in allegro, da povem to v glasbenem jeziku. Šele tedaj bi Kozakova pripoved z ironijo in humorjem upravičila Javorovo pavlihovstvo. To, da se je Javor s primerno življenjsko taktiko izmazal iz vojnih zank, ki so mu v Galiciji in na Doberdobu pretile s smrtjo, ne kaže Pavliho, temveč samo karakterizira nekoliko švejkovsko usodo, eno izmed mnogih podobnih usod v generaciji, ki je šla skozi dve svetovni vojni. In prav tej generaciji je hotel Juš Kozak postaviti velik literarni spomenik. Njegova ustvarjalna moč je slabela že med pisanjem prvega dela, zajemajočega samo Javorovo mladost, nadaljnje klesanje tega generacijskega spomenika pa je preprečila smrt.

»Pavlihova kronika« kaže znane značilnosti Kozakovega pisanja: pripovedni in esejski slog se pogosto prepleta, življenjske zgodbe, ki so pripovedovane z realistično maniro, se na mnogih mestih iztekajo v meditacije, pripovednik in filozof si tudi v tem tekstu podajata roke. Kompozicijsko ta spis ni ravno zgleden. Toda delo je mikavno zaradi svojih vsebinskih kontrastov. Dejanje se odigrava v Ljubljani, na Dunaju, v Admontu in v raznih drugih krajih, kamor je Javora vrgla vojna, zlasti na avstrijsko-italijanski fronti. Ne gre samo za notranje portretiranje Javora v njegovem intelektualnem in čustvenem razvoju (ljubezensko razmerje z Bredo) in tudi ne gre samo za dramatične opise vojnih dogodkov, kot jih je doživljal Javor — gre za pripovedniško analizo časa in družbe, in prav tu je Kozakova proza obtičala večidel na površju življenja, le tu in tam se je dokopala do psiholoških globin. Juš Kozak je dosegel vrh svojega pisateljevanja v drugih spisih, vendar srečujemo tudi v »Pavlihovi kronikі«, vsaj na njenih najboljših straneh, avtorja »Celice«, »Mask« in drugih pričevanj o njegovem zmagovitem prodiranju v svet literarno - umetniškega oblikovanja.

Bralci, ki smo intimneje poznali osebnost in delo Juša Kozaka, smo se mu mogli pri branju približati tesneje kot drugi. In ko smo prebrali do konca »Pavlihovo kroniko«, se nam vtisi o nji zdaj, ko je smrt dokončno zaključila njegovo delo, vračajo iz spomina v zavest močneje kot tedaj, ko smo se ob živem Jušu sprehajali po njegovih literarnih poteh. Izrazito humanim prvinam »Pavlihove kronike« je dal finale pisateljevega življenja večjo toploto, kot jo ima to Kozakovo delo po svojem umetniškem učinku.

B. BORKO

Matevž Hace: Tihotapci

Literarna teorija pravi, da se je pripovedništvo razvilo iz poročanja, da je sprva opravljalo informativne naloge: ljudem je sporočalo različne dogodke in usode. — Hacetova zadnja knjiga (izšla je pri Državni založbi Slovenije v zbirki »Kiosk«), je nastala zelo blizu takšni prvobitni epiki: gre za literarizirano sporočilo o nizu usod, dogodkov, celo družbeno političnih prikazov, nabranih okrog značilnega pojava, ki je dajal notranjskim krajem ob stari jugoslovansko-italijanski meji med obema vojnama pomembno socialno in moralno barvo. »Njegovo pripovedovanje«, ki »ni v ničemer izmišljeno, temveč od začetka do konca izhaja iz resničnega življenja« (urednik na platnicah), pa je literarizirano do različnih mer: od golega popisovanja oziroma gradnje zgodbe, ko je celo pogovor izključno podrejen fabuli in zato niti od daleč ne teži k psihološki določljivosti ali dramatskim nasprotovanjem — do včasih razmeroma zelo tenko psihološko literarno izrisanih trenutkov (Mirkove predsmrtne blodnje). Skladno s tem se na primer pripovedovalec tu in tam ponuja v ospredje z epskoarhaičnim posrednim ogovarjanjem bralca (»naši junaki«, »naši tihotapci«), da bi se kasneje spet popolnoma umaknil v ozadje in podredil pripoved situaciji. Takšen koncept in to, da uvaja poleg nekaterih glavnih junakov, ki s svojimi usodami sicer tvorijo jedro povesti, podrobno in z enakim zanimanjem številne obrobne like v številnih zanimivih epizodah, ustvari učinek dokaj neenotne, a izredno razgibane, široke, barvite panorame dolinske srenje: posamezne usode se v končnem vtisu združijo v eno samo široko, skupno podobo loške doline oziroma vsaj dela te doline tistih let.

Škoda, da vsebuje Hacetova povest neko močno težnjo, ki ruši njeno zgradbeno, upodobitveno trdnost. Zgodbi o tihotapcih in graničarjih, o njihovih ljubicah in veseljačenjih, podkupovanjih, lisjačenjih in minevanjih priključuje v nekaterih sredinskih poglavjih prikaze zgodovinsko družbenih trenj v dolini, del zgodovine delavskega gibanja (celo z nekaterimi letnicami) ipd. Teh prikazov nikakor ne zmore dovolj trdno vključiti v tihotapstvo — niti v zgodbo niti v socialni pojav, kakršnega predstavlja, zato ostajajo prejkoslej do dobršne mere izločeni iz ostalega pripovednega tkiva. Ali so nastali iz pretirane kronistične zvestobe ali iz hotenja po širšem, globljem socialnem oziroma zgodovinskem prikazu doline, lahko samo ugibamo, povest po kompozicijski plati rahljajo in preobremenjujejo.

Če bi hoteli Hacetov tekst končno bežno strnjeno označiti, potem bi morali predvsem reči, da smo z njim dobili razmeroma dobro ljudsko povest, v kateri ne manjka ne napete zgodbe, ne ljudske šegavosti, ne posebnežev, pa tudi zlagana ni, kakor se s takšnimi besedili rado dogaja. Iz območja partizanske literature se je z njo pisatelj preselil v območje slovenske klasične književne tematike, ki je zavzemala že v Levstikovem literarnem programu dostojno mesto; Hace jo je obnovil, osvežil in obenem trdno in pošteno navezal na ustno izročilo iz domačega kraja. Oblikovno ostaja pri tem bolj ali manj zvest tradiciji slovenske ljudske povesti od Jurčiča do Jalna: z realistično pozitivističnimi, večkrat že naivno preprostimi potezami ustvari sugestivno razgibano fresko ljudskega mojstra, ki ob vsej preprotosti in nerafiniranosti izraza preseneti s svojim prvinskim posluhom, tenkočutnostjo in ne navsezadnje ljubeznijo, ko je treba razumeti preprostega človeka.

M. KMECL

Klinična bolnica za otroške bolezni v Ljubljani, Vrazov trg 1

razpisuje naslednji prosti delovni mesti:

– materialnega knjigovodje
pogoj: popolna srednja šola in leta prakse

– kurjača – polkvalificiranega
pogoj: osnovnošolska izobrazba in šest mecev prakse, urejena vojaščina.

Nastop službe takoj ali po dogovoru. Osebni dohodki po pravilniku o razdeljevanju osebnega dohodka.
Ponudbe pošljite v 15 dneh Komisiji za sklepanje in odpovedi delovnih razmerij Klinične bolnice za otroške bolezni v Ljubljani, Vrazov trg 1. 9173

Komisija za razpis in odpoved delovnega razmerja pri

Osnovni šoli JARŠE
LJUBLJANA, SMARTINSKA 96

razpisuje delovna mesta za:

– POMOČNIKA DIREKTORJA
– RAČUNOVODJO
– VZGOJITELJA za varstveni oddelek
– UČITELJICO razrednega pouka

Razpis velja do 1. 10. 1964.
Stanovanj ni. 9161

Upravni odbor

Muzeja ljudske revolucije v Ljubljani

razpisuje

delovno mesto

knjigovodje
osebnega dohodka — blagajnika

Plača po pravilniku. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Informacije in pismene ponudbe vložite v upravi Muzeja ljudske revolucije, Ljubljana, Celovška cesta št. 23. 9150

FRANE COTA: ŽENA PRI BRANJU

Janez Ovsec: Na dnu so samo še zvezde

Za pričujočo pesniško zbirko »Na dnu so samo še zvezde«, drugo izpod peresa Janeza Ovsca, izšlo pred kratkim v mariborski Založbi Obzorja, lahko kot bralci brez obotavljanja zapišemo, da nismo imeli posebnih težav z razpoznavanjem najvidnejših obrisov piščevega miselnega in čustvenega sveta. Moremo celo mirno pristaviti, da smo se prav miselnega razvozlavanja njegovih večidel kratkih, na prvi videz krhkih liričnih izpovedi oklepali bolj, kot je najbrž potrebno in v prid čisti liriki. Z drugimi besedami: ta lirika ni stopila pred naše oči in v naša ušesa kot slikovita, nazorna čutnospoznavna pesniška vizija, polna enkratnih, prepričljivih podob in izrazitih individualnih ritmov, pač pa taka, da jo lahko v mejah prizanašajoče naklonjenosti označujemo kot tiho, nevsiljivo, metaforično in oblikovno nepretenciozno pesniško pripoved, ki se v bistvenem še ni otresla konvencije ekspresionističnega čustvovanja in izražanja.

Bralec se zatorej ob prebiranju Ovščevih pesmi zateka s področja čistega uživanja nad svojsko izoblikovano predstavitvijo nekega življenja in nekega sveta v območje pesnikovih meditacij. Te meditacije poraja v pesniku spoznanje človekove nebogljenosti in majhnosti v časovnih in prostorskih razmerjih kozmosa in spričo njih spoznanje o ničevosti zemljanovega pehanja za blagri vsakdanjika: Majhni, tesni / gremo skozi prostor. / Neznatne nas pogoltne noč / in čas nas zvije / v pergament. / / Drobci / so naša moč. / Misel pa uničuje / s svojo silo / utrudljiva pota. / / Vse, kar je ostalo / od srca, / je jok in škripanje časa. / Pesnikova predstava človekovega izginotja v vsemiru z aluzijo na lastno pesniško ustvarjanje je najbolj na dlani v naslednjih verzih pesmi »Na dnu«: Mnogo pesmi sveti v meni. / V mrežici ostanejo najnežnejše. / Večnost je cedilnik časa / in na dnu / so samo še zvezde. / Tedaj nas ni. / /

V njegovih kozmoloških razglabljanjih pa se pojavlja še ena postavka, in ta je človekovo samozavedanje ter človekova ustvarjalna moč kot mikroodsev kozmične ustvarjalnosti. Z njo si pesnik nenadoma ne ve kaj prida pomagati: ne občuti in ne upesni je kot osrednjo protislovnost človekove eksistence, kar bi njegovemu opisanemu, v bistvu prastaremu lirično kontemplativnemu nagibu mogoče pridejalo zanimivo sodobno obarvanost, ne more pa je po drugi strani vključiti v svoje mehanicistično pojmovanje izginotja človeka v brezbrežjih vesolja. To pa vnaša dobršno mero nelogičnosti in čustvene nepreprečljivosti v posamezne pesmi in posamezne ciklične kompozicije le-teh. Že v pesmi »Na dnu« si zamišlja vesolje tudi kot »samo tišino«, ki »ustvarja«, / zgrinja, / osvaja / in ljubi. // Tudi v sklepni pesmi »Vsa zemlja«, ki se še najbolj približa sodobnemu nihilističnemu občutju izginotja človekove eksistence v naravi stvari, se niti v izrazu, niti obliki, še najmanj pa vsebinsko ne more odreči findesiecelovskemu oziroma ekspresionističnemu egocentrizmu, ki pa je bil pri ustvarjalcih omenjenih literarnih obdobij utemeljen s tem, da je jaz človeka z veliko začetnico veroval v svojo makrokozmično inačico, v obstoj poosebljenega svetovnega duha. Te vzporednice Ovščeva poezija ne goji, zato izzvenijo verzi iz citirane pesmi: Priprava sem. / Jaz. / Zarek uma na nebu. / Studenec zvezd / je moj konec. / / — — Ta / hip smo. / Vedno smo. / Ta hip, / vseeno kje. / kontradiktorno v celotnem sistemu njegovih kozmičnih sanjarij (primerjaj verz: tedaj nas ni), v primerjavi z doseženo stopnjo filozofske spoznave v sodobni slovenski poeziji pa skorajda že anahronistično, čeprav so pesnikova nadrobna prizadevanja po novem v prenekateri metafori, širši podobi ali viziji že zelo uspešna. Kaže, da se skriva točka razhajanja Ovščeve poezije z modernim občutenjem lirične situacije v samem pesnikovem miselnem izhodišču, v njegovem še nerazčiščenem odnosu do poetičnih filozofskih predstav zadnjih minulih literarnih obdobij.

Tej trditvi bi utegnil kdo ugovarjati s stališča kriterija, po katerem živi čista lirika popolnoma mimo miselnih filozofskih sistemov, tako rekoč mimo filozofskih usmerjenosti človeškega duha v določenih časih in na določenem prostorju. Tudi če bi bili pristaši tega nevzdržnega mnenja, pa bi miselni svet v primeru Ovščeve poezije vendarle morali močno upoštevati, ker je njegova pesem izrazito meditativna. Da je razmišljanje pri nastajanju pričujočih pesmi pretežno starejše od čustvovanja, bi nam posebno lepo potrdila raziskava njegovih metaforičnih besednih zvez. Razen abstraktnih ekspresionističnih samot, lepot, belih svetlob in podobnega nastopa v tej liriki še vrsta logicističnih konstrukcij, kot so recimo metafore tipa ribe molčečnosti, potok razuma itd. Med razumarstvom in razumniškim čustvovanjem pa lirika že od pamtiveka ostro razločuje.

JOŽE SNOJ

ROSS S. CARTER

HUDIČI V VREČASTIH HLAČAH

71. nadaljevanje

V primeri z drugimi pohodi je bil zadnji, ki jih je pripeljal do reke Labe, kjer so se srečali z Rusi, pravi piknik. Berkely, ki je bil izbran, da gre domov na rotacijo, je odšel, preden se je začelo. Moj brat je vse prebil brez nesreče in prve dni junija leta 1945 je bil odpuščen iz armade.

Ni čudno, da sta Ross in Berkely, ki smo ga takoj posvojili v Carterjevi družini, občutila civilno življenje kot nenormalno in neverjetno. Ko je polmrak odel dolinico v rdeče sence in jo zavil v tišino, ki jo je motilo le oglašanje nočnih ptic ali lajanje psov, je Ross nekaj časa napeto poslušal, potem pa dejal: »Videti je, kot ne bi bilo res. Moram se uščipniti, če se hočem zavedeti, da sem res tukaj. Ta tišina mi gre na živce. Ne zdi se mi resnično, da živim. Že zdavnaj bi bil moral umreti.«

Ross in Berkely sta cele dneve po vrnitvi slavila in spala. Oba sta imela več odlikovanj, med njimi srebrne in bronaste zvezde. Drug je trdil za drugega, da je najpogumnejši mož in najboljši vojak v armadi. Prijateljstvo, ki se je utrdilo v nevarnostih, katerim sta nenehno stala nasproti, jih premagovala in prestajala, je bilo zveza, močna in verjetno še močnejša kot tista, ki ga je vezala na brata in sestre. S tem prijateljstvom do Berkelyja pa je bila zvezana otožna istovetnost in izredna čustvena privrženost svojim mrtvim prijateljem, najpogumnejšim, najdrznejšim, najbolj lojalnim možem na svetu, članom najboljše divizije v vsej armadi! Prepričan sem, da ni nikdar nihče bil tako ponosen na svojo enoto ali soborce ali kazal do njih večjo privrženost.

Ross je skoraj nenehno pripovedoval o junaških dejanjih padlih mož, ki so z njim sodelovali v epskih dogodivščinah njegovega polka. Kot Arabec je bil tudi sam navdušen bralec Homerja in epske literature nasploh. Zanj so Duquesne, Casey, Berkely, Arabec, Carlton, Gruening, Sheraton, Finkelstein, Veliki Rodgers in drugi v boju in zabavi združevali individualno dejavnost in veselo življenje do take stopnje, da so se merili z junaškimi razmerji Homerjevih Grkov.

Rossov smisel za opazovanje, čut za dramatične in človeške vrednote, smisel za humor in sposobnost tako ustnega kot pismenega izražanja svojih čustev in doživetij so me nekega dne spodbudili, da sem ga vprašal, ali kaj misli na to, da bi napisal knjigo o dogodivščinah fantov v svojem vodu. Odgovoril mi je pritrdilno. Spodbujali smo ga, naj začne pisati, preden mu civilno življenje začne brisati ostrino in svežino njegovih spominov. Proti koncu poletja leta 1945 je začel pisati, sredi jeseni pa je dokončal dovolj zajeten rokopis. Medtem ko je Ross pisal, je Berkely spal. Kot mi je povedala mati, ga je od časa do časa zbujal, da sta preverila kako podrobnost ali datum. Pogosto je povedal zgodbo članom družine, preden jo je napisal.

Isto poletje je obnovil poznanstvo s svojimi univerzitetnimi profesorji, sošolci in prijatelji iz študentskih let. Nekaj časa se je ukvarjal z mislijo, da bi nadaljeval študij zgodovine.

Novembra leta 1945, manj kot šest mesecev potem, ko sta bila odpuščena iz vojske, sta se Ross in Berkely ponovno včlanila v letalske sile. Devetnajst dni nato sta bila spet v Fort Braggu.

Nekaj mesecev po reaktivizaciji se je Ross prostovoljno prijavil za vežbanje 505. padalskega polka na Aljaski. Med potjo so mu odstranili s hrbta črno materino znamenje, ki se je bilo vnelo, medtem ko je bil v Seattlu. Odpeljal se je naprej na Aljasko, vendar se je moral vrniti za ponoven kirurški poseg, po katerem je dobil devetnajstdnevni dopust.

Šele februarja leta 1947, ko je prišel moj brat v bolnišnico Walterja Reeda, sem prvič imel priložnost videti njegov rokopis. Dotlej ni imel časa, da bi ga pripravil za izdajo, izenačil slog ali poskrbel za nekaj popravil in sprememb, za kar je zdaj čutil, da bi moral storiti. Prosil me je, naj skrbno preberem rokopis, preden ga pridem obiskat, tako da sva ga lahko podrobno obravnavala. Tisti teden, ko sem bil pri njem, sva porabila veliko ur za njegova navodila, kako naj pripravim izdajo, ki jo je poveril meni.

Z Berkelyjem sva govorila o Rossu in njegovem rokopisu, dokler se ni sonce zažagalo v hribe. Tedaj je vstal in rekel:

»Zdaj se grem poslovit od Rossa.«

Spet je nekaj časa stal v pozoru pred njegovim grobom. Ko se mi je spet pridružil, je rekel: »Poznal sem veliko pogumnih mož, toda na tem griču leži najhrabrejši.«

Boyd G. Carter
Lincoln, Nebraska
Avgusta 1950

Jutri nov roman:

ROGER VAILLAND:

325.000 frankov

Predlog koroških občin

Z zakonom naj bi zagotovili stalne vire sredstev za razvoj socialnih služb

Na širšem posvetovanju, ki so se ga udeležili predstavniki vseh štirih koroških občin (Radlje, Ravne, Slovenj Gradec, Dravograd), so predstavniki občin, krajevnih skupnosti in okrajne skupščine razpravljali o mestu in vlogi, ki naj bi jo imele socialne službe v krajevnih skupnostih.

Opozorili so predvsem na nezadostno razvito socialno varstvo, zlasti pa otroško varstvo v komunah. Tudi skrb za bolnike in starejše ljudi je preveč prepuščena samim občanom, ki glede na takšne skrbi ne morejo dosegati večjih delovnih uspehov.

Sprejeli so priporočilo, da bi organi širših družbenih skupnosti z zakonom uredili stalne vire sredstev za razvoj socialnih služb. Za razvoj teh služb bi se morale bolj zavzeti tudi sindikalne organizacije v podjetjih, v krajevnih skupnostih pa naj bi prav tako deloval vsaj en socialni delavec.

Krajevne skupnosti so marsikje povsem brez sredstev za delo socialnih služb in najbolj pereče probleme, za preventivo pa po navadi zmanjka sredstev. Za uspešno delo bo nujno čimprej izdelati kompleksne analize o socialnih problemih v občinah in krajevnih skupnostih. Na podlagi teh bo moči izdelati programe za razvoj socialnih služb, kakršne zmeraj bolj terja naš sedanji družbeni razvoj. S. I.

Po pravilniku o postopku pri oddajanju investicijskih objektov in del v graditev (Uradni list SRS št. 8-63) in po sklepu centralnega delavskega sveta

razpisuje

GOZDNO GOSPODARSTVO BLED

natečaj

za oddajo gradbenih in obrtniških del za dva petstanovanjska objekta na zazidalnem okolišu na Rečici pri Bledu

Predračunska vrednost za oba objekta znaša 68,395.516 dinarjev.

Rok za popolno dograditev objektov je 30. IX. 1965, do III. faze pa do konca leta 1964.
Komisijsko odpiranje ponudb bo v sredo, dne 7. X. 1964, ob 10. uri v sedežu podjetja na Bledu, prav tam lahko dobite vso potrebno dokumentacijo od srede, 23. IX. 1964 dalje. 9162

Kramljanje o lepem vedenju

Poslušalec in predavatelj

Ali vas zanima predavanje o Ohridskem jezeru, o zunanje političnih odnosih Jugoslavije, o književnem delu Ivana Andrića? V dvorano delavske univerze ali doma kulture pojdite, in sicer pravočasno. Priti prepozno na predavanje se ne spodobi, kakor se ne spodobi priti prepozno na vsak drug sestanek — saj to je nekakšen sestanek, o katerem sta se molče dogovorila vi in predavatelj.

V garderobi odložite plašč in sedli boste na svoje mesto, preden pride predavatelj; nikakor si ne boste dovolili vstopiti v dvorano, ko se je predavanje že začelo, in med predavanjem iskati svoje mesto in motiti druge, zlasti predavatelja (mislite si, da sedite na njegovem mestu in govorite »na pamet«, improvizirano; takšen nesmotrn prihod v dvorano in prerivanje med gledalci bi vas očitno motila, mar ne?).

Poslušajte pazljivo, ne motite drugih poslušalcev okrog sebe in ne ovirajte predavatelja!

Če je razen predavanja predvidena tudi razprava ali če hočete predavatelja kaj vprašati, vstanite: saj ne nameravate biti anonimni in tudi ne neodgovorno vpraševati »iz teme«; govorite jasno in razločno, če ste že vstali.

Jasno in razločno mora govoriti tudi predavatelj. Če imajo poslušalci obveznosti do njega, jih ima tudi on do njih. Tudi predavatelj mora priti pravočasno — natanko ob določenem času — in se vesti dostojno (žal so še predavatelji, ki v zadregi ali da bi dokazali, da avditorij nanje ni napravil posebnega vtisa, drže roke v žepih ali pa malomarno in deplasirano gestikulirajo, ne da bi pomislili, da s svojimi pretiranimi kretnjami odvračajo pozornost od tistega, o čemer govore, bolj kakor jo vzbujajo). Predavatelj mora govoriti lepo, prikupno, razumljivo, jasno, glasno in razločno. In biti ne sme dolgočasen. Če je že sklenil stopiti pred zbor ljudi in govoriti, mora biti pripravljen v vsakem pogledu in ne sme razočarati pričakovanja poslušalcev.

Zajedljivi in ironični Kurt Tucholski je nekoč takole začel svoje »Nasvete slabemu govorniku«:

»Nikdar nikoli ne začni z začetkom, marveč vsaj tri milje pred začetkom! Približno takole:

,Gospe in gospodje! Preden preidem na temo današnjega večera, mi dovolite, da vam kratko . . .'

Tu imaš skoraj vse, kar je potrebno za lep začetek: togo ogovarjanje; začetek pred začetkom; napoved, da nameravaš govoriti, in o čem misliš govoriti ter besedico »kratko«. Tako si si hipoma pridobil srca in ušesa poslušalcev. Poslušalec ima namreč prav to rad: da mu tvoj dar govora pride kot nekakšna težavna šolska naloga; da mu zagroziš s tistim, kar boš povedal, kar poveš in kar si rekel. Zmerom po ovinkih . . . Govori kakor pišeš, jaz pa že vem, kako pišeš. Govori vedno v dolgih, dolgih stavkih«.

Ne, prav gotovo ni tako. Kako pa? Tucholski je seveda napisal tudi »Nasvete za dobrega govornika«:

Preprosti stavki. Preprosti stavki. Preprosti stavki.

Jasna dispozicija v glavi — čim manj na papirju!

Dejstva ali apeliranje na čustva. Prača ali harfa. Govornik ni leksikon! Ljudje imajo leksikone doma.

Ton enega samega glasu utruja; ne govori nad štirideset minut! Ne prizadevaj si doseči učinke, ki so tvoji biti tuji! Govorniški oder je neizprosen — na njem je človek bolj nag kakor v kopališču.«

Bodi da ste predavatelj na Kolarčevi univerzi ali priložnostni govornik na proslavi desetletnice svojega podjetja — ne pozabite na to!

PO SPREHODU še nekoliko počitka pred zdraviliškim poslopjem v Laškem. Foto: F. Krivec

Priprave za proslavo prekomorskih brigad

Tudi pri okrajnem odboru ZZB NOV Maribor so ustanovili poseben odbor

Pri okrajnem odboru ZZB NOV okraja Maribor so ustanovili poseben odbor za proslavo prekomorskih brigad, ki bo zbiral dokumentacijsko gradivo o nastanku in razvoju brigade, imena padlih in preživelih borcev teh brigad, spomine in opise akcij ter vse podrobnosti, ki bi lahko prispevale k obogatitvi že doslej zbranega gradiva.

Na okrajnem odboru so prepričani, da bodo preživeli borci dali svoje spomine in vse podatke ter tako omogočili pravočasno izdajo kronike prekomorskih brigad, ki bo izšla pri glavnem odboru ZZB NOV Slovenije.

Ta poziv velja prav posebej nekdanjim borcem V. prekomorske brigade, v kateri je bilo več ko 5000 borcev iz mariborskega in celjskega okraja. Po raznih prireditvah bo 4. julija prihodnje leto osrednja proslava prekomorskih brigad v Ilirski Bistrici. Peto prekomorsko brigado so ustanovili v začetku decembra 1944 v Splitu in so bili v njej borci, ki so prišli iz Italije. Po poprejšnjih pripravah in urjenju v Zadru je brigada dobila nalogo, da napade Gospić in se prebije v Slovenijo. V formaciji XX. divizije je brigada krenila na svojo operativno borbeno pot in se junaško bila v Gospiću. Skozi Ogulin in Vinico je prišla v Slovenijo, kjer se je borila z belogardisti in Nemci.

V okviru prireditev proslave 20-letnice prekomorskih brigad bo muzej NOB v Kopru pripravil v vseh večjih krajih razstave o bitkah teh brigad. Prihodnje leto 4. julija pa bodo razstavo odprli v Ilirski Bistrici. Vsekakor bi bilo prav, da bi tudi v drugih okrajih Slovenije proslavili to obletnico in v kinematografih vrteli film o pohode pete prekomorske brigade, ki ga hrani muzej revolucije v Ljubljani. M. K.

Lenart: nezadovoljivi uspehi

Kooperacija še zmeraj na kontrahažni proizvodnji

V občini Lenart v Slov. goricah tudi letos niso bili doseženi pomembnejši gospodarski uspehi v pogodbenem kmetijskem sodelovanju. Kooperacija še vedno sloni na kontrahažni proizvodnji in naj bi letos zajela 2.290 ha površin, medtem ko je v pogodbenem odnosu le 1.804 ha površin.

Največ so letos v lenarški občini dosegli v sadjarski kooperaciji, ki je bila prejšnja leta v celoti zapostavljena. V gospodarskem letu 1963/64 so načrt tovrstne proizvodnje v sodelovanju presegli za 20 odstotkov, medtem ko so ga pri pšenici presegli za 4,5 odstotka, v vseh ostalih panogah pa plan ni bil dosežen. Celoten načrt kooperacijske proizvodnje je bil realiziran z 79 odstotkih, kar je precejšnje nazadovanje v primerjavi z minulimi leti. Kmetijske delovne organizacije se izgovarjajo, da je njihova prva skrb proizvodnja na lastnih površinah, kar je sicer pravilno stališče, vendar to ne more izključiti skrbi za sodelovanje med kmetom in zadrugo. Letos so bile v zvezi s sodelovanjem predvsem precejšnje težave glede kmetijske mehanizacije, ki jo je bilo težavno dobiti.

Letošnji pridelek posameznih kultur ni bil najboljši. Bogatorodne sorte pšenice so dale povprečno 29 mtc na ha, ostale sorte pa 19 mtc. Letos je bilo od 865 ha posejanih površin z rodnimi sortami pšenice 58 odstotkov v pogodbeni proizvodnji. Pridelek v tej proizvodnji se je sukal enako kot pridelek za zasebnem in družbenem sektorju — skupaj 29 mtc na ha. V lenarški občini računajo, da bodo letos pridelali na ha 40 mtc hibridne koruze. Menijo pa, da bi bilo moči pridelati znatno več, saj je KZ Lenart lani pridelala več ko 100 mtc na hektar. TONE ŠTEFANEC

Zanimivo samo po odmoru

Reprezentanca B : Olimpija 3:2 – Okrog 5000 gledalcev

LJUBLJANA, 24. sept. — V prijateljski nogometni tekmi za trening je B reprezentanca Jugoslavije premagala Olimpijo 3:2 (1:0). Gole so dali Dojčinovski, Krivokuća in Kobeščak za reprezentanco, za Olimpijo pa Kulenović (11 m) ter Frančeškin. Pred kakimi 5000 gledalci je sodil Jakše iz Ljubljane.

Reprezentanca: Sirković (Djuković), Stojanović, Dojčinovski, Rašović (Zemko), Krivokuća, Dakić, Mušović (Kobeščak), Bečejac, Zagorc (Mojsov), Andjelković, Corn (Blažević).

Olimpija: Škulj, Kulenović, Djorlev (Jovičević), Kokot, Šoškić, Srbu (Biočić), Frančeškin, Kranjc, Rojina (Skufca), Nikolić, Jež (Benčić).

Že uvodne poteze so pokazale, da je reprezentanca, ki bo v soboto igrala v Mariboru z ustrezno enajsterico Avstrije, precej neuigrana, pa čeprav so posamezniki vendarle pokazali solidno tehnično znanje. To pomanjkljivost je oslabljena Olimpija kar s pridom izrabljala, vendar je ta njihova terenska premoč plahnela že nekje ob kazenskem prostoru. Napadalci so se namreč vse preveč obirali in iskali drug drugega, tako da je obramba bolj ali manj z lahkoto zaustavljala njihove akcije. No, nasploh sta bili obrambi na obeh straneh boljši del moštva, saj se tudi napadalci v modrih majicah nikakor niso znašli. Kar 8 minut je bilo treba čakati na prvi strel, ki ga je poslal Kranjc proti Sirkoviću. Že v nasprotnem napadu se je še z lepšo parado izkazal mladi vratar Škulj, ki ga je Zagorc dva ali trikrat spravil v precejšnjo zadrego. Sicer pa soigralci niso poznali njegovih kvalitet, tako da vodja napada reprezentance ni utegnil priti do prave veljave.

Ne izredno lep zadetek Dojčinovskega, temveč družna akcija domačega napadalnega kvinteta je spravila gledalce vsaj malo na noge. To so bili obenem tudi najlepši trenutki pred odmorom, vendar se je dolgotrajno bombardiranje končalo brezuspešno.

Novi igralci so vnesli mnogo več živahnosti v reprezentančne vrste, ki je prevzela pobudo in nekajkrat nevarno oblegala domača vrata, toda Škulj je bil danes med najboljšimi pri Olimpiji. Tudi napad Ljubljančanov se je zganil in prispeval k zanimivim razpletom. V 65. minuti je Nikolić po levem krilu spretno preskakoval ovire, v kazenskem prostoru pa ga je zrušil branilec. Najstrožjo kazen je izvedel Kulenović — 1:1. Odtlej dalje sta nasprotnika poskušala zlasti po krilih uresničevati namene, tako da sta imeli obrambi kar precej posla. V 81. minuti pa je Krivokuća izrabil spodrsljaj domačega branilca in z glavo ukanil Škulja — 2:1. Tedaj pa je postajal vsebolj viden Frančeškin, ki so ga kar dobro zaposlovali z dolgimi predložki, izmed katerih je enega po hitrem begu uspešno zaključil z neubranljivim strelom — 2:2. Ko je že vse kazalo, da bo ostalo pri tem rezultatu, pa je Kobeščak od Škulja odbito žogo poslal prek njega v mrežo — 3:2.

Če bi ocenjevali sposobnosti reprezentantov po današnjih dogodkih, prav gotovo ne bi smeli kaj prida pričakovati v sobotnem spopadu v Mariboru, toda upajmo, da tekme za trening navadno niso pravo merilo za presojo. S. L.

Odločila bo tretja tekma

MILANO, 24. septembra. — Nogometaši milanskega Interja so v povratni tekmi za svetovni pokal premagali argentinski Independiente iz Buenos Airesa z 2:0 (2:0). Strelca: Mazzola v 7. in Corso v 39. minuti. Gledalcev: okoli 80.000.

INTER: Sarti — Burgnich, Fachetti — Malatrasi, Guarneri, Picchi — Jair, Mazzola, Milani, Suarez, Corso.

INDEPENDIENTE: Santoro — Ferreiro, Decaria — Achevedo, Paflik, Maldonado — Suarez, Mura, Prospiti, Rodriguez, Savoj.

Tretja tekma Inter : Independiente bo — ker se v svetovnem pokalu ne računa razlika v golih — 26. septembra v Madridu.

Zmaga Maribora na Madžarskem

MARIBOR, 24. sept. — Moštvo drugoligaša Maribora je gostovalo včeraj v Györu na Madžarskem, kjer je premagalo v povratni tekmi moštvo Mavdac s 1:0 (0:0). Mariborčani so zaigrali spet tako kot nekoč in zasluženo zmagali. Posebno sta se izkazala Čeh, ki je igral na mestu srednjega krilca namesto Grubišića, in vratar Vabič.

Evropski pokali

EVROPSKI POKAL: **Odense** — Bold Club : Real (Madrid) 2:5 (1:3), **Köln** — Köln : Partizan (Tirana) 2:0 (0:0).

POKAL EVROPSKIH POKALNIH PRVAKOV: Varšava — Legija : Admira (Dunaj) 1:0 (1:0). **Torino** — Torino : Fortuna (Gelen) 3:1 (1:1). **Gant** — Gantoise : West Ham United 0:1 (0:0).

POKAL VELESEJEMSKIH MEST: Plovdiv — Lokomotiva : Vojvodina (Novi Sad) 1:1 (0:0). **Stockholm** — Djurgarden : Manchester United 1:1 (1:0). **Brüxelles** — Union Saint Gilois : Juventus (Torino) 0:1 (0:1). **Oslo** — Valeregnen : Everton 2:5 (1:2). **Barcelona** — Barcelona : Florentina 0:1 (0:1). **Valencija** — Valencija : Liege 1:1 (1:0). **Matosinos** — Leiksoes : Celtic (Glasgow) 1:1 (1:1).

ZAGREB, 24. sept. — V okviru tekmovanja za pokal velesejemskih mest je Zagreb premagal GAK (Graz) 3:2 (1:0).

Reprezentanca Jugoslavije

BEOGRAD, 24. septembra. — Zvezni kapetan Ljubomir Lovrić je objavil listo potnikov za Dunaj, kjer bo Jugoslavija igrala 27. septembra mednarodno tekmo z Avstrijo: Šoškić, Pantelić, Durković, Jusufi, Sombolac, Radaković, Melić, Vasović, Popović, Čebinac, Kovačević, Jerković, Galić, Skoblar, Vislavski in Kostić.

NOVI SAD, 24. sept. — V prvenstveni tekmi II. zvezne lige — vzhod je Budućnost premagala Novi Sad 1:0 (1:0).
-tam-j, gyaxdo- :,nM ad)3bfskkk

Vstopnice po 100 din

Zanimivosti o tekmi Jugoslavija : Evropa

Nemajhno je bilo presenečenje predsednika finančne komisije NZJ dr. Voje Kravića ob pogledu na prazni stadion JLA, posebno ker so že v predprodaji prodali okoli 35.000 vstopnic! V nekaterih naših časopisih smo prebrali, da je mnogo ljubiteljev nogometa ostalo zaradi slabega vremena kar doma ob TV-ekranih! Deževje v sredo je povzročilo v Beogradu zares pravo zmedo. Dve uri pred tekmo ni bilo mogoče dobiti taksija s telefonskim pozivom. Z reporterji beograjskega »Sporta« smo se prebili do stadiona z »jeepom« v zadnjem trenutku in takrat smo lahko videli pred vrati betonskega stadiona mladeniče, ki so prodajali karte — ki so bile v predprodaji po 2000 dinarjev ali več — za »bornih« 100 dinarjev! Vstopnice za »tekmo stoletja« so bile po 600 dinarjev za najslabša stojišča do 3000 dinarjev za novinarske lože. Znano je, da so tudi nogometni funkcionarji in novinarji plačali vstopnice za »tekmo solidarnosti s Skopjem«.

Med udeleženci mednarodnega šahovskega turnirja v Beogradu je bilo izredno zanimanje za tekmo Evropa : Jugoslavija, tako da so velemojstri soglasno zahtevali preložitev začetka drugega kola s 15.30 na 18.00! Večina je na koncu — čeprav so organizatorji že kupili vstopnice — presedela sredo popoldne ob televizorjih in samo Janošević je bil na tribunah. V uredništvu »Sporta« — kjer je Janošević zaposlen — so hudomušno komentirali njegov odhod na stadion: »Gane še ni bil v svojem življenju na nobeni nogometni tekmi in pač hoče videti vsaj beograjsko tekmo stoletja. Sicer pa ima v drugem kolu v Kolarčevem univerzitetu lažjega nasprotnika — dr. Trifunovića s črnimi figurami!«

»Črnopolta gazela iz Mozambika« Da Silva Eusebio je štirikrat zatresel mrežo Šoškića in Škorića! V razgovoru z novinarji je po tekmi »skromno« izjavil: »Mislim, da bi lahko dosegel še gol ali dva, če bi bil pazljivejši seveda!« Eusebio, ki je s svojimi nepozabnimi zadetki sam odločil številne tekme portugalskega prvaka Benfice na poti k dvema pokaloma Evrope, je bil nedvomno najaktivnejši napadalec selekcije Evrope, ki je kar 12-krat streljal na vrata Jugoslavije! Pred začetkom in po koncu tekme se je močno zanimal za tekmo Inter : Independente v Milanu: »Ali bo televizijski prenos? Navijam za Inter, v svetovnem finalu seveda. Prepričan sem, da bodo v Milanu zmagali z najmanj dvema goloma razlike in tudi v tretji tekmi na nevtralnem igrišču v Madridu!« Eusebio se ni zmotil. Inter je v Milanu res zmagal z 2:0!

Moskovski nogometni komentatorji so v svojih komentarjih enoglasni: »To je bil pravi nogomet!« Vsi so prepričani, da sta samo Jašinovo mojstrstvo in izredna Schnellingerjeva prisebnost rešili Evropo po vodstvu 2:0, da ni tekma dobila drugačen tok, ker sta nekajkrat rešila mrežo gostov pred zanesljivimi zadetki.

A. PASTERNJAK

Šah

Dve zmagi Korčnoja

BEOGRAD, 24. septembra. (Po telefonu.) **Rezultati II. kola mednarodnega šahovskega veleturnirja:** dr. Trifunović — Janošević prek. v boljšem položaju za Janoševića. Milić — Gligorić prek. v boljšem položaju za Milića, Spaski — Ivkov remi, Flesch — Larsen prek. v izenačenem položaju, Ćirić — Matulović prek. v dobljenem položaju za Ćirića, Minić — Korčnoj 0:1, Zujdema — Szabo 1:0, Parma — Bronstein prek. v boljšem položaju za Bronsteina, Benkö — Matanović prek. v boljšem položaju za Matanovića.

Stanje po II. kolu: Korčnoj 2, Ivkov, Janošević in Larsen 1 (1), Szabo in Zujdema 1, Bronstein, Gligorić, Matanović, Matulović in Spaski 0,5 (1), Minić 0,5, Benkö in dr. Trifunović 0 (2), Ćirić, Flesch, Milić in Parma 0 (1).

Drugo kolo se je začelo z mirnim velemojstrskim remijem v partiji Spaski : Ivkov, kar je seveda razočaralo gledalce, ki so pričakovali veliko borbo. Vodstvo na lestvici je tako prevzel Korčnoj, ki se je s točno igro maščeval Miniću za poraz na lanskoletnem dvoboju SZ : Jugoslavija na Reki. Parma je prekinil partijo z Bronsteinom s kmetom manj, toda analize bodo pokazale, ali bo sovjetski velemojster lahko svojo prednost izkoristil. Matanović ima prav tako kmeta več v partiji z Benköjem brez večjih možnosti za osvojitev točke. B. PARMA

Turnir kandidatinj

SUHUMI, 24. septembra. — Rezultati XI. kola turnirja kandidatinj za naslov svetovne šahovske prvakinje: Bikova — Jovanović 0:1, Zatulovska — Lazarević prek. v boljšem položaju za Lazarevićevo, Zvorikina — Lane prekinjeno, Teodorescu — Moscini 1:0, Eret — Ivanova 1:0, Karakas — inž. Nedeljković prekinjeno, Borisenko — Konarkovska prekinjeno, Kušmir — Gresser 1:0, Raniku — Cend 1:0.

Stanje po XI. kolu: Lazarević 8 (2), Eret 7,5, Kušmir 7 (1), Zatulovska 6,5 (3), Jovanović 6,5 (2), Lane 5 (2), Raniku 5 (1), Konarkovska 4,5 (5), Teodorescu 4,5, Borisenko 4 (2), Zvorikina 3,5 (4), inž. Nedeljković in Karakas 3,5 (3), Ivanova 3,5 (2), Cend 3,5, Bikova in Gresser 2,5 (2), Moscini 1.

Namiznoteniški pokal Evrope

BEOGRAD, 24. septembra. — V evropskem namiznoteniškem pokalu za leto 1964/1965 bo jugoslovanski prvak »Zagreb« prost v prvem kolu, medtem ko se bo od 30. septembra do 22. novembra srečal s Spartakom (Plovdiv). Dosedanji evropski prvaki: 1961 — Kluž (Romunija), 1962 — Vereš Meteor (Madžarska), 1963 — Zagreb, 1964 — Kluž (Romunija).

TOKYO 1964

Tajfun »Vilda« z močjo 160 km na uro ni prizanesel niti prvim stanovalcem v olimpijski vasi v Tokiu. Nobeden od 600 športnikov, kolikor jih je sedaj v olimpijski vasi, že tri dni ne trenira zaradi dežja in vetra. Japonska meteorološka služba je sporočila, da bo veter z dežjem prenehal do nedelje.

Organizacijski komite XVIII. olimpijskih iger je telegrafsko sporočil Koreji, Indoneziji in drugim državam, ki so sodelovale na igrah Ganefo, da v svoje ekipe ne smejo vključiti atlete in plavalce, ki so sodelovali na igrah v Džakarti, ker ne bodo smeli nastopiti na igrah v Tokiu.

V sovjetski ekipi za olimpijske igre so štirje olimpijski veterani Nina Ponomarjeva (disk), Galina Zibina (krogla), Mark Midler (sabljanje) in Igor Novikov (peteroboj), ki bodo že četrtič nastopili na olimpijskih igrah.

S kompletnimi telovadnimi vrstami bodo v Tokiu nastopile naslednje države: Nemčija, Avstralija, Bolgarija, obe Koreji, Kuba, ZDA, Finska, Madžarska, Italija, Indija, Japonska, Pakistan, Poljska, Romunija, Švica, Kitajska, ČSSR, SZ in Jugoslavija.

OLIMPIJSKO DELO

IX. ZIMSKE IGRE — XVIII. LETNE IGRE TOKYO 1964

OD 10.–25. OKTOBRA SPET »OLIMPIJSKO DELO«

Po domačih krajih

Modelarji na mariborskem jezeru

MARIBOR, 24. sept. — Pri čolnarni brodarskega društva Sidro se je končalo večdnevno tekmovanje mariborskih modelarjev. V posameznih kategorijah jadrnic so zmagali: kategorija pionir 1 Kebič, kategorija G B. Fesel, kategorija K B. Fesel, kategorija F Emeršič (vsi Sidro), kategorija L Fesel (motorni čoln) B. Kokolj (Rače) in še hidrogliserji Sofeič (Sidro).

PARTIZAN NARODNI DOM obvešča svoje članstvo, da priredi v nedeljo, 27. septembra, celodnevni peš izlet v smeri Rašica — Mengeška koča. Zbirališče članstva bo do 9. ure na levi strani savskega mostu na Ježici. Vabljeni so člani društva, ki so ljubitelji narave.

Štajerska rokometna cona

V nadaljevanju tekme štajerske rokometne cone so bili doseženi naslednji rezultati: Fužinar : Kovinar (S) 23:18, Ormož : MTT 26:14, Partizan Griže : Beltinci 13:28, Drava : Rudar (V) 13:11, Kovinar (M) pa je bil prost. V vodstvu je Ormož 4 pred Rudarjem (V) 4, Dravo 4 in Fužinarjem 4. Ormož vodi kljub temu, da je odigral šele dve tekmi, ostala vodeča moštva pa tri.

Komisija za sprejem in odpoved delovnih razmerij

MESTNE PLINARNE V LJUBLJANI

razpisuje prosto delovno mesto

šoferja

Nastop službe takoj ali po dogovoru. Ležišče v samski sobi zagotovljeno. 9159

Vprašanja in odgovori

Zaposlitev v tujini

C. D. — Radi bi se začasno zaposlili v tujini in Vas zanima ali morate imeti za to kako posebno dovoljenje?

Odgovor: Za zaposlitev v tujini je potrebno dobiti od pristojnega občinskega zavoda za zaposlovanje delavcev napotilo za odhod v tujino v smislu navodila o postopku pri zaposlovanju v tujini (Ur. l. SFRJ št. 42/62). Prošnji za to napotilo je treba priložiti dokazila o tem, ali ima prosilec urejeno vojaško obveznost in ali mu je zaposlitev v tujini zagotovljena vsaj ob enakih pogojih in z enakimi pravicami iz delovnega razmerja glede stanovanja in plače, delovnega časa, dopusta in varstva pri delu, transfera prihrankov ter glede drugih pravic, kot so zajamčena drugim pri tujem delodajalcu zaposlenim delavcem. Če ni sporazuma s tujo državo ali pogodbe s tujim delodajalcem ali s tujim organom za zaposlovanje o taki zagotovljeni zaposlitvi, je treba priložiti zadevno potrdilo tujega delodajalca, ki ga overi tuj organ za zaposlovanje in diplomatsko-konzularno predstavništvo v zadevni tuji deželi. Prosilec mora predložiti tudi pismeno izjavo, da bo redno plačeval prispevke in izpolnjeval druge obveznosti do družine in družbene skupnosti po veljavnih predpisih Jugoslavije v valuti države, v kateri se namerava zaposliti. Če je delavec v delovnem razmerju, pa mora prošnji priložiti tudi potrdilo, da se njegova delovna organizacija strinja s tem, da delavec prekine delovno razmerje z njo zaradi zaposlitve v tujini. Kvalificiranim in visokokvalificiranim delavcem sme dati občinski zavod za zaposlovanje napotilo samo izjemno in sicer s poprejšnjim soglasjem republiškega zavoda za zaposlovanje delavcev.

Invalidnina zaradi telesne okvare

Z. U. — Z operacijo sta Vam bila odstranjena en jajčnik in maternica. Ali res niste upravičeni zaradi te telesne okvare do invalidnine?

Odgovor: Po izrečni določbi 4. točke IX. razreda seznama telesnih okvar v smislu 27. in 28. čl. zakona o invalidskem zavarovanju predstavlja upoštevno, in sicer 30 — 60 % telesno okvaro, ki daje pravico do invalidnine, le izguba maternice in *obeh* jajčnikov, po posledičnih pojavih.

Skupno premoženje zakoncev

H. G. — Med zakonom, ki je razvezan, ste z bivšim možem kupili gradbeno zemljišče in na njem zgradili stanovanjsko hišico. Kot njen lastnik je bil v zemljiški knjigi vpisan le Vaš mož, ki Vam sedaj odreka vsako upravičenost do hiše. Ali imate kako pravico do deleža na tej hiši?

Odgovor: Po zakonu o zakonski zvezi je premoženje, ki ga pridobita zakonca z delom v zakonski zvezi, njuno skupno premoženje. Ob razvezi zakona se skupno premoženje, ki sta ga zakonca pridobila med zakonsko zvezo, deli po deležu vsakega izmed zakoncev. V primeru spora določi ta delež sodišče, ki pri tem upošteva ne samo zaslužek vsakega zakonca, temveč tudi pomoč, ki jo zakonec daje drugemu zakoncu, njegovo opravljanje domačih del, skrb za ohranitev premoženja ter vsako drugo obliko in sodelovanje upravi, ohranitvi in povečanju skupnega premoženja. Čeprav je torej lastništvo na hiši, ki sta jo zgradila z bivšim možem med zakonom, vknjiženo le na njega, je ta hiša Vajino skupno premoženje ter bo Vaš delež na njej določilo sodišče, upoštevajoč prej navedene okoliščine.

Pravica do zaposlitve in nadomestil

G. B. — Kot delovnemu invalidu II. kategorije invalidnosti Vam je bila priznana pravica do ustrezne zaposlitve s skrajšanim delovnim časom in pravica do nadomestila zaradi zaposlitve s skrajšanim delovnim časom. Ker Vam priskrbljena zaposlitev ni ustrezala, ste jo svojevoljno prekinili. Zato Vam je bila odvzeta pravica do nadomestila. Sedaj ste se ponovno nepolno zaposlili in bi radi vedeli, ali ste zopet upravičeni do nadomestila zaradi zaposlitve s skrajšanim delovnim časom?

Odgovor: Ker ste priskrbljeno zaposlitev na ustreznem delu po svoji volji prekinili, boste po 2. odst. 113. čl. zakona o invalidskem zavarovanju lahko na podlagi iste invalidnosti ali njenega poslabšanja znova pridobili pravico do zaposlitve na ustreznem delu in pravico do nadomestil v zvezi s tako zaposlitvijo šele, ko boste po prekinitvi priskrbljene zaposlitve dopolnili 40 mesecev delovne dobe, ki je predpisana za pridobitev pravic iz invalidskega zavarovanja po 1. odst. 34. čl. navedenega zakona.

Vštevnost dodatka v povprečni mesečni znesek plač

V. D. — Ali je stalni dodatek, ki ste ga prejemali za obiske bolnikov na domu, vštevan v povprečni mesečni znesek plač, na podlagi katerega se opravi razvrstitev v ustrezni zavarovalni razred zaradi določitve pokojnine?

Odgovor: Po 8. točki navodila k odloku o osebnih dohodkih oziroma plačah, ki se vštevajo v pokojninsko osnovo (Ur. list SFRJ št. 24/64, se ne vštevajo v povprečni mesečni znesek plač stalni dodatki z značajem pavšalnega nadomestila za delo izven predpisanega delovnega časa, ki ga je terjala organizacija dela v posameznih službah oziroma na posameznih delovnih mestih, kot so stalni dodatki, ki jih dobijo zdravstveni delavci za medicinske storitve na bolnikovem domu izven rednega delovnega časa.

Ugotavljanje delovne dobe

T. H. Kr. — Okrajna komisija za priznavanje delovne dobe Vam je leta 1954 priznala v delovno dobo čas zaposlitve pri Vašem očetu. Radi bi vedeli, ali je še mogoče po tolikem času v obnovljenem postopku izreči, da čas zaposlitve ni vštevan v delovno dobo.

Odgovor: Tudi v postopku za ugotavljanje delovne dobe velja določba 3. odst. 252. čl. zakona o splošnem upravnem postopku, po kateri se po preteku petih let od vročitve odločbe stranki obnova ne more več predlagati in tudi ne uvesti po uradni dolžnosti. Po preteku navedenega roka se lahko obnova predlaga oziroma uradno uvede samo iz razloga 2. in 3. točke 249. člena navedenega zakona, to je, če je bila odločba izdana na podlagi ponarejene listine ali krive izpovedbe priče ali izvedenca (kar mora biti pravilomа ugotovljeno v kazenskem postopku) ali kot posledica kaznivega dejanja, ki je kaznivo po kazenskem zakonu, oziroma če temelji odločba na sodbi, izdani v kazenskem postopku, pa je bila sodba pravnomočno razveljavljena.

Vpis negativnih podatkov v delovno knjižico

K. O. — Zasebni delodajalec Vas je odpustil iz službe in Vam grozi, da bo vpisal v delovno knjižico, da Vam je delovno razmerje prenehalo zaradi nesposobnosti. Ali sme to storiti?

Odgovor: Po izrečni določbi 117. člena zakona o delovnih razmerjih je prepovedano vpisovati v delovne knjižice kazni in druge negativne podatke o delavcu ter razlog prenehanja delovnega razmerja.

Kupon za pravno posvetovalnico „DELA"

PRIPOMBA UREDNIŠTVA: Prosimo bralce in naročnike, naj k vprašanjem prilagajo kupone in poštnino v znesku trideset dinarjev (v znamkah ali denarju) ter navedejo točne in čitljivo pisane naslove. Na vprašanja brez naslovov ne odgovarjamo.

DNEVNIK ODPRAVE V CORDILLERO REAL

Bela piramida (5.230 m)

Nedelja, 9. avgusta

Mislim, da smo si pošteno zaslužili dan počitka, vrh tega pa je bila tudi nedelja. Šele tega dne smo ugotovili, kako kristalno čista je voda prelepega jezera Condoriri. Toda, ko smo jo v plavalni vnemi poskusili s palcem leve noge, smo se v hipu premislili. Še celo velike, bele race, ki so se prepeljavale po sredi jezera, so se nam zasmilile v tej ledenici. Kljub temu pa je Lojze, ležeč na zračni blazini, pogumno odveslal od obale. Toda nihče ga ni hotel posnemati in naš junak se je s svojim brodom kaj hitro vrnil ter se ves tresoč predal toplim sončnim žarkom. Bil je prav prijeten dan in moram reči, da smo ga dobro izkoristili.

Ponedeljek, 10. avgusta

Že navsezgodaj sva z Lojzetom stopala mimo obale zamrznjenega jezera in se nato napotila proti ledeniku, ki priteka iz široke krnice izpod dolgega grebena vzhodno od Wyominga. Sploh se je pozornost nas vseh po uspešnem vzponu na glavni vrh usmerila na vzhodni del skupine Condoriri, kjer nas je čakalo za nekaj dni krepkega dela. Ivo in Lojze sta že prejšnji večer nesla dober tovor do vznožja Wyominga in tam prespala v šotorčku. Kmalu sva ju zagledala, dve temni točki sredi prostranega ledenika, kako sta se pričela vzpenjati proti sedlu tik Wyominga. Po dobri uri hoje sva dosegla jezik ledenika. Ostro narezana površina ledu je dovoljevala hojo brez derez in kmalu sva odložila nahrbtnika izpred šotora. Listič, pritrjen na vrh šotora, nama je povedal, da sta tovariša krenila proti Peyueñu Alpamayu. Tudi midva sva se kmalu napotila za njima. Globoke stopinje so dale slutiti trdo delo. To je bilo nama prihranjeno, pa tudi poti skozi pravcati labirint razpok nama ni bilo treba iskati. Zato sva že po dobri uri hoje dospela na prostrano sedlo, kjer se razhajajo grebeni. Po daljšem razmišljanju sva krenila v desno, kjer naju je že dolgo mikal izredno lep greben, ki vodi na nepoznan vrh izrazito piramidaste oblike. Res sva kmalu zapustila stopinje in se preko kratke strmine povzpela na prvi vršič v tem grebenu. Nisva se motila: greben je bil nenavadno lep. Ostra snežena rez je vodila preko številnih rogljičev proti vzhodu in nudila vrsto resnično lepih plezalnih prehodov. Ves čas pa sva uživala razkošne razglede, kajti vreme je bilo, kot je v Cordilleri Real navada, brez oblaka. Brez dvoma je najlepša gora v tem delu Pequeño Alpamayo (5330 m). Dve temni piki sta se ostro ločili od temnomodrega neba na njegovem zahodnem grebenu: Ivo in Lojze sta urno pridobivala na višini. Še preden sva midva splezala na tretji, za spremembo skalnati vršič v najinem grebenu, sta tovariša že dosegla vrh Alpamaya, ostro sneženo konico, ki se kot puščica zarezuje v nebo.

Prijetno plezanje v kompaktni granitni kamenini naju je privedilo v predzadnjo škrbino. Dalje je bil greben spet snežen in kmalu sva dosegla ošiljeno konico manjše vzpetine, od koder do glavnega vrha ni več daleč. Temna senca se je tedaj prepeljala preko bleščeče površine snega in ko sva dvignila pogled, sva zagledala dve veliki ptici, ki sta krožili tik iznad naju. Prvič sva tedaj videla skrivnostne letalce, po katerih se imenuje vsa ta gorska skupina: kondor! Spomnila sva se pripovedovanja nemškega alpinista Ertla, ki ga je prav tod v bližini napadla jata kondorjev in le s težavo se jih je ubranil. Roka se je kar čvrsteje oklenila ročaja cepina, toda ptici očitno nista imeli napadalnih namenov. Še nekajkrat sta zakrožili iznad naju, nato pa izginili v daljavi. Tudi midva sva nadaljevala pot. Spustila sva se v široko sedlo, od koder sva načela še poslednji vzpon. Popoldansko sonce se je uprlo v prostrano snežno pobočje in vročina je bila prav v nasprotju z dejstvom, da smo se nahajali prav sredi južnoameriške zime, ki naj bi bila po pripovedovanju naših predhodnikov v višinah izredno ostra. Tudi na vrhu je žgalo z vso močjo in prav vesela sva bila hladnega vetriča, ki je od časa do časa zavel preko grebena. Ta vrh doslej še ni imel imena in kot prvopristopnika sva ga imela pravico krstiti. Zaradi svoje značilne oblike bo odslej nosil ime Piramida Blanca (Bela piramida — 5230 m).

Tovariša sta že dosegla sedlo izpod Wyominga in tudi midva sva se zapodila po snežišču navzdol. Preskočila sva nekaj razpok, nato pa se kar po zadnji plati zapeljala preko zadnje strmine, ki naju je še ločila od krnice. Ob robu ogromne razpoke sva nato našla stopinje, v istem trenutku pa sta dospela do naju tudi Ivo in Lojze. Skupaj smo sestopili do šotorčka, tovariša pa sta nadaljevala pot v dolino.

Ostala sva zdaj sama in prvič je bilo v mali pamirki dovolj prostora. Sem in tja je zaropotalo kamenje v steni iznad najine prijazne hišice in to je bil kmalu edini glas, ki je presekal tišino noči.

(Se nadaljuje)

TINE MIHELIČ

PRAZNOVANJE IDRIJSKE OBČINE

Dne 26. septembra 1964 praznujejo občani IDRIJE. Ta dan so si izbrali v spomin na ustanovitev Vojkove brigade pred 21 leti. V tej brigadi so se borili mnogi današnji prebivalci občine Idrija.

Letos prvič praznujejo občani Idrije. V počastitev pomembnih zgodovinskih dogodkov in številnih žrtev NOB bo med drugim v CERKNEM svečana seja občinske skupščine.

SKUPŠČINA OBČINE — IDRIJA
OBČINSKI KOMITE ZKS — IDRIJA
OBČINSKI ODBOR SZDL — IDRIJA
OBČINSKI SINDIKALNI SVET — IDRIJA
OBČINSKI ODBOR ZB — IDRIJA
OBČINSKI ODBOR ZROPJ — IDRIJA
OBČINSKI KOMITE LMS — IDRIJA

IN VSE GOSPODARSKE TER KULTURNE ORGANIZACIJE NA OBMOČJU OBČINE IDRIJA ČESTITAJO VSEMU PREBIVALSTVU V TEJ OBČINI.

POLITIČNE, GOSPODARSKE IN KULTURNE ORGANIZACIJE ŽELIJO VSEM OBČANOM, DA BI TA POMEMBNI OBČINSKI PRAZNIK PRAZNOVALI V VESELEM RAZPOLOŽENJU IN HKRATI ŽELIJO VSEM MNOGO NAPREDKA IN USPEHA NA VSEH PODROČJIH. PREBIVALSTVU OBČINE IDRIJA ZA OBČINSKI PRAZNIK ČESTITAJO SE NASLEDNJA UGLEDNA PODJETJA:

RUDNIK ŽIVEGA SREBRA — IDRIJA
TOVARNA POHIŠTVA »22 JULIJ« — IDRIJA
TOVARNA KOLEKTORJEV — IDRIJA
OBRTNO PODJETJE »ČIPKA« — IDRIJA
GRADBENO PODJETJE »ZIDGRAD« — IDRIJA
MONTAŽNO PODJETJE »SIMPLEX« — IDRIJA
ZDRAVSTVENI DOM — IDRIJA
OBRTNE DELAVNICE »REMONT« — IDRIJA
KOMUNALNO PODJETJE — IDRIJA
PEKARNA — IDRIJA
ELEKTRO-MEHANIČNA DELAVNICA »MONTER« — IDRIJA
INDUSTRIJSKO PODJETJE »ETA« — CERKNO
PREHRANA — OBRAT PEKARNA — CERKNO
MAGAJNE ELIZABETA — CERKNO (PRENOČIŠČA)

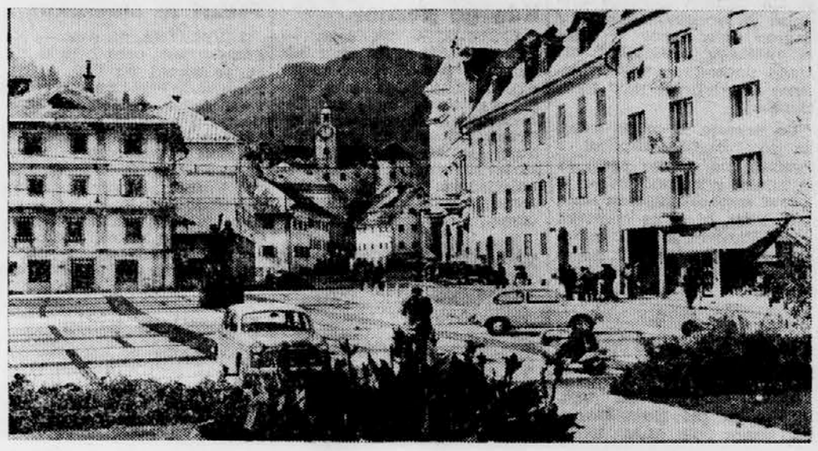

IDRIJA — GLAVNI TRG

KUPUJTE IN ZAHTEVAJTE ROČNO KLEKLANE ČIPKE, KI JIH IZDELUJE PRIZNANO

Obrtno podjetje „ČIPKA" - Idrija

KOT NAJSTAREJŠE PODJETJE V DRŽAVI, SI JE PODJETJE S SVOJIMI KAKOVOSTNIMI IZDELKI PRIDOBILO SLOVES TUDI NA INOZEMSKEM TRŽIŠČU, POSEBNO V ITALIJI.

OBISČITE TRGOVINO PODJETJA V IDRIJI, KJER JE VELIKA IZBIRA ČIPK PO NIZKIH CENAH. ZGLASITE PA SE TUDI V POSLOVALNICAH PODJETJA, IN SICER V ČEPOVANU, CERKNEM, ČRNEM VRHU NAD POLHOVEM GRADCEM, GORENJI VASI NAD ŠKOFJO LOKO, OTLICI NAD AJDOVŠČINO IN ŽIREH.

OBRTNE DELAVNICE „REMONT" IDRIJA

nudijo naslednje usluge:

slikopleskarstvo, pleskarstvo, mizarstvo, pečarstvo.

Podjetje »Remont« opravi usluge tudi po vsem bivšem goriškem okraju v popolno zadovoljstvo naročnikov. Vsa dela opravi kolektiv podjetja strokovno in do določenega roka.

Priporočamo se za naročila!

MONTAŽNO PODJETJE

„SIMPLEX"

IDRIJA

POSLOVNI PREDMET PODJETJA JE: INSTALATERSTVO ZA CENTRALNE KURJAVE IN NAPRAVE ZA KLIMATIZIRANJE, INSTALATERSTVO ZA VODOVOD, PLINSKE NAPELJAVE IN KANALIZACIJA, STROJNO KLJUČAVNIČARSTVO, KOVINOSTRUGARSTVO, KLJUČAVNIČARSTVO TER KLEPARSTVO IN PROJEKTIRANJE ZA VSE TOVRSTNE DEJAVNOSTI.

PRIPOROČA SE MONTAŽNO PODJETJE »SIMPLEX« — IDRIJA.

Dejavnost

KOMUNALNEGA PODJETJA - Idrija:

vzdrževanje cest IV. reda, upravljanje in nadzorovanje vodovoda, gradnja kanalizacij. Podjetje skrbi za javno razsvetljavo, čistočo mesta, nudi usluge za žaganje drv itd.

V vrtnariji nudijo razne vrste vencev in šopkov.

Vse usluge opravi podjetje po znižanih cenah.

LESNA INDUSTRIJA „22. JULIJ" - IDRIJA

VAM NUDI RAZNE VRSTE ŽAGANEGA LESA, RAZNOVRSTNEGA SODOBNEGA POHIŠTVA, NAJMODERNEJŠE SPALNICE IN DRUGE IZDELKE PO ŽELJI KUPCEV IN NAROČNIKOV.

KOLEKTIV PODJETJA LESNE INDUSTRIJE »22. JULIJ« — IDRIJA BO TUDI V PRIHODNJE IZDELOVAL KAKOVOSTNE IN LEPE IZDELKE, TAKO, DA BODO NAROČNIKI ZADOVOLJNI Z NAKUPOM.

KUPUJTE POHIŠTVO PODJETJA »22. JULIJ« — IDRIJA.

ELEKTROTEHNIČNA DELAVNICA IDRIJA

„MONTER"

IDRIJA

opravlja elektroinstalacije jakega in šibkega toka, popravlja električne gospodinjske aparate itd.

Podjetje se priporoča za naročila!

TOVARNA KOLEKTORJEV - IDRIJA

JE IMELA V SVOJEM PROIZVODNEM PROGRAMU LETA 1963 10 VRST KOLEKTORJEV, VSE ZA TOVARNO AVTOELEKTRIČNIH IZDELKOV V NOVI GORICI. TO SO KOLEKTORJI, KI JIH VGRAJUJEJO V ZAGANJALNIKE IN DINAME.

ČEPRAV JE PODJETJE NASTALO 1. 1. 1963, JE ŽE V PRVEM LETU DOSEGLO SPODBUDNE REZULTATE. MNOGO JE K TEMU PRIPOMOGEL JASEN KONCEPT RAZVOJA IN ŠE POSEBEJ DEJSTVO, DA JE TOVARNA KOLEKTORJEV OZKO SPECIALIZIRAN KOOPERANT, NA KATEREGA JE ŽIVLJENJSKO VEZANA PROIZVODNJA AVTOELEKTRIČNIH IZDELKOV. V TAKI VLOGI IMA TOVARNA VELIKO ZASLOMBO V PODJETJU »ISKRA«, BODISI V STROKOVNEM ALI KATEREMKOLI DRUGEM POGLEDU.

VELIKEGA POMENA JE ZAINTERESIRANOST KRAJEVNIH ČINITELJEV IN ČE SE K TEM NAPOROM PRIDRUŽI TUDI POMOČ ŠIRŠEGA PODROČJA, POTEM BODO USTVARJENI IDEALNI POGOJI ZA HITER RAZVOJ. TOVARNA BO V KRATKEM DOSEGLA VISOKO PRODUKTIVNOST, MASOVNO IN RENTABILNO PROIZVODNJO — CILJE, KI JIH ZAHTEVA DANAŠNJI IN PRIHODNJI GOSPODARSKI RAZVOJ.

NAROČAJTE KAKOVOSTNE IZDELKE TOVARNE KOLEKTORJEV — IDRIJA.

Kolektiv RUDNIKA ŽIVEGA SREBRA Idrija

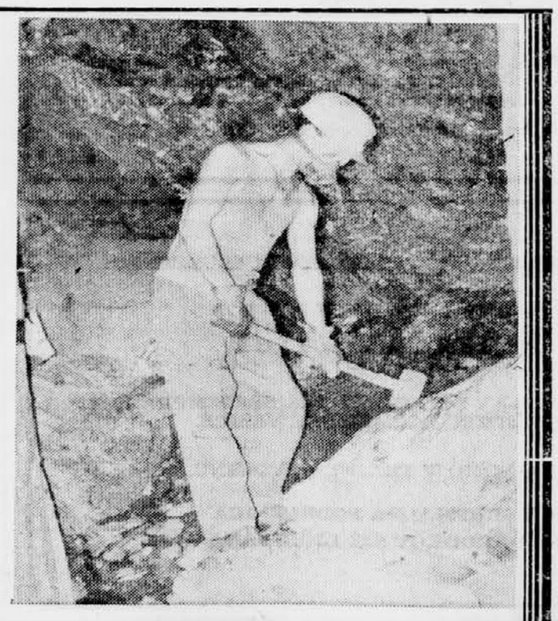

ČESTITA ZA OBČINSKI PRAZNIK SKUPŠČINE OBČINE IDRIJA VSEMU PREBIVALSTVU NA OBMOČJU TE OBČINE IN ŽELI, DA BI TA PRAZNIK NADVSE ZADOVOLJNO PRAZNOVALI TER MNOGO NADALJNJEGA NAPREDKA IN USPEHA.

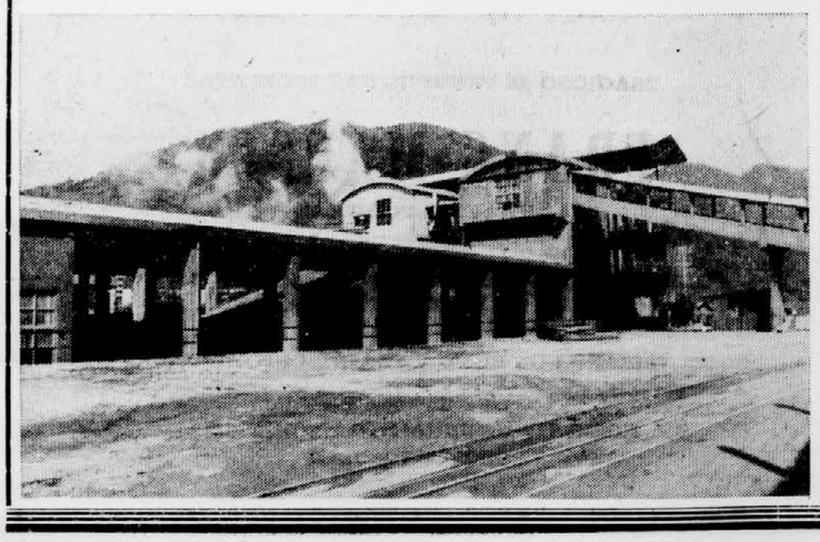

PEKARNA v IDRIJI

prodaja svež kruh in okusno pecivo. Kolektiv pekarne pa si bo tudi v prihodnje prizadeval, da bodo odjemalci zadovoljni.

PODJETJE

„PREHRANA"

CERKNO

OBRAT PEKARNA POSTREŽE Z OKUSNIM KRUHOM IN PECIVOM TER SE PRIPOROČA ZA OBISK.

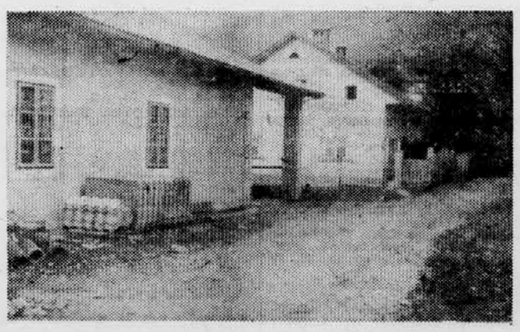

Gradbeno podjetje

„Zidgrad"

IDRIJA

gradi vse vrste upravnih poslopij, industrijska poslopja, stolpnice, gospodarska poslopja, mostove itd. Podjetje »Zidgrad« gradi tudi izven območja občine Idrija. Vsa dela opravi podjetje po zmernih cenah, do dogovorjenega roka in v popolno zadovoljstvo investitorjev.

Kolektiv gradbenega podjetja »ZIDGRAD« — Idrija se priporoča.

KOLEKTIV

ZDRAVSTVENEGA DOMA

IDRIJA

S SPLOŠNO AMBULANTO V IDRIJI IN CERKNEM TER S POMOŽNO AMBULANTO ČRNI VRH IN REŠEVALNO POSTAJO, BO TUDI V PRIHODNJE NUDIL VSEM PACIENTOM ZDRAVNIŠKO POMOČ.

PODJETJE

„ETA"

ustanovljeno leta 1958, zaposluje danes preko 500 delavcev iz cerkljanskega področja, pretežno nekvalificirane delovne moči. Podjetje ima specializirano proizvodnjo in za glavni proizvod tudi uvedeno delo na tekočem traku. V času svojeg obstoja je povečalo proizvodnjo od 80 milijonov na 2 milijardi letno. Tudi v prihodnje je predviden še nadaljnji napredek proizvodnje.

Podjetje izdeluje sedaj predvsem polizdelke za ostala podjetja, ki izdelujejo gospodinjske aparate: električne štedilnike, kuhalnike, bojlerje, pralne stroje, hladilnike itd. in s svojimi izdelki oskrbuje pretežno večino podjetij za proizvodnjo gospodinjskih aparatov v naši državi, poleg tega pa del svojih izdelkov tudi izvaža.

Kakovost izdelkov je na evropski ravni, zato je podjetje dobilo zelo dober ugled na domačem in tujem tržišču. Izdelki podjetja »ETA« so naslednji: grelne plošče za štedilnike in kuhalnike, tračni grelci za štedilnike, potopni gospodinjski cevni grelci 1000 in 2000 W, industrijski cevni grelci za ostale gospodinjske aparate. Cevne grelce podjetja »ETA« uporablja sedaj vsa industrija za ogrevanje, hladilne naprave, sušenje, pečenje, itd., torej jih izdeluje v raznih oblikah in količinah za najraznovrstnejšo uporabo. Poleg tega izdeluje podjetje tudi v manjših serijah naslednje izdelke: varilne impulzne stroje za zapiranje polivinil vrečk v živilski industriji in trgovini, števčne plošče za posamezna stanovanja, grelne plošče kvadratne oblike za menze, nožne grelne plošče za gretje nog in še mnogo drugih izdelkov.

Podjetje si prizadeva za dobre odnose s svojimi naročniki, prav tako pa tudi za kakovost izdelkov, ki jih prodaja neposredno potrošnikom.

Loto

1. Končno poročilo za 37. kolo loto — žrebanje 15. septembra 1964.

Petorke	364.167 din
Četvorke	3.272 din
Trojke	300 din

Rok za izplačevanje je do 24. novembra 1964.

2. Začasno poročilo za 38. kolo loto.

5 zadetkov + 1	519.270 din
Petorke	91.100 din
Četvorke	2.800 din
Trojke	256 din

Izžrebane številke: 3, 5, 8, 23, 24, 25 in dodatna 18.

Dobitki v Sloveniji:

Petorka:
Ljubljana (1)
5-E-888858/4

Četvorke:

Ljubljana (7)
1-A-688973/4 1—214645/2
1—214645/2 5-E-888662/4
5-E-888793/4 7-T-072356/4
14-E-882626/4

Celje (6)
23-T-117803/4 23-T-117859/4
23-T-117865/4 24—191232/2
24-A-695009/4 24-A-695037/4

Črnomelj (1)
27-T-079121/4

Hrastnik (1)
33-T-120352/4

Kranj (4)
46-E-909252/4 46-E-909281/4
46-E-909341/4 46-E-909341/4

Maribor (4)
55-T-132258/4 55-T-132262/4
57—170600/2 57—170600/2

Ptuj (1)
70-A-661809/4

Radovljica (1)
72-A-663471/4

Ravne/Kor. (2)
75-K-795401/4 75-K-795405/4

Sevnica (1)
80—076413/2

Sl. Bistrica (1)
84—116367/2

Videm Krško (1)
97-K-764893/4

Ali se bo sedmič spametoval?

Štiri leta 6 mesecev zapora za večkratnega tatu

MARIBOR, 24. sept. — Okrožno sodišče v Mariboru je danes obsodilo 32-letnega Jožeta Pittingerja, nezaposlenega delavca brez stalnega stanovanja na enotno kazen 4 leta in 6 mesecev strogega zapora zaradi dveh vlomnih tatvin in ene navadne tatvine.

Letos 26. julija je obtoženec izmaknil iz barake v gramoznici pri Mariborskem otoku trasistor, aktovko in moško zapestno uro v skupni vrednosti 40.600 dinarjev. Potem pa je pobral še ženski nylon plašč in žensko kolo, vse skupaj v vrednosti 44.000 dinarjev. 2. avgusta ponoči je vlomil v restavracijo »Kovinar« v Mariboru in izmaknil različne alkoholne pijače, živila in cigarete ter tri namizne prte v skupni vrednosti 21.690 dinarjev. 4. avgusta ponoči je vlomil v bife mariborskih mlekarn v naselju Greenwich in ukradel iz zaklenjene ročne blagajne, ki jo je najprej siloma odprl, 283.500 dinarjev. Potem je izmaknil še torbo, alkoholne pijače in živila v vrednosti 19.124 dinarjev.

Jože Ditinger je bil do zdaj že šestkrat kaznovan zaradi kaznivih dejanj zoper premoženje. Nazadnje ga je okrožno sodišče v Mariboru obsodilo leta 1963 na eno leto zapora. Ko so ga 6. julija letos izpustili iz zapora, si ni poiskal stalne zaposlitve, marveč se je začel znova ukvarjati s kaznivimi dejanji. P. Z.

Včeraj v koprski luki

V luki so domača ladja »Dravograd«, ki naklada generalno blago, nizozemska ladja »Wonosari« razklada oljnate pogače, nemška ladja »Hainig« naklada moko v tranzitu in italijanska ladja »Francesca Valeria«, ki naklada jelov rezan les.

V luki pričakujejo domači ladji »Dinara« in »Labin« ter grško ladjo »Nikos«.

Za milijon 800 tisoč škode pri trčenju tovornjakov

MARIBOR, 24. sept. — Danes ob 8.15 sta v Bukovski vasi pri Mariboru trčila tovorni avto z mariborsko registrsko številko, ki ga je upravljal Jože Sgerm, in tovorni avtomobil, ki ga je vozil Jože Martinusa iz Renč pri Novi Gorici. Martinusa je v Bukovski vasi pripeljal na most, nasproti pa mu je pripeljal Sgerm z neprimerno hitrostjo. Ker je cesta na tem delu zožena, sta avtomobila pri srečanju trčila. Pri tem se je laže ranil Sgermov sopotnik Stanko Fajt iz Meže. Škodo na obeh tovornjakih pa cenijo na približno milijon 800.000 dinarjev.

Huda nesreča pri Zagrebu

ZAGREB, 24. sept. — Danes se je nekaj minut pred 11. uro pripetila pri bencinski postaji v Podsusedu, v neposredni bližini Zagreba, huda prometna nesreča. Pri nesreči sta izgubila življenje urednica in komentatorka RTV Zagreb Saša Šener in šofer te ustanove Boris Popović. Hudo poškodovan pa je novinar zagrebškega RTV Mičo Mazele.

Do nesreče je prišlo tedaj, ko je fiat 600 pripeljal s stranske na glavno cesto in se zaletel v kamion, ki ga je šofiral zasebnik Stjepan Kuk. Avto RTV, ki ga je upravljal Boris Popović je vozil z veliko hitrostjo. Oblasti so o vzroku nesreče uvedle preiskavo. V.

Trčila na nepreglednem ovinku

NOVA GORICA, 24. sept. V Renčah pri Novi Gorici sta danes ob 11.45 trčila osebna avtomobila. Milan Kerševan je z avtom koprske registracije vozil iz Gradišča skozi Renče po cesti IV. reda. Na nepreglednem ovinku mu je pripeljal nasproti Ivan Martinuč v drugem avtomobilu. Avtomobila sta trčila, pri čemer je nastalo za nekaj manj kot pol milijona dinarjev škode. Voznika se nista poškodovala.

Qualitas KARBON PAPIR — lično poslovni dopis — uspeh

5. SEJEM - OPREME ZA GOSTINSTVO
3.-11. X. 1964 - MARIBOR - RAZSTAVIŠČE MARIBORSKI SEJEM

Kdo ga pozna?

LJUBLJANA, 24. sept. — Včeraj okrog 13.15 so v bližini Inštituta za sodno medicino našli v Ljubljanici truplo neznanega moškega. Poklicali so gasilce, ki so utopljenca potegnili iz vode. Pokojni je bil star približno 35 let in visok 178 cm. Opis utopljenega: oči rjave, nos srednje velik, raven, zobje zdravi, lasje kostanjevi, krat-

ko pristriženi — spredaj ob straneh — čelna pleša. Posebnih znamenj nima. Oblečen pa je bil v sivkast športni suknjič, izdelek podjetja »Modna oblačila«, dolge črne hlače, kratke rjave črtaste spodnje hlače, sivorjavo karirasto srajco s kratkimi rokavi in kratke elastične nogavice rjave barve s črnimi nazkimi čevlji.

Kdor bi karkoli vedel o njem, naj to sporoči najbližji postaji Ljudske milice ali pa stalni službi — telefon 92.

Prezrl je smerokaz

LJUBLJANA, 24. sept. — Na Ižanski cesti pred hišo št. 123 se je včeraj ob 9.40 osebni avtomobil Fiat-1300, ki ga je vozil Anton Pavlič, zaletel v dostavni avto, ki ga je vozil Marjan Zaletelj. Dostavni avtomobil je vozil proti Karlovškemu mostu in je zavijal levo. Voznik je pravilno nakazal smer vožnje, ko pa je za njim pripeljal Pavlič, je smerokaz prezrl in trčil v dostavni avto. Ranil se ni nihče, škode pa je za 600 tisoč dinarjev.

Mopedista trčila

DOMZALE, 24. sept. — Na cesti II. reda v naselju Loke pri Mengšu sta sinoči ob 18.50 trčila mopedista Ivan Bunček in Štefan Lagoj. Bunček, ki je imel na mopedu preslabo luč, se je pripeljal iz Mengša skozi Loke in trčil v Lagojo, ki je vozil pred njim. Pri nesreči se je Bunček huje ranil po glavi in so ga odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

PTUJ, 24. sept. — Na križišču Mariborske in Zagrebške ceste v Ptuju je včeraj ob 5.57 mopedist Ivan Kmetec iz Jurovcev trčil v mopedista Simona Krepfla. Kmetec v križišču ni upošteval prometnega znaka »nimaš prednosti« in se je zaletel v zadnje kolo Krepflovega mopeda. Pri padcu se je Krepfl huje poškodoval po glavi in so ga odpeljali v ptujsko bolnišnico.

Umrl je dan po nesreči

LJUBLJANA, 24. sept. — Včeraj popoldne je v ljubljanski bolnišnici umrl Franc Mauser za poškodbami, ki jih je dobil pri prometni nesreči v torek. Z motornim kolesom se je okrog 13. ure peljal po Cesti svobode na Bledu od hotela »Jelovica« proti Park hotelu. Iz neznanega vzroka je zapeljal preveč na desno, zavozil v živo mejo in potem padel po cesti. Pri padcu se je hudo poškodoval, odpeljali so ga v zdravstveni dom na Bledu, potem pa v ljubljansko bolnišnico, kjer je včeraj popoldne umrl.

Motorist trčil v nerazsvetljen vprežni voz

MARIBOR, 24. sept. — Na cesti I. reda med Hočami in Slivnico se je včeraj ob 19. uri motorist Jože Jug zaletel v vprežni voz, ki ga je upravljal Ludvik Lobnik. Ta je pred motoristom, ki je pripeljal nasproti z neosvetljenim vozilom, izsiljeval prednost. Pri padcu si je Jug zlomil nogo in so ga odpeljali v bolnišnico.

Nesreči neprevidnega kolesarja in motorista

LJUBLJANA, 24. sept. — Na Šentjakobskem mostu v Ljubljani je sinoči ob 18.15 oplazil osebni avtomobil, s katerim se je peljal Leopold Jaklič, kolesarja Željka Rosiča. Jaklič je pripeljal iz Sneberij in je vozil proti Podgorici. Na mostu mu je nasproti pripeljal kolesar, ki ni imel prednosti. Avtomobil ga je oplazil in podrl po tleh. Ponesrečenemu Rosiču je počila lobanja, dobil je pretres možganov in so ga odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

MARIBOR, 24. sept. — Motorist Ludvik Kobale se je sinoči ob 21.50 peljal po cesti I. reda skozi Sp. Hoče pri Mariboru. Peljal se je po skrajnem desnem robu in ni dovolj pazil na cesto pred seboj. Zato je trčil v kolesarja Edija Serjana, ki je vozil pred njim. Oba sta padla. Motoristu je počila lobanja, dobil je še pretres možganov, kolesar pa se je ranil po glavi. Ponesrečenca so odpeljali v mariborsko bolnišnico, kjer so jima vzeli tudi kri za preiskavo.

RAZNAŠALKA
z lastnim kolesom
DOBI TAKOJ NAMESTITEV V MARIBORU
ZASLUŽEK DOBER
Lahko se priglasijo tudi dijaki ali upokojenci.
Ponudbe pošljite takoj
podružnici ČP »DELO« Maribor

ZAHVALA

Ob prerani smrti naše ljubljene mame

Marije Krivec

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje in vsem, ki so nam izrazili sožalje. Posebna zahvala č. gospodu župniku Francu Campi za nagrobni govor, kolektivu Osnovne šole Komenda - Moste, tovarne Induplati Jarše in študentom živilske tehnologije.

Žalujoča družina Krivec in sorodniki
Zg. Jarše, 22. septembra 1964

IZDAJA IN TISKA ČASOPISNO PODJETJE DELO, LJUBLJANA, TOMŠIČEVA 3 – UPRAVA TOMŠIČEVA 1 – TELEFONI 23-522 DO 23-526 – OGLASNI ODDELEK: LJUBLJANA, TITOVA 1, TELEFON 21-896 – PODRUŽNICA LJUBLJANA, TITOVA 1, ODDELEK ZA LJUBLJANSKE NAROČNIKE 20-463, ZA ZUNANJE NAROČNIKE 21-832. POSTNI PREDAL 29 – BRZOJAVNI NASLOV: »DELO«, LJUBLJANA
ŽIRO RAČUN PRI NARODNI BANKI LJUBLJANA 600-11-1-167 – MESEČNA NAROČNINA 550 DINARJEV – ROKOPISOV NE VRAČAMO

Telefon dežurnega urednika: 20-646

Gledališče

VPISOVANJE NOVIH ABONENTOV ZA DRAMO IN OPERO JE V PROSTORIH UPRAVE SNG, ČANKARJEVA 11/I, SE DO SOBOTE, 26. t. m., od 10. do 11.30 in od 15. do 18. ure. Naprosamo vse interesente, ki so že zabeleženi kot abonenti za novo sezono, da pridejo po abonmajske izkaznice danes ali najpozneje jutri, v soboto do 12. ure. V vseh redih opernega in dramskega abonmaja so še sedeži prosti za vpis novih abonentov.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO
Gledališka pasaža

Sobota, 26. sept., ob 19.30: Nušic: POKOJNIK (komedija). Izven. Jutri ob 19.30 je na sporedu IZVENABONMAJSKA predstava Nušičeve komedije »Pokojnik«. Vstopnice so v prodaji. Rezervacije na 21-660.

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

Petek, 25. sept., ob 20. uri: Jerome Kilty: DRAGI LAŽNIVEC. Gostovanje v Velenju.

Pionirski dom
Trg VII. kongresa ZKJ 1

KINO PIONIR
Petek, 25. sept.: ameriški barvni film MOBY DICK, ob 10, 15, 17 in 19.30.

MLADINSKI KINO
Petek, 25. sept.: nemški film PROFESOR MAMLOCK, ob 10, 15, 17 in 19.30.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE
Marionete, Levstikov trg 2
Sobota, 26. sept., ob 17. uri: M. Maeterlinck: SINJA PTICA.

ODDELEK ZA DRUŽABNO VZGOJO

MLADINSKI PLESNI TEČAJI (za mladince in mladinke 7. in 8. razreda osnovnih šol) se bodo začeli 7., cz. 9. oktobra v plesni šoli, Petkovškovo nabrežje 35. Vpisovanje prav tam do 9. oktobra od 17. do 20. ure.

Koncerti

ZBOR MEDICINSKE AKADEMIJE IZ GDANSKA dobitnik 14 prvih mest na poljskih in mednarodnih tekmovanjih ter letošnji evropski zborovski zmagovalec v Belgiji (Knokke), bo nastopil drevi ob 20.15 v dvorani Slovenske filharmonije.

Vstopnice: od 10. do 12.30, od 16. do 18. in od 19.30 dalje pri blagajni SF. K

SLOVENSKA FILHARMONIJA nadaljuje zaradi velikega zanimanja z vpisom abonmajev za sezono 1964-65 za ZELENI in BELI ABONMA vsak dan od 10. do 12. ure. Podrobnosti so razvidne iz razpisa abonmajev — informacije po tel. 20-178. K

PITTSBURGH SYMPHONY ORCHESTRA bo koncertiral pod vodstvom mojstra Williama Steinberga v ponedeljek, 28. septembra ob 20. uri (ne ob 20.15) v Filharmoniji. Vstopnice od 300 do 800 din so v prodaji danes od 10. do 12.30 in od 16. do 18. ure za abonente letošnjih abonmajev SF in lanskih abonmajev KDS (beli in modri abonma 63-64). Spored obsega Schullerjeve Studije na teme Paula Kleeja, Mendelssohnov violinski koncert (solist Charles Treger) in Beethovnovo 7. simfonijo. K

RTV Ljubljana

SPORED ZA PETEK

5.00—7.00 Dobro jutro! 7.15 Od uverture do finala; 8.05 Majhni zabavni ansambli; 8.30 Jugoslovanski izvajalci in skladatelji; 8.55 Pionirski tednik; 9.25 Slovenski pevci zabavnih melodij; 10.15 Igra pihalni orkester RTV Ljubljana; 10.35 Naš podlistek — J. Dinesen: Biseri — II. 10.55 Glasbena medigra; 11.00 Turistični napotki za tuje goste; 11.15 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 Zabavna glasba; 12.15 KN — Ing. Ciril Remic: 42-urni tednik pri gozdno-gospodarskih organizacijah; 12.25 Opoldanski domači pele-mele; 13.15 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Priporočajo vam; 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo - Drago Suhi-Majda Klemenčič: Štiriperesna deteljica; 14.35 Pojo naši operni pevci; 15.15 Zabavna glasba; 15.45 Poje mladinski zbor iz Trbovelj; 16.00 Vsak dan za vas; 17.06 Poletni sprehodi s pevci zabavne glasbe; 18.00 Poročila — aktualnosti doma in v svetu; 18.10 Priljubljeni koncert; 19.00 Obvestila; 19.05 Glasbene razglednice; 19.30 Večerni radijski dnevnik; 20.00 Trideset minut v studiu 14; 20.33 Zbor radia Sarajevo dirigira Tihomir Miric, 20.56 Arena za virtuoze — Violinistka Nelli Školjnikova; 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih; 22.10 Plesna glasba; 22.50 Literarni nokturno; 23.05 Koncertira Ansambel Slovenskih solistov pod vodstvom Karla Rupla; 24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje.

TELEVIZIJA

Na kanalih 3, 5, 6, 11 s pretvorniki

17.10 Učimo se angleščine — 24. lekcija (Zagreb)
17.40 TV v šoli (Zagreb)
18.10 Maršak-Pavček: Pritijaga — TV slikanica (Ljubljana)
18.25 Napoved in TV obzornik (Ljubljana)
18.45 TV tribuna (Ljubljana)
19.15 Glasbeni pejsaž juga — posnetki z II. izbora narodnih pesmi (Beograd)
19.40 Vaših 15 minut — propagandna oddaja (Beograd)
20.00 TV dnevnik (Beograd)
20.30 Propagandna oddaja (Beograd)
20.35 James Joyce: Ubežnik — magnetoskopski posnetek predstave Ateljeja 212 (Beograd)
22.05 Kamen, les, kovina — Forma viva — kulturna oddaja (Ljubljana)
22.35 TV obzornik II. (Ljubljana)

Na kanalu 9 — Sljeme

16.25 Napoved in Včeraj, danes, jutri (Zagreb)
16.45 Tribuna: Dslo republiške skupščine (Beograd)
22.05 Včeraj, danes, jutri (Zagreb)

Bralce obveščamo, da bomo v jutrišnji številki »DELA« objavili obširen sestavek o podjetju »Primorje - export« — Nova Gorica.

Kino

SPORED ZA PETEK

KINOTEKA, MIKLOŠIČEVA c. 28: amer. film ZLATI DEČEK. Režija: Rouben Mamoulian. Glav. vl. William Holden, Barbara Stanwyck, Lee J. Cobb, ob 16., 18 in 20. uri. Prodaja vstopnic od 13. ure dalje.

KINO UNION: franc. barv. film CARTOUCHE. Režija Philippe de Broca. Igrata Jean Paul Belmondo in Claudia Cardinale. Predstave ob 15., 17.30 in 20. uri. Zaradi izredne dolžine filma cene vstopnic zvišane. Ob 10. uri matineja amer. barv. CS filma AVTOBUSNA POSTAJA. Igra Marilyn Monroe

KINO KOMUNA: prem. češkega filma TARZANOVA SMRT. Igra Rudolf Hrušinski. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. uri.

KINO SLOGA: ZAPRTO!

KINO VIC: amer. barv. CS spektakel »BAGDADSKI LOPOV«. Igrata Steve Reeves in Giorgia Moll. Predstave ob 17., 19. in 21. uri.

KINO ŠIŠKA: domači film »NARODNI POSLANEC« (po Nušiću). Režija Stole Janković. Igrajo Mija Aleksić, Petre Prličko, Milan Srdoč in Milena Dravić. Predstave ob 16., 18. in 20. uri. Prodaja vstopnic v kinu Union od 13. ure dalje, v ostalih kinematografih pa od 14. ure dalje.

LETNI KINO BEŽIGRAD: amer. barv. CS western OBRACUN V TABLE ROCKU. Igra Audie Murphy. Brez predfilma. Predstava ob 20. uri. Zadnje predvajanje v Ljubljani, ker filmu poteče licenca. Prodaja vstopnic uro pred začetkom predstave.

KINO TRIGLAV, LJUBLJANA: amer. film V SVETU KOMEDIJE in tednik, ob 16, 18 in 20. uri. Prodaja vstopnic od 15. ure dalje.

KINO VEVČE: italijanski barvni CS film SIGFRIED in tednik, ob 20. uri. Prodaja vstopnic od 19. ure dalje.

LETNI KINO DOMA JLA: amer. barvni film MLADA KRALJICA, ob 20. uri. Prodaja vstopnic od 19. ure dalje.

KINO DOLGA VAS: ital. barvni CS film LJUBIM — LJUBIŠ, ob 20. uri.

KINO DUPLICA, KAMNIK: španski barvni film MOJ POSLEDNJI TANGO (v gl. vlogi: SARA MONTIEL), ob 18 in 20. uri.

KINO BRAVLJE: amer. barv. CS film OKO ZA OKO, ob 20. uri.

KINO LITIJA: ruski film TAHIR IN ZUHRA, ob 20. uri.

KINO »SORA«, ŠKOFJA LOKA: franc. krim. film ČRNA KRONIKA, ob 18 in 20. uri (samo danes).

KINO RADOVLJICA: ameriški zabavni film (komedija) FRA DIAVOLO, ob 20. uri.

KINO »ČANKARJEV DOM«, VRHNIKA: jugoslovanski CS film DESANT NA DEVAR, ob 20. uri.

KINO CENTER, KRANJ: franc. barvni CS film SKRIVNOSTI PARIZA, ob 16, 18 in 20. uri. Jutri bo ob 20 in 22. uri premiera slov. filma (ob 20. uri svečana premiera) NE JOČI, PETER. V nedeljo bo ob 10. uri franc. film 400 UDARCEV, predvaja Filmsko gledališče. V nedeljo bo ob 21. uri premiera angl. filma ZA IGRO STA POTREBNA DVA.

KINO STORŽIČ, KRANJ: domači film LITO VILOVITO, ob 16, 18 in 20. uri.

SREČKE V ALBUS DOMAČEM DETERGENTU

KINO RADIO, JESENICE: jugoslovanski film SREČA S TEBOJ, ob 17 in 19. uri.

KINO PLAVŽ, JESENICE: jugoslovanski film MAČEK POD CELADO, ob 18 in 20. uri.

KINO »KRKA«, NOVO MESTO: ameriški western film MOJA DRAGA KLEMENTINA, ob 18 in 20. uri.

KINO METROPOL, CELJE: jugoslovanski film V SPOPADU, ob 16, 18 in 20. uri.

LETNI KINO, CELJE: francoski barvni film MEČ MAŠČEVANJA, ob 20.15.

KINO UNION, CELJE: japonski barvni CS film BITJA SKRIVNOSTNEGA PLANETA, ob 16, 18 in 20. uri.

KINO, DEL. DOM, TRBOVLJE: ameriški barvni CS film JUŽNI PACIFIK, ob 17.30 in 20. uri.

KINO SVOBODA II, TRBOVLJE: ital. barvni CS spektakel TROJANSKA VOJNA, ob 17 in 19. uri.

MESTNI KINO, PTUJ: ameriški barvni CS film JUPITROVA LJUBLJENKA, ob 17.45 in 20. uri.

Čestitka

Nepričakovano je diplomiral PETER ZULE iz Domžal — čestitamo! Sonja, Meta, Sašo. C

Šolstvo

OSNOVNA ŠOLA VIC, Tržaška cesta 74, o b v e š č a, da bo vpisovanje v večerno osemletno šolo za odrasle do 30. IX. 64. Prijave sprejema tajništvo vsak dan od 8. do 12. ure. Š

Maribor

DEŽURNA LEKARNA: Petek, 25. sept.: lekarna »Center«, Gosposka 12.

KINO:
UNION: franc.-ital. barvni CS film: OBLEGANJE SIRAKUZE.
PARTIZAN: sovj. film: LJUDJE IN ZVERI (II. del).
UDARNIK: amer. film: NEZNANEC IZ NORD-EXPRESSA.

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE

Petek, 25. sept., ob 19. uri: Marinković: GLORIJA. Gostovanje v Rušah.

KOMPAS OBVEŠČA

VABIMO NA NAŠE IZLETE

FIRENZE — štiridnevni izlet z letalom v oktobru; v Firenzah ogled velike LOVSKE RAZSTAVE in mestnih zanimivosti ter izlet v Piso in San Marino; prijave do 30. septembra;
PARIZ — osemdnevni izlet z vlakom in avtobusom v novembru; med potjo ogled Milana in Torina in v Parizu mednarodnih razstav embalaže, opreme za prehrambno industrijo in opreme za trgovino; prijave do 10. oktobra;
DUNAJ — dvodnevni avtobusni izleti za delovne kolektive in organizacije;
BENETKE—TRST — dvodnevni avtobusni izleti za delovne kolektive in organizacije; po želji tudi ogled Padove in Gorice;
IZLETI NA DAN REPUBLIKE
BUDIMPEŠTA — tridnevni avtobusni izlet; prijave do 20. oktobra;
PETINA — HEILIGENBLUT — tridnevni avtobusni izlet; prijave do 31. oktobra;
VARŠAVA — KRAKOV — sedemdnevni izlet z avtobusom; med potjo tudi ogled Brna in na povratku Dunaja; prijave do 20. oktobra;
BENETKE—CORTINA — tridnevni izlet z osebnimi avtomobili; med potjo tudi ogled Trsta; prijave do 31. oktobra.
Prijave za izlete sprejemajo vse poslovalnice KOMPASA, kjer dobite tudi programe za posamezne izlete in ostale informacije!
Po želji pošljemo programe izletov tudi po pošti. Sporočite svoje želje na naslov: Turistično podjetje KOMPAS — Ljubljana.

Obvestila

REPUBLIŠKI ZAVOD za varstvo spomenikov in narave razstavlja v Moderni galeriji samo še danes. Razstava je odprta od 10. do 18. ure. Vstop prost. 9043-O

Mali oglasi

SOBO potrebujem, plačam desetisoč din mesečno. Ponudbe pod »Jesen«. 14209-6

MOČ sprejmem za popravljanje nogavic, z večletno prakso. Ponudbe pod »Pridna«. 14218-1

RIFLE FELICE – TRST CARDUCCI 41 prodaja srajce, nogavice, pletenine, delovne obleke, cowbojke — originalne RIFLE, bunde in nylon plašče po najnižjih dnevnih cenah. 2854-4

SOBO potrebuje študent arhitekture. Ponudbe pod »Nujno«. 14217-6

URO, izgubljeno na Galjevici, dobite pri Kočevar, Galjevica 224.

SOBO potrebujeta študentki germanistike. Ponudbe pod »Radovljičanki«. 14229-6

SLUŽBO išče računovodkinja — mlajša moč. Pogoj posojilo 500.000 din. Ponudbe pod »Novembera«. 14231-2

DARMA! Vidimo se 26. 9. ob 17. uri popoldne. 14238-8

POSOJILO 400.000 din nujno potrebujem za eno leto. Nudim lepe obresti. Ponudbe pod »Viške obresti« 14239-8

ODLIČEN VOLKSWAGEN prodam v petek — soboto popoldne — Dravska 7. 14241-3

SOBO oddam dvema oz. trem študentkam. Ponudbe pod »1. oktober«. 14272-6

V SREDIŠČU Šerajeva zamenjam poslovne prostore, 160 kv. metrov, sedem oddelkov, za stanovanje v Beogradu. Protić, Beograd, Nušičeva 23. 9151-6

DVOSOBNO komfortno hišniško stanovanje zamenjam za nehišniško, tudi enosobno. Ponudbe pod »Posojilo«. 14283-6

GARAŽO oddam pred hotelom »Bellevue«. Ponudbe pod »Oktober«. 14268-3

SOBO v središču mesta potrebuje situirana študentka. Ponudbe pod »Udobnost«.

SKROMNO SOBICO, plačam ali pomagam v gospodinjstvu. Ponudbe pod »Nujno«. 14286-6

NOV pralni stroj »Zoppas« (5 kg) superavtomatic, z garancijo, prodam. Ogled iz prijaznosti Celovška 93, levo, od 6.—14. ure.

IZGUBLJENO srebrno broško na vlaku od Litije do Ljubljane, vrnite proti nagradi na naslov Juvan, Podmilščakova 22.

SOBO POTREBUJE uslužbenec — študent. Ponudbe pod »Radovljičana«. 14234-6

SOBO potrebuje uslužbenka od 1. oktobra dalje. Plačam nad 10.000 din. Brez obiskov. Ponudbe pod »Poštena«. 14315-6

SOBO potrebujeta dva študenta, arhitekta, ki plačata ugodno. Ponudbe pod »Franko«. 14310-6

STANOVANJE potrebujem, po možnosti v Ljubljani, lahko tudi novogradnja, če je ugoden prevoz. Ponudbe pod »Student«. 14317-6

Gostilna »TAVČARJEV HRAM« Ljubljana, Tavčarjeva 4 sprejme KUHINJSKE POMOČNICE Nastop takoj! 9155

V 90. letu starosti nas je za vedno zapustila ljuba mama, tašča, teta in babica

ANA KOS

vdova po akademskem kiparju

Pogreb bo v Stični v soboto, 26. 9. 1964, ob 16. uri. Do dneva pogreba leži na Žalah v Petrovi mrliški vežici.

Žalujoči: hčerka Mila, por. Simčič z možem Rafaelom, sin Mirko z družino, nečakinje in nečaki. Ljubljana, Gradec, Dunaj, Novo mesto, 29. sept. 1964.

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila naša dobra mama in stara mama

Ivana Alič

rojena TOMAŽIČ

Pogreb pokojnice bo izpred hiše žalosti v Sostru v soboto, 26. septembra, ob 17. uri.

Žalujoči: hčerka Bernarda z možem, vnuk Franci z ženo, vnukinji Nada in Mari ter pravnuk Dušah

Sostro, Podmolnik, Vevče, 24. sept. 1964.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij časopisno-založniškega podjetja »SOČA« Nova Gorica Slovenija razpisuje prosta delovna mesta za

kvalificirane in visoko kvalificirane KNJIGOTISKARJE

Plača po dogovoru. Samsko stanovanje zagotovljeno takoj, družinsko pa v letu 1965. Prijave sprejemamo do zasedbe delovnih mest. Sprejemamo tudi upokojence oziroma delavce, ki bi se zaposlili za določen čas. 9163

Sporočamo žalostno vest, da je po kratki in mučni bolezni umrl naš ljubi mož, zlati atek, stari atek, sin, brat, tast, svak in stric

JANKO DUH

tehnični vodja tiskarne »Ljudska pravica«

Pogreb bo v soboto, 26. septembra 1964 ob 16.45 iz Andrejeve mrliške vežice na Žalah.

Žalujoči:

žena Marija, otroka Boris z ženo Silvo in Tanja z možem Tonijem in hčerkico, mama, sestri Marija in Terezija, vnukinja in ostalo žalujoče sorodstvo.

Ljubljana, Radkersburg, Maribor, Koper, Šentjur, Gradec.

Žalostni sporočamo vsem prijateljem in znancem, da je nenadoma preminila moja ljuba žena, mama, stara mama in sestra

Mary Urbanc

Na zadnji poti jo bomo spremili v soboto, 26. septembra 1964, ob 16. uri iz hiše žalosti v Cerknici

Žalujoči: mož Janko, sin Milan z družino in Lado ter ostalo sorodstvo

Cerknica, Rakek, Koper, Pula, Ljubljana, USA, 24. septembra 1964

TRAGIČNO JE PREMINIL NAŠ DOLGOLETNI USLUŽBENEC

EDO SLANINA

POGREB POKOJNIKA BO V SOBOTO, DNE 26. SEPTEMBRA 1964 OB 16. URI IZ JOŽEFOVE MRLIŠKE VEŽICE.

OHRANILI GA BOMO V TRAJNEM SPOMINU.

UPRAVA IN SINDIKALNA PODRUŽNICA
KONTROLE DOHODKOV SJŽ LJUBLJANA

Sorodnikom in znancem sporočamo, da je tragično preminil naš

France Mauser

upravnik vodovoda Bled

Pogreb dragega pokojnika bo v petek, 25. septembra 1964, ob 16. uri iz hiše žalosti na Bledu

Žalujoči: žena Francka, otroci Janez, Marta in Alenka ter ostalo sorodstvo

Bled, 24. septembra 1964

KOLEKTIV SLUŽBE DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA PRI NARODNI BANKI JUGOSLAVIJE PODRUŽNICA NOVA GORICA

SPOROČA, DA JE PRERANO PREMINILA NAŠA USLUŽBENKA

ANA ŠVAGELJ

ROJENA SOKOL

KOLEKTIV SDK PRI NARODNI BANKI JUGOSLAVIJE PODRUŽNICA NOVA GORICA

TRAGIČNO JE PREMINIL NAŠ SODELAVEC

FRANC MAUSER

UPRAVNIK PODJETJA

POGREB DRAGEGA TOVARIŠA BO 25. SEPTEMBRA 1964, OB 16. URI NA POKOPALIŠČU NA BLEDU.

OHRANILI GA BOMO V TRAJNEM SPOMINU.

KOLEKTIV KOMUNALNEGA PODJETJA »VODOVOD« – BLED

Vrtimo globus

COLON — V rafineriji blizu Colona v Panami je prišlo do hude eksplozije. Nesreča je zahtevala eno smrtno žrtev, štirje delavci pa so bili ranjeni.

SAN SALVADOR — Tri močne potresne sunke so čutili v glavnem mestu republike El Salvador. Skoraj istočasno s potresom se je začel valiti oblak žveplenega plina iz ognjenika Tecepe južno od mesta San Salvador.

NEW YORK — Slabo ocenjeno so dobili sloveči ljudje žabe v službi ameriške mornarice. Psihiater Heyder, ki jih je preizkusil, je zbral dokaze za trditev, da so največji junaki med temi potapljači doma pravi copatarji, ki skušajo v nevarnem poklicu dokazati svojo možatost in pogum.

LONDON — Svojevrstno kupčijo je sklenil znani filmski umetnik Charlie Chaplin. Nekemu sovjetskemu listu je prodal tisoč besed svojega življenjepisa za 4.5 kg pristnega kaviarja.

MUENSTER — Nikotinu, športu in spolni vzgoji je treba v prihodnje odmeriti več prostora v bioloških učbenikih, so zahtevali na zborovanju v Münstru poklicni vzgojitelji in prosvetni delavci Nemčije, Finske, Nizozemske in Švice. Razen tega naj bi imeli zdravniki v bodoče večji vpliv na vsebino teh učnih knjig.

HAMILTON — Vrtinčasti vihar »Gladys« se je bližal vzhodnim obalam Amerike in Bermudom. Vremenoslovne postaje so opozorile prebivalstvo. Ker je tornado kasneje ubral pot kakih 450 km zahodno od Bermudov, ni povzročil posebne škode.

BARCELONA — Nenavaden lovski plen dveh španskih ribičev: v mreži sta našla 50 neprodušno zaprtih zavojčkov s skupno 50.000 cigaretami. Kaže, da gre za tihotapsko blago.

TOKIO — Malo pred začetkom olimpijskih iger bodo Japonci izročili prometu novo železnico, ki bo povezovala Tokio in Osako. Brzci bodo premagali razdaljo 556 km v treh urah in pol, ker bodo na posameznih odsekih vozili s hitrostjo do 210 km na uro.

NEW YORK — S slovesno izjavo pred sodiščem se je 39-letni šofer tovornjaka John Martin začasno poslovil od poklica. Zatrjeval je, da ne more dobiti zaposlitve, ker mu zaradi debelosti — možakar tehta 157 kg — nihče ne pripisuje sposobnosti, da bi se lahko zmašil v šofersko kabino in da bi vzdržal nekaj ur za avtomobilskim krmilom.

SAN FRANCISCO — V dneh okoli svoje 80-letnice rojstva se je v San Francisco pripeljal kolesar iz New Yorka. Na cilju se je pritoževal, da v Kaliforniji ni razumevanja za kolesarje, saj je moral pogosto voziti po stranskih cestah, ker mu niso dovolili kolesariti po avtostradi. Povedal je tudi, da je začel sper redno voziti kolo, ko mu je bilo 70 let, in da je v nekaj letih prevozil 11.000 km.

VARŠAVA — Vodstvo živinskega sejma v nekem poljskem mestu je razposlalo naslednja vabila: »Vabimo vas k udeležbi na letošnji razstavi plemenske živine!« Prireditelji so dobili nazaj precej vabil, ki so jih spremljala ne ravno najbolj vljudna pisma.

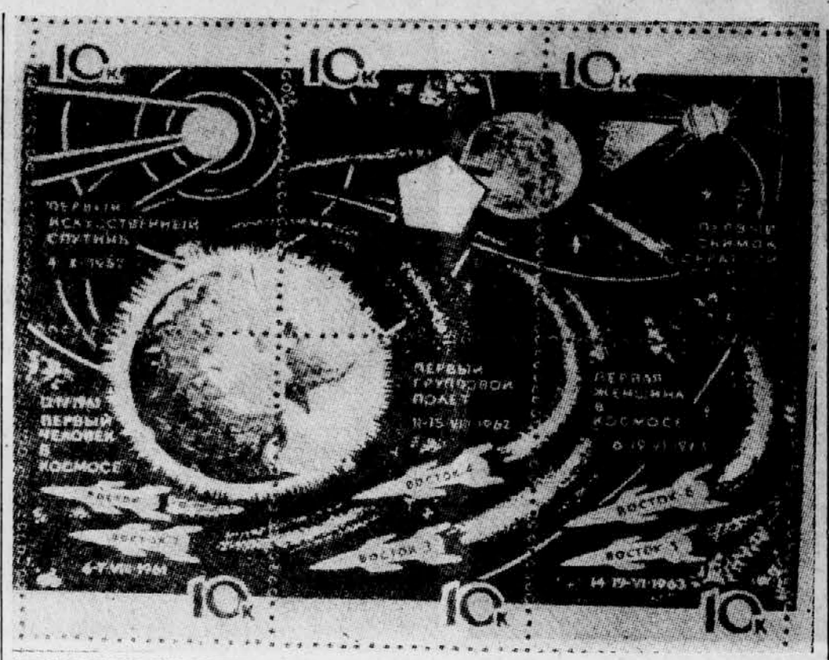

VESOLJSKE ZNAMKE — Serija šestih znamk, ki jih je izdala sovjetska poštna uprava, je posvečena dosežkom pri prodoru človeka v vesolje. Motivi na znamkah: prvi sovjetski sputnik; prvi izstrelek proti Luni; sputnik, ki je fotografiral nevidno stran Lune; prva vesoljska ladja s človeško posadko; dvojni vesoljski polet in prva ženska na vesoljski poti okoli Zemlje.

V VLOGI SVETOVALCEV pri snemanju zgodovinskega filma nastopata generala Bruce C. Clarke (desno) in Hasso von Manteuffel, sovražnika v ameriško-nemški bitki v Belgiji pred dvajsetimi leti. Clarke je bil pri ameriški sedmi armadi, Manteuffel pa pri peti nemški tankovski. Foto: AP

Narasla reka sili čez bregove

Zaradi nalivov grozi Kairu najhujša poplava v tem stoletju

KAIRO — Gladina Nila se nenehno zvišuje. Nevarnost poplav, ki po navadi mine v prvem tednu septembra, še vedno grozi prebivalcem doline, kjer je voda dosegla eno najvišjih ravni v tem stoletju. Zaradi dolgotrajnih nalivov v Vzhodni Afriki je Nil silovito narasel: za več kot 93 m pri Asuanu in za 20.5 m v Kairu, kjer se je rečna gladina povzpela do višine mostov. Če bi Nil narasel še za nekaj centimetrov, bi se voda razlila po mestnih ulicah, kamor je že vdrla na posameznih, nezadostno zaščitenih krajih.

Iz drugih egiptovskih mest so v naglici pripeljali vse razpoložljive stroje in naprave, da bi odstranili stoječo vodo, ki utegne postati vir okužb, hkrati pa so izdali ukrepe, ki naj preprečijo to nevarnost.

Kronika pove: v prejšnjem stoletju so se kairske ulice nekajkrat spremenile v potoke, po katerih so začasno pluli čolni. Zdaj je voda ponekod vdrla v kletne prostore. V prizadeta poslopja so pripeljali pomožne črpalke.

Stanje pripravljenosti bo po vsem videzu trajalo do konca tega meseca. Od Asuana do nilske delte, v skupni dolžini tisoč kilometrov se skupno 80.000 ljudi dan in noč bori z vodo. Utrjujejo zaščitne nasipe in nenehoma nadzorujejo rečno gladino.

Skozi zapornice v starem asuanskem jezu, ki so jih odprli na stežaj, steče te dni povprečno po 829 milijonov kubikov vode v 24 urah (136 milijonov več kot lani). Z namenom, da bi vsaj delno ublažili pritisk vode na glavno mesto, so odprli ob zgornjem toku Nila celo vrsto namakalnih jarkov, tako da je zalila do dva metra debela plast vode obdelovalno zemljo, torej je vode do štirikrat več kot med običajnim namakanjem. To je bilo nujno, čeprav bo zaradi preobilne vode občutno prizadet prihodnji pridelek na mnogo tisoč hektarih.

Za Egipčane, ki se že tisočletja borijo s svojo »reko življenja«, ni ta pojav v bistvu nič novega, vendar so rahlo razočarani, ker so upali mnogi med njimi, da bo maja dograjeni jez pri Asuanu že povsem ukrotil mogočno reko. Zanašajo se na izjave strokovnjakov, da bo čez štiri ali pet let, ko bodo pri Asuanu opravljena gradbena dela, dokončno minila nevarnost poplav. To ni malenkost, če vemo, da izgubi egiptovsko kmetijstvo zaradi neukročene reke povprečno 10 milijonov funtov na leto.

G.

Kiti v nevarnosti

Na sestanku komisije za lov na kite je poudaril predstavnik FAO, mednarodne organizacije za kmetijstvo in prehrano, da bodo kiti kmalu izumrli kot vrsta, če se ne bodo zainteresirane dežele (Japonska, SZ, Nizozemska in Norveška) čimprej sporazumele o načrtnem, v primerjavi z dosedanjim močno omejenem lovu. Zbranim predstavnikom omenjenih dežel je zastopnik FAO prebral in izročil poziv generalnega direktorja te mednarodne organizacije, naj čimprej sprejmejo ustrezne ukrepe za zaščito kitov, ki so velikega pomena za svetovno gospodarstvo.

Milano: bele in rdeče ulice

V Milanu bodo belo oziroma rdeče prebarvali glavne ulice. To je prvi poskus te vrste v Italiji. Njegov namen: olajšati promet in ublaziti zastoje na najbolj prometnih ulicah in cestah, razen tega pa se bodo tudi turisti laže znašli. Bele bodo tiste ulice, ki peljejo v mestno središče. Če se bo poskus obnesel — za zdaj ima Milano dve »beli« in nekaj »rdečih ulic (po njih se pride najhitreje v nasprotno smer, proti predmestju) — bodo sčasoma dobila bele in rdeče ulice tudi druga večja severnoitalijanska mesta.

Obdavčena ljubezen za denar

Načelno naj bi odločilo zvezno ustavno sodišče

MUENCHEN — Vse kaže, da bo imelo zvezno ustavno sodišče v zahodnonemškem mestu Karlsruhe zadnjo besedo v svojevrstni pravdi: mati pouličnega dekleta je vložila tožbo proti davčni upravi, ki je zahtevala prijavo dohodkov zaradi odmere dohodnine. Münchensko sodišče je odločilo v tej zvezi, da sodijo tako pridobljena sredstva v rubriko »drugi dohodki« na uradno predpisanem obrazcu.

Deželno vrhovno sodišče je povedalo svoje, na finančnem ministrstvu so mnenja, da bi zvezno ustavno sodišče v primeru, če bi spremenilo odločitev prejšnjih instanc, prekršilo temeljno načelo, da so »pred zakonom vsi ljudje enaki«. Pritožbo dekletove matere proti davčni upravi je obravnavalo pristojno sodišče, zvezna arbitraža pa je potrdila njegov sklep, da se tožba zavrne.

»Vedenje v nasprotju s pojmi o morali ne izključuje davčne obveznosti,« je rečeno v obrazložitvi sklepa zveznega arbitražnega sodišča. Veliki senat najvišjega pristojnega sodišča Zvezne republike je razsodil, da je »prizadeta oseba dalje časa delala v tej obrti, ki ji je zagotavljala dohodke«, davek pa je dolžna plačati zato, ker »so se nanašale njene ponudbe na neugotovljivo število partnerjev, tako pridobljeni dohodki so v celoti ali delno zadoščali za njene življenjske stroške«.

Zvezno sodišče ni upoštevalo točničinih navedb, češ da davčna uprava prizanaša z davki mnogim drugim damam tega poklica. Po mnenju sodišča bi ne bilo mogoče govoriti o prekršku proti ustavnemu načelu o enakosti, če bi pristojne davčne uprave dosledno obdavčevale dohodke iz te obrtne dejavnosti. Višino takšnih dohodkov je sicer težko ugotoviti, vendar to ne more vplivati na načelno odločitev.

Poklicne službnice ljubezni za denar je münchensko sodišče izenačilo z oderuhi, vedeževalkami, jasnovidci in z drugimi, ki se udejstvujejo »v prepovedanih pokliciih«. Dosledno je vztrajalo na stališču, da dejavnost pouličnih deklet ni »obrt«, ki bi jo bilo mogoče uvrstiti med sestavne dele gospodarstva. P.

»Umetno« korenje

Skupini ameriških naravoslovcev pod vodstvom dr. Stewarda je uspelo pridobiti »umetno« korenje iz posameznih celic. Te celice so se najprej razmnoževale v kokosovem mleku, nato pa so se v drugih hranilnih raztopinah razvile v rastoče, bujno se razvijajoče rastline z bogatim pridelkom.

Ozebline in dekle

Angleški nogometaš v zagati

LONDON — Tako imenitno se je izkazal David High zaporedoma na šestih tekmah naraščajskega moštva, da so mu ponudili mesto pogodbeno vezanega poklicnega nogometaša v klubu »Bristol Rovers«, ki se poteguje za nogometno lovorliko v tretji britanski ligi.

O 23-letnem Highu pravijo poznovalci žogobrca, da se mu obetajo še lepi časi. Fant ima tudi dekle, v kratkem naj bi se poročila. Na zdravniškem pregledu se je zapletlo. Športni zdravnik je rekel Highu, da ima ozeble noge, kar nikakor ne more biti v prid poklicnemu nogometašu.

»Če hočete kaj doseči v nogometu,« mu je svetoval, »pojdite igrat v toplejše kraje, v Španijo, na Portugalsko ali v Južno Ameriko.« David High je bil takoj voljan poiskati nogometaško zaposlitev na jugu. »Kjerkoli,« je rekel, »pa čeprav v Kongu.«

»Ne prenesem vročine,« se je oglasila njegova zaročenka Susan King, strojepiška po poklicu. » Že po nedeljskem izletu v poletni vročini sem vsa bolna.«

David je v zadregi. Čemu naj se odpove, nogometu ali dekletu? Ali naj tvega in igra z ozeblinami doma, v podnebju, ki prija njegovi Susan? Za zdaj se še ni odločil. G.

PETER STONE ŠARADA

70. nadaljevanje

Medtem ko je govoril, ga je Regina opazovala, opazovala tega trudnega, bolehnega starca, ki mu je bilo le nekaj več ko štirideset let in si predstavljala v njem samo dečka na cesti, ki nosi zlato uro skozi najnevarnejše konce mesta, samo da bi dokazal, da je vreden zaupanja. Toda zakaj, se je vprašala. Kako se je to pripetilo? Ali je mogoče, da odrasel moški tako strahotno dvomi o sebi? Ali pa je še vedno videl očeta, ki je bil zdaj že brškone dolgo mrtev in pod zemljo. Ali bo sploh kdaj kdo odgovoril na to vprašanje? Ali bo sploh kdaj kdo vedel, zakaj je tak?

»... so bili vsi izbrani za veliko nalogo,« je govoril. »Za Charlesa sem bil odgovoren jaz, kakor tudi za zlato. Torej morate vedeti, da vam res ne morem dati ničesar. Zato ne, ker ni mogoče. Ali ne razumete?«

»Da,« je rekla in mu verjela. Bila je čisto pobita. Pričakovala je nekaj povsem drugega. Pohlep, hladnokrvno krutost, izprijenost. Ne pa tega. Želela si je proč, da bi se sem nikdar več ne vrnila.

»David ..... Storite že kaj ... Prosim!« je vzkliknila Conwayu.

David Conway je iz teme pod arkadami počasi stopil proti njima.

»Gospod Dyle, jaz sem zastopnik erarja ZDA. Znamke lahko izročite meni.« je povedal prijazno in Regina mu je bila hvaležna za to.

»Vi se torej izdajate za mojega brata, kajne?« ga je vprašal Carson Dyle.

»Da.«

»In kdo ste?«

»David Conway.«

»Gospa mi je rekla, da ste umorili Leopolda. Rekla mi je, da vas je prijela policija.«

Medtem ko je govoril, je gledal Regino in jo z očmi obtoževal.

»Da, vem. Ni šlo drugače.«

»Imate dokaze, da ste res to? Izkaznico?«

Kakšen nesmisel! je pomislil Dyle. Kako dolgo se bo še vse to vleklo? Zakaj ne bi precej opravili z vso rečjo?

»Da,« je rekel. »Pokazal vam jo bom.« Segel je z roko v notranji žep suknjiča. Hipoma je imel Dyle v rokah revolver.

»Ne ganite se!« je zavpil.

Conway in Regina sta odrevenela.

»Dobro —in zdaj vzdignite roke!« je ukazal Conwayu. »Toda prazne!«

»Hoteli ste videti mojo . . .«

»Pustite to! Ne verjamem vam. Radi bi si denar prisvojili — vi in vi, oba!«

»Kako le? Saj sva ga imela, mar ne? In če sva ga imela, nama nocoj ni bilo treba hoditi sem.«

»Potem bi si pač radi priborili pri šefih zaupanje,« je zavpil Carson Dyle in se začel zadenski umikati po vrtu. »Toda priboril sem si ga jaz! In to sam!«

Conway je napravil korak proti njemu.

»Ne približujte se!«

Obstal je. Kje neki je ta prekleti policaj, je hotel vedeti. Zakaj ne . . . .

Zdajci je temo presekal močan ozek pramen žarkov in zadel v cilj — Carsonu Dylu v obraz. Potem se je prižgal še drugi žarometi, tretji, četrti. In potem spet eden. In spet eden.

Obraz mu je belo in skrivnostno zažarel v temnem vrtu Palais Royal. Naočniki, dve beli ploščici, so odbijali svetlobo v vse smeri, ko se je obrnil, najprej v eno smer, nato v drugo v brezupnem poskusu, da bi pobegnil iz vse te slepeče luči.

Tedaj je Dyle prijel Regino okrog pasu in oba sta legla na tla. Računal je, da utegne Dyle vsak hip streljati, čeprav ju ni mogel več videti. In krogle včasih kar same po sebi najdejo cilj.

Toda streljanja ni bilo. Dyle si je rajši zakril oči z roko, se obrnil in se spustil v divji beg.

Grandpierru se je zdelo, da ima časa na pretek. Vzdignil je revolver, skrbno pomeril in počasi pritisnil na petelina. Toda nenadoma je bilo prepozno.

Stranska vrata Comédie Francaise so se hipoma odloputnila in obiskovalci gledališča, ki so pravkar prihajali na zrak, ker je bil odmor, so debelo pogledali sivolasega možа z naočniki, ki je planil mimo njih v dvorano.

»Zut!« je zavreščal Grandpierre in skorajda oddal strel proti ženski, ki se je tisti hip pokazala na pragu.

Conway je planil pokonci in stekel proti gledališču.

»Monsieur Conway!« ga je ustavil Grandpierre. »Kam greste?«

»Za njim. Ušel nam je noter!«

»Za noter si ne delajmo skrbi, monsieur Conway, temveč rajši poskrbimo, da nam ne uide ven, n'est-ce pas? Zakaj gledališče nima toliko izhodov — zdi se mi, da celo manj, kot pa imam jaz ljudi.«

Obrnil se je in začel bevskati ukaze. Uniformirani policaji so mu salutirali in stekli vsak v svojo smer.

»Pojdimo! Postavili se bomo pred glavni vhod. Sicer ni ravno verjetno, da gr tam zasačimo, je pa zato mesto toliko bolj dostojanstveno.«

Preden so Conway, Regina in inšpektor stopili z vrta Palais Royala in zavili pred glavni vhod v gledališče na Place Théâtre-Francais, je bil odmor pri kraju. Zvonec, ki je brnel brez nehanja in strašansko zoprno, je naganjal gledalce na sedeže. Foyer je ostal prazen in zapuščen.

Regini je bila notranjščina všeč, toda hkrati jo je bilo sram.

V vseh letih, kar je živela v Parizu, ni bila niti enkrat v tem gledališču. Z eliptičnega vestibula so držala štiri lepa stopnišča v gledališko dvorano, iz katere so prihajali pridušeni glasovi tisoč petsto gledalcev, ki so počasi zamirali, in znani bum bum bum bum inšpicientove palice, ki je dal znamenje, da se lahko zastor vzdigne.

»In kaj bomo zdaj?« je vprašala inšpektorja.

»Seveda počakali. Ali mislite, da bom zakoračil v Comédie Française sredi Racinove Fedre?«

Ponarejeni kovanci

Odkrili so tihotapsko mrežo

BOLOGNA — V sodelovanju s švicarskimi oblastmi je policija v Bologni raztrgala mrežo ponarejevalcev denarja. Zaplenila je veliko množino novcev in precej zlata ter nekaj ponarejenih žigov tako švicarske kakor državnih kovnic.

Prvo sled ponarejevalske družčine so odkrili v švicarskem kantonu Ticino, kjer je prišla v obtok kopica zlatnikov za 10 oziroma 20 frankov. Ilegalna kovnica je bila v delavnicah nekega zlatarja v Bologni.

Po prvih ugotovitvah italijanskih kriminalistov so bili v ponarejevalski družčini trije draguljarji in tovarnar mesnih izdelkov ter več poslovnih ljudi z obeh strani švicarsko - italijanske meje. V ponarejevalski centrali je policija zaplenila skupno 105 modelov in žigov za tuje novce, med drugim tudi za dolar ZDA in za več južnoameriških valut. Kakor zdaj kaže, so se ponarejevalci specializirali za izdelavo švicarskih kovancev.

Ponujal je strupene gobe

Švicarji iščejo neznanca

ŽENEVA — Duševno neuravnovešen človek, obsedenec ali nevednež? Züriška policija tega še ni mogla ugotoviti, znana pa so dejstva: neznanec je v Zürichu trkal na stanovanjska vrata in ponujal sveže gobe. Zdaj policija išče sled za starejšim možakarjem, skromno oblečenim, silno vljudnim in lepega vedenja, ki je v več stanovanjih prodal nekaj kilogramov zelo strupenih gob.

Sreča za tiste, ki so jih kupili: potrkal je tudi na vrata človeka, ki se spozna na gobe, züriškega profesorja naravoslovja, čigar gospodinja jih je kupila. En sam pogled je zadoščal strokovnjaku, ki je takoj opozoril vso hišo in tudi okoliške stanovalce. Hkrati je obvestil policijo, ki je poslala v radio posebno objavo: »Vsi, ki ste danes kupili gobe od neznanega starejšega moža . . .«

Po zaslugi profesorja naravoslovja ni bilo v Zürichu niti enega primera zastrupitve s temi gobami. Prav tako še ni znano, ali je policija že na sledi prodajalcu, ki je bodisi blazen, bodisi zločinec.

Vasi iz plastičnih snovi

Novost se bo obnesla na hladnih področjih

MOSKVA — Za poskušnjo gradijo v delavnicah inštituta za industrijske objekte v Krasnojarsku hišo iz plastične snovi. Stene so sestavljene iz montažnih delov, ki imajo tri plasti: zunanja je steklena, notranja iz plastike, vmes pa je penasti ali zrnčasti polistirol. Vezne ploskve so prevlečene s prožnim lepilom, ki se širi in je odporno proti nizki temperaturi.

»Stavbe iz plastičnih snovi so namenjene predvsem začasnim naseljem gradbenikov, geologov in gozdarjev,« pravi ing. Vladimir Šadrin, eden izmed konstruktorjev novosti. »Sestavni deli so lahki, zato jih je mogoče prevažati tudi z letali. Elementi so tako oblikovani, da lahko gradimo iz njih bodisi manjše stavbe (z dvema, s tremi ali štirimi stanovanji), bodisi velika poslopja, primerna za bolnišnice, internate, klube in za upravne prostore. Zaradi vzidanih omar potrebujejo stanovalci razmeroma malo pohištva.«

V okenske okvire vstavljajo šipe iz stekla in iz poliestrskih plošč. Za razliko od navadnih takšne šipe zlahka prepuščajo ultravijoličaste žarke, veter pa ne more skoznje. Za ustrezno toploto skrbijo električni grelci v tleh. Čist zrak prihaja v prostore skozi odprtine v stenah, posebna cev pa odvaja kuhinjske vonjave.

Po mnenju krasnojarskih strokovnjakov se bodo naselja iz plastičnih snovi obnesla na področjih daleč od rek, cest in železnic, pa tudi povsod tam, kjer primanjkuje običajnega gradbenega materialna.

Račun pove: v Jakutiji bi bila stavba iz plastičnih snovi polovico cenejša od enako velike iz luknjičavega betona, v primerjavi z lesenimi poslopji pa bi prihranili celo dve tretjini sicerščnjih stroškov. V hladni pokrajini, kjer zdrkne živo srebro pozimi na 50 stopinj pod ničlo, morajo biti betonske stene vsaj pol metra debele (lesene 30 cm), plastične pa povsem ustrezajo, če merijo sedem centrimetrov.

Strokovnjaki iz Krasnojarska pravijo, da montaža po njihovi zamisli izdelane plastične stavbe ne zahteva posebnih oziroma zapletenih pripomočkov. Delo uspešno opravljajo trije delavci, ki si pomagajo s preprosto napravo.

Mestni vodovod v Ljubljani

PRODA naslednja osnovna sredstva:

2 TANDEM PARNA STROJA á 120 KS z batnimi črpalkami in prenosnimi gredmi

Vsak stroj tehta približno 100 ton. Predvsem pride v poštev kot strojna litina z dragocenimi osmi in bronastimi ležaji

VODOCEVNI PARNI KOTEL z 82 m² ogrevne površine

sistema BABCOCK — WILCOX z Dabeg rešetko s predgrevačem in pregrevačem.

9152

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri ZD KOČEVJE razpisuje delovno mesto

hišnika — kurjača

ki bi opravljal tudi manjša hišna popravila za Zdravstveni dom Kočevje

Osebni dohodki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov ZD. Družinsko stanovanje zagotovljeno. Pismene prijave pošljite na naslov: ZD — Kočevje, Rožna ul. št. 6, do 6. 10. 1964. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

9153

GRADBENO INDUSTRIJSKO PODJETJE „GRADIS" LJUBLJANA

SPREJME

več obratnih električarjev

ZA SVOJE POSLOVNE ENOTE V LJUBLJANI, MARIBORU, RAVNAH IN NA JESENICAH

ZA DELO V SKLADIŠČU STROJNE OPREME V LJUBLJANI PA ZAPOSLIMO

skladiščnega delavca — ZA DELO

stenodaktilografa

NA CENTRALI PODJETJA SPREJMEMO USLUŽBENKO Z DOKONČANO ADMINISTRATIVNO ŠOLO

PONUDBE POSLJITE NA NASLOV: GIP »GRADIS«, KADROVSKO SOCIALNA SLUŽBA LJUBLJANA, KORYTKOVA 2, ALI PA SE ZGLASITE OSEBNO PRAV TAM.

9157

Za dobro voljo

»Ta tehtnica vam bo v veselje — kaže deset kilogramov premalo . . .«

Ob pločniku.

Križanka

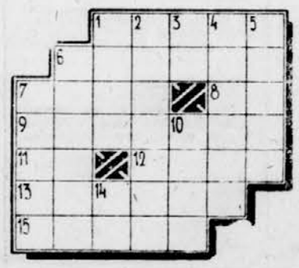

VODORAVNO: 1 očrt, vzorec, obrazec, 6. pod iz hrastovih ali bukovih deščic, 7. praprebivalci Japonske, ki žive še na Sahalinu in Kurilskih otokih, 8. medmet sneha, 9. del cveta, 11. števnik, 12. vojasko pokrivalo, 13. hudodelska skrivna zveza v južni Italiji, 15. igra na srečo.

NAVPIČNO: 1. reka v Bosni, 2. sovjetski premier, 3. začetnici predsednika skupščine SFRJ, 4. latinskoameriška država, 5. napad, 6. kmalu po vojni umrli slovenski risar in kipar (Niko), 7. imaginarna točka, proti kateri se premikajo posamezne zvezde ali ozvezdja, 10. rekdanja japonska prestolnica, 14. kemični znak za mazurij.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. slinček, 8. Lisbona, 9. Ast, 10. kal, 11. Sb, 12. KA, 13. telefon, 17. Tales, 18. hrast.

NAVPIČNO: 4. NB (Narodna banka).

Podobe iz narave

DE GAULLE V BOGOTI — Ob zaključku de Gaullovega obiska v Kolumbiji so objavili skupno poročilo, v katerem je med drugim navedeno, da bodo ustanovili skupni kolumbijsko-francoski odbor, ki bo skrbel za razvoj sodelovanja med obema deželama. De Gaulle je povedal, da je Francija pripravljena povečati pomoč deželam v razvoju in okrepiti vezi s temi deželami. Včeraj je francoski predsednik odpotoval iz Kolumbije v Ekvador. Na sliki: de Gaulle, predsednik Kolumbije Valencia in gospa de Gaulle na večerji v Palacio San Carlos v Bogoti. Za njimi tolmača. Foto: AP

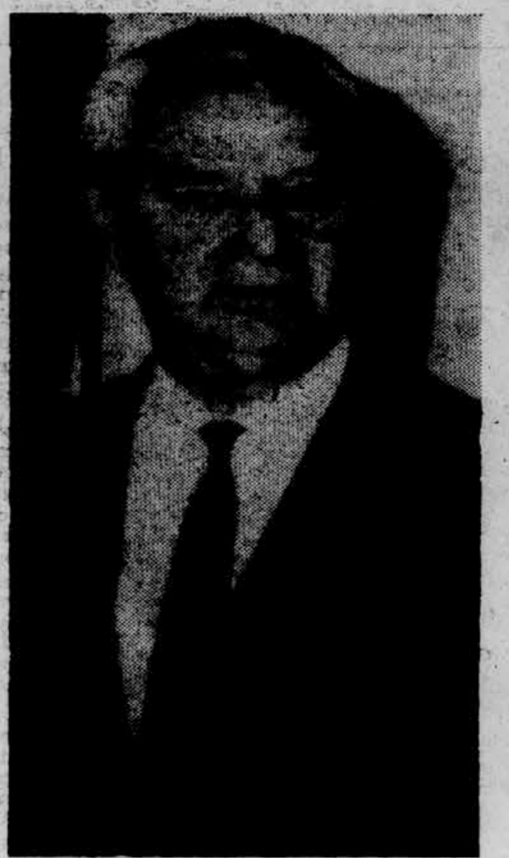

DOSMRTNA KAZEN? — Za vojnega zločinca bivšega SS generala Karla Wolffa, ki mu sodijo v Münchnu, je tožilec predlagal dosmrtno kazen. Foto: AP

GNEČA PRED VRATI REPREZENTANCE — Prijateljska nogometna tekma z domačo Olimpijo je bila za igralce naše B reprezentance prav koristna. V soboto, 26. t. m., se bo namreč ta naša elita v Mariboru pomerila z ustreznim moštvom Avstrije. Na sliki: Rojina in Nikolič ter Stojanović in Sirković. Foto: Busić

Nadaljevanje s prve strani

● Slovenija pozdravlja

kombinata, se je podrobno zanimal za organizacijo, proizvodnjo in ekonomičnost dela v Agrokombinatu. Že sam zunanji izgled v obratu, čistoča dvorišč in živinskih staj, tablice s podrobnimi napisi nad vsako pregrajo, so že zunanja znamenja dobre organizacije, kar so poudarili tudi češkoslovaški gostje.

Predsednik Novotny se je v obratih podrobno zanimal za moderne industrijske načine živinoreje, koliko krme porabijo za kilogram prirastka, kakšna je prirast govedi in podobno. Pohvalil je naše gradbene rešitve in dejal, da so preproste in funkcionalne. V Ihanu so mu podrobno obrazložili naš način hitre reprodukcije prašičev, in sistem ihanskega boksa, ki ga uporabljajo sedaj že tudi po svetu. Hkrati se je predsednik zanimal tudi za razna organizacijska vprašanja v zvezi z zadrugami, kakšen je naš odnos do kmetov in še posebno v hribovitih predelih.

Predsednik Novotny se je med zakusko v Ihanu še nadalje zanimal za delo Agrokombinata. Po vsem sodeč, je češkoslovaški predsednik odšel iz Agrokombinata zelo zadovoljen, kar je tudi zapisal v knjigo vtisov in poudaril v razgovorih.

Po ogledu obratov v Smledniku in Ihanu se je predsednik Novotny s spremstvom vrnil v Ljubljano, kjer ga je pozdravilo veliko število Ljubljančanov. Ob 14.30 je predsednik Novotny s spremstvom prišel v skupščino SR Slovenije. Pred palačo skupščine SRS so predsednika Novotnyja in ostale goste pozdravili predsednik skupščine Ivan Maček, podpredsednik skupščine dr. Marijan Brecelj in predsednik republiškega zbora skupščine SR Slovenije Tine Remškar.

V prostorih skupščine SRS je predsednik skupščine Ivan Maček priredil svečano kosilo, katerega so se udeležili med drugimi Miha Marinko, Vida Tomšič, predsednik GO SZDL Slovenije, Viktor Avbelj, predsednik izvršnega sveta SRS, Albert Jakopič, organizacijski sekretar CK ZKS, Franc Popit, predsednik RS Zveze sindikatov Slovenije, nadalje dr. Marijan Brecelj, Tine Remškar, Vladimir Kadunec in drugi predstavniki družbeno-političnega življenja Slovenije.

Med slovesnim kosilom sta predsednik skupščine Ivan Maček in predsednik Novotny izmenjala zdravici.

V svoji zdravici je Ivan Maček izrazil zadovoljstvo, ker se odnosi med obema deželama v zadnjem času zelo uspešno razvijajo. Spomnil se je tudi na mnoge vezi med slovenskim in češkoslovaškim ljudstvom in dodal, da nas zbližujejo mnoge skupne tradicije. »Še prav posebej pa nas danes povezujejo,« je dejal predsednik Ivan Maček, »skupni cilji socialistične graditve. Vse to nas obvezuje in nas spodbuja, da razvijemo čim trdnejše in plodnejše medsebojne socialistične odnose, ki jih ne bo nihče več omajal. Poznano nam je, da je vaše ljudstvo doseglo velik napredek in uspehe v socialistični izgradnji. To veseli tudi nas in vam iskreno želimo nadaljnjih zmag v boju za socializem.« Nadalje je dejal predsednik Maček, da mu je žal, ker je čas prekratek, da bi lahko goste pobliže seznanili s problemi in dosežki naših delovnih ljudi. »Pričakujemo,« je končal svojo zdravico Ivan Maček, »da bodo v prihodnje gospodarski, politični, kulturni in drugi odnosi med nami vse širši in plodnejši. Ta prizadevanja naj bi služila koristim mednarodnega delavskega gibanja, miroljubnega sožitja in izgradnje socializma v svetu.«

V svoji zdravici je predsednik Novotny pritrdil besedam Ivana Mačka o odnosih med ČSSR in Jugoslavijo in dodal, da tudi on želi, da bi bili čim širši in plodnejši. Nadalje je dejal, da so stiki, ki so bili ustvarjeni v preteklosti med našimi narodi, ustvarili podlago za sedanje sodelovanje.

»Ponavljam,« je dejal Novotny, »da moramo izkoristiti vse možnosti, ki jih nudi socializem za ustvarjanje sodelovanja med obema socialističnima državama na raznih področjih.«

Omenil je tudi, da mu zelo ugaja organizacija in rezultati dela agrokombinata, ki si ga je ogledal danes dopoldne. Omenil je, da bodo v ČSSR dali velika sredstva za napredek in izboljšanje kmetijstva, kajti če hočejo enakomerno razvijati gospodarstvo, morajo spraviti tudi kmetijstvo na raven industrije. Zdravico je končal z željo, da bi jugoslovanje napredovalo tudi v privansko-češkoslovaško sodelohodnje.

Po kosilu je bil kratek kulturni program, v katerem je Slovenski oktet zapel več narodnih pesmi. Predsedniku Novotnyju in njegovi soprogi so izročili nekaj daril iz slovenske folklore.

V prostorih skupščine se je od predsednika Novotnyja in članov češkoslovaške delegacije prisrčno poslovil Miha Marinko ter predstavniki političnega in javnega življenja Slovenije. Češkoslovaški gostje so se v spremstvu Ivana Mačka in Viktorja Avblja odpeljali po ljubljanskih ulicah, kjer so jih pozdravljali številni Ljubljančani, proti Otočcu.

Na Otočcu sta se od predsednika Novotnyja in drugih uglednih gostov poslovila predsednik republiške skupščine Ivan Maček in član IS Vladimir Kadunec.

Predsednik ČSSR in prvi sekretar CK KPČ Antonin Novotny s soprogo je v spremstvu predsednika Sabora Hrvatske Ivana Krajačića prispel nocoj okoli 18. ure v Zagreb. Sprejeli in pozdravili so ga sekretar CK ZK Hrvatske dr. Vladimir Bakarić s soprogo in drugi.

STANE LENARDIČ

●● Izvršni svet

Obveznosti bank za že odobrene kredite v letošnjem letu niso usklađene z razpoložljivimi sredstvi, še prav posebno po sprejetju zveznega predpisa, ki nalaga poslovnim bankam, da določeni del razpoložljivih bančnih investicijskih sredstev nalože v trajna obratna sredstva.

Vse to narekuje poleg doslednejšega izvajanja že sprejetih tudi nove ukrepe, ki naj bi zavrli nadaljnje naraščanje investicijske potrošnje in jo do konca leta uskladili z okviri, ki so bili predvideni z letošnjim družbenim planom.

Na seji je bilo ugotovljeno, da mnogi investitorji v nasprotju z načeli dobrega gospodarjenja in ukrepi ekonomske politike ter obstoječimi predpisi še nadalje vztrajajo pri začetih investicijskih delih, čeprav nimajo zagotovljenih sredstev za že nastale prekoračitve in podražitve, za povečani obseg proizvodnje pa najemajo dodatne bančne kredite.

Razprava o financiranju investicij z oročenimi sredstvi pri poslovnih bankah je potrdila, da to pomeni novo kvaliteto v našem bančnokreditnem sistemu, ki jo je treba še nadalje razvijati. Prav zato pa se morajo energično odpraviti vse dosedanje nepravilnosti tudi s tem, da se vrnejo sredstva, ki niso primerna za oročanje. Svoja sredstva naj bi v prihodnje oročale samo tiste gospodarske organizacije, ki so si iz razpoložljivega dohodka predvsem zagotovile stalna obratna sredstva za povečano proizvodnjo in zadostile ostalim svojim obveznostim.

Banke in službe družbenega knjigovodstva so dolžne zaostriti finančno in investicijsko disciplino, ki naj prepreči razne oblike nenamenske uporabe sredstev.

Vse to narekuje, da samoupravni organi v delovnih organizacijah kritično preanalizirajo svoje finančne in investicijske plane ter sprejmejo ustrezne ukrepe za smotrnejšo razporeditev dohodka, ki naj v večji meri kot doslej pripomore k oblikovanju lastnih obratnih sredstev.

Da bi se sedanji obseg investicijske potrošnje, ki poslabšuje odnose na tržišču ter zavira razvoj osebne potrošnje in izvoza, do konca leta uskladil s predvidevanji družbenega plana, pa je poleg omenjenih ukrepov po mnenju Izvršnega sveta potrebno tudi ustaviti dela na nekaterih objektih. To tudi narekujejo nezadostne kapacitete v gradbeni operativi in deficitarnost investicijskih materialov, kar ima za posledico stalno naraščanje cen gradbenim uslugam. Zato nalaga Izvršni svet upravnim odborom Splošne gospodarske banke in republiških skladov, da prouče ustavitev oziroma odložitev izgradnje objektov kot so na primer: Trg revolucije, tovarna celuloze Otiški vrh, nove gradnje grafične industrije (Delo itd.), rekonstrukcija železarne Štore, kemična tovarna Ljubljana — obrat za proizvodnjo perlona, nekateri objekti v luki Koper ter nekateri objekti iz republiškega programa izgradnje cest. Komunalne banke, ki samostojno financirajo širok program investicij pa so prav tako dolžne, da pregledajo in ustavijo dela na onih gospodarskih objektih, ki nimajo realno zagotovljenih sredstev za kritje pogodbenih obveznosti ter prekoračitve, in pa na industrijskih objektih, ki ne prispevajo k hitremu povečanju izvoza.

Neustrezna struktura investicij in vedno bolj zaostrena energetska situacija ter zaostajanje graditve energetskih objektov pa terja, da se izgradnja takih objektov intenzivno nadaljuje. V ta namen mora Gospodarska banka zagotoviti predvsem sredstva za pospešeno izgradnjo energetskih objektov (premog, elektrika, plin), komunalne banke pa morajo dosledno izpolniti svoje pogodbene obveznosti pri skupnem finansiranju teh objektov.

●●● Mesto književnika

pisateljev. Kdor se poteguje za staro dušebrižno državo, ki naj pomaga in ureja, namesto da bi se pehal na bistvenih prvinah, kot sta delitev dohodka in samoupravljanje, se birokratsko bori zoper birokratizem. Ena izmed bistvenih zadev je po njegovem ta, kako pisatelj tudi v življenjskem ravnanju, ne samo v knjigi, dejavno sodeluje v družbi.

Delegatov je na kongresu nekaj čez 200, iz Slovenije malo manj kot trideset. Mira Miheličeva vodi na kongresu delovno predsedstvo. Sodelovala bo še na literarnem večeru na Cetinju, Matej Bor pa v Nikšiću. Kdaj bo na vrsti slovenski prispevek o položaju književnika v družbi, še ni natanko znano.

Š. KALIŠNIK

●●●● Podpisan sporazum

se jim je Bonn doslej trmasto upiral. Bonska vlada je videla v takšnih stikih nevarnost za Hallsteinovo doktrino in je vselej nasprotovala kakršnimkoli korakom, ki bi jih bilo mogoče razlagati kot priznanje druge nemške države. Tokrat pa se ni mogla upirati pritisku javnosti v zahodnem Berlinu in Zahodni Nemčiji ter je na včerajšnji seji sprejela klavzule novega sporazuma.

Ugodne ponudbe Nikoziji

Zadovoljstvo s ciprsko-sovjetskimi pogajanji

NIKOZIJA, 24. sept. (Ciprska agencija, AFP, Reuter.) Sovjetski minister za trgovino Patoličev in drugi sovjetski funkcionarji, s katerimi se v Moskvi pogovarjajo člani ciprske delegacije z ministrom Arauzosom na čelu, so izrazili pripravljenost sovjetske vlade, da dá Cipru ugodne dolgoročne kredite in tehnično pomoč. Sovjetsko ponudbo bo ciprska vlada proučila, ko se bo minister Arauzos vrnil v Nikozijo.

V Moskvi se zdaj razgovarjajo tudi o sovjetski vojaški pomoči Cipru. Po zatrdilih ciprskih uradnih krogov se ti razgovori razvijajo zelo uspešno.

Po vesteh iz New Yorka so v OZN potrdili, da je generalni sekretar U Tant zaprosil stalnega brazilskega predstavnika v OZN Carlosa Alfreda Bernardesa, naj ga zastopa na Cipru.

Turčija je včeraj prispevala 100.000 dolarjev v proračun OZN za vzdrževanje mednarodnih sil na Cipru.

Danes bo Varnostni svet razpravljal o podaljšanju mandata mirovnih sil OZN na Cipru še za tri mesece. Kaže, da bo sprejel U Tantov predlog o tem. Trimesečni mandat sil OZN na Cipru poteče pojutrišnjem.

Sodelovanje arabskih držav

KAIRO, 24. sept. (MEN). List »Al Gumhurija« piše, da se Irak, Alžirija in ZAR zdaj dogovarjajo o sodelovanju pri eksploataciji petroleja. ZAR je ponudila Alžiriji in Iraku svoje izkušnje.

salonit
anhovo

Izjemno naročilo

ATENE, 24. sept. (Reuter). Predstavnik grške vlade je sinoči komentiral izjavo grškega obrambnega ministra Garufaliasa, da bo Zahodna Nemčija dobavila Grčiji deset letal tipa »F-84«. Dejal je, da Grčija nikoli ni dobila od Zahodne Nemčije vojaških potrebščin in da je le izjemoma naročila teh deset letal.

Seja CK KPF prvič pod vodstvom W. Rocheta

PARIZ, 24. sept. (Tanjug). Centralni komite KP Francije bo imel 9. in 10. oktobra prvi delovni sestanek pod vodstvom novega generalnega sekretarja Waldecka Rocheta. Sestanek, prvi po smrti Maurica Thoreza, bo posvečen vprašanjem iz tekoče problematike, razpravljali pa bodo tudi o »zvestobi naukom, ki jih je zapustil Maurice Thorez«. Centralni komite bo obravnaval splošni politični položaj in pripravil taktiko za občinske volitve.

Sestanek ambasadorjev v Varšavi

VARŠAVA, 24. sept. (Tanjug). Tu sta se včeraj sestala veleposlanik LR Kitajske Vang Kuotsuen in ameriški veleposlanik John M. Cabot. Pogovarjala sta se dve uri in tri četrt. Po razgovoru, kot že običajno, niso objavili nobenega sporočila. Njun prihodnji sestanek bo predvidoma 25. novembra letos.

300 mrtvih zaradi oslovskega kašlja

LIMA, 24. sept. (AFP.) V okraju Libertad, severno od perujskega glavnega mesta Lime, razsaja epidemija oslovskega kašlja. Umrlo je okoli 300 otrok.

Kitajci proti deklaraciji o koeksistenci

Mednarodni forum mladine in študentov

MOSKVA, 24. sept. (Tanjug.) — Po 15 urah skoraj nepretrganega zasedanja je mednarodni forum mladine in študentov sprejel temeljno deklaracijo, poročilo o delu petih komisij in resolucije, ki so bile predložene tem komisijam.

Več ur je trajala med drugim tudi debata o poročilu četrte komisije foruma. V tem poročilu je rečeno, da je večina udeležencev v razpravi poudarila pomen miroljubne koeksistence za ohranitev miru na svetu kakor tudi vlogo miroljubne koeksistence v podpori narodom, ki se borijo za nacionalno osvoboditev. Večina udeležencev je tudi opozorila na pomen moskovskega sporazuma o delni prepovedi jedrskih poskusov. Predstavnik kitajske delegacije kot tudi predstavniki mladine Severne Koreje, Južnega Vietnama in še nekaterih delegacij so izjavili, da ne bodo glasovali za poročilo te komisije, češ da »ne podaja realno tega, kar je bilo slišati med razpravo.« Predstavnik kubanske delegacije je prav tako dejal, da ne more glasovati za to poročilo.

Kitajska in še nekatere delegacije so bile proti temu, da bi z resolucijami podprli politiko miroljubne koeksistence ter moskovski sporazum o prepovedi atomskih poskusov.

Delegacija vsekitajske mladine in študentov ni glasovala niti za eno resolucijo, predloženo na forumu.

Na konferenci je aktivno sodelovala delegacija ZMJ in ZŠJ.

Manj profesionalcev — več družbene izobrazbe

Sestanek sekretarjev republiških CK Zveze mladine

BEOGRAD, 24. sept. (Tanjug). Na sestanku sekretarjev republiških centralnih komitejev Zveze mladine, ki je bil danes v CK ZMJ, so obravnavali kadrovska vprašanja te organizacije v luči tez izvršnega odbora zveznega odbora SZDLJ o pripravah na skupščinske volitve in kadrovske probleme.

Zveza mladine se zavzema za zmanjšanje števila poklicnih funkcionarjev v mladinskih vodstvih, je bilo rečeno na sestanku, toda doslej sama ni mogla o tem odločati. Povečanje števila plačanih funkcionarjev v mladinskih vodstvih za 32 % v zadnjih štirih letih ni rezultat zavzemanja Zveze mladine, marveč pretežno družbeno-političnih organizacij v občinah.

V zvezi s kadrovskimi problemi so na sestanku poudarili, da je potrebna bolj vsestranska družbeno-politična izobrazba mladine. Mnogo mladih ljudi želi aktivno sodelovati v delu družbeno-političnih organizacij in samoupravnih organov, manjka pa jim potrebno znanje, kar je v veliki meri posledica pomanjkljivosti v izobraževalnem sistemu.

V nekaterih republikah, kakor v Bosni in Hercegovini, so že sklenili, da se bodo v mladinskih organizacijah lotili priprav na prihodnje skupščinske volitve. Na sestanku je bilo rečeno, da se ne bi smeli ponoviti primeri, kakršni so se dogajali ponekod, da so bili mladi ljudje izvoljeni v predstavniška telesa samo zato, da bi bila v skupščinah tudi mladina.

Znanstveniki ob 100-letnici I. internacionale

BERLIN, 24. sept. (Tanjug) Jutri se bo začelo v vzhodnem Berlinu tridnevno mednarodno zasedanje znanstvenikov ob 100-letnici ustanovitve I. internacionale.

Jutri program radia in televizije

DELO RTV

ljubljanski oddajnik LJUBLJANA I 327,1 m — LJUBLJANA II 202 m — KOPER 237 m — MARIBOR 212 m — CELJE 202 m
TV kanali: 3 — KUM, 5 KRVAVEC, 6 — NANOS IN PLEŠIVEC, 11 — POHORJE

NAPOVEDOVALKA DUŠICA ERZIN S HČERKICO TADEJO — [illegible] Zavoda RTV Ljubljana [illegible]

september od 27 do 3 oktober

Zadnje vesti

I. izdaje

Aretacije na Cipru

NIKOZIJA, 24. sept. (Reuter). Aretirali so pet pripadnikov mednarodnih sil, Švedov, ker so našli v njihovih avtomobilih nekaj orožja in streliva. Avtomobile so pregledali v navzočnosti poveljnika mednarodnih sil generala Timaje. Ta je takoj ukazal, naj uvedejo preiskavo o tem, od kod izvira orožje in kaj so švedski vojaki nameravali z njim. Orožje in strelivo so izročili ciprski vladi.

Švedska vlada je danes izrazila globoko obžalovanje zaradi afere s tihotapljenjem orožja. Poveljnik švedske vojske je zahteval, naj se v aferi zapleteni oficirji in vojaki takoj po preiskavi vrnejo na Švedsko.

Tajfun nad otokom Kiušiu

TOKIO, 24. sept. (AFP). — Nad japonskim otokom Kiušiu je danes divjal močan tajfun. Po zadnjih vesteh je šest ljudi izgubilo življenje oziroma jih pogrešajo, 14 pa je bilo ranjenih. Vihar je podrl 450 hiš.

Bolivijski opazovalci v Kairu

RIO DE JANEIRO, 24. septembra (Tanjug). Bolivijska vlada je uradno sporočila, da se bo udeležila druge konference neangažiranih držav v Kairu kot opazovalka. Bolivija je kot opazovalka sodelovala tudi na prvi konferenci neangažiranih v Beogradu septembra 1961.

Večja vloga skupščine ČSSR

PRAGA, 24. sept. (Tanjug) — Ljudska skupščina ČSSR je danes sprejela »Osnovne smernice za nadaljnjo poglobitev dela ljudske skupščine«, s katerimi se povečuje avtoriteta, vloga in delovni značaj skupščine.

Krag mandatar

KØBENHAVEN, 24. sept. (Tanjug) — Novo dansko vlado bo sestavil voditelj socialdemokratske stranke, dosedanji premier Jens Otto Krag.

Iz III. izdaje

Sovjetska pobuda v OZN

NEW YORK, 23. sept. (AP) Sovjetska zveza je predložila, naj bi OZN začela z akcijo za prepoved uporabe sile pri reševanju teritorialnih sporov. Sovjetski delegat Andrej Gromiko je predložil, naj bi za jesensko zasedanje OZN vpisali to vprašanje kot posebno točko na dnevni red.

Zamisel o prepovedi uporabe sile za reševanje teritorialnih sporov je predložil sovjetski premier Hruščov decembra lani v pismu predsedniku ZDA Johnsonu.

Kongo izstopil iz OAE?

LEOPOLDVILLE, 23. sept. (Reuter) — Kongoški predsednik Jozef Kasavubu je obvestil generalnega sekretarja Organizacije afriške enotnosti Telija, da »Kongo ne more več upoštevati« odločitev te organizacije. To je dejansko odgovor režima, ki je sedaj na oblasti v Kongu, na sporočilo kenijskega premiera Kenyatte, da bo komisija za pomiritev OAE poslala posebno misijo v ZDA z nalogo, da bo zahtevala, naj ne pošiljajo več vojaške pomoči vladi v Leopoldvillu. Brzojavko Kasavubuja Teliju je agencija AP komentirala kot »dejanski izstop Konga iz Organizacije afriške enotnosti«. Protestu se je pridružil tudi Čombe.

Telegrami

BEN BELA POVABLJEN V PAKISTAN — ALŽIR. Pakistanski predsednik Ajub Kan je povabil alžirskega predsednika Ben Belo, naj obišče Pakistan. Datum obiska še ni določen.

SPORAZUM — PEKING. Tu so podpisali gospodarski in trgovinski sporazum med Irakom in LR Kitajsko. Sporazum so podpisali med obiskom iraške delegacije, ki je zaradi tega prišla v Peking.

PROTEST — ATENE. Grški minister za zunanje zadeve Kostopulos je protestiral pri podpredsedniku ZAR Mohiedinu, ki je prispel v Atene, da bi se udeležil kraljevske poroke, ker so aleksandrijske oblasti zamenjale v upravnem odboru ustanove Kotsikion Grke z Egipčani. Kostopulos je dejal, da je Kotsikion grška last in da je zato ni mogoče podrediti arabski upravi.

OBTOŽNICA — ATENE. Solunski tožilec je zahteval obravnavo proti 12 ljudem, ki so krivi umora levičarskega poslanca Lambrakisa. Tožilec je zahteval aretacijo šesterice policijskih oficirjev, ki jih je obtožil, da so sodelovali pri zločinu.

NOVA STRANKA — ANKARA. V Turčiji so uradno ustanovili novo stranko, ki se imenuje socialno demokratska stranka. Njen predsednik je Ulgen. Med ustanovitelji stranke so tudi poslovni ljudje in veleposestniki.

IKEDA V BOLNIŠNICI — TOKIO. Japonski premier Hajato Ikeda, ki je v začetku meseca zbolel, je zdaj v bolnišnici na oddelku za rakasta obolenja.

PROMETNA NESREČA — LIMA. V prometni nesreči 200 km južno od Lime je izgubilo življenje 15 ljudi, ko je neki avtobus strmoglavil v prepad.

OBISK ZNANSTVENIKOV — VARŠAVA. Sem je prispela skupina nizozemskih znanstvenikov s fakultete za kmetijstvo v Weningenu. Podpisali bodo sporazum o sodelovanju in izmenjavi znanstvenikov s podobnimi poljskimi ustanovami.

ZASEDANJE — WASHINGTON. Tu se je začelo 15. zasedanje generalne skupščine mednarodnega združenja za socialno zavarovanje. Zasedanja se udeležuje 400 delegatov iz 89 dežel.

800 ŽRTEV EPIDEMIJE — SEUL. Za encefalitisom je v Južni Koreji od začetka avgusta do zdaj umrlo več ko 800 ljudi, večidel otroci. Za to nevarno nalezljivo boleznijo je doslej obolelo skoraj 3000 ljudi.

ZASTOPSTVO — MOSKVA. Sovjetsko zvezo bo v prihodnje zastopala v mednarodni turistični organizaciji vladna agencija za inozemski turizem.

IMENOVANJE — DUNAJ. Sovjetskega delegata Piskaljeva so imenovali za novega zastopnika generalnega direktorja mednarodne agencije za atomsko energijo pri OZN.

Pa še to

KATEROKOLI ALI PA NOBENO — Kitajsko partijsko in državno vodstvo je nedavno poslalo Sovjetski zvezi vabilo, naj pošlje na proslavo 15. obletnice LR Kitajske delegacijo. V vabilu je rečeno, da lahko Sovjetska zveza pošlje v Peking »bodisi partijsko-vladno delegacijo, bodisi vladno delegacijo, delegacijo družbenih organizacij — ali pa naj kratko malo sploh ne pošlje nobene delegacije.« V Moskvi so sklenili poslati v Peking delegacijo, ki jo bo vodil predsednik sovjetskih sindikatov ...

Vreme 24 IX. 1964

Temperature

	ob 07	13
Ljubljana	9	19
Planica	2	19
Maribor	10	19
Slovenj Gradec	9	18
Novo mesto	7	19
Koper	15	20
Kredarica	0	4
Reka	16	21
Pulj	14	21
Split	15	21
Dubrovnik	15	22
Zagreb	8	19
Beograd	12	17
Sarajevo	10	11
Skopje	15	18
Titograd	18	22
Celovec	—	18
Gradec	6	20
Dunaj	9	17
Milano	6	22
Genova	15	23
Zürich	—	14
München	—	—
Benetke	—	21

Prognoza

VREMENSKA SLIKA

Obsežno področje visokega zračnega pritiska se razprostira iznad Sredozemlja preko Alp do Baltiškega morja. Jedro hladnega zraka pa se zadržuje nad južnim Balkanom.

NAPOVED SLOVENIJA

Pretežno jasno, zjutraj v nekaterih kotlinah megla. Najnižje nočne temperature med 5 in 10, v Primorju 14, najvišje dnevne do 22 stopinj C. V soboto bo še lepo.

JUGOSLAVIJA

Na Jadranu in na Hrvatskem pretežno jasno, v ostalih krajih države zmerno oblačno vreme.

Snemalne kamere Triglav-filma obetajo

Prihodnje leto dva slovenska celovečerna umetniška filma in šest lutkovnih filmov

LJUBLJANA, 2?. sept. — Podjetje Triglav film je bilo še do nedavna v dokaj težavnem finančnem položaju, zaradi česar se je začasno odpovedalo domačemu filmu in se orientiralo le na snemanje filmov v sodelovanju z drugimi producenti. Kljub temu pa je podjetje letos v 8 mesecih doseglo 90 odst. letnega plana, kar je vsekakor dober obet za prihodnje, če še povemo, da so se osebni dohodki zaposlenih delavcev v Triglav filmu povečali za približno 15.000 dinarjev, to je od povprečnega zaslužka 50.000 din lani na novo povprečje 65.000 din letos.

Triglav film je letos v koprodukciji s Švedi, Nemci, Italijani in Angleži posnel doslej 6 celovečernih filmov: Vampir, Kriva pota, Kadeti, Vikingi, V Tuksonu se umira in serijo 13 sedemindvajset minut dolgih televizijskih filmov z delovnim naslovom »Počitnice v Lipici«. Do konca leta računajo, da bodo v sodelovanju s tujimi producenti posneli še 2 do 3 celovečerne filme, s čimer bodo občutno presegli svoj letni plan.

In kaj nam ta domača filmska hiša obeta za prihodnje leto? Pred kratkim so ponovno obudili k življenju oddelek za lutkovni film, ki bo že letos posnel dva filma te zvrsti, prihodnje leto pa še 6 novih lutkovnih filmov. Pri tem gre za filme zabavno-vzgojnega in propagandno-komercialnega žanra. Francoska televizija je pred kratkim odkupila kopije šestih starih lutkovnih filmov iz arhiva Triglav filma, kar kaže, da je zanimanje za to zvrst filmske umetnosti v svetu slej ko prej nezmanjšano.

Razen tega bo podjetje prihodnje leto po planu, ki ga je že sprejel delavski svet, posnelo tudi dva slovenska celovečerna filma. Enega s povsem novo, doslej še neobdelano tematiko iz NOB, z delovnim naslovom Orlova stena po scenariju Ivana Ribiča. Hkrati bo Triglav film odkupil za filmsko prireditev tudi Ribičevo novelo Stopinje v snegu. Za izbor drugega domačega celovečernega filma, ki ga bo podjetje posnelo prihodnje leto, pa pričakujejo dobre rezultate tudi iz nedavnega javnega nagradnega razpisa za najboljši scenarij, ki je bil minuli mesec objavljen v dnevnem tisku.

Razpis zajema aktualno temo iz našega vsakdanjega življenja in dogajanja, scenarij s prosto izbiro snovi in scenarij za filmsko upodobitev književnega dela Ivana Tavčarja, Visoška kronika. Nagrade 800, 500 in 300 tisoč dinarjev za najboljše scenarije so menda zadostno jamstvo, da bodo pri Triglav filmu spet obudili domači film, kakor predvidevajo načrti podjetja za prihodnjo proizvodno filmsko sezono.

Razen z optimističnimi načrti in snovanji pa se pri Triglav filmu ubadajo tudi s prenekaterimi problemi, ki zavirajo uspešnejši razmah filmske proizvodnje. Tu gre predvsem za organizacijo proizvodne baze. Podjetje je namreč brez osnovnih proizvodnih sredstev, zato si mora agregate, reflektorje in snemalne kamere za nerazumljivo visoke odškodnine sposojati pri domačih podjetjih, pri filmskih hišah iz ostalih republik ali celo iz inozemstva. Ob tem in še nekaterih drugih problemih se nehote poraja vprašanje integracije slovenskih filmskih proizvodnih hiš, ki bodo morda le tako sedle na lastno zeleno vejo. Tudi s prostori so posebne težave, saj ima Triglav film prostore kar v vseh petih ljubljanskih mestnih občinah, od sedeža za Bežigradom, preko Most, Šiške in Viča do občine Center.

N. LAPAJNE

Nesreče in požari na razstavi

Nekaj številk in prikazov iz kranjske občine

V soboto so odprli v avli občinske skupščine v Kranju razstavo prometne in požarne varnosti v občini Kranj. Že prvi dan je vzbudila precej zanimanja, saj si jo je ogledalo več ko 1000 ljudi, nekoliko manj pa jih je bilo še naslednji dan. Razstava bo odprta do nedelje.

V slikah so na razstavi prikazani najpogostejši vzroki prometnih nesreč ter hude posledice nepreviidnosti in neupoštevanja prometnih predpisov. Leta 1962 je pri prometnih nesrečah v kranjski občini izgubilo življenje 13 ljudi, hudo pa jih je bilo poškodovanih 200. Lani se je število smrtnih žrtev zmanjšalo na 7, hudo poškodovanih pa je bilo 159. Za ta uspeh ima precej zaslug tudi vedno intenzivnejša prometna vzgoja, ši posebej, ker promet iz dneva v dan narašča.

Leta 1960 je bilo v kranjski občini nekaj nad 2000 vseh motornih vozil, od teh polovica osebnih avtomobilov. Lani pa so registrirali že 3220 motornih vozil, med njimi 1628 osebnih avtomobilov. Nagel porast prometa se kaže v veliki obremenitvi cest, kar je prikazano na posebnih kartah. Najbolj obremenjen del ceste v Kranju je savski most, kjer so s štetjem v enem dnevu izračunali obremenitev 22 tisoč ton. Za polovico manj pa je obremenjena cesta I. reda Ljubljana—Jesenice na odsekih izven mesta. Na tej cesti so na križiščih na vrhu Jelenovega klanca in pod Gaštejskim klancem tudi najpogostejše prometne nesreče.

Podobno kot promet je prikazano tudi gasilstvo. Tu so najpogostejši vzroki požarov prikazani z maketami. Največ pozornosti pa vzbujata gasilska brizgalna na ročni pogon iz leta 1876 in top, s katerim so leta 1800 naznanjali požar.

L. S.

Koper: spodbuden primer medobčinskega sodelovanja

Po večletnih pripravah in razpravah je financiranje gradnje nove koprske bolnišnice naposled zagotovljeno in predstavlja lep primer medobčinskega sodelovanja na področju skrbi za urejanje materialne osnove bolnišnične službe na določenem območju.

Glavni investitor bo občinska skupščina Koper, in sicer ob soinvestitorkah občinskih skupščinah Ilirska Bistrica, Izola, Piran, Postojna in Sežana.

Po že pripravljenih načrtih bo gradnja bolnišnice (po sedanjih cenah) stala okroglih 5 milijard dinarjev. Ker za gradnjo pristojni činitelji tako velike vsote ne morejo zbrati v relativno kratkem času, so se odločili za gradnjo v dveh etapah. Za prvo — od leta 1965 do 1968 — bo potrebnih 2 milijardi 120 milijonov dinarjev, ta znesek pa bodo takole zbrali:

že omenjene občine bodo 4 leta zapored rezervirale v svojih proračunih toliko sredstev, da bo to zneslo 540 milijonov dinarjev. Nadaljnjih 80 milijonov dinarjev bo v istem času financirala sama bolnišnica, medtem ko bodo razliko (1,5 milijarde dinarjev) krili s posojili iz raznih virov ob sodelovanju zavoda za socialno zavarovanje. To posojilo bodo občine začele vračati 1969. leta, in sicer v 15 zaporednih letnih anuitetah, se pravi do leta 1984.

F. M.

ŠKOFJA LOKA

V centru za rehabilitacijo novi dijaki

Te dni je center za rehabilitacijo in varstvo slepih v Škofji Loki sprejel v svoj dom nove dijake, ki se bodo usposabljali za telefoniste, zraven pa še za delo v delavnicah: kovinsko obdelovalni, lesno predelovalni in za pletarstvo, metlarstvo ter krtačarstvo. Center so letos ustanovili, zakaj doslej so bili dijaki zavoda za slepo mladino v Ljubljani vezani na šolanje v Zagrebu na birotehnični šoli in v Beogradu v šoli za slepe fizioterapevte.

Center bo letos prvikrat pričel s poukom telefonije. Te dni je servisna služba PTT podjetij iz Ljubljane končala dela pri montaži centrale, ki bo za praktični pouk.

Letos bo center sprejel blizu dvajset dijakov, kar je tudi največ rehabilitantov do sedaj. Od teh se jih je vsaj polovica usposobila v telefonsko daktilografski smeri, nekaj v kovinsko obdelovalni in v ostalih delavnicah. Med njimi pa so tudi štirje dijaki, ki redno obiskujejo gimnazijo v Škofji Loki.

F. ŠIFRAR

Glasbena šola Vič finančno samostojen zavod

Na svoji zadnji seji je občinska skupščina Vič izglasovala, da je glasbena šola Vič samostojen finančni zavod. Do tega je prišlo na pobudo same šole, ki je to predlagala svetu za šolstvo občinske skupščine Vič, ki je o tem razpravljal že junija in skupščini (obema zboroma) predlagal, da razglasi občinski upravi proračunski zavod Glasbeno šolo Vič s 1. januarjem za finančno samostojen zavod.

TUDI V VAS DOM NAJ PRIHAJA »TOVARIŠ«

Kramljanje o lepem vedenju

Poslušalec in predavatelj

Ali vas zanima predavanje o Ohridskem jezeru, o zunanje političnih odnosih Jugoslavije, o književnem delu Ivana Andrića? V dvorano delavske univerze ali doma kulture pojdite, in sicer pravočasno. Priti prepozno na predavanje se ne spodobi, kakor se ne spodobi priti prepozno na vsak drug sestanek — saj to je nekakšen sestanek, o katerem sta se molče dogovorila vi in predavatelj.

V garderobi odložite plašč in sedli boste na svoje mesto, preden pride predavatelj; nikakor si ne boste dovolili vstopiti v dvorano, ko se je predavanje že začelo, in med predavanjem iskati svoje mesto in motiti druge, zlasti predavatelja (mislite si, da sedite na njegovem mestu in govorite »na pamet«, improvizirano; takšen nesmotrn prihod v dvorano in prerivanje med gledalci bi vas očitno motila, mar ne?).

Poslušajte pazljivo, ne motite drugih poslušalcev okrog sebe in ne ovirajte predavatelja!

Če je razen predavanja predvidena tudi razprava ali če hočete predavatelja kaj vprašati, vstanite: saj ne nameravate biti anonimni in tudi ne neodgovorno vpraševati »iz teme«; govorite jasno in razločno, če ste že vstali.

Jasno in razločno mora govoriti tudi predavatelj. Če imajo poslušalci obveznosti do njega, jih ima tudi on do njih. Tudi predavatelj mora priti pravočasno — natanko ob določenem času — in se vesti dostojno (žal so še predavatelji, ki v zadregi ali da bi dokazali, da avditorij nanje ni napravil posebnega vtisa, drže roke v žepih ali pa malomarno in deplasirano gestikulirajo, ne da bi pomislili, da s svojimi pretiranimi kretnjami odvračajo pozornost od tistega, o čemer govore, bolj kakor jo vzbujajo). Predavatelj mora govoriti lepo, prikupno, razumljivo, jasno, glasno in razločno. In biti ne sme dolgočasen. Če je že sklenil stopiti pred zbor ljudi in govoriti, mora biti pripravljen v vsakem pogledu in ne sme razočarati pričakovanja poslušalcev.

Zajedljivi in ironični Kurt Tucholski je nekoč takole začel svoje »Nasvete slabemu govorniku«:

»Nikdar nikoli ne začni z začetkom, marveč vsaj tri milje pred začetkom! Približno takole:

‚Gospe in gospodje! Preden preidem na temo današnjega večera, mi dovolite, da vam kratko ...

Tu imaš skoraj vse, kar je potrebno za lep začetek: togo ogovarjanje; začetek pred začetkom; napoved, da nameravaš govoriti, in o čem misliš govoriti ter besedico »kratko«. Tako si si hipoma pridobil srca in ušesa poslušalcev. Poslušalec ima namreč prav to rad: da mu tvoj dar govora pride kot nekakšna težavna šolska naloga; da mu zagroziš s tistim, kar boš povedal, kar poveš in kar si rekel. Zmerom po ovinkih ... Govori kakor pišeš, jaz pa že vem, kako pišeš. Govori vedno v dolgih, dolgih stavkih«.

Ne, prav gotovo ni tako. Kako pa? Tucholski je seveda napisal tudi »Nasvete za dobrega govornika«:

Preprosti stavki. Preprosti stavki. Preprosti stavki.

Jasna dispozicija v glavi — čim manj na papirju!

Dejstva ali apeliranje na čustva. Prača ali harfa. Govornik ni leksikon! Ljudje imajo leksikone doma.

Ton enega samega glasu utruja; ne govori nad štirideset minut! Ne prizadevaj si doseči učinke, ki so tvoji biti tuji! Govorniški oder je neizprosen — na njem je človek bolj nag kakor v kopališču.«

Bodi da ste predavatelj na Kolarčevi univerzi ali priložnostni govornik na proslavi desetletnice svojega podjetja — ne pozabite na to!

Po pravilniku o postopku pri oddajanju investicijskih objektov in del v graditev (Uradni list SRS št. 8-63) in po sklepu centralnega delavskega sveta

razpisuje

GOZDNO GOSPODARSTVO BLED

natečaj

za oddajo gradbenih in obrtniških del za dva petstanovanjska objekta na zazidalnem okolišu na Rečici pri Bledu

Predračunska vrednost za oba objekta znaša 68,395.516 dinarjev.

Rok za popolno dograditev objektov je 30. IX. 1965, do III. faze pa do konca leta 1964.
Komisijsko odpiranje ponudb bo v sredo, dne 7. X. 1964, ob 10. uri v sedežu podjetja na Bledu, prav tam lahko dobite vsó potrebno dokumentacijo od srede, 23. IX. 1964 dalje.

9162

Zanimivo samo po odmoru

Reprezentanca B : Olimpija 3:2 – Okrog 5000 gledalcev

LJUBLJANA, 24. sept. — V prijateljski nogometni tekmi za trening je B reprezentanca Jugoslavije premagala Olimpijo 3:2 (1:0). Gole so dali Dojčinovski, Krivokuća in Kobeščak za reprezentanco, za Olimpijo pa Kulenović (11 m) ter Frančeškin. Pred kakimi 5000 gledalci je sodil Jakše iz Ljubljane.

Reprezentanca: Sirković (Djuković), Stojanović, Dojčinovski, Rašović (Zemko), Krivokuća, Dakić, Mušović (Kobeščak), Bečejac, Zagorc (Mojsov), Andjelković, Corn (Blažević).

Olimpija: Škulj, Kulenović, Djorlev (Jovičević), Kokot, Šoškić, Srbu (Biočić), Frančeškin, Kranjc, Rojina (Škufca), Nikolić, Jež (Benčič).

Že uvodne poteze so pokazale, da je reprezentanca, ki bo v soboto igrala v Mariboru z ustrezno enajsterico Avstrije, precej neuigrana, pa čeprav so posamezniki vendarle pokazali solidno tehnično znanje. To pomanjkljivost je oslabljena Olimpija kar s pridom izrabljala, vendar je ta njihova terenska premoč plahnela že nekje ob kazenskem prostoru. Napadalci so se namreč vse preveč obirali in iskali drug drugega, tako da je obramba bolj ali manj z lahkoto zaustavljala njihove akcije. No, nasploh sta bili obrambi na obeh straneh boljši del moštva, saj se tudi napadalci v modrih majicah nikakor niso znašli. Kar 8 minut je bilo treba čakati na prvi strel, ki ga je poslal Kranjc proti Sirkoviću. Že v nasprotnem napadu se je še z lepšo parado izkazal mladi vratar Škulj, ki ga je Zagorc dva ali trikrat spravil v precejšnjo zadrego. Sicer pa so igralci niso poznali njegovih kvalitet, tako da vodja napada reprezentance ni utegnil priti do prave veljave.

Ne izredno lep zadetek Dojčinovskega, temveč družna akcija domačega napadalnega kvinteta je spravila gledalce vsaj malo na noge. To so bili obenem tudi najlepši trenutki pred odmorom, vendar se je dolgotrajno bombardiranje končalo brezuspešno.

Novi igralci so vnesli mnogo več živahnosti v reprezentančne vrste, ki je prevzela pobudo in nekajkrat nevarno oblegala domača vrata, toda Škulj je bil danes med najboljšimi pri Olimpiji. Tudi napad Ljubljančanov se je nekaj ?n prispeval k zanimivim razpletom. V 65. minuti je Nikolić po levem krilu spretno preskakoval ovire, v kazenskem prostoru pa ga je zrušil branilec. Najstrožjo kazen je izvedel Kulenović — 1:1. Odtlej dalje sta nasprotnika poskušala zlasti po krilih uresničevati namene, tako da sta imeli obrambi kar precej posla. V 81. minuti pa je Krivokuća izrabil spodrsljaj domačega branilca in z glavo ukanil Škulja — 2:1. Tedaj pa je postajal vsebolj viden Frančeškin, ki so ga kar dobro zaposlovali z dolgimi predložki, izmed katerih je enega po hitrem begu uspešno zaključil z neubranljivim strelom — 2:2. Ko je že vse kazalo, da bo ostalo pri tem rezultatu, pa je Kobeščak od Škulja odbito žogo poslal prek njega v mrežo — 3:2.

Če bi ocenjevali sposobnosti reprezentantov po današnjih dogodkih, prav gotovo ne bi smeli kaj prida pričakovati v sobotnem spopadu v Mariboru, toda upajmo, da tekme za trening navadno niso pravo merilo za presojo.

S. L.

Odločila bo tretja tekma

MILANO, 24. septembra. — Nogometaši milanskega Interja so v povratni tekmi za svetovni pokal premagali argentinski Independiente iz Buenos Airesa z 2:0 (2:0). Strelca: Mazzola v 7. in Corso v 39. minuti. Gledalcev: okoli 80.000.

INTER: Sarti — Burgnich, Facchetti — Malatrasi, Guarneri, Picchi — Jair, Mazzola, Milani, Suarez, Corso.

INDEPENDIENTE: Santoro — Ferreiro, Decaria — Achevedo, Paflik, Maldonado — Suarez, Mura, Prospiti, Rodriguez, Savoj.

Tretja tekma Inter : Independiente bo — ker se v svetovnem pokalu ne računa razlika v golih — 26. septembra v Madridu.

Vstopnice po 100 din

Zanimivosti o tekmi Jugoslavija : Evropa

Nemajhno je bilo presenečenje predsednika finančne komisije NZJ dr. Voje Kravića ob pogledu na prazni stadion JLA, posebno ker so že v predprodaji prodali okoli 35.000 vstopnic! V nekaterih naših časopisih smo prebrali, da je mnogo ljubiteljev nogometa ostalo zaradi slabega vremena kar doma ob TV-ekranih! Deževje v sredo je povzročilo v Beogradu zares pravo zmedo. Dve uri pred tekmo ni bilo mogoče dobiti taksija s telefonskim pozivom. Z reporterji beograjskega »Sporta« smo se prebili do stadiona z »jeepom« v zadnjem trenutku in takrat smo lahko videli pred vrati betonskega stadiona mladeniče, ki so prodajali karte — ki so bile v predprodaji po 2000 dinarjev ali več — za »bornih« 100 dinarjev! Vstopnice za »tekmo stoletja« so bile po 600 dinarjev za najslabša stojišča do 3000 dinarjev za novinarske lože. Znano je, da so tudi nogometni funkcionarji in novinarji plačali vstopnice za »tekmo solidarnosti s Skopjem«.

Med udeleženci mednarodnega šahovskega turnirja v Beogradu je bilo izredno zanimanje za tekmo Evropa : Jugoslavija, tako da so velemojstri soglasno zahtevali preložitev začetka drugega kola s 15.30 na 18.00! Večina je na koncu — čeprav so organizatorji že kupili vstopnice — presedela sredo popoldne ob televizorjih in samo Janošević je bil na tribunah. V uredništvu »Sporta« — kjer je Janošević zaposlen — so hudomušno komentirali njegov odhod na stadion: »Gane še ni bil v svojem življenju na nobeni nogometni tekmi in pač hoče videti vsaj beograjsko tekmo stoletja. Sicer pa ima v drugem kolu v Kolarčevem univerzitetu lažjega nasprotnika — dr. Trifunovića s črnimi figurami!«

»Črnopolta gazela iz Mozambika« Da Silva Eusebio je štirikrat zatresel mrežo Šoškića in Škorića! V razgovoru z novinarji je po tekmi »skromno« izjavil: »Mislim, da bi lahko dosegel še gol ali dva, če bi bil pazljivejši seveda!« Eusebio, ki je s svojimi neoozabnimi zadetki sam odločil številne tekme portugalskega prvaka Benfice na poti k dvema pokaloma Evrope, je bil nedvomno najaktivnejši napadalec selekcije Evrope, ki je kar 12-krat streljal na vrata Jugoslavije! Pred začetkom in po koncu tekme se je močno zanimal za tekmo Inter : Independente v Milanu: »Ali bo televizijski prenos? Navijam za Inter, v svetovnem finalu seveda. Prepričan sem, da bodo v Milanu zmagali z najmanj dvema goloma razlike in tudi v tretji tekmi na nevtralnem igrišču v Madridu!« Eusebio se ni zmotil. Inter je v Milanu res zmagal z 2:0!

Moskovski nogometni komentatorji so v svojih komentarjih enoglasni: »To je bil pravi nogomet!« Vsi so prepričani, da sta samo Jašinovo mojstrstvo in izredna Schnellingerjeva prisebnost rešili Evropo po vodstvu 2:0, da ni tekma dobila drugačen tok, ker sta nekajkrat rešila mrežo gostov pred zanesljivimi zadetki.

A. PASTERNJAK

Šah

Dve zmagi Korčnoja

BEOGRAD, 24. septembra. (Po telefonu.) Rezultati II. kola mednarodnega šahovskega veleturnirja: dr. Trifunović — Janošević prek. v boljšem položaju za Janoševića, Milić — Gligorić prek. v boljšem položaju za Milića, Spaski — Ivkov remi, Flesch — Larsen prek. v izenačenem položaju, Čirić — Matulović prek. v dobljenem položaju za Čirića, Minić — Korčnoj 0:1, Zujdema — Szabo 1:0, Parma — Bronstein prek. v boljšem položaju za Bronsteina, Benkö — Matanović prek. v boljšem položaju za Matanovića.

Stanje po II. kolu: Korčnoj 2, Ivkov, Janošević in Larsen 1 (1), Szabo in Zujdema 1, Bronstein, Gligorić, Matanović, Matulović in Spaski 0,5 (1), Minić 0,5, Benkö in dr. Trifunović 0 (2), Čirić, Flesch, Milić in Parma 0 (1).

Drugo kolo se je začelo z mirnim velemojstrskim remijem v partiji Spaski : Ivkov, kar je seveda razočaralo gledalce, ki so pričakovali veliko borbo. Vodstvo na lestvici je tako prevzel Korčnoj, ki se je s točno igro maščeval Miniću za poraz na lanskoletnem dvoboju SZ : Jugoslavija na Reki. Parma je prekinil partijo z Bronsteinom s kmetom bodo pokazale, ali bo sovjetski velemojster lahko svojo prednost izkoristil. Matanović ima prav tako kmeta več v partiji z Benköjem brez večjih možnosti za osvojitev točke.

B. PARMA

Turnir kandidatinj

SUHUMI, 24. septembra. — Rezultati XI. kola turnirja kandidatinj za naslov svetovne šahovske prvakinje: Bikova — Jovanović 0:1, Zatulovska — Lazarević prek. v boljšem položaju za Lazarevićevo, Zvorikina — Lane prekinjeno, Teodorescu — Moscini 1:0, Eret — Ivanova 1:0, Karakas — inž. Nedeljković prekinjeno, Borisenko — Konarkovska prekinjeno, Kušmir — Gresser 1:0, Raniku — Cend 1:0.

Stanje po XI. kolu: Lazarević 8 (2), Eret 7,5, Kušmir 7 (1), Zatulovska 6,5 (3), Jovanović 6,5 (2), Lane 5 (2), Raniku 5 (1), Konarkovska 4,5 (5), Teodorescu 4,5, Borisenko 4 (2), Zvorikina 3,5 (4), inž. Nedeljković in Karakas 3,5 (3), Ivanova 3,5 (2), Cend 3,5, Bikova in Gresser 2,5 (2), Moscini 1.

Namiznoteniški pokal Evrope

BEOGRAD, 24. septembra. — V evropskem namiznoteniškem pokalu za leto 1964/1965 bo jugoslovanski prvak »Zagreb« prost v prvem kolu, medtem ko se bo od 30. septembra do 22. novembra srečal s Spartakom (Plovdiv). Dosedanji evropski prvaki: 1961 — Kluž (Romunija), 1962 — Vereš Meteor (Madžarska), 1963 — Zagreb, 1964 — Kluž (Romunija).

Evropski pokali

EVROPSKI POKAL: Odense — Bold Club : Real (Madrid) 2:5 (1:3), Köln — Köln : Partizan (Tirana) 2:0 (0:0).

POKAL EVROPSKIH POKALNIH PRVAKOV: Varšava — Legija : Admira (Dunaj) 1:0 (1:0), Torino — Torino : Fortuna (Gelen) 3:1 (1:1). Gant — Gantoise : West Ham United 0:1 (0:0).

POKAL VELESEJEMSKIH MEST: Plovdiv — Lokomotiva : Vojvodina (Novi Sad) 1:1 (0:0). Stockholm — Djurgarden : Manchester United 1:1 (1:0). Brüxelles — Union Saint Gilois : Juventus (Torino) 0:1 (0:1). Oslo — Valeregnen : Everton 2:5 (1:2). Barcelona — Barcelona : Fiorentina 0:1 (0:1). Valencija — Valencija : Liege 1:1 (1:0). Matosinos — Leikseos : Celtic (Glasgow) 1:1 (1:1).

ZAGREB, 24. sept. — V okviru tekmovanja za pokal velesejemskih mest je Zagreb premagal GAK (Graz) 3:2 (1:0).

Reprezentanca Jugoslavije

BEOGRAD, 24. septembra. — Zvezni kapetan Ljubomir Lovrić je objavil listo potnikov za Dunaj, kjer bo Jugoslavija igrala 27. septembra mednarodno tekmo z Avstrijo: Šoškić, Pantelić, Durković, Jusufi, Sombolac, Radaković, Melić, Vasović, Popović, Čebinac, Kovačević, Jerković, Galić, Skoblar, Vislavski in Kostić.

NOVI SAD, 24. sept. — V prvenstveni tekmi II. zvezne lige — vzhod je Budućnost premagala Novi Sad 1:0 (1:0).

-tam-j, gyaxdo- :,nM ad)3bfskkk

Zmaga Maribora na Madžarskem

MARIBOR, 24. sept. — Moštvo drugoligaša Maribora je gostovalo včeraj v Györu na Madžarskem, kjer je premagalo v povratni tekmi moštvo Mavdac s 1:0 (0:0). Mariborčani so zaigrali spet tako kot nekoč in zasluženo zmagali. Posebno sta se izkazala Čeh, ki je igral na mestu srednjega krilca namesto Grubišića, in vratar Vabič.

Tajfun »Vilda« z močjo 160 km na uro ni prizanesel niti prvim stanovalcem v olimpijski vasi v Tokiu. Nobeden od 600 športnikov, kolikor jih je sedaj v olimpijski vasi, že tri dni ne trenira zaradi dežja in vetra. Japonska meteorološka služba je sporočila, da bo veter z dežjem prenehal do nedelje.

Organizacijski komite XVIII. olimpijskih iger je telegrafsko sporočil Koreji, Indoneziji in drugim državam, ki so sodelovale na igrah Ganefo, da v svoje ekipe ne smejo vključiti atlete in plavalce, ki so sodelovali na igrah v Džakarti, ker ne bodo smeli nastopiti na igrah v Tokiu.

V sovjetski ekipi za olimpijske igre so štirje olimpijski veterani Nina Ponomarjeva (disk), Galina Zibina (krogla), Mark Midler (sabljanje) in Igor Novikov (peteroboj), ki bodo že četrtič nastopili na olimpijskih igrah.

S kompletnimi telovadnimi vrstami bodo v Tokiu nastopile naslednje države: Nemčija, Avstralija, Bolgarija, obe Koreji, Kuba, ZDA, Finska, Madžarska, Italija, Indija, Japonska, Pakistan, Poljska, Romunija, Švica, Kitajska, ČSSR, SZ in Jugoslavija.

OLIMPIJSKO DELO
IX. ZIMSKE IGRE — XVIII. LETNE IGRE TOKYO 1964
OD 10.–25. OKTOBRA SPET »OLIMPIJSKO DELO«

Po domačih krajih

Modelarji na mariborskem jezeru

MARIBOR, 24. sept. — Pri čolnarni brodarskega društva Sidro se je končalo večdnevno tekmovanje mariborskih modelarjev. V posameznih kategorijah jadrnic so zmagali: kategorija pionir 1 Kebič, kategorija G B. Fesel, kategorija K B. Fesel, kategorija F Emeršič (vsi Sidro), kategorija L Fesel (motorni čoln) B. Kokolj (Rače) in še hidrogliserji Sofeić (Sidro).

PARTIZAN NARODNI DOM obvešča svoje članstvo, da priredi v nedeljo, 27. septembra, celodnevni peš izlet v smeri Rašica — Mengeška koča. Zbirališče članstva bo do 9. ure na levi strani savskega mostu na Ježici. Vabljeni so člani društva, ki so ljubitelji narave.

Štajerska rokometna cona

V nadaljevanju tekme štajerske rokometne cone so bili doseženi naslednji rezultati: Fužinar : Kovinar (S) 23:18, Ormož : MTT 26:14, Partizan Griže : Beltinci 13:28, Drava : Rudar (V) 13:11, Kovinar (M) pa je bil prost. V vodstvu je Ormož 4 pred Rudarjem (V) 4, Dravo 4 in Fužinarjem 4. Ormož vodi kljub temu, da je odigral šele dve tekmi, ostala vodeča moštva pa tri.

Komisija za sprejem in odpoved delovnih razmerij

MESTNE PLINARNE V LJUBLJANI

razpisuje prosto delovno mesto

šoferja

Nastop službe takoj ali po dogovoru. Ležišče v samski sobi zagotovljeno.

9159

Vprašanja in odgovori

Zaposlitev v tujini

Č. D. — Radi bi se začasno zaposlili v tujini in Vas zanima ali morate imeti za to kako posebno dovoljenje?

Odgovor: Za zaposlitev v tujini je potrebno dobiti od pristojnega občinskega zavoda za zaposlovanje delavcev napotilo za odhod v tujino v smislu navodila o postopku pri zaposlovanju v tujini (Ur. l. SFRJ št. 42/62). Prošnji za to napotilo je treba priložiti dokazila o tem, ali ima prosilec urejeno vojaško obveznost in ali mu je zaposlitev v tujini zagotovljena vsaj ob enakih pogojih in z enakimi pravicami iz delovnega razmerja glede stanovanja in plače, delovnega časa, dopusta in varstva pri delu, transfera prihrankov ter glede drugih pravic, kot so zajamčena drugim pri tujem delodajalcu zaposlenim delavcem. Če ni sporazuma s tujo državo ali pogodbe s tujim delodajalcem ali s tujim organom za zaposlovanje o taki zagotovljeni zaposlitvi, je treba priložiti zadevno potrdilo tujega delodajalca, ki ga overi tuj organ za zaposlovanje in diplomatsko-konzularno predstavništvo v zadevni tuji deželi. Prosilec mora predložiti tudi pismeno izjavo, da bo redno plačeval prispevke in izpolnjeval druge obveznosti do družine in družbene skupnosti po veljavnih predpisih Jugoslavije v valuti države, v kateri se namerava zaposliti. Če je delavec v delovnem razmerju, pa mora prošnji priložiti tudi potrdilo, da se njegova delovna organizacija strinja s tem, da delavec prekine delovno razmerje zaradi zaposlitve v tujini. Kvalificiranim in visokokvalificiranim delavcem sme dati občinski zavod za zaposlovanje napotilo samo izjemno in sicer s poprejšnjim soglasjem republiškega zavoda za zaposlovanje delavcev.

Invalidnina zaradi telesne okvare

Z. U. — Z operacijo sta Vam bila odstranjena en jajčnik in maternica. Ali res niste upravičeni zaradi te telesne okvare do invalidnine?

Odgovor: Po izrečni določbi 4. točke IX. razreda seznama telesnih okvar v smislu 27. in 28. čl. zakona o invalidskem zavarovanju predstavlja upoštevno, in sicer 30 — 60 % telesno okvaro, ki daje pravico do invalidnine, le izguba maternice in *obeh* jajčnikov, po posledičnih pojavih.

Skupno premoženje zakoncev

H. G. — Med zakonom, ki je razvezan, ste z bivšim možem kupili gradbeno zemljišče in na njem zgradili stanovanjsko hišico. Kot njen lastnik je bil v zemljiški knjigi vpisan le Vaš mož, ki Vam sedaj odreka vsako upravičenost do hiše. Ali imate kako pravico do deleža na tej hiši?

Odgovor: Po zakonu o zakonski zvezi je premoženje, ki ga pridobita zakonca z delom v zakonski zvezi, njuno skupno premoženje. Ob razvezi zakona se skupno premoženje, ki sta ga zakonca pridobila med zakonsko zvezo, deli po deležu vsakega izmed zakoncev. V primeru spora določi ta delež sodišče, ki pri tem upošteva ne samo zaslužek vsakega zakonca, temveč tudi pomoč, ki jo zakonec daje drugemu zakoncu, njegovo opravljanje domačih del, skrb za ohranitev premoženja ter vsako drugo obliko in sodelovanje upravi, ohranitvi in povečanju skupnega premoženja. Čeprav je torej lastništvo na hiši, ki sta jo zgradila z bivšim možem med zakonom, vknjiženo le na njega, je ta hiša Vajino skupno premoženje ter bo Vaš delež na njej določilo sodišče, upoštevajoč prej navedene okoliščine.

Pravica do zaposlitve in nadomestil

G. B. — Kot delovnemu invalidu II. kategorije invalidnosti Vam je bila priznana pravica do ustrezne zaposlitve s skrajšanim delovnim časom in pravica do nadomestila zaradi zaposlitve s skrajšanim delovnim časom. Ker Vam priskrbljena zaposlitev ni ustrezala, ste jo svojevoljno prekinili. Zato Vam je bila odvzeta pravica do nadomestila. Sedaj ste se ponovno nepolno zaposlili in bi radi vedeli, ali ste zopet upravičeni do nadomestila zaradi zaposlitve s skrajšanim delovnim časom?

Odgovor: Ker ste priskrbljeno zaposlitev na ustreznem delu po svoji volji prekinili, boste po 2. odst. 113. čl. zakona o invalidskem zavarovanju lahko na podlagi iste invalidnosti ali njenega poslabšanja znova pridobili pravico do zaposlitve na ustreznem delu in pravico do nadomestil v zvezi s tako zaposlitvijo šele, ko boste po prekinitvi priskrbljene zaposlitve dopolnili 40 mesecev delovne dobe, ki je predpisana za pridobitev pravic iz invalidskega zavarovanja po 1. odst. 34. čl. navedenega zakona.

Vštevnost dodatka v povprečni mesečni znesek plač

V. D. — Ali je stalni dodatek, ki ste ga prejemali za obiske bolnikov na domu, vštevan v povprečni mesečni znesek plač, na podlagi katerega se opravi razvrstitev v ustrezni zavarovalni razred zaradi določitve pokojnine?

Odgovor: Po 8. točki navodila k odloku o osebnih dohodkih oziroma plačah, ki se vštevajo v pokojninsko osnovo (Ur. list SFRJ št. 24/64, se ne vštevajo v povprečni mesečni znesek plač stalni dodatki z značajem pavšalnega nadomestila za delo izven predpisanega delovnega časa, ki ga je terjala organizacija dela v posameznih službah oziroma na posameznih delovnih mestih, kot so stalni dodatki, ki jih dobijo zdravstveni delavci za medicinske storitve na bolnikovem domu izven rednega delovnega časa.

Ugotavljanje delovne dobe

T. H. Kr. — Okrajna komisija za priznavanje delovne dobe Vam je leta 1954 priznala v delovno dobo čas zaposlitve pri Vašem očetu. Radi bi vedeli, ali je še mogoče po tolikem času v obnovljenem postopku izreči, da čas zaposlitve ni všteven v delovno dobo.

Odgovor: Tudi v postopku za ugotavljanje delovne dobe velja določba 3. odst. 252. čl. zakona o splošnem upravnem postopku, po kateri se po preteku petih let od vročitve odločbe stranki obnova ne more več predlagati in tudi ne uvesti po uradni dolžnosti. Po preteku navedenega roka se lahko obnova predlaga oziroma uradno uvede samo iz razloga 2. in 3. točke 249. člena navedenega zakona, to je, če je bila odločba izdana na podlagi ponarejene listine ali krive izpovedbe priče ali izvedenca (kar mora biti pravilomа ugotovljeno v kazenskem postopku) ali kot posledica kaznivega dejanja, ki je kaznivo po kazenskem zakonu, oziroma če temelji odločba na sodbi, izdani v kazenskem postopku, pa je bila sodba pravnomočno razveljavljena.

Vpis negativnih podatkov v delovno knjižico

K. O. — Zasebni delodajalec Vas je odpustil iz službe in Vam grozi, da bo vpisal v delovno knjižico, da Vam je delovno razmerje prenehalo zaradi nesposobnosti. Ali sme to storiti?

Odgovor: Po izrečni določbi 117. člena zakona o delovnih razmerjih je prepovedano vpisovati v delovne knjižice kazni in druge negativne podatke o delavcu ter razlog prenehanja delovnega razmerja.

Kupon za pravno posvetovalnico „DELA"

PRIPOMBA UREDNIŠTVA: Prosimo bralce in naročnike, naj k vprašanjem prilagajo kupone in poštnino v znesku trideset dinarjev (v znamkah ali denarju) ter navedejo točne in čitljivo pisane naslove. Na vprašanja brez naslovov ne odgovarjamo.

DNEVNIK ODPRAVE V CORDILLERO REAL

Bela piramida (5.230 m)

Nedelja, 9. avgusta

Mislim, da smo si pošteno zaslužili dan počitka, vrh tega pa je bila tudi nedelja. Šele tega dne smo ugotovili, kako kristalno čista je voda prelepega jezera Condoriri. Toda, ko smo jo v plavalni vneti poskusili s palcem leve noge, smo se v hipu premislili. Še celo velike, bele race, ki so se prepeljavale po sredi jezera, so se nam zasmilile v tej ledenici. Kljub temu pa je Lojze, ležeč na zračni blazini, pogumno odveslal od obale. Toda nihče ga ni hotel posnemati in naš junak se je s svojim brodom kaj hitro vrnil ter se ves tresoč predal toplim sončnim žarkom. Bil je prav prijeten dan in moram reči, da smo ga dobro izkoristili.

Ponedeljek, 10. avgusta

Že navsezgodaj sva z Lojzetom stopala mimo obale zamrznjenega jezera in se nato napotila proti ledeniku, ki priteka iz široke krnice izpod dolgega grebena vzhodno od Wyominga. Sploh se je pozornost nas vseh po uspešnem vzponu na glavni vrh usmerila na vzhodni del skupine Condoriri, kjer nas je čakalo za nekaj dni krepkega dela. Ivo in Lojze sta že prejšnji večer nesla dober tovor do vznožja Wyominga in tam prespala v šotorčku. Kmalu sva ju zagledala, dve temni točki sredi prostranega ledenika, kako sta se pričela vzpenjati proti sedlu tik Wyominga. Po dobri uri hoje sva dosegla jezik ledenika. Ostro narezana površina ledu je dovoljevala hojo brez derez in kmalu sva odložila nahrbtnika izpred šotora. Listič, pritrjen na vrh šotora, nama je povedal, da sta tovariša krenila proti Peyueñu Alpamayu. Tudi midva sva se kmalu napotila za njima. Globoke stopinje so dale slutiti trdo delo. To je bilo nama prihranjeno, pa tudi poti skozi pravcati labirint razpok nama ni bilo treba iskati. Zato sva že po dobri uri hoje dospela na prostrano sedlo, kjer se razhajajo grebeni. Po daljšem razmišljanju sva krenila v desno, kjer naju je že dolgo mikal izredno lep greben, ki vodi na nepoznan vrh izrazito piramidaste oblike. Res sva kmalu zapustila stopinje in se preko kratke strmine povzpela na prvi vršič v tem grebenu. Nisva se motila: greben je bil nenavadno lep. Ostra snežena rez je vodila preko številnih rogljičev proti vzhodu in nudila vrsto resnično lepih plezalnih prehodov. Ves čas pa sva uživala razkošne razglede, kajti vreme je bilo, kot je v Cordilleri Real navada, brez oblaka. Brez dvoma je najlepša gora v tem delu Pequeño Alpamayo (5330 m). Dve temni piki sta se ostro ločili od temnomodrega neba na njegovem zahodnem grebenu: Ivo in Lojze sta urno pridobivala na višini. Še preden sva midva splezala na tretji, za spremembo skalnati vršič v najinem grebenu, sta tovariša že dosegla vrh Alpamaya, ostro sneženo konico, ki se kot puščica zarezuje v nebo.

Prijetno plezanje v kompaktni granitni kamenini naju je privedlo v predzadnjo škrbino. Dalje je bil greben spet snežen in kmalu sva dosegla ošiljeno konico manjše vzpetine, od koder do glavnega vrha ni več daleč. Temna senca se je tedaj prepeljala preko bleščeče površine snega in ko sva dvignila pogled, sva zagledala dve veliki ptici, ki sta krožili tik iznad naju. Prvič sva tedaj videla skrivnostne letalce, po katerih se imenuje vsa ta gorska skupina: kondor! Spomnila sva se pripovedovanja nemškega alpinista Ertla, ki ga je prav tod v bližini napadla jata kondorjev in le s težavo se jih je ubranil. Roka se je kar čvrsteje oklenila ročaja cepina, toda ptici očitno nista imeli napadalnih namenov. Še nekajkrat sta zakrožili iznad naju, nato pa izginili v daljavi. Tudi midva sva nadaljevala pot. Spustila sva se v široko sedlo, od koder sva načela še poslednji vzpon. Popoldansko sonce se je uprlo v prostrano snežno pobočje in vročina je bila prav v nasprotju z dejstvom, da smo se nahajali prav sredi južnoameriške zime, ki naj bi bila po pripovedovanju naših predhodnikov v višinah izredno ostra. Tudi na vrhu je žgalo z vso močjo in prav vesela sva bila hladnega vetriča, ki je od časa do časa zavel preko grebena. Ta vrh doslej še ni imel imena in kot prvopristopnika sva ga imela pravico krstiti. Zaradi svoje značilne oblike bo odslej nosil ime Piramida Blanca (Bela piramida — 5230 m).

Tovariša sta že dosegla sedlo izpod Wyominga in tudi midva sva se zapodila po snežišču navzdol. Preskočila sva nekaj razpok, nato pa se kar po zadnji plati zapeljala preko zadnje strmine, ki naju je še ločila od krnice. Ob robu ogromne razpoke sva nato našla stopinje, v istem trenutku pa sta dospela do naju tudi Ivo in Lojze. Skupaj smo sestopili do šotorčka, tovariša pa sta nadaljevala pot v dolino.

Ostala sva zdaj sama in prvič je bilo v mali pamirki dovolj prostora. Sem in tja je zaropotalo kamenje v steni iznad najine prijazne hišice in to je bil kmalu edini glas, ki je presekal tišino noči.

(Se nadaljuje)

TINE MIHELIC

DE GAULLE V BOGOTI — Ob zaključku de Gaullovega obiska v Kolumbiji so objavili skupno poročilo, v katerem je med drugim navedeno, da bodo ustanovili skupni kolumbijsko-francoski odbor, ki bo skrbel za razvoj sodelovanja med obema deželama. De Gaulle je povedal, da je Francija pripravljena povečati pomoč deželam v razvoju in okrepiti vezi s temi deželami. Včeraj je francoski predsednik odpotoval iz Kolumbije v Ekvador. Na sliki: de Gaulle, predsednik Kolumbije Valencia in gospa de Gaulle na večerji v Palacio San Carlos v Bogoti. Za njimi tolmača. Foto: AP

DOSMRTNA KAZEN? — Za vojnega zločinca bivšega SS generala Karla Wolffa, ki mu sodijo v Münchnu, je tožilec predlagal dosmrtno kazen. Foto: AP

GNEČA PRED VRATI REPREZENTANCE — Prijateljska nogometna tekma z domačo Olimpijo je bila za igralce naše B reprezentance prav koristna. V soboto, 26. t. m., se bo namreč ta naša elita v Mariboru pomerila z ustreznim moštvom Avstrije. Na sliki: Rojina in Nikolić ter Stojanović in Sirković. Foto: Busić

Nadaljevanje s prve strani

• Slovenija pozdravlja

kombinata, se je podrobno zanimal za organizacijo, proizvodnjo in ekonomičnost dela v Agrokombinatu. Ze sam zunanji izgled v obratu, čistoča dvorišč in živinskih staj, tablice s podrobnimi napisi nad vsako pregrajo, so že zunanja znamenja dobre organizacije, kar so poudarili tudi češkoslovaški gostje.

Predsednik Novotny se je v obratih podrobno zanimal za moderne industrijske načine živinoreje, koliko krme porabijo za kilogram prirastka, kakšna je prirast govedi in podobno. Pohvalil je naše gradbene rešitve in dejal, da so preproste in funkcionalne. V Ihanu so mu podrobno obrazložili naš način hitre reprodukcije prašičev, in sistem ihanskega boksa, ki ga uporabljajo sedaj že tudi po svetu. Hkrati se je predsednik zanimal tudi za razna organizacijska vprašanja v zvezi z zadrugami, kakšen je naš odnos do kmetov in še posebno v hribovitih predelih.

Predsednik Novotny se je med zakusko v Ihanu še nadalje zanimal za delo Agrokombinata. Po vsem sodeč, je češkoslovaški predsednik odšel iz Agrokombinata zelo zadovoljen, kar je tudi zapisal v knjigo vtisov in poudaril v razgovorih.

Po ogledu obratov v Smledniku in Ihanu se je predsednik Novotny s spremstvom vrnil v Ljubljano, kjer ga je pozdravilo veliko število Ljubljančanov. Ob 14.30 je predsednik Novotny s spremstvom prišel v skupščino SR Slovenije. Pred palačo skupščine SRS so predsednika Novotnyja in ostale goste pozdravili predsednik skupščine Ivan Maček, podpredsednik skupščine dr. Marijan Brecelj in predsednik republiškega zbora skupščine SR Slovenije Tine Remškar.

V prostorih skupščine SRS je predsednik skupščine Ivan Maček priredil svečano kosilo, katerega so se udeležili med drugimi Miha Marinko, Vida Tomšič, predsednik GO SZDL Slovenije, Viktor Avbelj, predsednik izvršnega sveta SRS, Albert Jakopič, organizacijski sekretar CK ZKS, Franc Popit, predsednik RS Zveze sindikatov Slovenije, nadalje dr. Marijan Brecelj, Tine Remškar, Vladimir Kadunec in drugi predstavniki družbeno-političnega življenja Slovenije.

Med slovesnim kosilom sta predsednik skupščine Ivan Maček in predsednik Novotny izmenjala zdravici.

V svoji zdravici je Ivan Maček izrazil zadovoljstvo, ker odnosi med obema deželama v zadnjem času zelo uspešno razvijajo. Spomnil se je tudi na mnoge vezi med slovenskim in češkoslovaškim ljudstvom in dodal, da nas zbližujejo mnoge skupne tradicije. »Se prav posebej pa nas danes povezujejo,« je dejal predsednik Ivan Maček, »skupni cilji socialistične graditve. Vse to nas obvezuje in nas spodbuja, da razvijemo čim trdnejše in plodnejše medsebojne socialistične odnose, ki jih ne bo nihče več omajal. Poznano nam je, da je vaše ljudstvo doseglo velik napredek in uspehe v socialistični izgradnji. To veselj tudi nas in vam iskreno želimo nadaljnjih zmag v boju za socializem.« Nadalje je dejal predsednik Maček, da mu je žal, ker je čas prekratek, da bi lahko goste pobliže seznanili s problemi in dosežki naših delovnih ljudi. »Pričakujemo,« je končal svojo zdravico Ivan Maček, »da bodo v prihodnje gospodarski, politični, kulturni in drugi odnosi med nami vse širši in plodnejši. Ta prizadevanja naj bi služila koristim mednarodnega delavskega gibanja, miroljubnega sožitja in izgradnje socializma v svetu.«

V svoji zdravici je predsednik Novotny pritrdil besedam Ivana Mačka o odnosih med ČSSR in Jugoslavijo in dodal, da tudi on želi, da bi bili čim širši in plodnejši. Nadalje je dejal, da so stiki, ki so bili ustvarjeni v preteklosti med našimi narodi, ustvarili podlago za sedanje sodelovanje.

»Ponavljam,« je dejal Novotny, »da moramo izkoristiti vse možnosti, ki jih nudi socializem za ustvarjanje sodelovanja med obema socialističnima državama na raznih področjih.«

Omenil je tudi, da mu zelo ugajajo organizacija in rezultati dela agrokombinata, ki si ga je ogledal danes dopoldne. Omenil je, da bodo v ČSSR dali velika sredstva za napredek in izboljšanje kmetijstva, kajti če hočejo enakomerno razvijati gospodarstvo, morajo spraviti tudi kmetijstvo na raven industrije. Zdravico je končal z željo, da bi jugoslovanje napredovalo tudi v privansko-češkoslovaško sodelohodnje.

Po kosilu je bil kratek kulturni program, v katerem je Slovenski oktet zapel več narodnih pesmi. Predsedniku Novotnyju in njegovi soprogi so izročili nekaj daril iz slovenske folklore.

V prostorih skupščine se je od predsednika Novotnyja in članov češkoslovaške delegacije prisrčno poslovil Miha Marinko ter predstavniki političnega in javnega življenja Slovenije. Češkoslovaški gostje so se v spremstvu Ivana Mačka in Viktorja Avblja odpeljali po ljubljanskih ulicah, kjer so jih pozdravljali številni Ljubljančani, proti Otočcu.

Na Otočcu sta se od predsednika Novotnyja in drugih uglednih gostov poslovila predsednik republiške skupščine Ivan Maček in član IS Vladimir Kadunec.

Predsednik ČSSR in prvi sekretar CK KPČ Antonin Novotny s soprogo je v spremstvu predsednika Sabora Hrvatske Ivana Krajačića prispel nocoj okoli 18. ure v Zagreb. Sprejeli in pozdravili so ga sekretar CK ZK Hrvatske dr. Vladimir Bakarić s soprogo in drugi.

STANE LENARDIC

•• Izvršni svet

Obveznosti bank za že odobrene kredite v letošnjem letu niso uskladene z razpoložljivimi sredstvi, še prav posebno po sprejetju zveznega predpisa, ki nalaga poslovnim bankam, da določeni del razpoložljivih bančnih investicijskih sredstev nalože v trajna obratna sredstva.

Vse to narekuje poleg doslednejšega izvajanja že sprejetih tudi nove ukrepe, ki naj bi zavrli nadaljnje naraščanje investicijske potrošnje in jo do konca leta uskladili z okviri, ki so bili predvideni z letošnjim družbenim planom.

Na seji je bilo ugotovljeno, da mnogi investitorji v nasprotju z načeli dobrega gospodarjenja in ukrepi ekonomske politike ter obstoječimi predpisi še nadalje vztrajajo pri začetih investicijskih delih, čeprav nimajo zagotovljenih sredstev za že nastale prekoračitve in podražitve, za povečani obseg proizvodnje pa najemajo dodatne bančne kredite.

Razprava o financiranju investicij z oročenimi sredstvi pri poslovnih bankah je potrdila, da to pomeni novo kvaliteto v našem bančnokreditnem sistemu, ki jo je treba še nadalje razvijati. Prav zato pa se morajo energično odpraviti vse dosedanje nepravilnosti tudi s tem, da se vrnejo sredstva, ki niso primerna za oročanje. Svoja sredstva naj bi v prihodnje oročale samo tiste gospodarske organizacije, ki so si iz razpoložljivega dohodka predvsem zagotovile stalna obratna sredstva za povečano proizvodnjo in zadostile ostalim svojim obveznostim.

Banke in službe družbenega knjigovodstva so dolžne zaostriti finančno in investicijsko disciplino, ki naj prepreči razne oblike nenamenske uporabe sredstev.

Vse to narekuje, da samoupravni organi v delovnih organizacijah kritično preanalizirajo svoje finančne in investicijske plane ter sprejmejo ustrezne ukrepe za smotrnejšo razporeditev dohodka, ki naj v večji meri kot doslej pripomore k oblikovanju lastnih obratnih sredstev.

Da bi se sedanji obseg investicijske potrošnje, ki poslabšuje odnose na tržišču ter zavira razvoj osebne potrošnje in izvoza, do konca leta uskladil s predvidevanji družbenega plana, pa je poleg omenjenih ukrepov po mnenju Izvršnega sveta potrebno tudi ustaviti dela na nekaterih objektih. To tudi narekujejo nezadostne kapacitete v gradbeni operativi in deficitarnost investicijskih materialov, kar ima za posledico stalno naraščanje cen gradbenim uslugam. Zato nalaga Izvršni svet upravnim odborom Splošne gospodarske banke in republiških skladov, da prouče ustavitev oziroma odložitev izgradnje objektov kot so na primer: Trg revolucije, tovarna celuloze Otiški vrh, nove gradnje grafične industrije (Delo itd.), rekonstrukcija železarne Store, kemična tovarna Ljubljana — obrat za proizvodnjo perlona, nekateri objekti v luki Koper ter nekateri objekti iz republiškega programa izgradnje cest. Komunalne banke, ki samostojno financirajo širok program investicij pa so prav tako dolžne, da pregledajo in ustavijo dela na onih gospodarskih objektih, ki nimajo realno zagotovljenih sredstev za kritje pogodbenih obveznosti ter prekoračitve, in pa na industrijskih objektih, ki ne prispevajo k hitremu povečanju izvoza.

Neustrezna struktura investicij in vedno bolj zaostrena energetska situacija ter zaostajanje graditve energetskih objektov pa terja, da se izgradnja takih objektov intenzivno nadaljuje. V ta namen mora Gospodarska banka zagotoviti predvsem sredstva za pospešeno izgradnjo energetskih objektov (premog, elektrika, plin), komunalne banke pa morajo dosledno izpolniti svoje pogodbene obveznosti pri skupnem finansiranju teh objektov.

••• Mesto književnika

pisateljev. Kdor se poteguje za staro dušebrižno državo, ki naj pomaga in ureja, namesto da bi se pehal na bistvenih prvinah, kot sta delitev dohodka in samoupravljanje, se birokratsko bori zoper birokratizem. Ena izmed bistvenih zadev je po njegovem ta, kako pisatelj tudi v življenjskem ravnanju, ne samo v knjigi, dejavno sodeluje v družbi.

Delegatov je na kongresu nekaj čez 200, iz Slovenije malo manj kot trideset. Mira Miheličeva vodi na kongresu delovno predsedstvo. Sodelovala bo še na literarnem večeru na Cetinju, Matej Bor pa v Nikšiću. Kdaj bo na vrsti slovenski prispevek o položaju književnika v družbi, še ni natanko znano.

Š. KALISNIK

•••• Podpisan sporazum

se jim je Bonn doslej trmasto upiral. Bonska vlada je videla v takšnih stikih nevarnost za Hallsteinovo doktrino in je vselej nasprotovala kakršnimkoli korakom, ki bi jih bilo mogoče razlagati kot priznanje druge nemške države. Tokrat pa se ni mogla upirati pritisku javnosti v zahodnem Berlinu in Zahodni Nemčiji ter je na včerajšnji seji sprejela klavzule novega sporazuma.

Ugodne ponudbe Nikoziji

Zadovoljstvo s ciprsko-sovjetskimi pogajanji

NIKOZIJA, 24. sept. (Ciprska agencija, AFP, Reuter.) Sovjetski minister za trgovino Patoličev in drugi sovjetski funkcionarji, s katerimi se v Moskvi pogovarjajo člani ciprske delegacije z ministrom Arauzosom na čelu, so izrazili pripravljenost sovjetske vlade, da dá Cipru ugodne dolgoročne kredite in tehnično pomoč. Sovjetsko ponudbo bo ciprska vlada proučila, ko se bo minister Arauzos vrnil v Nikozijo.

V Moskvi se zdaj razgovarjajo tudi o sovjetski vojaški pomoči Cipru. Po zatrdilih ciprskih uradnih krogov se ti razgovori razvijajo zelo uspešno.

Po vesteh iz New Yorka so v OZN potrdili, da je generalni sekretar U Tant zaprosil stalnega brazilskega predstavnika v OZN Carlosa Alfreda Bernardesa, naj ga zastopa na Cipru.

Turčija je včeraj prispevala 100.000 dolarjev v proračun OZN za vzdrževanje mednarodnih sil na Cipru.

Danes bo Varnostni svet razpravljal o podaljšanju mandata mirovnih sil OZN na Cipru še za tri mesece. Kaže, da bo sprejel U Tantov predlog o tem. Trimesečni mandat sil OZN na Cipru poteče pojutrišnjem.

Sodelovanje arabskih držav

KAIRO, 24. sept. (MEN). List »Al Gumhurija« piše, da se Irak, Alžirija in ZAR zdaj dogovarjajo o sodelovanju pri eksploataciji petroleja. ZAR je ponudila Alžiriji in Iraku svoje izkušnje.

Izjemno naročilo

ATENE, 24. sept. (Reuter). Predstavnik grške vlade je sinoči komentiral izjavo grškega obrambnega ministra Garufaliasa, da bo Zahodna Nemčija dobavila Grčiji deset letal tipa »F-84«. Dejal je, da Grčija nikoli ni dobila od Zahodne Nemčije vojaških potrebščin in da je le izjemoma naročila teh deset letal.

Seja CK KPF prvič pod vodstvom W. Rocheta

PARIZ, 24. sept. (Tanjug). Centralni komite KP Francije bo imel 9. in 10. oktobra prvi delovni sestanek pod vodstvom novega generalnega sekretarja Waldecka Rocheta. Sestanek, prvi po smrti Maurica Thoreza, bo posvečen vprašanjem iz tekoče problematike, razpravljali pa bodo tudi o »zvestobi naukom, ki jih je zapustil Maurice Thorez«. Centralni komite bo obravnaval splošni politični položaj in pripravil taktiko za občinske volitve.

Sestanek ambasadorjev v Varšavi

VARŠAVA, 24. sept. (Tanjug). Tu sta se včeraj sestala veleposlanik LR Kitajske Vang Kuotsuen in ameriški veleposlanik John M. Cabot. Pogovarjala sta se dve uri in tri četrt. Po razgovoru, kot že običajno, niso objavili nobenega sporočila. Njun prihodnji sestanek bo predvidoma 25. novembra letos.

300 mrtvih zaradi oslovskega kašlja

LIMA, 24. sept. (AFP.) V okraju Libertad, severno od perujskega glavnega mesta Lime, razsaja epidemija oslovskega kašlja. Umrlo je okoli 300 otrok.

Kitajci proti deklaraciji o koeksistenci

Mednarodni forum mladine in študentov

MOSKVA, 24. sept. (Tanjug.) — Po 15 urah skoraj nepretrganega zasedanja je mednarodni forum mladine in študentov sprejel temeljno deklaracijo, poročilo o delu petih komisij in resolucije, ki so bile predložene tem komisijam.

Več ur je trajala med drugim tudi debata o poročilu četrte komisije foruma. V tem poročilu je rečeno, da je večina udeležencev v razpravi poudarila pomen miroljubne koeksistence za ohranitev miru na svetu kakor tudi vlogo miroljubne koeksistence v podpori narodom, ki se borijo za nacionalno osvoboditev. Večina udeležencev je tudi opozorila na pomen moskovskega sporazuma o delni prepovedi jedrskih poskusov. Predstavnik kitajske delegacije kot tudi predstavniki mladine Severne Koreje, Južnega Vietnama in še nekaterih delegacij so izjavili, da ne bodo glasovali za poročilo te komisije, češ da »ne podaja realno tega, kar je bilo slišati med razpravo.« Predstavnik kubanske delegacije je prav tako dejal, da ne more glasovati za to poročilo.

Kitajska in še nekatere delegacije so bile proti temu, da bi z resolucijami podprli politiko miroljubne koeksistence ter moskovski sporazum o prepovedi atomskih poskusov.

Delegacija vsekitajske mladine in študentov ni glasovala niti za eno resolucijo, predloženo na forumu.

Na konferenci je aktivno sodelovala delegacija ZMJ in ZSJ.

Manj profesionalcev — več družbene izobrazbe

Sestanek sekretarjev republiških CK Zveze mladine

BEOGRAD, 24. sept. (Tanjug). Na sestanku sekretarjev republiških centralnih komitejev Zveze mladine, ki je bil danes v CK ZMJ, so obravnavali kadrovska vprašanja te organizacije v luči tez izvršnega odbora zveznega odbora SZDLJ o pripravah na skupščinske volitve in kadrovske probleme.

Zveza mladine se zavzema za zmanjšanje števila poklicnih funkcionarjev v mladinskih vodstvih, je bilo rečeno na sestanku, toda doslej sama ni mogla o tem odločati. Povečanje števila plačanih funkcionarjev v mladinskih vodstvih za 32 % v zadnjih štirih letih ni rezultat zavzemanja Zveze mladine, marveč pretežno družbeno-političnih organizacij v občinah.

V zvezi s kadrovskimi problemi so na sestanku poudarili, da je potrebna bolj vsestranska družbeno-politična izobrazba mladine. Mnogo maldih ljudi želi aktivno sodelovati v delu družbeno-političnih organizacij in samoupravnih organov, manjka pa jim potrebno znanje, kar je v veliki meri posledica pomanjkljivosti v izobraževalnem sistemu.

V nekaterih republikah, kakor v Bosni in Hercegovini, so že sklenili, da se bodo v mladinskih organizacijah lotili priprav na prihodnje skupščinske volitve. Na sestanku je bilo rečeno, da se ne bi smeli ponoviti primeri, kakršni so se dogajali ponekod, da so bili mladi ljudje izvoljeni v predstavniška telesa samo zato, da bi bila v skupščinah tudi mladina.

Znanstveniki ob 100-letnici I. internacionale

BERLIN, 24. sept. (Tanjug) Jutri se bo začelo v vzhodnem Berlinu tridnevno mednarodno zasedanje znanstvenikov ob 100-letnici ustanovitve I. internacionale.

Jutri program radia in televizije

september od 27 do 3 oktober

Zadnje vesti

Aretacije na Cipru

NIKOZIJA, 24. sept. (Reuter). Aretirali so pet pripadnikov mednarodnih sil, Švedov, ker so našli v njihovih avtomobilih nekaj orožja in streliva. Avtomobile so pregledali v navzočnosti poveljnika mednarodnih sil generala Timaje. Ta je takoj ukazal, naj uvedejo preiskavo o tem, od kod izvira orožje in kaj so švedski vojaki nameravali z njim. Orožje in strelivo so izročili ciprski vladi.

Švedska vlada je danes izrazila globoko obžalovanje zaradi afere s tihotapljenjem orožja. Poveljnik švedske vojske je zahteval, naj se v afero zapleteni oficirji in vojaki takoj po preiskavi vrnejo na Švedsko.

Sporazum v VS

NEW YORK, 24. sept. (AP). Šest nestalnih članic Varnostnega sveta se je sporazumelo o osnutku resolucije, s katero naj bi podaljšali mandat čet OZN na Cipru še za tri mesece. Sodijo, da bo osnutek resolucije sprejmljiv tako za Ciper kot za Grčijo in Turčijo. Ne pričakujejo, da mu bodo druge članice VS nasprotovale.

Moma Marković v Pragi

PRAGA, 24. sept. (Tanjug) Član ZIS in zvezni sekretar za zdravstvo in socialno politiko Moma Marković je danes razpravljal s predsednikom češkoslovaškega državnega zavoda za socialno zavarovanje Mihalom Stancelom o aktualnih vprašanjih socialne politike Jugoslavije in ČSSR. Moma Marković zastopa Jugoslavijo na 14. zasedanju evropskega odbora svetovne zdravstvene organizacije, ki je te dni v Pragi.

Tajfun nad otokom Kiušiu

TOKIO, 24. sept. (AFP). — Nad japonskim otokom Kiušiu je danes divjal močan tajfun. Po zadnjih vesteh je šest ljudi izgubilo življenje oziroma jih pogrešajo, 14 pa je bilo ranjenih. Vihar je podrl 450 hiš.

Bolivijski opazovalci v Kairu

RIO DE JANEIRO, 24. septembra (Tanjug). Bolivijska vlada je uradno sporočila, da se bo udeležila druge konference neangažiranih držav v Kairu kot opazovalka. Bolivija je kot opazovalka sodelovala tudi na prvi konferenci neangažiranih v Beogradu septembra 1961.

Večja vloga skupščine ČSSR

PRAGA, 24. sept. (Tanjug) — Ljudska skupščina ČSSR je danes sprejela »Osnovne smernice za nadaljnjo poglobitev dela ljudske skupščine«, s katerimi se povečuje avtoriteta, vloga in delovni značaj skupščine.

Krag mandatar

KØBENHAVEN, 24. sept. (Tanjug) — Novo dansko vlado bo sestavil voditelj socialdemokratske stranke, dosedanji premier Jens Otto Krag.

Priprave za gradnjo novega prekopa

WASHINGTON, 24. sept. (AFP) — Predsednik ZDA Johnson je zahteval, naj kongres odobri še pet milijonov dolarjev za preliminarna proučevanja gradnje novega prekopa med Atlantikom in Pacifikom. Po njegovih besedah se s pripravami zelo mudi, ker je Panamski prekop postal premajhen za pomorski promet med obema oceanoma. Ustanovil je petčlansko komisijo, ki bo vsako leto poročala kongresu in predsedniku o pripravah za gradnjo novega prekopa.

Telegrami

BEN BELA POVABLJEN V PAKISTAN — ALŽIR. Pakistanski predsednik Ajub Kan je povabil alžirskega predsednika Ben Belo, naj obišče Pakistan. Datum obiska še ni določen.

SPORAZUM — PEKING. Tu so podpisali gospodarski in trgovinski sporazum med Irakom in LR Kitajsko. Sporazum so podpisali med obiskom iraške delegacije, ki je zaradi tega prišla v Peking.

PROTEST — ATENE. Grški minister za zunanje zadeve Kostopulos je protestiral pri podpredsedniku ZAR Mohiedinu, ki je prispel v Atene, da bi se udeležil kraljevske poroke, ker so aleksandrijske oblasti zamenjale v upravnem odboru ustanove Kotsikion Grke z Egipčani. Kostopulos je dejal, da je Kotsikion grška last in da je zato ni mogoče podrediti arabski upravi.

OBTOŽNICA — ATENE. Solunski tožilec je zahteval obravnavo proti 12 ljudem, ki so krivi umora levičarskega poslanca Lambrakisa. Tožilec je zahteval aretacijo šesterice policijskih oficirjev, ki jih je obtožil, da so sodelovali pri zločinu.

NOVA STRANKA — ANKARA. V Turčiji so uradno ustanovili novo stranko, ki se imenuje socialno demokratska stranka. Njen predsednik je Ulgen. Med ustanovitelji stranke so tudi poslovni ljudje in veleposestniki.

IKEDA V BOLNISNICI — TOKIO. Japonski premier Hajato Ikeda, ki je v začetku meseca zbolel, je zdaj v bolnišnici na oddelku za rakasta obolenja.

PROMETNA NESREČA — LIMA. V prometni nesreči 200 km južno od Lime je izgubilo življenje 15 ljudi, ko je neki avtobus strmoglavil v prepad.

OBISK ZNANSTVENIKOV — VARŠAVA. Sem je prispela skupina nizozemskih znanstvenikov s fakultete za kmetijstvo v Weningenu. Podpisali bodo sporazum o sodelovanju in izmenjavi znanstvenikov s podobnimi poljskimi ustanovami.

ZASEDANJE — WASHINGTON. Tu se je začelo 15. zasedanje generalne skupščine mednarodnega združenja za socialno zavarovanje. Zasedanja se udeležuje 400 delegatov iz 89 dežel.

800 ŽRTEV EPIDEMIJE — SEUL. Za encefalitisom je v Južni Koreji od začetka avgusta do zdaj umrlo več ko 800 ljudi, večidel otroci. Za to nevarno nalezljivo boleznijo je doslej obolelo skoraj 3000 ljudi.

ZASTOPSTVO — MOSKVA. Sovjetsko zvezo bo v prihodnje zastopala v mednarodni turistični organizaciji vladna agencija za inozemski turizem.

IMENOVANJE — DUNAJ. Sovjetskega delegata Piskaljeva so imenovali za novega zastopnika generalnega direktorja mednarodne agencije za atomsko energijo pri OZN.

Pa še to

KATEROKOLI ALI PA NOBENO — Kitajsko partijsko in državno vodstvo je nedavno poslalo Sovjetski zvezi vabilo, naj pošlje na proslavo 15. obletnice LR Kitajske delegacijo. V vabilu je rečeno, da lahko Sovjetska zveza pošlje v Peking »bodisi partijsko-vladno delegacijo, bodisi vladno delegacijo, delegacijo družbenih organizacij — ali pa naj kratko malo sploh ne pošlje nobene delegacije.« V Moskvi so sklenili poslati v Peking delegacijo, ki jo bo vodil predsednik sovjetskih sindikatov . . .

Vreme 24 IX. 1964

Temperature

	ob 07	13
Ljubljana	9	19
Planica	2	19
Maribor	10	19
Slovenj Gradec	9	18
Novo mesto	7	19
Koper	15	20
Kredarica	0	4
Reka	16	21
Pulj	14	21
Split	15	21
Dubrovnik	15	22
Zagreb	8	19
Beograd	12	17
Sarajevo	10	11
Skopije	15	18
Titograd	18	22
Celovec	—	18
Gradec	6	20
Dunaj	9	17
Milano	6	22
Genova	15	23
Zürich	—	14
München	—	—
Benetke	—	21

Prognoza

VREMENSKA SLIKA

Obsežno področje visokega zračnega pritiska se razprostira izmed Sredozemlja preko Alp do Baltiškega morja. Jedro hladnega zraka pa se zadržuje nad južnim Balkanom.

NAPOVED SLOVENIJA

Pretežno jasno, zjutraj v nekaterih kotlinah megla. Najnižje nočne temperature med 5 in 10, v Primorju 14, najvišje dnevne do 22 stopinj C. V soboto bo še lepo.

JUGOSLAVIJA

Na Jadranu in na Hrvatskem pretežno jasno, v ostalih krajih države zmerno oblačno vreme.

Snemalne kamere Triglav-filma obetajo

Prihodnje leto dva slovenska celovečerna umetniška filma in šest lutkovnih filmov

LJUBLJANA, 24. sept. — Podjetje Triglav film je bilo še do nedavna v dokaj težavnem finančnem položaju, zaradi česar se je začasno odpovedalo domačemu filmu in se orientiralo le na snemanje filmov v sodelovanju z drugimi producenti. Kljub temu pa je podjetje letos v 8 mesecih doseglo 90 odst. letnega plana, kar je vsekakor dober obet za prihodnje, če še povemo, da so se osebni dohodki zaposlenih delavcev v Triglav filmu povečali za približno 15.000 dinarjev, to je od povprečnega zaslužka 50.000 din lani na novo povprečje 65.000 din letos.

Triglav film je letos v koprodukciji s Švedi, Nemci, Italijani in Angleži posnel doslej 6 celovečernih filmov: Vampir, Kriva pota, Kadeti, Vikingi, V Tuksonu se umira in serijo 13 sedemindvajset minut dolgih televizijskih filmov z delovnim naslovom »Počitnice v Lipici«. Do konca leta računajo, da bodo v sodelovanju s tujimi producenti posneli še 2 do 3 celovečerne filme, s čimer bodo občutno presegli svoj letni plan.

In kaj nam ta domača filmska hiša obeta za prihodnje leto? Pred kratkim so ponovno obudili k življenju oddelek za lutkovni film, ki bo že letos posnel dva filma te zvrsti, prihodnje leto pa še 6 novih lutkovnih filmov. Pri tem gre za filme zabavno-vzgojnega in propagandno-komercialnega žanra. Francoska televizija je pred kratkim odkupila kopije šestih starih lutkovnih filmov iz arhiva Triglav filma, kar kaže, da je zanimanje za to zvrst filmske umetnosti v svetu slej ko prej nezmanjšano.

Razen tega bo podjetje prihodnje leto po planu, ki ga je že sprejel delavski svet, posnelo tudi dva slovenska celovečerna filma. Enega s povsem novo, doslej še neobdelano tematiko iz NOB, z delovnim naslovom Orlova stena po scenariju Ivana Ribiča. Hkrati bo Triglav film odkupil za filmsko prireditev tudi Ribičevo novelo Stopinje v snegu. Za izbor drugega domačega celovečernega filma, ki ga bo podjetje posnelo prihodnje leto, pa pričakujejo dobre rezultate tudi iz nedavnega javnega nagradnega razpisa za najboljši scenarij, ki je bil minuli mesec objavljen v dnevnem tisku.

Razpis zajema aktualno temo iz našega vsakdanjega življenja in dogajanja, scenarij s prosto izbiro snovi in scenarij za filmsko upodobitev književnega dela Ivana Tavčarja, Visoška kronika. Nagrade 800, 500 in 300 tisoč dinarjev za najboljše scenarije so menda zadostno jamstvo, da bodo pri Triglav filmu spet obudili domači film, kakor predvidevajo načrti podjetja za prihodnjo proizvodno filmsko sezono.

Razen z optimističnimi načrti in snovanji pa se pri Triglav filmu ubadajo tudi s prenekaterimi problemi, ki zavirajo uspešnejši razmah filmske proizvodnje. Tu gre predvsem za organizacijo proizvodne baze. Podjetje je namreč brez osnovnih proizvodnih sredstev, zato si mora agregate, reflektorje in snemalne kamere za nerazumljivo visoke odškodnine sposojati pri domačih podjetjih, pri filmskih hišah iz ostalih republik ali celo iz inozemstva. Ob tem in še nekaterih drugih problemih se nehote poraja vprašanje integracije slovenskih filmskih proizvodnih hiš, ki bodo morda le tako sedle na lastno zeleno vejo. Tudi s prostori so posebne težave, saj ima Triglav film prostore kar v vseh petih ljubljanskih mestnih občinah, od sedeža za Bežigradom, preko Most, Šiške in Viča do občine Center.

N. LAPAJNE

Vič: kmalu bodo zbori volivcev

Od 29. septembra do 25. oktobra bodo na območju skupščine občine Ljubljana—Vič—Rudnik sklicani zbori volivcev. Na teh zborih bodo razpravljali o realizaciji družbenega plana v prvem polletju letošnjega leta, o ustanovitvi krajevnih skupnosti, o določitvi območij posameznih skupnosti in o posameznih krajevnih problemih.

E. J.

Domžale: mladinski aktiv tudi v Gradbenem podjetju

Mladim bodo omogočili dopolnilno izobraževanje

Te dni so se sešli mladinke in mladinci iz Gradbenega podjetja v Domžalah na ustanovni konferenci Zveze mladine. To gradbeno podjetje zaposluje v sezoni okoli 200 delavcev, največ mladih fantov iz drugih republik. Doslej ni nobena organizacija v podjetju preveč skrbela zanje, zato so mladi delavci sklenili na pobudo občinskega mladinskega komiteja v Domžalah ustanoviti mladinski aktiv.

Mladi delavci se želijo izobraževati, zato bo aktiv odslej skrbel skupaj s samoupravnimi organi in z upravo podjetja za organizacijo tečajev, in to za zidarje, tesarje, strojnike in druge polkvalificirane in nekvalificirane delavce. V času, ko se približuje tako imenovana mrtva sezona, se bodo tečajev lahko udeleževali v še večjem številu.

Precej mladih delavcev se želi vpisati tudi v večerne tečaje, da bi z njimi končali osemletko.

Velik problem pa so tudi stanovanja, ki jih bodo morali v gradbenem podjetju Domžale rešiti kar najhitreje. Najboljše bi rešili stanovanjski problem z zgraditvijo samskega doma, a zanj podjetje ne dobi potrebnega kredita.

Takoj pa bodo lahko začeli graditi igrišče za odbojko in rokomet. Navezati pa bodo skušali tudi čim tesnejše stike z mladino iz drugih podjetij v občini in iz drugih sorodnih podjetij v Sloveniji. Radi bi sodelovali z njimi predvsem pri raznih kulturnih, športnih in drugih srečanjih.

F. G.

Smrtna nesreča neprevidnega mopedista

MENGEŠ, 24. sept. — Na cesti, ki pelje iz Mengša proti Mostam pri Komendi se je pri odcepu za vas Suhadole danes ob 16. uri pripetila smrtna nesreča. Ponesrečil se je 53-letni upokojenec Vinko Mali doma iz Most pri Komendi. Z osebnim avtomobilom nemške registracije ga je podrl Hans Dieter iz Lengersdorfa (Zah. Nemčija).

Mopedist je vozil iz Mengša proti Mostam, za njim pa je pripeljal avtomobilist. Ko se je osebni avto približal mopedistu, je ta nenadoma in brez da bi nakazal smer, zavil na levo. Avtomobil ga je zadel, Malija je vrglo na pokrov, s katerega je padel 50 metrov naprej, ko se je avtomobil ustavil. Mopedist je obležal nezavesten na tleh. Hudo ranjenega so odpeljali v ljubljansko bolnišnico, vendar je že med prevozom podlegel poškodbam. Avtomobilist je dejal, da je vozil z zmerno hitrostjo med 60 in 70 kilometri na uro.

Glasbena šola Vič finančno samostojen zavod

Na svoji zadnji seji je občinska skupščina Vič izglasovala, da je glasbena šola Vič samostojen finančni zavod. Do tega je prišlo na pobudo same šole, ki je to predlagala svetu za šolstvo občinske skupščine Vič, ki je o tem razpravljal že junija in skupščini (obema zboroma) predlagal, da razglasi občinski upravi proračunski zavod Glasbeno šolo Vič s 1. januarjem za finančno samostojen zavod.

ŠKOFJA LOKA

V centru za rehabilitacijo novi dijaki

Te dni je center za rehabilitacijo in varstvo slepih v Škofji Loki sprejel v svoj dom nove dijake, ki se bodo usposabljali za telefoniste, zraven pa še za delo v delavnicah: kovinsko obdelovalni, lesno predelovalni in za pletarstvo, metlarstvo ter krtačarstvo. Center so letos ustanovili, zakaj doslej so bili dijaki zavoda za slepo mladino v Ljubljani vezani na šolanje v Zagrebu na birotehnični šoli in v Beogradu v šoli za slepe fizioterapevte.

Center bo letos prvikrat pričel s poukom telefonije. Te dni je servisna služba PTT podjetij iz Ljubljane končala dela pri montaži centrale, ki bo za praktični pouk.

Letos bo center sprejel blizu dvajset dijakov, kar je tudi največ rehabilitantov do sedaj. Od teh se jih je vsaj polovica usposobila v telefonsko daktilografski smeri, nekaj v kovinsko obdelovalni in v ostalih delavnicah. Med njimi pa so tudi štirje dijaki, ki redno obiskujejo gimnazijo v Škofji Loki.

F. ŠIFRAR

Zanimivo samo po odmoru

Reprezentanca B : Olimpija 3:2 – Okrog 5000 gledalcev

LJUBLJANA, 24. sept. — V prijateljski nogometni tekmi za trening je B reprezentanca Jugoslavije premagala Olimpijo 3:2 (1:0). Gole so dali Dojčinovski, Krivokuća in Kobeščak za reprezentanco, za Olimpijo pa Kulenović (11 m) ter Frančeškin. Pred kakimi 5000 gledalci je sodil Jakše iz Ljubljane.

Reprezentanca: Sirković (Djuković), Stojanović, Dojčinovski, Rašović (Zemko), Krivokuća, Dakić, Mušović (Kobeščak), Bečejac, Zagorc (Mojsov), Andjelković, Corn (Blažević).

Olimpija: Škulj, Kulenović, Djorlev (Jovičević), Kokot, Šoškić, Srbu (Bločić), Frančeškin, Kranjc, Rojina (Škufca), Nikolić, Jež (Benčič).

Že uvodne poteze so pokazale, da je reprezentanca, ki bo v soboto igrala v Mariboru z ustrezno enajsterico Avstrije, precej neuigrana, pa čeprav so posamezniki vendarle pokazali solidno tehnično znanje. To pomanjkljivost je oslabljena Olimpija kar s pridom izrabljala, vendar je ta njihova terenska premoč plahnela že nekje ob kazenskem prostoru. Napadalci so se namreč vse preveč obirali in iskali drug drugega, tako da je obramba bolj ali manj z lahkoto zaustavljala njihove akcije. No, nasploh sta bili obrambi na obeh straneh boljši del moštva saj se tudi napadalci v modrih majicah nikakor niso znašli. Kar 8 minut je bilo treba čakati na prvi strel, ki ga je poslal Kranjc proti Sirkoviću. Že v nasprotnem napadu se je še z lepšo parado izkazal mladi vratar Škulj, ki ga je Zagorc dva ali trikrat spravil v precejšnjo zadrego. Sicer pa so igralci niso poznali njegovih kvalitet, tako da vodja napada reprezentance ni utegnil priti do prave veljave.

Ne izredno lep zadetek Dojčinovskega, temveč družna akcija domačega napadalnega kvinteta je spravila gledalce vsaj malo na noge. To so bili obenem tudi najlepši trenutki pred odmorom, vendar se je dolgotrajno bombardiranje končalo brezuspešno.

Novi igralci so vnesli mnogo več živahnosti v reprezentančne vrste, ki je prevzela pobudo in nekajkrat nevarno oblegala domača vrata, toda Škulj je bil danes med najboljšimi pri Olimpiji. Tudi napad Ljubljančanov se je zgand in prispeval k zanimivim razpletom. V 65. minuti je Nikolić po levem krilu spretno preskakoval ovire, v kazenskem prostoru pa ga je zrušil branilec. Najstrožjo kazen je izvedel Kulenović — 1:1. Odtlej dalje sta nasprotnika poskušala zlasti po krilih uresničevati namene, tako da sta imeli obrambi kar precej posla. V 81. minuti pa je Krivokuća izrabil spodrsljaj domačega branilca in z glavo ukanil Škulja — 2:1. Tedaj pa je postajal vsebolj viden Frančeškin, ki so ga kar dobro zapeslovali z dolgimi predložki, izmed katerih je enega po hitrem begu uspešno zaključil z neubranljivim strelom — 2:2. Ko je že vse kazalo, da bo ostalo pri tem rezultatu, pa je Kobeščak od Škulja odbito žogo poslal prek njega v mrežo — 3:2.

Če bi ocenjevali sposobnosti reprezentantov po današnjih dogodkih, prav gotovo ne bi smeli kaj prida pričakovati v sobotnem spopadu v Mariboru, toda upajmo, da tekme za trening navadno niso pravo merilo za presojo.

S. L.

Odločila bo tretja tekma

MILANO, 24. septembra. — Nogometaši milanskega Interja so v povratni tekmi za svetovni pokal premagali argentinski Independiente iz Buenos Airesa z 2:0 (2:0). Strelca: Mazzola v 7. in Corso v 39. minuti. Gledalcev: okoli 80.000.

INTER: Sarti — Burgnich, Fachetti — Malatrasi, Guarneri, Picchi — Jair, Mazzola, Milani, Suarez, Corso.

INDEPENDIENTE: Santoro — Fereiro, Decaria — Achevedo, Paflik, Maldonado — Suarez, Mura, Prospiti, Rodriguez, Savoj.

Tretja tekma Inter : Independiente bo — ker se v svetovnem pokalu ne računa razlika v golih — 26. septembra v Madridu.

Zmaga Maribora na Madžarskem

MARIBOR, 24. sept. — Moštvo drugoligaša Maribora je gostovalo včeraj v Györu na Madžarskem, kjer je premagalo v povratni tekmi moštvo Mavdac s 1:0 (0:0). Mariborčani so zaigrali spet tako kot nekoč in zasluženo zmagali. Posebno sta se izkazala Ceh, ki je igral na mestu srednjega krilca namesto Grubišića, in vratar Vabič.

Evropski pokali

EVROPSKI POKAL: Odense — Bold Club : Real (Madrid) 2:5 (1:3), Köln — Köln : Partizan (Tirana) 2:0 (0:0).

POKAL EVROPSKIH POKALNIH PRVAKOV: Varšava — Legija : Admira (Dunaj) 1:0 (1:0). Torino — Torino : Fortuna (Gelen) 3:1 (1:1). Gant — Gantoise : West Ham United 0:1 (0:0).

POKAL VELESEJEMSKIH MEST: Plovdiv — Lokomotiva : Vojvodina (Novi Sad) 1:1 (0:0). Stockholm — Djurgarden : Manchester United 1:1 (1:0). Brüxelles — Union Saint Gilois : Juventus (Torino) 0:1 (0:1). Oslo — Valeregnen : Everton 2:5 (1:2). Barcelona — Barcelona : Florentina 0:1 (0:1). Valencija — Valencija : Liege 1:1 (1:0). Matosinos — Leikões : Celtic (Glasgow) 1:1 (1:1).

ZAGREB, 24. sept. — V okviru tekmovanja za pokal velesejemskih mest je Zagreb premagal GAK (Graz) 3:2 (1:0).

Reprezentanca Jugoslavije

BEOGRAD, 24. septembra. — Zvezni kapetan Ljubomir Lovrić je objavil listo potnikov za Dunaj, kjer bo Jugoslavija igrala 27. septembra mednarodno tekmo z Avstrijo: Šoškić, Pantelić, Durković, Jusufi, Sombolac, Radaković, Melić, Vasović, Popović, Čebinac, Kovačević, Jerković, Galić, Skoblar, Vislavski in Kostić.

NOVI SAD, 24. sept. — V prvenstveni tekmi II. zvezne lige — vzhod je Budućnost premagala Novi Sad 1:0 (1:0).

-tam-j, gyaxdo- :,nM ad)3bfskkk

Vstopnice po 100 din

Zanimivosti o tekmi Jugoslavija : Evropa

Nemajhno je bilo presenečenje predsednika finančne komisije NZJ dr. Voje Kravića ob pogledu na prazni stadion JLA, posebno ker so že v predprodaji prodali okoli 35.000 vstopnic! V nekaterih naših časopisih smo prebrali, da je mnogo ljubiteljev nogometa ostalo zaradi slabega vremena kar doma ob TV-ekranih! Deževje v sredo je povzročilo v Beogradu zares pravo zmedo. Dve uri pred tekmo ni bilo mogoče dobiti taksija s telefonskim pozivom. Z reporterji beograjskega »Sporta« smo se prebili do stadiona z »jeepom« v zadnjem trenutku in takrat smo lahko videli pred vrati betonskega stadiona mladeniče, ki so prodajali karte — ki so bile v predprodaji po 2000 dinarjev ali več — za »bornih« 100 dinarjev! Vstopnice za »tekmo stoletja« so bile po 600 dinarjev za najslabša stojišča do 3000 dinarjev za novinarske lože. Znano je, da so tudi nogometni funkcionarji in novinarji plačali vstopnice za »tekmo solidarnosti s Skopjem«.

Med udeleženci mednarodnega šahovskega turnirja v Beogradu je bilo izredno zanimanje za tekmo Evropa : Jugoslavija, tako da so velemojstri soglasno zahtevali preložitev začetka drugega kola s 15.30 na 18.00! Večina je na koncu — čeprav so organizatorji že kupili vstopnice — presedela sredo popoldne ob televizorjih in samo Janošević je bil na tribunah. V uredništvu »Sporta« — kjer je Janošević zaposlen — so hudomušno komentirali njegov odhod na stadion: »Gane še ni bil v svojem življenju na nobeni nogometni tekmi in pač hoče videti vsaj beograjsko tekmo stoletja. Sicer pa ima v drugem kolu v Kolarčevem univerzitetu lažjega nasprotnika — dr. Trifunovića s črnimi figurami!«

»Črnopolta gazela iz Mozambika« Da Silva Eusebio je štirikrat zatresel mrežo Šoškića in Skorića! V razgovoru z novinarji je po tekmi »skromno« izjavil: »Mislim, da bi lahko dosegel še gol ali dva, če bi bil pazljivejši seveda!« Eusebio, ki je s svojimi neposrednimi zadetki sam odločil številne tekme portugalskega prvaka Benfice na poti k dvema pokaloma Evrope, je bil nedvomno najaktivnejši napadalec selekcije Evrope, ki je kar 12-krat streljal na vrata Jugoslavije! Pred začetkom in po koncu tekme se je močno zanimal za tekmo Inter : Independente v Milanu: »Ali bo televizijski prenos? Navijam za Inter, v svetovnem finalu seveda. Prepričan sem, da bodo v Milanu zmagali z najmanj dvema goloma razlike in tudi v tretji tekmi na nevtralnem igrišču v Madridu!« Eusebio se ni zmotil. Inter je v Milanu res zmagal z 2:0!

Moskovski nogometni komentatorji so v svojih komentarjih enoglasni: »To je bil pravi nogomet!« Vsi so prepričani, da sta samo Jašinovo mojstrstvo in izredna Schnellingerjeva prisebnost rešili Evropo no vodstvu 2:0, da ni tekma dobila drugačen tok, ker sta nekajkrat rešila mrežo gostov pred zanesljivimi zadetki.

A. PASTERNJAK

Vodita Ivkov in Korčnoj

BEOGRAD, 24. septembra (Po telefonu) — **Rezultati III. kola mednarodnega šahovskega turnirja:** Gligorić — dr. Trifunović remi (30), Janošević — Benkö prek. v dobljenem položaju za Benköja (41). Bronstein — Zujdema 1:0 (27), Matanović — Parma remi (19), Szabo — Minić 0:1 (38), Larsen — Spaski 0:1 (40), Korčnoj Cirić prek. v boljšem položaju za Korčnoja, Ivkov — Milić 1:0 (41), Matulović — Flesch prek. v boljšem položaju za Flescha (42).

Stanje po III. kolu: Ivkov in Korčnoj 2 (1), Bronstein 1,5 (1), Minić 1,5, Janošević in Larsen 1 (2), Gligorić in Matanović 1 (1), Zujdema in Szabo 1, Matulović, Spaski in dr. Trifunović 0,5 (2), Parma 0,5 (1), Benkö 0 (3), Flesch in Cirić 0 (2), Milić 0 (1).

Derbi Larsen — Spaski se je končal s padcem zastavice, toda Larsen je bil takrat že pozicijsko povsem izgubljen. Szabo se je v partiji z Minićem zakombiniral in ostal z dvema kmetoma manj. Korčnoj in Cirić sta se dolgo borila v povsem izenačeni poziciji, ob prekinitvi pa ima Korčnoj minimalno prednost. Jugoslovanski velemojstrski partiji Matanović — Parma in Gligorić — dr. Trifunović sta se končali z mirnima remijema.

B. PARMA

Turnir kandidatinj

SUHUMI, 24. septembra. — Rezultati XI. kola turnirja kandidatinj za naslov svetovne šahovske prvakinje: Bikova — Jovanović 0:1, Zatulovska — Lazarević prek. v boljšem položaju za Lazarevićevo, Zvorikina — Lane prekinjeno, Teodorescu — Moscini 1:0, Eret — Ivanova 1:0, Karakas — inž. Nedeljković prekinjeno, Borisenko — Konarkovska prekinjeno, Kušmir — Gresser 1:0, Raniku — Cend 1:0.

Stanje po XI. kolu: Lazarević 8 (2), Eret 7,5, Kušmir 7 (1), Zatulovska 6,5 (3), Jovanović 6,5 (2), Lane 5 (2), Raniku 5 (1), Konarkovska 4,5 (5), Teodorescu 4,5, Borisenko 4 (2), Zvorikina 3,5 (4), inž. Nedeljković in Karakas 3,5 (3), Ivanova 3,5 (2), Cend 3,5, Bikova in Gresser 2,5 (2), Moscini 1.

Maribor — opomin

BEOGRAD, 24. septembra — Disciplinsko sodišče Liga odbora NZJ je kaznovalo NK »Maribor« z opominom za slabo organizacijo tekme »Maribor« — Borac 16. avgusta v Mariboru.

Namiznoteniški pokal Evrope

BEOGRAD, 24. septembra. — V evropskem namiznoteniškem pokalu za leto 1964/1965 bo jugoslovanski prvak »Zagreb« prost v prvem kolu, medtem ko se bo od 30. septembra do 22. novembra srečal s Spartakom (Plovdiv). Dosedanji evropski prvaki: 1961 — Kluž (Romunija), 1962 — Vereš Meteor (Madžarska), 1963 — Zagreb, 1964 — Kluž (Romunija).

Tajfun »Vilda« z močjo 160 km na uro ni prizanesel niti prvim stanovalcem v olimpijski vasi v Tokiu. Nobeden od 600 športnikov, kolikor jih je sedaj v olimpijski vasi, že tri dni ne trenira zaradi dežja in vetra. Japonska meteorološka služba je sporočila, da bo veter z dežjem prenehal do nedelje.

Organizacijski komite XVIII. olimpijskih iger je telegrafsko sporočil Koreji, Indoneziji in drugim državam, ki so sodelovale na igrah Ganefo, da v svoje ekipe ne smejo vključiti atlete in plavalce, ki so sodelovali na igrah v Džakarti, ker ne bodo smeli nastopiti na igrah v Tokiu.

V sovjetski ekipi za olimpijske igre so štirje olimpijski veterani Nina Ponomarjeva (disk), Galina Zibina (krogla), Mark Midler (sabljanje) in Igor Novikov (peteroboj), ki bodo že četrtič nastopili na olimpijskih igrah.

S kompletnimi telovadnimi vrstami bodo v Tokiu nastopile naslednje države: Nemčija, Avstralija, Bolgarija, obe Koreji, Kuba, ZDA, Finska, Madžarska, Italija, Indija, Japonska, Pakistan, Poljska, Romunija, Švica, Kitajska, ČSSR, SZ in Jugoslavija.

OLIMPIJSKO DELO

IX. ZIMSKE IGRE — XVIII. LETNE IGRE TOKYO 1964

OD 10.–25. OKTOBRA SPET »OLIMPIJSKO DELO«

Po domačih krajih

Jugoslavija : ČSSR 103:85 (48:42)

ZRENJANIN, 24. septembra — Košarkarska reprezentanca Jugoslavije je v tekmi za evropski pokal premagala Češkoslovaško s 103:85 (48:42). Sodnika: Hajtov (Bolgarija) in Herceg (Madžarska). Gledalcev: okoli 3.000.

JUGOSLAVIJA: Gordić 4, Korać 30, Rajković 10, Kovačić 6, Djerdja 10, Ražnjatović, Daneu 21, Petričević 4, Eiselt, Cvetković, Djurić 12, Nikolić 6.

ČSSR: Marek 4, Zidek 9, Bodrovski 16, Mandel, Konvička 12, Baroh 4, Mika 2, Voročka, Pištalek 27, Zedniček, Tomašek 11, Humel.

PARTIZAN NARODNI DOM obvešča svoje članstvo, da priredi v nedeljo, 27. septembra, celodnevni peš izlet v smeri Rašica — Mengeška koča. Zbirališče članstva bo do 9. ure na levi strani savskega mostu na Ježici. Vabljeni so člani društva, ki so ljubitelji narave.

Komisija za sprejem in odpoved delovnih razmerij

MESTNE PLINARNE V LJUBLJANI

razpisuje prosto delovno mesto

šoferja

Nastop službe takoj ali po dogovoru. Ležišče v samski sobi zagotovljeno. 9159

Kramljanje o lepem vedenju

Poslušalec in predavatelj

Ali vas zanima predavanje o Ohridskem jezeru, o zunanje političnih odnosih Jugoslavije, o književnem delu Ivana Andrića? V dvorano delavske univerze ali doma kulture pojdite, in sicer pravočasno. Priti prepozno na predavanje se ne spodobi, kakor se ne spodobi priti prepozno na vsak drug sestanek — saj to je nekakšen sestanek, o katerem sta se molče dogovorila vi in predavatelj.

V garderobi odložite plašč in sedli boste na svoje mesto, preden pride predavatelj; nikakor si ne boste dovolili vstopiti v dvorano, ko se je predavanje že začelo, in med predavanjem iskati svoje mesto in motiti druge, zlasti predavatelja (mislite si, da sedite na njegovem mestu in govorite »na pamet«, improvizirano; takšen nesmotrn prihod v dvorano in prerivanje med gledalci bi vas očitno motila, mar ne?).

Poslušajte pazljivo, ne motite drugih poslušalcev okrog sebe in ne ovirajte predavatelja!

Če je razen predavanja predvidena tudi razprava ali če hočete predavatelja kaj vprašati, vstanite: saj ne nameravate biti anonimni in tudi ne neodgovorno vpraševati »iz teme«; govorite jasno in razločno, če ste že vstali.

Jasno in razločno mora govoriti tudi predavatelj. Če imajo poslušalci obveznosti do njega, jih ima tudi on do njih. Tudi predavatelj mora priti pravočasno — natanko ob določenem času — in se vesti dostojno (žal so še predavatelji, ki v zadregi ali da bi dokazali, da avditorij nanje ni napravil posebnega vtisa, drže roke v žepih ali pa malomarno in deplasirano gestikulirajo, ne da bi pomislili, da s svojimi pretiranimi kretnjami odvračajo pozornost od tistega, o čemer govore, bolj kakor jo vzbujajo). Predavatelj mora govoriti lepo, prikupno, razumljivo, jasno, glasno in razločno. In biti ne sme dolgočasen. Če je že sklenil stopiti pred zbor ljudi in govoriti, mora biti pripravljen v vsakem pogledu in ne sme razočarati pričakovanja poslušalcev.

Zajedljivi in ironični Kurt Tucholski je nekoč takole začel svoje »Nasvete slabemu govorniku«:

»Nikdar nikoli ne začni z začetkom, marveč vsaj tri milje pred začetkom! Približno takole:

‚Gospe in gospodje! Preden preidem na temo današnjega večera, mi dovolite, da vam kratko . . .'

Tu imaš skoraj vse, kar je potrebno za lep začetek: togo ogovarjanje; začetek pred začetkom; napoved, da nameravaš govoriti, in o čem misliš govoriti ter besedico »kratko«. Tako si si hipoma pridobil srca in ušesa poslušalcev. Poslušalec ima namreč prav to rad: da mu tvoj dar govora pride kot nekakšna težavna šolska naloga; da mu zagroziš s tistim, kar boš povedal, kar poveš in kar si rekel. Zmerom po ovinkih . . . Gavori kakor pišeš, jaz pa že vem, kako pišeš. Govori vedno v dolgih, dolgih stavkih«.

Ne, prav gotovo ni tako. Kako pa? Tucholski je seveda napisal tudi »Nasvete za dobrega govornika«:

Preprosti stavki. Preprosti stavki. Preprosti stavki.

Jasna dispozicija v glavi — čim manj na papirju!

Dejstva ali apeliranje na čustva. Prača ali harfa. Govornik ni leksikon! Ljudje imajo leksikone doma

Ton enega samega glasu utruja; ne govori nad štirideset minut! Ne prizadevaj si doseči učinke, ki so tvoji biti tuji! Govorniški oder je neizprosen — na njem je človek bolj nag kakor v kopališču.«

Bodi da ste predavatelj na Kolarčevi univerzi ali priložnostni govornik na proslavi desetletnice svojega podjetja — ne pozabite na to!

Po pravilniku o postopku pri oddajanju investicijskih objektov in del v graditev (Uradni list SRS št. 8-63) in po sklepu centralnega delavskega sveta

razpisuje

GOZDNO GOSPODARSTVO BLED

natečaj

za oddajo gradbenih in obrtniških del za dva petstanovanjska objekta na zazidalnem okolišu na Rečici pri Bledu

Predračunska vrednost za oba objekta znaša 68,395.516 dinarjev.

Rok za popolno dograditev objektov je 30. IX. 1965, do III. faze pa do konca leta 1964.

Komisijsko odpiranje ponudb bo v sredo, dne 7. X. 1964, ob 10. uri v sedežu podjetja na Bledu, prav tam lahko dobite vso potrebno dokumentacijo od srede, 23. IX. 1964 dalje. 9162

Vprašanja in odgovori

Zaposlitev v tujini

Č. D. — Radi bi se začasno zaposlili v tujini in Vas zanima ali morate imeti za to kako posebno dovoljenje?

Odgovor: Za zaposlitev v tujini je potrebno dobiti od pristojnega občinskega zavoda za zaposlovanje delavcev napotilo za odhod v tujino v smislu navodila o postopku pri zaposlovanju v tujini (Ur. l. SFRJ št. 42/62). Prošnji za to napotilo je treba priložiti dokazila o tem, ali ima prosilec urejeno vojaško obveznost in ali mu je zaposlitev v tujini zagotovljena vsaj ob enakih pogojih in z enakimi pravicami iz delovnega razmerja glede stanovanja in plače, delovnega časa, dopusta in varstva pri delu, transfera prihrankov ter glede drugih pravic, kot so zajamčena drugim pri tujem delodajalcu zaposlenim delavcem. Če ni sporazuma s tujo državo ali pogodbe s tujim delodajalcem ali s tujim organom za zaposlovanje o taki zagotovljeni zaposlitvi, je treba priložiti zadevno potrdilo tujega delodajalca, ki ga overi tuj organ za zaposlovanje in diplomatsko-konzularno predstavništvo v zadevni tuji državi. Prosilec mora predložiti tudi pismeno izjavo, da bo redno plačeval prispevke in izpolnjeval druge obveznosti do družine in družbene skupnosti po veljavnih predpisih Jugoslavije v valuti države, v kateri se namerava zaposliti. Če je delavec v delovnem razmerju, pa mora prošnji priložiti tudi potrdilo, da se njegova delovna organizacija strinja s tem, da delavec prekine delovno razmerje zaradi zaposlitve v tujini. Kvalificiranim in visokokvalificiranim delavcem sme dati občinski zavod za zaposlovanje napotilo samo izjemno in sicer s poprejšnjim soglasjem republiškega zavoda za zaposlovanje delavcev.

Invalidnina zaradi telesne okvare

Z. U. — Z operacijo sta Vam bila odstranjena en jajčnik in maternica. Ali res niste upravičeni zaradi te telesne okvare do invalidnine?

Odgovor: Po izrečni določbi 4. točke IX. razreda seznama telesnih okvar v smislu 27. in 28. čl. zakona o invalidskem zavarovanju predstavlja upoštevno, in sicer 30 — 60 % telesno okvaro, ki daje pravico do invalidnine, le izguba maternice in *obeh* jajčnikov, po posledičnih pojavih.

Skupno premoženje zakoncev

H. G. — Med zakonom, ki je razvezan, ste z bivšim možem kupili gradbeno zemljišče in na njem zgradili stanovanjsko hišico. Kot njen lastnik je bil v zemljiški knjigi vpisan le Vaš mož, ki Vam sedaj odreka vsako upravičenost do hiše. Ali imate kako pravico do deleža na tej hiši?

Odgovor: Po zakonu o zakonski zvezi je premoženje, ki ga pridobita zakonca z delom v zakonski zvezi, njuno skupno premoženje. Ob razvezi zakona se skupno premoženje, ki sta ga zakonca pridobila med zakonsko zvezo, deli po deležu vsakega izmed zakoncev. V primeru spora določi ta delež sodišče, ki pri tem upošteva ne samo zaslužek vsakega zakonca, temveč tudi pomoč, ki jo zakonec daje drugemu zakoncu, njegovo opravljanje domačih del, skrb za ohranitev premoženja ter vsako drugo obliko in sodelovanje upravi, ohranitvi in povečanju skupnega premoženja. Čeprav je torej lastništvo na hiši, ki sta jo zgradila z bivšim možem med zakonom, vknjiženo le na njega, je ta hiša Vajino skupno premoženje ter bo Vaš delež na njej določilo sodišče, upoštevajoč prej navedene okoliščine.

Pravica do zaposlitve in nadomestil

G. B. — Kot delovnemu invalidu II. kategorije invalidnosti Vam je bila priznana pravica do ustrezne zaposlitve s skrajšanim delovnim časom in pravica do nadomestila zaradi zaposlitve s skrajšanim delovnim časom. Ker Vam priskrbljena zaposlitev ni ustrezala, ste jo svojevoljno prekinili. Zato Vam je bila odvzeta pravica do nadomestila. Sedaj ste se ponovno nepolno zaposlili in bi radi vedeli, ali ste zopet upravičeni do nadomestila zaradi zaposlitve s skrajšanim delovnim časom?

Odgovor: Ker ste priskrbljeno zaposlitev na ustreznem delu po svoji volji prekinili, boste po 2. odst. 113. čl. zakona o invalidskem zavarovanju lahko na podlagi iste invalidnosti ali njenega poslabšanja znova pridobili pravico do zaposlitve na ustreznem delu in pravico do nadomestil v zvezi s tako zaposlitvijo šele, ko boste po prekinitvi priskrbljene zaposlitve dopolnili 40 mesecev delovne dobe, ki je predpisana za pridobitev pravic iz invalidskega zavarovanja po 1. odst. 34. čl. navedenega zakona.

Vštevnost dodatka v povprečni mesečni znesek plač

V. D. — Ali je stalni dodatek, ki ste ga prejemali za obiske bolnikov na domu, všteven v povprečni mesečni znesek plač, na podlagi katerega se opravi razvrstitev v ustrezni zavarovalni razred zaradi določitve pokojnine?

Odgovor: Po 8. točki navodila k odloku o osebnih dohodkih oziroma plačah, ki se vštevajo v pokojninsko osnovo (Ur. list SFRJ št. 24/64, se ne vštevajo v povprečni mesečni znesek plač stalni dodatki z značajem pavšalnega nadomestila za delo izven predpisanega delovnega časa, ki ga je terjala organizacija dela v posameznih službah oziroma na posameznih delovnih mestih, kot so stalni dodatki, ki jih dobijo zdravstveni delavci za medicinske storitve na bolnikovem domu izven rednega delovnega časa.

Ugotavljanje delovne dobe

T. H. Kr. — Okrajna komisija za priznavanje delovne dobe Vam je leta 1954 priznala v delovno dobo čas zaposlitve pri Vašem očetu. Radi bi vedeli, ali je še mogoče po tolikem času v obnovljenem postopku izreči, da čas zaposlitve ni všteven v delovno dobo.

Odgovor: Tudi v postopku za ugotavljanje delovne dobe velja določba 3. odst. 252. čl. zakona o splošnem upravnem postopku, po kateri se po preteku petih let od vročitve odločbe stranki obnova ne more več predlagati in tudi ne uvesti po uradni dolžnosti. Po preteku navedenega roka se lahko obnova predlaga oziroma uradno uvede samo iz razloga 2. in 3. točke 249. člena navedenega zakona, to je, če je bila odločba izdana na podlagi ponarejene listine ali krive izpovedbe priče ali izvedenca (kar mora biti pravilomočno ugotovljeno v kazenskem postopku) ali kot posledica kaznivega dejanja, ki je kaznivo po kazenskem zakonu, oziroma če temelji odločba na sodbi, izdani v kazenskem postopku, pa je bila sodba pravnomočno razveljavljena.

Vpis negativnih podatkov v delovno knjižico

K. O. — Zasebni delodajalec Vas je odpustil iz službe in Vam grozi, da bo vpisal v delovno knjižico, da Vam je delovno razmerje prenehalo zaradi nesposobnosti. Ali sme to storiti?

Odgovor: Po izrečni določbi 117. člena zakona o delovnih razmerjih je prepovedano vpisovati v delovne knjižice kazni in druge negativne podatke o delavcu ter razlog prenehanja delovnega razmerja.

Kupon za pravno posvetovalnico „DELA"

PRIPOMBA UREDNIŠTVA: Prosimo bralce in naročnike, naj k vprašanjem prilagajo kupone in poštnino v znesku trideset dinarjev (v znamkah ali denarju) ter navedejo točne in čitljivo pisane naslove. Na vprašanja brez naslovov ne odgovarjamo.

DNEVNIK ODPRAVE V CORDILLERO REAL

Bela piramida (5.230 m)

Nedelja, 9. avgusta

Mislim, da smo si pošteno zaslužili dan počitka, vrh tega pa je bila tudi nedelja. Šele tega dne smo ugotovili, kako kristalno čista je voda prelepega jezera Condoriri. Toda, ko smo jo v plavalni vnemi poskusili s palcem leve noge, smo se v hipu premislili. Še celo velike, bele race, ki so se prepeljavale po sredi jezera, so se nam zasmilile v tej ledenici. Kljub temu pa je Lojze, ležeč na zračni blazini, pogumno odveslal od obale. Toda nihče ga ni hotel posnemati in naš junak se je s svojim brodom kaj hitro vrnil ter se ves tresoč predal toplim sončnim žarkom. Bil je prav prijeten dan in moram reči, da smo ga dobro izkoristili.

Ponedeljek, 10. avgusta

Že navsezgodaj sva z Lojzetom stopala mimo obale zamrznjenega jezera in se nato napotila proti ledeniku, ki priteka iz široke krnice izpod dolgega grebena vzhodno od Wyominga. Sploh se je pozornost nas vseh po uspešnem vzponu na glavni vrh usmerila na vzhodni del skupine Condoriri, kjer nas je čakalo za nekaj dni krepkega dela. Ivo in Lojze sta že prejšnji večer nesla dober tovor do vznožja Wyominga in tam prespala v šotorčku. Kmalu sva ju zagledala, dve temni točki sredi prostranega ledenika, kako sta se pričela vzpenjati proti sedlu tik Wyominga. Po dobri uri hoje sva dosegla jezik ledenika. Ostro narezana površina ledu je dovoljevala hojo brez derez in kmalu sva odložila nahrbtnika izpred šotora. Listič, pritrjen na vrh šotora, nama je povedal, da sta tovariša krenila proti Peyueñu Alpamayu. Tudi midva sva se kmalu napotila za njima. Globoke stopinje so dale slutiti trdo delo. To je bilo nama prihranjeno, pa tudi poti skozi pravcati labirint razpok nama ni bilo treba iskati. Zato sva že po dobri uri hoje dospela na prostrano sedlo, kjer se razhajajo grebeni. Po daljšem razmišljanju sva krenila v desno, kjer naju je že dolgo mikal izredno lep greben, ki vodi na nepoznan vrh izrazito piramidaste oblike. Res sva kmalu zapustila stopinje in se preko kratke strmine povzpela na prvi vršič v tem grebenu. Nisva se motila: greben je bil nenavadno lep. Ostra snežena rez je vodila preko številnih rogljičev proti vzhodu in nudila vrsto resnično lepih plezalnih prehodov. Ves čas pa sva uživala razkošne razglede, kajti vreme je bilo, kot je v Cordilleri Real navada, brez oblaka. Brez dvoma je najlepša gora v tem delu Pequeño Alpamayo (5330 m). Dve temni piki sta se ostro ločili od temnomodrega neba na njegovem zahodnem grebenu: Ivo in Lojze sta urno pridobivala na višini. Še preden sva midva splezala na tretji, za spremembo skalnati vršič v najinem grebenu, sta tovariša že dosegla vrh Alpamaya, ostro sneženo konico, ki se kot puščica zarezuje v nebo.

Prijetno plezanje v kompaktni granitni kamenini naju je privedlo v predzadnjo škrbino. Dalje je bil greben spet snežen in kmalu sva dosegla ošiljeno konico manjše vzpetine, od koder do glavnega vrha ni več daleč. Temna senca se je tedaj prepeljala preko bleščeče površine snega in ko sva dvignila pogled, sva zagledala dve veliki ptici, ki sta krožili tik iznad naju. Prvič sva tedaj videla skrivnostne letalce, po katerih se imenuje vsa ta gorska skupina: kondor! Spomnila sva se pripovedovanja nemškega alpinista Ertla, ki ga je prav tod v bližini napadla jata kondorjev in le s težavo se jih je ubranil. Roka se je kar čvrsteje oklenila ročaja cepina, toda ptici očitno nista imeli napadalnih namenov. Še nekajkrat sta zakrožili iznad naju, nato pa izginili v daljavi. Tudi midva sva nadaljevala pot. Spustila sva se v široko sedlo, od koder sva načela še poslednji vzpon. Popoldansko sonce se je uprlo v prostrano snežno pobočje in vročina je bila prav v nasprotju z dejstvom, da smo se nahajali prav sredi južnoameriške zime, ki naj bi bila po pripovedovanju naših predhodnikov v višinah izredno ostra. Tudi na vrhu je žgalo z vso močjo in prav vesela sva bila hladnega vetriča, ki je od časa do časa zavel preko grebena. Ta vrh doslej še ni imel imena in kot prvopristopnika sva ga imela pravico krstiti. Zaradi svoje značilne oblike bo odslej nosil ime Piramida Blanca (Bela piramida — 5230 m).

Tovariša sta že dosegla sedlo izpod Wyominga in tudi midva sva se zapodila po snežišču navzdol. Preskočila sva nekaj razpok, nato pa se kar po zadnji plati zapeljala preko zadnje strmine, ki naju je še ločila od krnice. Ob robu ogromne razpoke sva nato našla stopinje, v istem trenutku pa sta dospela do naju tudi Ivo in Lojze. Skupaj smo sestopili do šotorčka, tovariša pa sta nadaljevala pot v dolino.

Ostala sva zdaj sama in prvič je bilo v mali pamirki dovolj prostora. Sem in tja je zaropotalo kamenje v steni iznad najine prijazne hišice in to je bil kmalu edini glas, ki je presekal tišino noči.

(Se nadaljuje)

TINE MIHELIČ

DE GAULLE V BOGOTI — Ob zaključku de Gaullovega obiska v Kolumbiji so objavili skupno poročilo, v katerem je med drugim navedeno, da bodo ustanovili skupni kolumbijsko-francoski odbor, ki bo skrbel za razvoj sodelovanja med obema deželama. De Gaulle je povedal, da je Francija pripravljena povečati pomoč deželam v razvoju in okrepiti vezi s temi deželami. Včeraj je francoski predsednik odpotoval iz Kolumbije v Ekvador. Na sliki: de Gaulle, predsednik Kolumbije Valencia in gospa de Gaulle na večerji v Palacio San Carlos v Bogoti. Za njimi tolmača.
Foto: AP

DOSMRTNA KAZEN? — Za vojnega zločinca bivšega SS generala Karla Wolffa, ki mu sodijo v Münchnu, je tožilec predlagal dosmrtno kazen.
Foto: AP

GNEČA PRED VRATI REPREZENTANCE — Prijateljska nogometna tekma z domačo Olimpijo je bila za igralce naše B reprezentance prav koristna. V soboto, 26. t. m., se bo namreč ta naša elita v Mariboru pomerila z ustreznim moštvom Avstrije. Na sliki: Rojina in Nikolić ter Stojanović in Sirković.
Foto: Busić

Nadaljevanje s prve strani

• Slovenija pozdravlja

kombinata, se je podrobno zanimal za organizacijo, proizvodnjo in ekonomičnost dela v Agrokombinatu. Že sam zunanji izgled v obratu, čistoča dvorišč in živinskih staj, tablice s podrobnimi napisi nad vsako pregrajo, so že zunanja znamenja dobre organizacije, kar so poudarili tudi češkoslovaški gostje.

Predsednik Novotny se je v obratih podrobno zanimal za moderne industrijske načine živinoreje, koliko krme porabijo za kilogram prirastka, kakšna je prirast govedi in podobno. Pohvalil je naše gradbene rešitve in dejal, da so preproste in funkcionalne. V Ihanu so mu podrobno obrazložili naš način hitre reprodukcije prašičev, in sistem ihanskega boksa, ki ga uporabljajo sedaj že tudi po svetu. Hkrati se je predsednik zanimal tudi za razna organizacijska vprašanja v zvezi z zadrugami, kakšen je naš odnos do kmetov in še posebno v hribovitih predelih.

Predsednik Novotny se je med zakusko v Ihanu še nadalje zanimal za delo Agrokombinata. Po vsem sodeč, je češkoslovaški predsednik odšel iz Agrokombinata zelo zadovoljen, kar je tudi zapisal v knjigo vtisov in poudaril v razgovorih.

Po ogledu obratov v Smledniku in Ihanu se je predsednik Novotny s spremstvom vrnil v Ljubljano, kjer ga je pozdravilo veliko število Ljubljančanov. Ob 14.30 je predsednik Novotny s spremstvom prišel v skupščino SR Slovenije. Pred palačo skupščine SRS so predsednika Novotnyja in ostale goste pozdravili predsednik skupščine Ivan Maček, podpredsednik skupščine dr. Marijan Brecelj in predsednik republiškega zbora skupščine SR Slovenije Tine Remškar.

V prostorih skupščine SRS je predsednik skupščine Ivan Maček priredil svečano kosilo, katerega so se udeležili med drugimi Miha Marinko, Vida Tomšič, predsednik GO SZDL Slovenije, Viktor Avbelj, predsednik izvršnega sveta SRS, Albert Jakopič, organizacijski sekretar CK ZKS, Franc Popit, predsednik RS Zveze sindikatov Slovenije, nadalje dr. Marijan Brecelj, Tine Remškar, Vladimir Kadunec in drugi predstavniki družbeno-političnega življenja Slovenije.

Med slovesnim kosilom sta predsednik skupščine Ivan Maček in predsednik Novotny izmenjala zdravici.

V svoji zdravici je Ivan Maček izrazil zadovoljstvo, ker so odnosi med obema deželama v zadnjem času zelo uspešno razvijajo. Spomnil se je tudi na mnoge vezi med slovenskim in češkoslovaškim ljudstvom in dodal, da nas zbližujejo mnoge skupne tradicije. »Še prav posebej pa nas danes povezujejo,« je dejal predsednik Ivan Maček, »skupni cilji socialistične graditve. Vse to nas obvezuje in nas spodbuja, da razvijemo čim trdnejše in plodnejše medsebojne socialistične odnose, ki jih ne bo nihče več omajal. Poznano nam je, da je vaše ljudstvo doseglo velik napredek in uspehe v socialistični izgradnji. To veseli tudi nas in vam iskreno želimo nadaljnjih zmag v boju za socializem.« Nadalje je dejal predsednik Maček, da mu je žal, ker je čas prekratek, da bi lahko goste pobliže seznanili s problemi in dosežki naših delovnih ljudi. »Pričakujemo,« je končal svojo zdravico Ivan Maček, »da bodo v prihodnje gospodarski, politični, kulturni in drugi odnosi med nami vse širši in plodnejši. Ta prizadevanja naj bi služila koristim mednarodnega delavskega gibanja, miroljubnega sožitja in izgradnje socializma v svetu.«

V svoji zdravici je predsednik Novotny pritrdil besedam Ivana Mačka o odnosih med ČSSR in Jugoslavijo in dodal, da tudi on želi, da bi bili čim širši in plodnejši. Nadalje je dejal, da so stiki, ki so bili ustvarjeni v preteklosti med našimi narodi, ustvarili podlago za sedanje sodelovanje.

»Ponavljam,« je dejal Novotny, »da moramo izkoristiti vse možnosti, ki jih nudi socializem za ustvarjanje sodelovanja med obema socialističnima državama na raznih področjih.«

Omenil je tudi, da mu zelo ugajajo organizacija in rezultati dela agrokombinata, ki si ga je ogledal danes dopoldne. Omenil je, da bodo v ČSSR dali velika sredstva za napredek in izboljšanje kmetijstva, kajti če hočejo enakomerno razvijati gospodarstvo, morajo spraviti tudi kmetijstvo na raven industrije. Zdravico je končal z željo, da bi jugoslovansko-češkoslovaško sodelovanje napredovalo tudi v prihodnje.

Po kosilu je bil kratek kulturni program, v katerem je Slovenski oktet zapel več narodnih pesmi. Predsedniku Novotnyju in njegovi soprogi so izročili nekaj daril iz slovenske folklore.

V prostorih skupščine se je od predsednika Novotnyja in članov češkoslovaške delegacije prisrčno poslovil Miha Marinko ter predstavniki političnega in javnega življenja Slovenije. Češkoslovaški gostje so se v spremstvu Ivana Mačka in Viktorja Avblja odpeljali po ljubljanskih ulicah, kjer so jih pozdravljali številni Ljubljančani, proti Otočcu.

Na Otočcu sta se od predsednika Novotnyja in drugih uglednih gostov poslovila predsednik republiške skupščine Ivan Maček in član IS Vladimir Kadunec.

Predsednik ČSSR in prvi sekretar CK KPČ Antonin Novotny s soprogo je v spremstvu predsednika Sabora Hrvatske Ivana Krajačića prispel nocoj okoli 18. ure v Zagreb. Sprejeli in pozdravili so ga sekretar CK ZK Hrvatske dr. Vladimir Bakarić s soprogo in drugi.

STANE LENARDIČ

•• Izvršni svet

Obveznosti bank za že odobrene kredite v letošnjem letu niso usklađene z razpoložljivimi sredstvi, še prav posebno po sprejetju zveznega predpisa, ki nalaga poslovnim bankam, da določeni del razpoložljivih bančnih investicijskih sredstev naložé v trajna obratna sredstva.

Vse to narekuje poleg doslednejšega izvajanja že sprejetih tudi nove ukrepe, ki naj bi zavrli nadaljnje naraščanje investicijske potrošnje in jo do konca leta uskladili z okviri, ki so bili predvideni z letošnjim družbenim planom.

Na seji je bilo ugotovljeno, da mnogi investitorji v nasprotju z načeli dobrega gospodarjenja in ukrepi ekonomske politike ter obstoječimi predpisi še nadalje vztrajajo pri začetih investicijskih delih, čeprav nimajo zagotovljenih sredstev za že nastale prekoračitve in podražitve, za povečani obseg proizvodnje pa najemajo dodatne bančne kredite.

Razprava o financiranju investicij z oročenimi sredstvi pri poslovnih bankah je potrdila, da to pomeni novo kvaliteto v našem bančnokreditnem sistemu, ki jo je treba še nadalje razvijati. Prav zato pa se morajo energično odpraviti vse dosedanje nepravilnosti tudi s tem, da se vrnejo sredstva, ki niso primerna za oročanje. Svoja sredstva naj bi v prihodnje oročale samo tiste gospodarske organizacije, ki so si iz razpoložljivega dohodka predvsem zagotovile stalna obratna sredstva za povečano proizvodnjo in zadostile ostalim svojim obveznostim.

Banke in službe družbenega knjigovodstva so dolžne zaostriti finančno in investicijsko disciplino, ki naj prepreči razne oblike nenamenske uporabe sredstev.

Vse to narekuje, da samoupravni organi v delovnih organizacijah kritično preanalizirajo svoje finančne in investicijske plane ter sprejmejo ustrezne ukrepe za smotrnejšo razporeditev dohodka, ki naj v večji meri kot doslej pripomore k oblikovanju lastnih obratnih sredstev.

Da bi se sedanji obseg investicijske potrošnje, ki poslabšuje odnose na tržišču ter zavira razvoj osebne potrošnje in izvoza, do konca leta uskladil s predvidevanji družbenega plana, pa je poleg omenjenih ukrepov po mnenju Izvršnega sveta potrebno tudi ustaviti dela na nekaterih objektih. To tudi narekujejo nezadostne kapacitete v gradbeni operativi in deficitarnost investicijskih materialov, kar ima za posledico stalno naraščanje cen gradbenim uslugam. Zato nalaga Izvršni svet upravnim odborom Splošne gospodarske banke in republiških skladov, da proučé ustavitev oziroma odložitev izgradnje objektov kot so na primer: Trg revolucije, tovarna celuloze Otiški vrh, nove gradnje grafične industrije (Delo itd.), rekonstrukcija železarne Štore, kemična tovarna Ljubljana — obrat za proizvodnjo perlona, nekateri objekti v luki Koper ter nekateri objekti iz republiškega programa izgradnje cest. Komunalne banke, ki samostojno financirajo širok program investicij pa so prav tako dolžne, da pregledajo in ustavijo dela na onih gospodarskih objektih, ki nimajo realno zagotovljenih sredstev za kritje pogodbenih obveznosti ter prekoračitve, in pa na industrijskih objektih, ki ne prispevajo k hitremu povečanju izvoza.

Neustrezna struktura investicij in vedno bolj zaostrena energetska situacija ter zaostajanje graditve energetskih objektov pa terja, da se izgradnja takih objektov intenzivno nadaljuje. V ta namen mora Gospodarska banka zagotoviti predvsem sredstva za pospešeno izgradnjo energetskih objektov (premog, elektrika, plin), komunalne banke pa morajo dosledno izpolniti svoje pogodbene obveznosti pri skupnem finansiranju teh objektov.

••• Mesto književnika

pisateljev. Kdor se poteguje za staro dušebrižno državo, ki naj pomaga in ureja, namesto da bi se pehal na bistvenih prvinah, kot sta delitev dohodka in samoupravljanje, se birokratsko bori zoper birokratizem. Ena izmed bistvenih zadev je po njegovem ta, kako pisatelj tudi v življenjskem ravnanju, ne samo v knjigi, dejavno sodeluje v družbi.

Delegatov je na kongresu nekaj čez 200, iz Slovenije malo manj kot trideset. Mira Miheličeva vodi na kongresu delovno predsedstvo. Sodelovala bo še na literarnem večeru na Cetinju, Matej Bor pa v Nikšiću. Kdaj bo na vrsti slovenski prispevek o položaju književnika v družbi, še ni natanko znano.

Š. KALIŠNIK

•••• Podpisan sporazum

se jim je Bonn doslej trmasto upiral. Bonska vlada je videla v takšnih stikih nevarnost za Hallsteinovo doktrino in je vselej nasprotovala kakršnimkoli korakom, ki bi jih bilo mogoče razlagati kot priznanje druge nemške države. Tokrat pa se ni mogla upirati pritisku javnosti v zahodnem Berlinu in Zahodni Nemčiji ter je na včerajšnji seji sprejela klavzule novega sporazuma.

Ugodne ponudbe Nikoziji

Zadovoljstvo s ciprsko-sovjetskimi pogajanji

NIKOZIJA, 24. sept. (Ciprska agencija, AFP, Reuter.) Sovjetski minister za trgovino Patoličev in drugi sovjetski funkcionarji, s katerimi se v Moskvi pogovarjajo člani ciprske delegacije z ministrom Arauzosom na čelu, so izrazili pripravljenost sovjetske vlade, da dá Cipru ugodne dolgoročne kredite in tehnično pomoč. Sovjetsko ponudbo bo ciprska vlada proučila, ko se bo minister Arauzos vrnil v Nikozijo.

Turčija je včeraj prispevala 100.000 dolarjev v proračun OZN za vzdrževanje mednarodnih sil na Cipru.

Ciprski veleposlanik v Moskvi Georgiades je prispel danes v Nikozijo, kjer bo predsedniku Makariosu poročal o razgovorih, ki jih vodijo v Moskvi o sovjetski in vojaški pomoči Cipru.

Ciprski minister za zunanje zadeve Kiprianu pa ima namen jutri odpotovati v Moskvo na razgovore o sovjetski pomoči Cipru.

Znanstveniki ob 100-letnici I. internacionale

BERLIN, 24. sept. (Tanjug) Jutri se bo začelo v vzhodnem Berlinu tridnevno mednarodno zasedanje znanstvenikov ob 100-letnici ustanovitve I. internacionale.

Kitajci proti deklaraciji o koeksistenci

Mednarodni forum mladine in študentov

MOSKVA, 24. sept. (Tanjug.) — Po 15 urah skoraj nepretrganega zasedanja je mednarodni forum mladine in študentov sprejel temeljno deklaracijo, poročilo o delu petih komisij in resolucije, ki so bile predložene tem komisijam.

Več ur je trajala med drugim tudi debata o poročilu četrte komisije foruma. V tem poročilu je rečeno, da je večina udeležencev v razpravi poudarila pomen miroljubne koeksistence za ohranitev miru na svetu kakor tudi vlogo miroljubne koeksistence v podpori narodom, ki se borijo za nacionalno osvoboditev. Večina udeležencev je tudi opozorila na pomen moskovskega sporazuma o delni prepovedi jedrskih poskusov. Predstavnik kitajske delegacije kot tudi predstavniki mladine Severne Koreje, Južnega Vietnama in še nekaterih delegacij so izjavili, da ne bodo glasovali za poročilo te komisije, češ da »ne podaja realno tega, kar je bilo slišati med razpravo.« Predstavnik kubanske delegacije je prav tako dejal, da ne more glasovati za to poročilo.

Kitajska in še nekatere delegacije so bile proti temu, da bi z resolucijami podprli politiko miroljubne koeksistence ter moskovski sporazum o prepovedi atomskih poskusov.

Manj profesionalcev – več družbene izobrazbe

Sestanek sekretarjev republiških CK Zveze mladine

BEOGRAD, 24. sept. (Tanjug). Na sestanku sekretarjev republiških centralnih komitejev Zveze mladine, ki je bil danes v CK ZMJ, so obravnavali kadrovska vprašanja te organizacije v luči tez izvršnega odbora zveznega odbora SZDLJ o pripravah na skupščinske volitve in kadrovske probleme.

Zveza mladine se zavzema za zmanjšanje števila poklicnih funkcionarjev v mladinskih vodstvih, je bilo rečeno na sestanku, toda doslej sama ni mogla o tem odločati. Povečanje števila plačanih funkcionarjev v mladinskih vodstvih za 32 % v zadnjih štirih letih ni rezultat zavzemanja Zveze mladine, marveč pretežno družbeno-političnih organizacij v občinah. Na sestanku je bilo rečeno, da se ne bi smeli ponoviti primeri, kakršni so se dogajali ponekod, da so bili mladi ljudje izvoljeni v predstavniška telesa samo zato, da bi bila v skupščinah tudi mladina.

Jutri program radia in televizije

DELO rtv

NAPOVEDOVALKA DUŠICA ERZIN S HČERKICO TADEJO — [illegible]

september od 27 do 3 oktober

Zadnje vesti

Krajačić priredil sprejem v čast predsednika Novotnyja

ZAGREB, 24. sept. (Tanjug) — Predsednik Sabora SR Hrvatske Ivan Krajačić s soprogo je priredil nocoj v dvoru na Trgu Stjepana Radića sprejem na čast predsednika ČSSR Antonina Novotnyja in članov češkoslovaške delegacije. Na sprejemu so bili poleg gostov iz Češkoslovaške, sekretar CK ZK Hrvatske dr. Vladimir Bakarić, predsednik izvršnega sveta Mika Špiljak ter člani Sabora ter predstavniki političnih in družbenih organizacij, kakor tudi člani konzularnega zbora. Na sprejemu so bili prav tako tudi predstavniki češke nacionalne manjšine iz raznih krajev Hrvatske, s katerimi se je sestal in se razgovarjal predsednik Novotny.

Obletnica jemenske revolucije

SANA, 24. sept. (MEN) — Jemenski predsednik Salal je izjavil, da je republika Jemen v dveh letih revolucionarnega režima imela nekaj izrednih dosežkov na zunanjem in notranjem političnem področju. Salal je to izjavil v zvezi s 26. septembrom — drugi obletnici jemenske revolucije. Jemenski predsednik je poudaril, da je revolucionarna vlada dosegla precejšen uspeh na področju gospodarstva, kmetijstva in obnove. Poleg tega se tudi uspešno uresničujejo dolgoročni programi izobražanja zdravstvene in prosvetne službe. Kar zadeva zunanjo politiko je jemenska vlada, je dejal Salal, vzpostavila odnose z vsemi državami na podlagi enakopravnosti in miroljubne koeksistence.

V Varnostnem svetu še nobene odločitve

NEW YORK, 24. septembra (Reuter) — Varnostni svet tudi danes ni sprejel nobene odločitve o podaljšanju mandata mednarodnih sil na Cipru. Mandat preneha jutri opolnoči. Predstavniki Norveške, Brazilije, Maroka in Češkoslovaške so zaman poskušali, da bi prišli do soglasja o predlogu resolucije za podaljšanje mandata mednarodnim silam na Cipru do konca leta. Varnostni svet se je zedinil, da bodo odložili diskusijo do jutri dopoldne.

Kostopulos v Sofiji

SOFIJA, 24. sept. — Atenska časopisna agencija poroča, da je grški minister za zunanje zadeve Kostopolos odpotoval danes v Sofijo, kjer se bo razgovarjal s predstavniki bolgarske vlade.

Priprave za gradnjo novega prekopa

WASHINGTON, 24. sept. (AFP) — Predsednik ZDA Johnson je zahteval, naj kongres odobri še pet milijonov dolarjev za preliminarna proučevanja gradnje novega prekopa med Atlantikom in Pacifikom. Po njegovih besedah se s pripravami zelo mudi, ker je Panamski prekop postal premajhen za pomorski promet med obema oceanoma. Ustanovil je petčlansko komisijo, ki bo vsako leto poročala kongresu in predsedniku o pripravah za gradnjo novega prekopa.

Aretacije na Cipru

NIKOZIJA, 24. sept. (Reuter). Aretirali so pet pripadnikov mednarodnih sil, Švedov, ker so našli v njihovih avtomobilih nekaj orožja in streliva. Avtomobile so pregledali v navzočnosti poveljnika mednarodnih sil generala Timaje. Ta je takoj ukazal, naj uvedejo preiskavo o tem, od kod izvira orožje in kaj so švedski vojaki nameravali z njim. Orožje in strelivo so izročili ciprski vladi. Švedska vlada je danes izrazila globoko obžalovanje zaradi afere s tihotapljenjem orožja. Poveljnik švedske vojske je zahteval, naj se v afero zapleteni oficirji in vojaki takoj po preiskavi vrnejo na Švedsko.

Moma Marković v Pragi

PRAGA, 24. sept. (Tanjug) Član ZIS in zvezni sekretar za zdravstvo in socialno politiko Moma Marković je danes razpravljal s predsednikom češkoslovaškega državnega zavoda za socialno zavarovanje Mihalom Štancelom o aktualnih vprašanjih socialne politike Jugoslavije in ČSSR. Moma Marković zastopa Jugoslavijo na 14. zasedanju evropskega odbora svetovne zdravstvene organizacije, ki je te dni v Pragi.

Tajfun nad otokom Kiušiu

TOKIO, 24. sept. (AFP). — Nad japonskim otokom Kiušiu je danes divjal močan tajfun. Po zadnjih vesteh je šest ljudi izgubilo življenje oziroma jih pogrešajo, 14 pa je bilo ranjenih. Vihar je podrl 450 hiš.

Bolivijski opazovalci v Kairu

RIO DE JANEIRO, 24. septembra (Tanjug). Bolivijska vlada je uradno sporočila, da se bo udeležila druge konference neangažiranih držav v Kairu kot opazovalka. Bolivija je kot opazovalka sodelovala tudi na prvi konferenci neangažiranih v Beogradu septembra 1961.

Večja vloga skupščine ČSSR

PRAGA, 24. sept. (Tanjug) — Ljudska skupščina ČSSR je danes sprejela »Osnovne smernice za nadaljnjo poglobitev dela ljudske skupščine«, s katerimi se povečuje avtoriteta, vloga in delovni značaj skupščine.

Krag mandatar

KÖBENHAVEN, 24. sept. (Tanjug) — Novo dansko vlado bo sestavil voditelj socialdemokratske stranke, dosedanji premier Jens Otto Krag.

Huda prometna nesreča v Libanonu

BEIRUT, 24. sept. (AP) — Dvajset oseb je izgubilo življenje v prometni nesreči pri libanonskem mestu Biblosa. Do nesreče je prišlo, ko se je potniški avtobus zaletel v tovorni vlak. Po poročilih policije je večje število ljudi ranjenih.

300 mrtvih zaradi oslovskega kašlja

LIMA, 24. sept. (AFP.) V okraju Libertad, severno od perujskega glavnega mesta Lime, razsaja epidemija oslovskega kašlja. Umrlo je okoli 300 otrok.

Izjemno naročilo

ATENE, 24. sept. (Reuter). Predstavnik grške vlade je sinoči komentiral izjavo grškega obrambnega ministra Garufaliasa, da bo Zahodna Nemčija dobavila Grčiji deset letal tipa »F-84«. Dejal je, da Grčija nikoli ni dobila od Zahodne Nemčije vojaških potrebščin in da je le izjemoma naročila teh deset letal.

salonit
anhovo

Telegrami

BEN BELA POVABLJEN V PAKISTAN — ALŽIR. Pakistanski predsednik Ajub Kan je povabil alžirskega predsednika Ben Belo, naj obišče Pakistan. Datum obiska še ni določen.

SPORAZUM — PEKING. Tu so podpisali gospodarski in trgovinski sporazum med Irakom in LR Kitajsko. Sporazum so podpisali med obiskom iraške delegacije, ki je zaradi tega prišla v Peking.

PROTEST — ATENE. Grški minister za zunanje zadeve Kostopulos je protestiral pri podpredsedniku ZAR Mohiedinu, ki je prispel v Atene, da bi se udeležil kraljevske poroke, ker so aleksandrijske oblasti zamenjale v upravnem odboru ustanove Kotsikion Grke z Egipčani. Kostopulos je dejal, da je Kotsikion grška last in da je zato ni mogoče podrediti arabski upravi.

OBTOŽNICA — ATENE. Solunski tožilec je zahteval obravnavo proti 12 ljudem, ki so krivi umora levičarskega poslanca Lambrakisa. Tožilec je zahteval aretacijo šesterice policijskih oficirjev, ki jih je obtožil, da so sodelovali pri zločinu.

NOVA STRANKA — ANKARA. V Turčiji so uradno ustanovili novo stranko, ki se imenuje socialno demokratska stranka. Njen predsednik je Ulgen. Med ustanovitelji stranke so tudi poslovni ljudje in veleposestniki.

IKEDA V BOLNIŠNICI — TOKIO. Japonski premier Hajato Ikeda, ki je v začetku meseca zbolel, je zdaj v bolnišnici na oddelku za rakasta obolenja.

PROMETNA NESREČA — LIMA. V prometni nesreči 200 km južno od Lime je izgubilo življenje 15 ljudi, ko je neki avtobus strmoglavil v prepad.

OBISK ZNANSTVENIKOV — VARSAVA. Sem je prispela skupina nizozemskih znanstvenikov s fakultete za kmetijstvo v Weningenu. Podpisali bodo sporazum o sodelovanju in izmenjavi znanstvenikov s podobnimi poljskimi ustanovami.

ZASEDANJE — WASHINGTON. Tu se je začelo 15. zasedanje generalne skupščine mednarodnega združenja za socialno zavarovanje. Zasedanja se udeležuje 400 delegatov iz 89 dežel.

800 ŽRTEV EPIDEMIJE — SEUL. Za encefalitisom je v Južni Koreji od začetka avgusta do zdaj umrlo več ko 800 ljudi, večidel otroci. Za to nevarno nalezljivo boleznijo je doslej obolelo skoraj 3000 ljudi.

ZASTOPSTVO — MOSKVA. Sovjetsko zvezo bo v prihodnje zastopala v mednarodni turistični organizaciji vladna agencija za inozemski turizem.

IMENOVANJE — DUNAJ. Sovjetskega delegata Piskaljeva so imenovali za novega zastopnika generalnega direktorja mednarodne agencije za atomsko energijo pri CZN.

Pa še to

KATEROKOLI ALI PA NOBENO — Kitajsko partijsko in državno vodstvo je nedavno poslalo Sovjetski zvezi vabilo, naj pošlje na proslavo 15. obletnice LR Kitajske delegacijo. V vabilu je rečeno, da lahko Sovjetska zveza pošlje v Peking »bodisi partijsko-vladno delegacijo, bodisi vladno delegacijo, delegacijo družbenih organizacij — ali pa naj kratko malo sploh ne pošlje nobene delegacije.« V Moskvi so sklenili poslati v Peking delegacijo, ki jo bo vodil predsednik sovjetskih sindikatov . . .

Vreme 24 IX. 1964

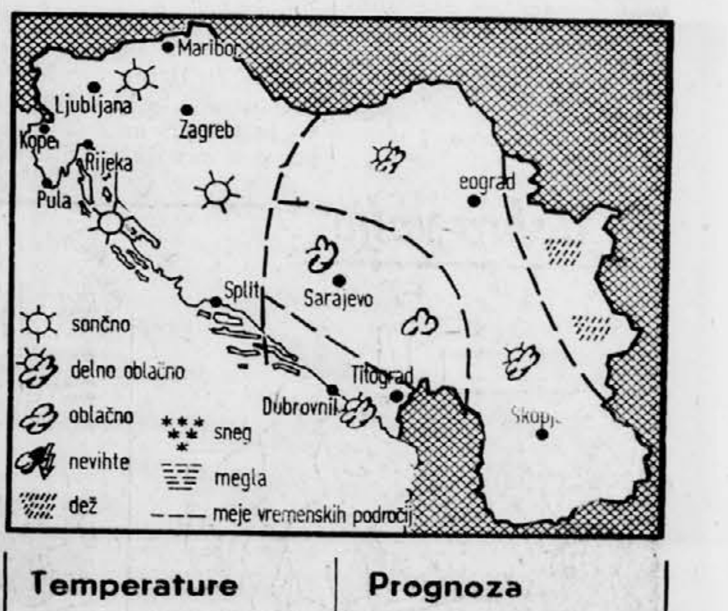

Temperature

	ob 07	13
Ljubljana	9	19
Planica	2	19
Maribor	10	19
Slovenj Gradec	9	18
Novo mesto	7	19
Koper	15	20
Kredarica	0	4
Reka	16	21
Pulj	14	21
Split	15	21
Dubrovnik	15	22
Zagreb	8	19
Beograd	12	17
Sarajevo	10	11
Skoplje	15	18
Titograd	18	22
Celovec	—	18
Gradec	6	20
Dunaj	9	17
Milano	6	22
Genova	15	23
Zürich	—	14
München	—	—
Benetke	—	21

Prognoza

VREMENSKA SLIKA

Obsežno področje visokega zračnega pritiska se razprostira iznad Sredozemlja preko Alp do Baltiškega morja. Jedro hladnega zraka pa se zadržuje nad južnim Balkanom.

NAPOVED SLOVENIJA

Pretežno jasno, zjutraj v nekaterih kotlinah megla. Najnižje nočne temperature med 5 in 10, v Primorju 14, najvišje dnevne do 22 stopinj C. V soboto bo še lepo.

JUGOSLAVIJA

Na Jadranu in na Hrvatskem pretežno jasno, v ostalih krajih države zmerno oblačno vreme.